

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 34 / Hejmar 397 / Çile 2015

Toplumsal yaşamın demokratikleşmesi için erkeği öldürmek

Erkekliğe dair tüm analizler bizi iktidarcı, mülkiyetçi ve devletçi sisteme götürür. Bu anlamda erkekliğin tahlilî bütün güç ilişkilerinin tahlilî demektir. Erkek sisteminin çok yüzölçüğü, aldatıcılığı ve zalimliği erkeğin özgürleşme zemininin yeniden oluşturulmasını zorunlu kılmaktadır. Üzerinde durduğu zemin özgürlükçü bir zemin değildir. Erkek zemini her türlü özgürlüklüğün, eşitsizliğin, köleliğin üzerinde yükseldiği ve bu nedenle parçalanması gereken bir zemindir. Ancak bu zeminin ve yol açtığı erkek kişiliğinin tahlilî ve aşılmasıyla özgürlükçü adımları güçlendirebiliriz. >18-20

Demokratik ulus inşası ve zihniyet devrimi

Demokratik ulus inşasındaki temel sorun öncülük sorunudur. Koşullar uygun, imkanlar, halk sonuna kadar destek veriyor. Partinin gücü de var. Ama bütün bunlara rağmen inşaya ve komün çalışmasına adım atılamamışsa bundan tek sorumlu parti öncülüğüdür. Bu dönemin en devrimci eylemi komün örgütlemektir. Bir kişi ne kadar çok komün örgütlemiş ise o kadar çok devrimcidir. Devrimci militanlığın ölçüsü örgütlediği komünle sayılmalı, dedi Önderlik. Dönemin devrimcisi komün örgütleyendir. >24-26

Kobanê bir kahramanlık destanıdır

Kobanê Direnişi, Kürt Özgürlük Hareketi'nin ve Kürtlerin Ortadoğu'daki siyasal dengelerdeki gücünü çok güçlü bir biçimde ortaya koymuştur. Kobanê belki küçük bir şehirdir ama siyasal sonuçları insanlık tarihinde hiçbir dönemde olmayacak kadar büyük olmuştur.

Kobanê Direnişi Ortadoğu tarihine damgasını vuran, halkların özgürlük ve demokrasi umudunu yeşerten, yeni bir ruh, yeni değerler kazandıran bir direniş olmuştur. Bu açıdan Kobanê bir kahramanlık destanıdır, büyük bir mücadeledir.

Kobanê'nin sonuçları doğrudan Suriye siyasetini etkileyecektir. Artık Kobanê Direnişiyle birlikte Rojava Devriminin yenilmezliği ortaya çıktığı gibi, demokratik Suriye'nin de temeli haline gelmiştir. Rojava Devrimi ve demokratik toplumu, demokratik Suriye'nin en önemli dinamik gücü olacaktır.

6-9 Ekim serhildanı olmasaydı, Kobanê Direnişi Kürdistan'ın dört parçasında bu düzeyde güçlü biçimde desteklenmeseydi, Kobanê Direnişinin başarıya götürülmesi mümkün olmazdı. 6-9 Ekim, Kürdistan'da yeni bir ruh yaratmıştır, yeni bir halk gerçeği ortaya çıkarmıştır.

AKP, müzakere taslağının üzerinden iki ay geçmesine rağmen müzakere taslağına zemin olacak bir ilişki ve kurumlaşma sağlamamıştır. Bu durum AKP'nin bir çözüm politikasının olmadığını, ne seçimden önce ne seçimden sonra bu çözümü sağlayacak zihniyet ve projeye sahip olmadığını gözler önüne sermiştir. >2-6

Serxwebûn

Kürdistan devriminin hafızası

Kürdistan tarihinin en uzun soluklu yayın organı olan gazetemiz Serxwebûn'un yeni bir mücadele yılına girişinin mutluluk ve gururunu yaşıyoruz. 34. yılımızın tüm halkımıza ve insanlığa kutlu olması dileğiyle Serxwebûn'a emeği geçen bütün şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz.

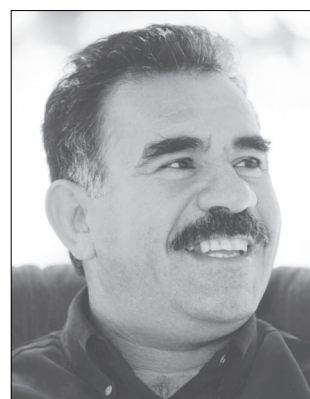
>27-28

Duran Kalkan yoldaş ile söyleşi

Yeni bir çıkış için güçlü ittifaklar oluşturalım

HDP barajı aşarsa, Türkiye'nin kilit partisi durumuna gelecek, devlet siyasetinde söz sahibi olacak. Barajı aşamazsa da o zaman sistem Kürtleri temsil etmeyen bir sistem haline gelecek. Mecliste Kürt toplumu temsil edilmemiş olacak. Dolayısıyla Kürtler ken-

dilerini Ankara'daki meclis tarafından yönetiliyor olarak görmeyecek. Bu da Kürdistan'da farklı arayışları gündeme getirecek. AKP'ye karşı başta HDP, Birleşik Haziran Hareketi ve Alevilerin güçlü bir seçim ittifakında bir araya gelmeleri gerekir. >7-12

Önder Abdullah Öcalan

Doğru temelde kadrolaşma, PKK'lileşme zaferin güvencesidir

Ancak yoldaşlık ilişkileri ve yoldaşlık hukuku çerçevesinde birbirimizle yürüyebiliriz. Başka türlü mümkün değil. Başka türlüşünü bizden beklemeyin.

Doğru temelde bir kadrolaşma, bir PKK'lileşme zaferin de güvencesidir. Önemli olan özellikle parti gerçeğimizi kavrayıp başarabilmektir. >14-17

Rojava Devrimi, Suriye'nin demokratikleşmesi ve Ortadoğu'da demokratik devrimin temeli haline gelmiştir

Mustafa Karasu

Ortadoğu her bakımdan gerçek anlamda tam bir savaş alanı haline gelmiştir. Tam bir altüst oluş yaşamaktadır. Bu kadar altüst oluş yaşayan bir bölgede yeni dengelerin kurulması da çok zorlu mücadelelerden geçecektir. Şimdi buna tanık olmaktayız. Yalnız Suriye ve Irak'ta değil, Yemen'de çatışmalar var, Libya'da çatışmalar var, Afrika'nın birçok ülkesinde çatışmalar sürüyor. En son İsrail ile Lübnan Hizbullah'ı arasında gerilim artmış bulunuyor. Tüm bunlar Ortadoğu'nun kolay durulmayacağını gösteriyor. Yeni dengelerin oluşması açısından büyük mücadeleler yaşanacaktır. Tabii ki Ortadoğu'daki bu durum ilişki ve ittifakları da kaygan hale getirmektedir. Bugün ittifak içinde olanlar yarın karşı karşıya gelebilir, bugün karşı karşıya olanlar yarın ittifak durumuna geçebilirler. Bu açıdan tam da siyasi kıvraklığın, esnekliğin ve öngörünün gerekli olduğu bir dönemden geçilmektedir. Bu dönemde kim doğru, inisiyatifli ve hamlecı politika izlerse o kazanacaktır. Yanlış politika içinde olanlar, inisiyatif koymayanlar, zamanında hamle yapamayanlar kesinlikle bu mücadelede kayıpla çıkacaklardır. Bu dönemin mücadele gerçeğinde durgun, statükocu ve hamlecı olmayanlar kesinlikle kaybedeceklerdir. Bu çerçevede Ortadoğu'nun şu andaki mevcut durumu tam da devrimcilerin, özelde de PKK'nin hamle yapıp başaraacağı bir siyasi durumu ifade etmektedir. Böyle dönemler PKK gibi inisiyatifli, mücadeleci, hamle yapabilecek hareketlerin kazanacağı bir dönemdir. Özellikle de bunlar Önder Apo'nun Ortadoğu'nun bütün sorunlarına çözümleyici yaklaşımıyla birlikte düşünüldüğünde hamlecı, devrimci karaktere sahip olan PKK mücadelesine altığında kesinlikle kazanacaktır.

Mevcut siyasi ortamda Kürt Özgürlük Hareketi inisiyatifli ve hamlecı olduğunda kaybetmesi mümkün değildir. Tarihte şu hep kanıtlanmıştır; doğru bir ideoloji ve politikaya sahip olanlar mücadele ettiklerinde kazanabilirler. Özellikle de devrimci durumlarında, kaos durumlarında küçük bir girdi, küçük bir dokunuş çok büyük siyasal sonuçlar ortaya çıkarır. Kürt Halk Önderi, Özgürlük Sosyolojisi kitabında buna yaratılış anı, yaratım anı dedi. Yaratılış anlarında, yaratım anlarında küçük bir hamlenin çok büyük sonuçlar vereceğini vurgulamıştır. Geline aşamada da önemli olan doğru politika izlenip izlenmediğidir. Eğer doğru politika izleniyorsa gerçekten de etkili, inisiyatifli mücadele kazandırır.

Kürtler ilk defa Ortadoğu ve dünya siyasetini etkileyen bir konum kazandı

Kuşkusuz doğru politikalar her zaman kazandırmaz. Doğru politikalar kendi başına kazanç sağlamaz. Özellikle statükonun var olduğu dönemlerde ne kadar doğru politika izlerseniz izleyin, bu dönemlerde değişim ve dönüşüm acil olmadığından devrimci hareketlerin hamleleri istenilen düzeyde sonuç vermez. Ama kaos aralıklarında, devrimci durumlarda, yaratılış anlarında doğru ideolojik ve politik yaklaşımlar kesinlikle inisiyatifli olduğunda, mücadele edildiğinde büyük sonuçlar ortaya çıkarır. İşte şimdi Ortadoğu bu gerçeği yaşamaktadır.

Kuşkusuz IŞİD'ten önce de Ortadoğu'da bir kaos durumu yaşanıyordu; bir devrimci durum ortaya çıkmıştı. Ancak IŞİD bu devrimci durumu daha da derinleştirmiş, artık sorunların köklü çözümünü dışında başka bir yol bırakmamıştır.

Gelinen aşamada Ortadoğu'da palyatif tedbirlerle klasik düzeltme yöntemleriyle, rötuş yapma, yamalama ve restorasyonlarla Ortadoğu'daki sorunların çözülmesi mümkün değildir. Bu açıdan IŞİD devrimci durum açısından negatif karakteriyle devrimci mücadeleyi daha da zorunlu kılan, devrimci düşüncelerin, mücadelelerin sonuç alacağı bir durum ortaya çıkarmıştır. IŞİD aslında bütün statükoyu yerle bir etmiştir. Statüko eskiden de yerle bir olmuştu, IŞİD daha da işin içine girip kaosu derinleştirdiğinden artık Ortadoğu'da demokratikleşme yaşanmadan, demokratik topluma dayalı demokratikleşme gelişmeden sorunların çözüme kavuşturulmayacağı bir gerçeklik ortaya çıkmıştır. Mevcut siyasi koşullarda sadece radikal, köklü mücadeleler ve değişikliklerle Ortadoğu istikrara, barışa kavuşabilir. IŞİD'in varlığı ve saldırılarıyla yarattığı sonuçlar zaten bunu zorunlu kılmaktadır. IŞİD gibi bir hareketi Ortadoğu'da etkisiz kılmamanın yolu, alternatif, köklü değişim yaratan politikalar ve bu temelde yürütülen mücadelelerle mümkündür. Başka türlü IŞİD'i etkisizleştirmek yakın zamanda mümkün

“Kobanê bir kahramanlık destanıdır. Ortadoğu tarihine damgasını vuran ve halkların özgürlük ve demokrasi umudunu yeşerten ve Ortadoğu'da özgürlük ve demokrasi mücadelelerinde etkisi olacak bir direniş olmuştur.”

değildir. IŞİD'in girdiği her yerde mücadelenin sertleşmesi, uzlaşmaya dayalı değil de keskin, sert mücadeleye dayanan bir çatışma durumunun, gerilim durumunun ortaya çıkması da bu gerçekliği ortaya koymaktadır. IŞİD öyle bir hamle yapmıştır ki, sadece bölgedeki statükoyu altüst etmemiş, dünya dengelerini etkileyecek bir durum ortaya çıkarmıştır. Her ne kadar IŞİD'e çeşitli güçler tarafından Ortadoğu'nun yeniden dizayn edilmesinde kullanılmak için göz yumulmuş, önü açılmış, çeşitli biçimlerde destek verilmiş olsa da Ortadoğu gerçeğinde IŞİD'in geldiği nokta artık kaosu derinleştirme ve sorunları ağırlaştırma yanında, uluslararası güçlerin de çok ciddi rahatsız olacağı bir durum ortaya çıkarmıştır.

IŞİD aslında karşı devrimci bir rol oynayarak, II. Dünya Savaşı öncesi Hitler gibi çok keskin ayrımlar yaratarak, saldırganlığını üst düzeye çıkararak, II. Dünya Savaşı'nda Hitler'e karşı çok farklı uçtaki politik yaklaşımların, birbirine karşı olan siyasi güçlerin birleşmesini sağlaması gibi bölgede neredeyse yan yana gelmeyecek, daha önce birbirlerine karşı

mücadele eden güçleri birbirine yakınlıştırmıştır. Bu bile Ortadoğu'daki durumun kritikliğini, karmaşıklığını ve ancak köklü mücadeleler ve değişikliklerle sorunların çözüleceğini kanıtlamış bulunmaktadır.

IŞİD'in 7 Ocak'ta Paris'te Charlie Hebdo mizah dergisine saldırarak 12 kişiyi katletmesi, daha sonra Yahudilerin alışveriş yaptığı bir mağazanın basılması, orada da sivililerin katledilmesi uluslararası güçler ve Avrupa ülkeleri açısından sarsıcı olmuştur. Nasıl ki Libya'da Kaddafi'nin düşmesinden sonra Amerikan elçiliğinin basılarak birçok insanın öldürülmesi Amerika'yı sarsmışsa, Charlie Hebdo baskını da böyle bir etkide bulunmuştur. Zaten bazı çevreler bu baskını “Avrupa'nın 11 Eylül'ü” olarak tanımlayarak işin ciddiyetini ifade etmişlerdir.

Tüm bu gelişmeler Ortadoğu'da çok farklı kesimleri farklı politikalar izlemeye götürmüştür. IŞİD'e karşı yeni tedbirlerin geliştirilmesini, IŞİD'e karşı bütün güçlerin bir araya getirilmesi ihtiyacını her zamankinden daha fazla acil hale getirmiştir. Kuşkusuz IŞİD'in bu saldırısı ABD'nin ve Fransa'nın Suriye politikasını yakından etkileyecektir. Bu ülkelerin Irak politikasını yakından etkileyecektir. Çünkü IŞİD asıl gücünü, desteğini, kaynağını buralardan almaktadır.

Bu gerçeklik Ortadoğu'da IŞİD'e karşı mücadeleyi yeni bir boyuta getirdiği gibi, IŞİD'e karşı en etkili mücadele veren

Kürtleri de bir anda Ortadoğu ve dünya-daki siyasi dengelerin, siyasi gündemin çok önemli bir parçası haline getirmiştir. Kürtler belki de ilk defa bu düzeyde Ortadoğu ve dünya siyasetini etkileyen bir konum kazanmışlardır; böyle bir aktör haline gelmişlerdir. Bu tabii ki önemli bir durumdur. Ancak bunun da öyle kendiliğinden olmadığı, Kürt Özgürlük Hareketi'nin büyük mücadelesiyle ortaya çıktığı açıktır. Bu gerçeklik şunu göstermiştir ki, ancak mücadele eden güçler Ortadoğu'da etkili siyasal konuma ulaşabilirler. Yine bu gerçeklik göstermiştir ki bazı kalıpları, kaygıları yıkmak öyle propagandayla, diplomatik çalışmalarla mümkün değildir. Ancak etkili bir ideolojik, siyasi ve gerektiğinde askeri mücadele yürütülürse, bu temelde siyasi bir aktör haline gelinirse o zaman birçok siyasi barikatı aşmak, karşıt siyasi cepheyi zayıflatmak mümkündür. Bunu Kürt Özgürlük Hareketi'nin IŞİD'in Şengal saldırısı, Rojava Devrimine saldırısı, Kobanê'ye saldırısı karşısında, yine Kerkük, Xaneqin tarafındaki IŞİD saldırıları karşısında gerillanın tutum koyması sonucu ortaya çıkan sonuçlardan anlamaktayız.

Geçmişte çok tartışılıyor; Kürtler politika bilmiyor, bu nedenle dünyaya açılmıyorlar, Kürt Özgürlük Hareketi diplomasiyi yapamıyor, bu nedenle dünyada tanınmıyor, gibi değerlendirmeler yapılmıyordu. Aslında bu değerlendirmeler büyük oranda doğru değildi. Kuşkusuz diplomasi de başka konularda da Kürt Özgürlük Hareketi'nin eksiklikleri olabilir, ama esas olarak uluslararası güçlerin, çeşitli siyasi güçlerin Kürt Özgürlük Hareketi karşısında katı tutumlarını yaratan siyasi dengeler ve etkenler vardı. Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı mücadele eden NATO ülkesi Türkiye'yi tercih ediyorlardı. Bu nedenle ne kadar diplomatik çalışmada yapılırsa, ne kadar propaganda da yapılırsa Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı önyargıları kırmak, uluslararası alanda birçok gücün Türkiye'nin isteği doğrultusunda Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı tutum alması önlemek mümkün olmuyordu. Bunların nedeni bu ülkelerde diplomasi yapılamadığı, çok zayıf diplomasi olmasından değildi. Avrupa'nın ya da başka ülkelerin ekonomik ve siyasi çıkarları daha çok bölgede güç olan devletleri esas alıyordu. Türkiye'yi esas alıyordu, İran'ı, Irak'ı, Suriye'yi esas alıyorlardı. Çünkü onlar bölgede güçlüydüler. Güçlü olmayanları Ortadoğu'da kim dikkate alır? Çünkü Ortadoğu'da etkili olmanın yolu güçlü olmaktan geçiyor. Bu nedenle Kürtler ne kadar da haklı olsalar, mücadeleleri ne kadar demokratik ve özgürlükçü olsa da Kürtler üzerinde görülmeyen antidemokratik baskı ve zulüm de olsa kendilerine demokrat diyen, insan haklarını savunduğunu söyleyen birçok ülke ve devlet kilını kıpırdatmıyordu. Ama şimdi durum değişmiştir. Şimdi Ortadoğu'daki kaos ve IŞİD'in saldırıları bu güçlerin önceliklerini değiştirmiştir. Tehlikenin büyüklüğünü görmüşlerdir. Kürt Özgürlük Hareketi ideolojik ve politik olarak bu güçlerle karşı karşıyadır ama ideolojik ve politik olarak farklı olmasını bu ülkelere her yerde savaş açarak, dünyada görülmeyen insanlık dışı cinayetler işleyerek gerçekleştiriyordu; demokratik mücadelelerle, ideolojik mücadelelerle farklılığını

ortaya koyuyordu. Mücadelesi de esas olarak kendi haklarını elde etmeye dayanıyordu. Geçmişten bugüne birçok uluslararası gücün tanıdığı haklar için mücadele ediyordu. Bilindiği gibi ulusların kendi kaderini tayin hakkı, ulusların hak elde etmesinin ilk savunucularından biri ABD'nin devlet başkanı olan Wilson'un on dört nokta olarak ifade ettiği temel ilkeler içindedir. Bu açıdan mevcut siyasi ortamda Kürt Özgürlük Hareketi yürüttüğü mücadeleyle, demokratik karakteriyle, halklara yönelik en zalim saldırılara karşı duruşuyla dünya kamuoyunun, halkların sempatisini kazanmıştır. Halkların ve ilerici insanlığın, insan hakları kuruluşlarının, demokrasi güçlerinin desteğini kazanan böyle bir hareketi kimse görmezden gelebilir mi? Gelemez. Özellikle uluslararası alandaki PKK'ye yönelik bazı algıların değişmesinde PKK'nin yürüttüğü mücadelenin dünya halklarında yarattığı olumlu etkinin sonucudur.

Kobanê direnişi uluslararasılaşmıştır

Halkların bu sempatisi ve duruşunu tabii ki uluslararası güçler dikkate almak zorunda kalmıştır. Çünkü öyle haklı, öyle vicdani, öyle doğru bir hareket ki, talepleri o kadar haklı ki, mücadelesi tüm insanlık değerlerini sahiplenen öyle bir mücadele ki, bunun karşısında uluslararası güçler, devletler Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı eski politikaları izlemeleri durumunda kendi kamuoylarında teşhir olacaktı. Çok haksız bir duruma düşeceklerdi. Öyle ki kendi meşruiyetlerini kaybedeceklerdi. Çünkü egemen sınıflar da belli bir meşruiyet üzerinden varlıklarını sürdürmektedirler. Eğer PKK'nin Şengal'de Êzîdîler kurtarma mücadelesi, Kobanê'de IŞİD'e karşı yürüttükleri mücadele, Güney Kürdistan'daki saldırılara gösterdiği tutum karşısında Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı eskiden olduğu gibi Türk devletinin isteği doğrultusunda düşmanlıklarını eskisi gibi sürdürselerdi kesinlikle dünya siyasetinde de etkileri zayıflayacaktı, kendi kamuoyu ve halkları karşısında da teşhir olacaktı. Bu da onların meşruiyetini zayıflatarak kendi iktidarlarını sürdürmelerini sıkıntılı hale getirecekti. Bu açıdan neden uluslararası güçler, çeşitli devletler PKK'ye karşı tutumunu değiştirdi, neden uluslararası koalisyon Kobanê'de bombalama yaptı denilirse, sorunun cevabı, Kürt Özgürlük Hareketi'nin yürüttüğü mücadelenin halklar nezdinde ortaya çıkardığı sonuçta aranmalıdır. Bu sonuç karşısında bu ülkeler bu tutumu almak zorunda kalmışlardır. Bu gerçekler görülmenden neden ABD Kobanê'yi bombaladı, ABD Kobanê'de Türk devletine neden ters düştü, bugüne kadar Türkiye ile birlikte savaşırken Kürt Özgürlük Hareketi'nin etkisinin bulunduğu Kobanê'de, Rojava'da IŞİD'e karşı neden tutum aldı denilirse, bu sorunların cevabı, belirttiğimiz gibi, bu mücadelenin dünya halklarında yarattığı etkiyle ilgilidir.

Kürt özgürlük güçleri Kobanê'den Xaneqîn'e kadar neredeyse bin kilometrelik bir alanda IŞİD faşizmine karşı mücadele yürütmektedir. Bu gerçeklik aslında gerillanın mücadele gücünün ne düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Önder Apo "gücünüzün yüzde birini bile kullanamıyorsanız" biçimindeki eleştirileri bir daha doğrulanmıştır. Eğer gerilla gerçekten biraz örgütlenip etkili mücadele içine girerse hangi siyasal sonuçları ortaya çıkaracağı bir daha netleşmiş bulunmaktadır. Bu, çok önemli bir durumdur. Nitekim Kobanê'de dört aydan fazla süren kahramanca büyük bir direniş sonucu şehir IŞİD'ten temizlenmiştir. Şehrin IŞİD'ten temizlenmesiyle birlikte bunun yarattığı siyasal sonuçlar da büyük olmuştur. Tüm dünya basını, ülkeleri Kobanê Direnişini değerlendirmek zorunda kalmıştır. Kobanê

Direnişi ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin mücadelesi Kürtlerin Ortadoğu'daki siyasal dengelerdeki gücünü çok güçlü bir biçimde ortaya koymuştur. Kobanê belki küçük bir şehirdir, ama siyasal sonuçları insanlık tarihinde hiçbir dönemde olmayacak kadar büyük olmuştur. Bu gerçeklik bile yürütülen siyasal ve askeri mücadelenin tam da kaos döneminde, yaradılış anında yürütülen mücadelelerden olduğunu gözler önüne sermiştir. Önder Apo'nun küçük müdahaleler büyük sonuçlar doğurur gerçeği Kobanê'de kanıtlanmıştır. Bunun altını özellikle çizmek gerekmektedir. Zaten Kobanê direnişi aylardır sadece Kobanê halkı direnişi olmaktan çıkmış, tüm Ortadoğu halklarının, insanlığın direnişi haline gelmiştir. Nitekim bunu dünya halkları, demokrasi güçleri, sosyalist güçler, tüm ezilenler, insan hakları kuruluşları fark ettiğinden 1 Kasım'da tüm dünya da ayağa kalkarak Kobanê Direnişini desteklemişlerdir. Zaten 1 Kasım'la birlikte Kobanê Direnişi kabuğunu kırmış, uluslararasılaşmıştır. Bu yönüyle de bu mücadelenin sonuçları sadece bölgesel değil, uluslararası düzeyde olacaktır. Kobanê Direnişinin başarısında tabii ki belirleyici olan Kürt özgürlük güçleridir, YPG-YPJ'dir. Yine Şengal'de direnen HPG-YJA Star güçleridir, YBS güçleridir. Kerkük ve çevresinde direnen HPG ve YJA Star güçleridir. HPG ve YJA Star güçleriyle birlikte direnen peşmergelerdir. Bu, mücadelenin karakterinin ne olduğunu ortaya koymuştur.

Kobanê Direnişinin başarısında tabii ki bütün dünya halklarının payını görmek gerekiyor. Demokrasi güçlerinin, sosyalist güçlerin payını görmek gerekiyor. Zaten şu anda Kobanê'de, Rojava'da dünyanın her tarafından gelen, farklı halklardan, farklı inançlardan yüzlerce enternasyonalist devrimci savaşçının bulunması, uluslararası devrimci direniş taburlarının kurulması da bu gerçeği ortaya koymaktadır. Kobanê Direnişinin büyük moral gücü buradan gelmektedir. Kobanê Direnişi başarılı olduysa, IŞİD'e karşı başarı kazandıysa arkasındaki bu gücü görmek gerekiyor. Öte yandan Kobanê Direnişi başlar başlamaz Bakurê Kurdistan halkının aylardır gece gündüz, soğuk sıcak, kar kış demeden Suruç sınırında yürüttüğü mücadele, Kobanê Direnişine verdiği destek de çok değerlidir. Kobanê direnişçileri yalnız kalmamış, yanı başında sadece Kürt halkının ve Türkiye'deki demokrasi güçlerinin değil, dünya halklarının da desteğini almıştır. Tüm bunlar YPG ve YPJ savaşçılarının, yine orada direnen Furkan El Fırat güçlerinin ve Kobanê'ye giderek topçu desteği veren peşmerge güçlerinin büyük bir moralle bu savaş içinde yer almasını beraberinde getirmiştir.

6-9 Ekim serhildanı bir dönüm noktasıdır

Öte yandan Bakurê Kurdistan'da başlayan ve bütün Kürdistan'a yayılan 6-9 Ekim serhildanları ise Kobanê Direnişinde bir dönüm noktasıdır. 1 Kasım Dünya Kobanê Günü'nün o düzeyde etkili geçmesinde de 6-9 Ekim serhildanlarının rolü çok çok belirleyicidir. 6-9 Ekim serhildanı öyle sıradan ele almak mümkün değildir. Kobanê Direnişinin yenilmezliği 6-9 Ekim serhildanları veya sonrasında gelişen 1 Kasım Dünya Kobanê Günü'nde halkların ayağa kalkması sonucu gerçekleşmiştir. Kobanê Direnişinin zaferi o günlerde başlamıştır. Daha sonraki direnişler ise o zaferin tarihini yazmak biçiminde geçmiştir. 6-9 Ekim serhildanlarının gerçekten de ideolojik, politik, askeri, siyasi etkisi yeterince değerlendirilmemiştir, ele alınamamıştır. Türk devletinin yürüttüğü psikolojik savaş karşısında bu serhildanların tüm Kürdistan, Ortadoğu halkları ve insanlık açısından ortaya çıkardığı değer doğru ele alınamamıştır. Eğer 6-9

Ekim olmasaydı, Kobanê Direnişi Kürdistan'ın dört parçasında bu düzeyde güçlü biçimde desteklenmeseydi Kobanê Direnişinin başarıya götürülmesi mümkün olmazdı. 6-9 Ekim, Kürdistan'da yeni bir ruh yaratmıştır; yeni bir halk gerçeği ortaya çıkarmıştır. Kırk yıldır yürütülen Özgürlük Mücadelesi tarihinde gerçekten de birçok dönüm noktası vardır. Her dönüm noktası Kürt halkını yeniden yaratmıştır. Kürdistan gerçeğini yeni bir noktaya getirmiştir. Kürt halkının ulusal demokratik değerlerinde, direniş değerlerinde yeni gelişmeler ortaya çıkmıştır. 1990'lı yılların serhildanı nasıl ki yeni bir Kürt ruhu yarattıysa, daha sonraki birçok serhildan ve direnişler Kürt halkının direniş ruhunu, ulusal karakterini sürekli derinleştirerek, yeni değerler kazandırdıysa 6-9 Ekim serhildanları da Kürt halkına yeni değerler kazandırarak bugünkü yenilmez gerçekliği

"Kobanê Direnişinin başarısı doğrudan Suriye siyasetini etkileyecektir. Artık Kobanê Direnişiyle birlikte Rojava Devriminin yenilmezliği ortaya çıktığı gibi, demokratik Suriye'nin de temeli haline gelmiştir. Rojava Devrimi ve demokratik toplumu, demokratik Suriye'nin en önemli dinamik gücü olacaktır."

yaratmıştır. Bu açıdan Kürt halkının 30-40 yıllık mücadelesini değerlendirirken bu diyalektiği iyi görmek lazımdır.

Halkların, ulusların karakterleri, değerleri böyle dönemlerde ortaya çıkar. Böyle dönemler sadece düşmana karşı direniş dönemleri değildir, aynı zamanda halkların kendini yeniden yarattığı dönemlerdir. Yeni değerlerle kendini güçlendirdiği dönemlerdir. İşte Kobanê Direnişi etrafında gelişen 6-9 Ekim eylemleri, 1 Kasım Dünya Kobanê Günü'nde halkların Kobanê'ye destek vermesi, Suruç sınırında aylardır Kürt halkının YPG-YPJ'lilere çok yakın durarak sürekli desteklerini sunması, yine Türkiye'deki özgürlük, demokrasi ve sosyalizm güçlerinin, özgürlük ve demokrasiden yana olan tüm etnik ve dinsel toplulukların, aydınların, yazarların, sanatçıların verdiği destek de Kobanê Direnişinin zaferinde çok önemli rol oynamıştır. Bunlar görülmenden Direnişi sadece Kobanê içindeki YPG-YPJ güçlerinin direnişiyle sınırlandırmak doğru değildir. Ama bütün bu destekleri değerlendiren, onları zafer gücü, moral güç haline getiren ise YPG ve YPJ güçleridir. Bu desteğin hakkını vermişlerdir. Bu desteklere layık olmuşlardır. Dünya halklarının, Kürt halkının, Ortadoğu halklarının, Türkiye'deki özgürlük, demokrasi ve sosyalist güçlerin verdiği desteği derinden hissederek kahramanca savaşmışlardır. Gerçekten Kobanê bir kahramanlık destanıdır. Ortadoğu tarihine damgasını vuran ve bütün halkların özgürlük ve demokrasi umudunu yeşerten ve bundan sonra Ortadoğu'da tüm özgürlük ve demokrasi mücadelelerinde etkisi olacak bir direniş olmuştur. Bu açıdan Kobanê Direnişi gerçekten de bir destandır, büyük bir mücadeledir; Ortadoğu'ya ve insanlığa yeni ruh, yeni değerler kazandıran bir Özgürlük Hareketi'dir, özgürlük gücüdür. Böyle görüldüğü takdirde gerçekten de Kobanê Direnişine hakkı verilmiş olur, Kobanê Direnişi hakkıyla değerlendirilmiş olur.

Bölge halklarının, dünya halklarının, sosyalist güçler başta olmak üzere dünyanın tüm demokrasi ve özgürlük güçlerinin verdiği destek ve bunun başarıdaki rolü derinliğine hissedilmeden bu zaferi

anlamak ve daha büyük zaferlerin temeli yapmak mümkün değildir. Bu tarihsel destekleri tabii ki Kürt halkı doğru değerlendirecektir, YPG ve YPJ güçleri doğru değerlendirecektir; HPG-YJA Star güçleri doğru değerlendirecektir ve buna hakkını verecektir. Artık dünyanın bu desteği görülmenden, tüm paçalardaki halkların desteği derinden hissedilmeden, Türkiye'deki özgürlük, demokrasi, sosyalist güçlerin desteği hissedilmeden, Ortadoğu halklarının Kobanê Direnişi'nden duyduğu büyük heyecan hissedilmeden Kobanê'deki savaş ve onun yarattığı sonuçlar anlaşılmaz. Anlam gücü çok yüksek olan bir savaştır. Bu açıdan tabii ki Kürt özgürlük güçleri, YPG-YPJ bu anlam gücüne ulaşacaktır, bu anlam gücünün hakkını verecektir. Sadece Kobanê ile sınırlı kalan, Rojava Devrimiyle sınırlı kalan bir ufuktan tüm Ortadoğu'nun demokratikleşmesi ufkuna ve bu temelde de tüm insanlığın demokrasi ve Özgürlük Mücadelesi'nin yeni bir boyuta ulaştırmanın sorumluluğuyla hareket edeceklerdir. Şu anda Rojava Devrimi böyle bir tarihsel sorumlulukla karşı karşıyadır. Artık Rojava Devriminin yükü ağırlaşmıştır. Kobanê Direnişçilerinin yükü de ağırlaşmıştır, Kürt Özgürlük Hareketi'nin de yükü ağırlaşmıştır. Dünyanın gözü artık Kürt Özgürlük Hareketi üzerindedir, Kobanê Direnişi üzerindedir.

Asıl mücadele bundan sonra başlıyor

Bu büyük direniş sadece IŞİD'e karşı bir direniş biçiminde ortaya konulamaz. Bu büyük direniş aynı zamanda yeni bir özgürlük ve demokrasi umudu, yeni bir özgür yaşam seçeneğini temsil etmeyi ifade etmektedir. Bu temsil etme tabii ki hakkıyla verilmesi gereken, yapılması gereken bir temsildir. Önder Apo her zaman Kürdistanı olan evrensel bir demisti. Kürdistanı olan bölgeseldir demisti. Özellikle de Kürt halkı üzerinde soykırımcı sömürgeciliğin var olduğu, bunun sadece bir devlet tarafından değil, birçok devlet tarafından yürütüldüğü düşünüldürse zaten Kürdistan'ın özgürlüğü sadece Kobanê'nin özgürlüğüyle, sadece Rojava Devrimiyle kendini sınırlı tutamaz. Türkiye ve Bakurê Kurdistan'daki mücadeleyle kendini sınırlı tutamaz, Güney'de sadece Güney Kürdistan'la kendisini sınırlı tutamaz, İran'da Rohhilat Kürdistan özgürlük mücadelesiyle kendisini sınırlı tutamaz. Tüm bu mücadelelerini bölge halklarıyla bütünleştirmeseydi, bölgenin demokratikleşmesi temeline ele alınsaydı, böyle büyük bir ufukla yaklaşmazsa, bırakalım Ortadoğu ve dünya insanlığı için özgürlük ve demokrasi rolünü oynaması, Kürdistan'ın özgürlüğünü sağlaması ve güvenceye alması bile mümkün değildir. Bu yönüyle Kürdistanı devrimci güçlerin artık siyasete farklı yaklaşmaları gerekiyor. Kürdistan'ı özgürleştirme ufkuna farklı yaklaşımları gerekiyor. Dünya halklarıyla ilişkilerine farklı yaklaşımları gerekiyor. Artık Kürdistan'la sınırlı dar bir yaklaşımla mücadeleyi ele almak kesinlikle bu devrimci hamleyi anlamamak, yüzeysel kalmaktır. Dar yaklaşmak Önder Apo'ya layık olmamaktır. Kürt Özgürlük Mücadelesi'nin kırk yıllık mücadelesine anlam biçmemektir.

Önder Apo yakın zamana kadar **"Bizim şimdiye kadarki mücadelemiz bir hazırlıktı, asıl mücadelemiz bundan sonra başlayacak, mücadelemiz rolünü bundan sonra Kürdistan ve Ortadoğu'da oynayacak"** diyerek bu gerçekliği ifade etmiştir. Önder Apo artık sadece bir Kürt önderliği değildir; ortaya koyduğu paradigma, ortaya koyduğu yeni yaşam projesi, demokratik komünal ve demokratik sosyalist anlayışıyla bütün dünya halklarının özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin öncülüğüdür, önderliğidir. O

zaman Rojava Devrimi de, Kobanê'de ve Şengal'de direnenler de, bütün Kürdistan'da direnen özgürlük savaşçıları da bu Özgürlük Hareketi'nin siyasal güçleri de artık olaya böyle bakmak durumundadırlar. Böyle bakmadıkları takdirde tarihe hakkını vermemiş olurlar, Önderlik gerçeğine hakkını vermemiş olurlar, şimdiye kadar şehit düşen büyük kahramanlara hakkını vermemiş olurlar; Ortadoğu ve dünya halklarının beklentilerine karşılık vermemiş olurlar. Bu da tabii ki büyük devrimci hareket olan Önder Apo'nun öncülüğünü yaptığı büyük demokrasi, özgürlük ve sosyalizm hareketi olan bu hareketin birikimlerine ve Ortadoğu'daki kaos gerçeğinde oynaması gereken role yetersiz yaklaşım olur.

Bu açıdan Kobanê Direnişi etrafında toplanan insanlık ve bu temelde ortaya çıkan Kobanê Direnişinin başarısını ve bunun bölge üzerindeki etkisini çok doğru ele almak, değerlendirmek gerekiyor. Çok geniş ufuklu ele almak gerekiyor. Bu, Kürtlere kaybettirmez. Kürtler dar yaklaşımları zaman tüm parçalarda özgürlüğü kazanabilirler. Eğer dar ufukla yaklaşırsa, bu ödenen bedeller boşa gider. Dar yaklaşırsa, Kürdistan devrimi bırakalım dört parçada, tek tek parçalarda bile özgürlük ve demokrasi mücadelesini sonuca götüremez.

Bu yönüyle artık Kürtlerin özgürlük ve demokrasi stratejisi sadece Kürt ve Kürdistan'la sınırlı olamaz. Tek tek ülkelerde demokrasi güçleriyle birlikte ortak demokrasi hattını kurmak beraber, bütün Ortadoğu'daki demokrasi güçleriyle birlikte özgürlük, demokrasi ve sosyalizm hattını kurmak ve bu temelde Ortadoğu'yu demokratikleştirmek ufkuyla mücadele etmek olmazsa olmaz kabilindendir. Geline aşamada Kürt Özgürlük Hareketi'nin önüne böyle tarihsel görevler çıkmıştır. Daha doğrusu Önder Apo'nun yeni paradigması, bunun dayandığı ideolojik, felsefi, teorik temel ve onun gerektirdiği demokratik siyaset ve bu siyaset temeline ortaya çıkacak demokratik komünalizme, demokratik özerkliğe, demokratik konfederalizme dayanan özgürlük çizgisini sahiplenmek ve bunun gereklerini yerine getirmek gerekmektedir. Kürtlerin önüne böyle bir tarihsel rol gelmesi kaçınılmaz bir durum değildir; onur duyulacak bir durumdur. Kürtler bundan onur duymalıdır. Böyle büyük bir yükün altına giremeyiz dememelidirler. Kaldı ki vurguladığımız gibi Kürdistan'da büyük düşünmeden Kürt halkının tek tek ülkelerde, dört parça Kürdistan'da özgürlüğünü sağlaması mümkün değildir. Önder Apo her zaman şunu demıştır; ufukları büyük olanların çabası büyük olur, büyük düşünenlerin çabası büyük olur. Bu açıdan büyük çabayı göstermek ancak böyle büyük ufukla, büyük düşünmeyle mümkündür. Büyük çabayla büyük düşünme bir araya geldiğinde Ortadoğu'da yaşanan kaos ortamında, derinleşmiş devrimci ortamda, bu yaradılış anında özgürlük güçlerimiz rolünü çok güçlü biçimde oynayacaktır.

Yeni Ortadoğu'nun şekillendirilmesinde fırsat Kürtlerin eline geçti

Kobanê Direnişinin başarısı doğrudan Suriye siyasetini etkileyecektir. Artık Kobanê Direnişiyle birlikte Rojava Devriminin yenilmezliği ortaya çıktığı gibi, demokratik Suriye'nin de temeli haline gelmiştir. Rojava Devrimi ve demokratik toplumu, demokratik Suriye'nin en önemli dinamik gücü olacaktır. Artık hiç kimse, ne muhalefet, ne yeni Suriye içinde yer almak isteyecek rejim ne de başka bir güç Kürtleri dışlayarak Suriye'de barış ve istikrar sağlamaz. Ya Suriye'deki kaos bu biçimde devam eder, ya da Rojava Devrimine dayanarak

yeni bir demokratik Suriye'nin temeli atılır. Mevcut kaos hiç kimsenin çıkarına olmadığına göre uluslararası güçlerin de, bölge halklarının da çıkarına olmadığına göre o zaman Kobanê Direnişi temelinde Rojava Devrimine dayanarak yeni Suriye'yi yaratmak bugün Ortadoğu'da, Suriye'de politika yapan bütün aktörlerin önüne gelmiş bulunmaktadır. Kimse bundan kaçamaz. Kaçanlar kaybedecektir. Kürt Özgürlük Hareketi'yle, Rojava Devrimiyle ilişki temelinde, bu devrime dayanarak yeni bir Suriye yaratmak isteyenler Suriye'de rol oynayacaklardır, Ortadoğu'da rol oynayacaklardır. Böyle bir yaklaşım içinde olmayanların Suriye politikası kesinlikle bugüne kadar olduğu gibi yenilgiyle, çıkmazla karşı karşıya gelecektir. Bu yönüyle Rojava Devrimi ve Kobanê Direnişi Suriye'deki kaostan çıkışın ne olduğunu da herkesin önüne koymuştur. Kim bu kaostan, çıkmazdan çıkmak istiyorsa Allah'ın ipine sarılır gibi Rojava Devrimine sarılması, ilişki ve ittifak içine girmesi gerekir. Rojava Devrimi temelinde yeni Suriye'nin yaratılması çabaları içine girmesi gerekiyor. Bu herkes için geçerlidir. Uluslararası güçler için de geçerlidir, uluslararası alanda farklı bir tarafı teşkil eden Rusya ve Çin için de geçerlidir, bölgedeki tüm demokrasi ve özgürlük güçleri için de geçerlidir, Suriye muhalefeti içinde gerçekten de demokratik Suriye isteyen muhalifler için de geçerlidir. Yine Suriye rejimi içinde Suriye'nin eskisi gibi yönetilemeyeceğini düşünen, artık toplumla ve çeşitli siyasi güçlerle demokratik uzlaşma temelinde hegemon zihniyet ve siyasetten vazgeçerek demokratik siyasetin, demokratik toplumun bir parçası olarak yeni Suriye'nin içinde yer almak isteyecek rejim güçleri için de bu geçerlidir. Kobanê Direnişi şimdi böyle yeni bir siyasi durumu bölge halklarının da, Suriye'deki tüm siyasi güçlerin de, uluslararası güçlerin de önüne koymuş bulunmaktadır.

Eğer bu ufukta bir yeni demokratik Suriye arayışı olursa çabalar gerçekten sonuç verir, çıkmaza giren mevcut savaş ve kaos ortamından çıkılarak Ortadoğu'da yeni özgür ve demokratik yaşamın kilidi Suriye'de açılır. Suriye Rojava Devrimine dayanarak kendini demokratikleştirdiği takdirde, bu bir domino etkisi yaratır, başta Irak olmak üzere tüm Ortadoğu'da demokratikleşmenin kapılarını sonuna kadar açar. Suriye demokratik bir karakter kazandığı takdirde Ortadoğu'da hiçbir despotik rejim ayakta kalamaz. Demokrasi güçleri ve devrimci güçler öne çıkarak, toplumdaki tüm demokrasi ve özgürlük isteyen kesimleri birleştirerek bütün ülkelerin demokratikleşmesi süreci başlar. İşte Kobanê Direnişinin, Rojava Devriminin böyle bir etkisi bulunmaktadır. Bu etkinin herkes tarafından görülmesi gerekir.

Kuşkusuz en başta da Kürt Özgürlük Hareketi ve Rojava Devrimci güçleri tarafından, yine Güney Kürdistan'daki devrimci güçler ve siyasi güçler tarafından görülmesi gerekir. Bu gelişmeler gerçekten de Kürtlerin önüne tarihi fırsatlar çıkarmıştır. Kürtler bu gelişmelere dar yaklaşamazlar. Kürtler bu gelişmeler karşısında klasik dar siyasi anlayışlarını, ulus-devletçi siyasi anlayışlarını, hegemonik siyasi anlayışlarını bırakarak kesinlikle Kürtlerin demokratik birliği temelinde, Kürtlerin kendi demokratik birliklerini sağlama temelinde Ortadoğu'da üzerine düşen rolü oynamaları gerekmektedir. Ortadoğu'ya Kürtler böyle bir müdahale yapabilirler. Kürtlerin önüne gerçekten de böyle tarihi bir fırsat çıkmıştır. Ortadoğu tarihinde zaman zaman Arapların, zaman zaman Türklerin, zaman zaman Farsların Ortadoğu tarihini değiştirecek roller oynama fırsatı önlerine çıkmıştır. Zaman zaman Türkler, zaman zaman Araplar, zaman zaman Farslar yeni Ortadoğu'da rollerini oynamışlardır. Şimdi tarihte Türk, Arap ve Farsların ya da başka halkların önüne

gelen yeni Ortadoğu dengelerinin oluşması, yeni bir Ortadoğu'nun şekillendirilmesi rolü bugün Kürtlerin önüne gelmiş bulunmaktadır. Artık Kürtler Ortadoğu'nun yükselen siyasi değeridir. Kürtler Ortadoğu'nun yeni karakterini oluşturacaktır. Bu da demokratikleşmedir, demokrasidir, özgürlüklerdir. Bunlara dayanan yeni bir Ortadoğu gerçeğidir. Kesinlikle Kürtler olaya böyle yaklaşmalıdır; Kürdistanlılar böyle yaklaşmalıdırlar. Bunun dışındaki her yaklaşım gerçekten bin yıllardır özgürlük özlemi çeken, yüz yıllardır büyük acılar içinde yaşayan ve son yüzyıldır da çeşitli defalar direnen, büyük katliamlar yaşayan Kürt halkına yapılmış büyük bir haksızlık olacaktır. Kürt toplumuna layık olmak için geniş ufuklu düşünmek ve Kürtlere Ortadoğu'da bu tarihsel rollerini oynamak gerekmektedir. Zaten bu rollerini oynama ufkunu, kapasitesini, derinliğini, ciddiyetini ve sorumluluğunu Kürtler gösteremezlerse yine kaybedebilirler. Çünkü Kürtler için artık özgürlük, demokrasi bölgede tarihsel rol oynamakla mümkündür; bölgenin demokratikleşmesinde rol oynamakla mümkündür. Kürtler ancak böyle yaklaştığında tarihi ve zamanın ruhunu doğru okumuş olurlar ve ona göre doğru adım atarlar. Bu gerçeklik Kürtlerin önüne gelmiştir. Bundan kaçmak, bunu değerlendirmek tarihe ihanettir. Ortaya çıkan bu tarihi fırsatı görmemek, Kürtlerin birliğini sağlayarak Ortadoğu'nun yükselen halkı haline getirmemek, Ortadoğu'nun Kürtlerin bu demokratik ve özgürlükçü karakteriyle şekillenmesini sağlayacak rollerini görmemeleri, ona göre davranmamaları anlamına gelir.

Tüm Kürt siyasetçilerinin, Kürt aydınlarının, Kürt toplumunun bu gerçek üzerinde durması gerekiyor. Bu gerçekliği derinliğine anlaması, kendisini bilinçlendirmesi, rolünü ve görevini doğru ortaya koyması, bunun araç ve yöntemlerini ortaya çıkarması gerekiyor. Bu rolün ideolojik temeli vardır, siyasi temeli vardır. Yeter ki bu rol kabul edilsin, bu role uygun davranılsın, bu role uygun araçlar ortaya çıkarılsın. Bu yapıldığı takdirde tarihin Kürtlere "yürü kazanırsın" dediği bir dönemeyiz. Gerçekten de böyle bir dönemin heyecanının duyulması lazım.

Şengal direnişi en az Kobanê direnişi kadar bölgeseldir, evrenseldir

Kürtler bugün Kobanê Direnişini kutluyorlar, büyük heyecan duyuyorlar, ama bu heyecanı daraltmamak lazım; bu heyecanı yüzeysel ele almamak lazım. Bu heyecanı dört parçada Kürtlerin birliği ve bu birliğin gerçekleştirilmesi temelinde derinleştirmek ve büyük devrimci moral temelinde büyük mücadele gücü haline getirmek lazım. Bu heyecanı bölgenin demokratikleştirilmesi heyecanı haline getirmek lazım. Bu heyecanı, bölgenin demokratikleştirilmesi temelinde Ortadoğu'nun, Ortadoğu içinde de Kürtleri dünyadaki özgürlük ve demokrasi mücadelesine öncülük eder hale getirmek lazım. Bunlar yapıldığı takdirde Kürtler büyük kazanacaktır. Ortadoğu gerçeğinde şu kanun işlemektedir: Kürtler dar düşünürlerse kaybedeceklerdir, büyük düşünürlerse büyük kazanacaklardır. Kendimize şu kadar yeter diyerek bazı mevzileri korumaya yaklaşımıyla hareket edildiğinde Kürtlerin mevzilerini korumaları da, özgürlüğü kazanmaları da mümkün değildir. Artık Kobanê Direnişi temelinde ortaya çıkan siyasi gerçekliği böyle ele almak gerekmektedir.

En somut olarak Kobanê Devriminin başarısından sonra demokratik Suriye çabalarına girmek, bunun ittifaklarını oluşturmak, demokratik Suriye'nin programını çıkarmak, bunu tüm Suriye toplumuna mal etmek ve böylelikle Kobanê Direnişinin

heyecanını, Rojava Devriminin etkisini soğutmadan hızlı biçimde demokratik Suriye heyecanı, sorumluluğu haline getirmek ve bunun adımlarını atmak gerekmektedir. Bu açıdan Rojava Devrimci güçlerinin siyasetçilerine, siyasi kurumlarına büyük iş düşmektedir. Böyle bir tarihsel rolleri vardır. Kesinlikle rollerini Rojava'yla sınırlı tutan, bu ufku aşmayan bir durumdan çı-

"6-9 Ekim serhildanı olmasaydı, Kobanê Direnişi Kürdistan'ın dört parçasında bu düzeyde güçlü biçimde desteklenmeseydi Kobanê Direnişinin başarıya götürülmesi mümkün olmazdı. 6-9 Ekim, Kürdistan'da yeni bir ruh yaratmıştır; yeni bir halk gerçeği ortaya çıkarmıştır."

karmaları gerekir. Önder Apo önceleri "beş altı şehir kurtararak bir sonuç elde edemezsiniz, yetmez" demişti. Bugün Kobanê Devriminden sonra Rojava Devriminin dünyadaki ve bölgedeki etkisinden sonra Önder Apo'nun bu değerlendirmesi daha da acil hale gelmiştir. Bu değerlendirmesi daha da güçlenmiştir, güçlü bir temele kavuşmuştur. Bu açıdan Rojava Devrimcileri Önder Apo'nun iki üç yıl önce söylediği '5-6 şehirle sınırlı kalmayın, demokratik Suriye ufkuyla mücadele edin' yaklaşımını şimdi gecikmeden pratikleştirmeleri gerekir. Bunu yapmadıkları takdirde ne Önderliğe layık olunabilir, ne de bu direniş içinde yaşamlarını veren yüzlerce kahramana layık olunabilir. Ne de Kürt halkının, bölge halklarının ve dünya halklarının beklentilerine layık olunabilir. Bu açıdan yeni dönem ufkunun, siyasi yaklaşımın ve adımların bu çerçevede olması gerektiğini özellikle vurgulamak ve buna göre hareket edilmesini sağlamak gerekmektedir.

Kobanê Direnişinin bu büyük etkisi yanında tabii ki Şengal Direnişinin de büyük etkisi vardır. Zaten Kobanê Direnişinde dünya halklarının, Türkiye halklarının, bölge halklarının büyük destek vermesinin arkasında Şengal'deki tutum vardır. Eğer Kürt Özgürlük Hareketi olarak Şengal'deki IŞİD saldırısına zamanında müdahale etmeseydik, Şengallilerin soykırma uğrama tehlikesini engellemeseydik, Şengal dağılıp IŞİD'e karşı sürekli mücadele eden bir tutum içinde olmasaydı Kobanê Direnişi bu kadar destek almazdı. Kürt Özgürlük Hareketi'nin Ortadoğu'da ve dünyada etkisi bu düzeyde gelişmezdi. Bu açıdan Şengal'deki direnişin anlamını da çok iyi bilmek gerekir. Şengal Direnişine yüzeysel bakmamak gerekir. Şengal Direnişi de en az Kobanê Direnişi kadar bölgeseldir, evrenseldir. Sonuçları uluslararası ve bölgesel düzeyde olacaktır. Şengal Direnişine bu anlamı vererek, Şengal Direnişinin böyle bir siyasal anlamı olduğunu görerek bu direnişi de iyi örgütlemek, geliştirmek ve gerçekten de sonuca götürmek gerekiyor. Şengal Direnişi Şengal'in özerkliği temelinde Güney Kürdistan'ın daha demokratikleşmesine yol açacak bir gelişme ortaya çıkarırsa Irak siyasetini de Kürtlerin demokratik karakteri belirleyecektir. Şengal Direnişi başarıya ulaştığında belki de Kobanê Direnişinin siyasi etkisinden iki kat daha büyük bir etki yaparak Kürtleri tamamen bölgede demokrasi ve özgürlüğün öncüsü haline getirecektir.

Bu yönüyle Şengal Direnişi de çok değerlidir, çok anlamlıdır. Özellikle Şengal'de yetersiz de olsa Êzîdilerin meşru savunma güçlerini örgütlemesi, yine toplantı yaparak demokratik özerklik çalışmalarına başlamaları gerçekten de değerlidir, anlamlıdır. Bu konuda tabii ki KDP'nin yaklaşımları çok yanlıştır. Güney Kürdistan Hükümetinin KDP kanadının yaklaşımı çok yanlıştır. Gerçekten bu kadar dar, ufuksuz bir yaklaşım göstermek aslında bindiği dalı kesmektir. Kendisini güçlendireceken daha zayıf duruma düşürmektir. KDP orada Êzdi halkının öz savunmasını ve oranın özerkliğinin sağ-

lanmasına yardımcı olacağına, bu temelde kendini güçlendireceğine, kendisinin geçmişte yaptığı yetersizliklerin, yanlışlıkların giderilmesinde de böyle bir tutumla rol oynayacağına, PKK Kürdistan'ı bölüyor, Şengal Kürdistan'dan koparılıyor, Kürtler zayıflatılmak isteniyor gibi çok ucuz, basit, gerçekliği ifade etmeyen, sadece Kürt Özgürlük Hareketi'ne yönelik bir teşhiri

içeren bir politika içine girmesi, bunun propagandasını yapması kabul edilebilir değildir. KDP'nin bu durumu gözden geçirmesi gerekmektedir. Bırakalım tüm Kürtlere, kendine zarar vermektedir. Şengal'in özgürleştirilmesi, demokratikleştirilmesi, Êzîdilerin kendi özgür ve demokratik yaşamlarını ve savunmalarını kurarak Güney Kürdistan içinde yer almaları kadar daha değerli ve önemli bir şey olabilir mi? Buna karşı çıkmak gerçekten geri bir yaklaşımdır. Çok otoriter yaklaşımın, her şeye hakim olma yaklaşımının sonucudur. Otoriter olma, her yere hakim olma gözlemleri o kadar karartmıştır ki, en basit doğruları bile görmekten yoksun kalmışlardır.

KDP dar yaklaşımları bırakmalı

Kürt Özgürlük Hareketi KDP'ye yardımcı olmak istiyor, Kürt Özgürlük Hareketi KDP'yi bu dar durumdan çıkartmak istiyor. Hatta Şengal'deki o yenilginin, o büyük sorumsuzluğun üzerinden atılmasını sağlamak istiyor. KDP'ye bundan daha büyük hizmet olabilir mi? KDP bunu yapacağına Kürt Özgürlük Hareketi'ni suçlayarak, neredeyse Şengal'deki gerillaları tehdit ederek, Êzîdileri tehdit ederek, güç göstererek kendi pozisyonunu kurtaracağını sanıyor. Bu gerçekten de doğru olmayan bir yaklaşımdır. Bu yaklaşımın giderilmesi gerekiyor. Bütün Kürt aydınları, yazarları, siyasetçileri, partileri, hareketleri KDP'nin bu yanlış tutumunu değiştirmek için çaba göstermelidir. Çünkü sadece kendisine değil, bütün Kürtlere zarar veriyor. Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde rol oynama yerine, bizi kimsenin demokratikleşmesi ilgilendirmez, bizi sadece iktidarımız ilgilendirir gibi bir yaklaşım gerçekten Güney Kürdistan'ın da, KDP'nin de çıkarlarına hizmet etmeyen bir tutumdur. Bu bakımdan KDP'nin bu yanlış politikalarından dönmese çok çok önemlidir.

Kaldı ki Güney Kürdistan halkı Şengal'in özerkliği ve öz savunması temelinde Güney Kürdistan'a bağlanmasını destekliyor. Güneyli aydınlar destekliyor. YNK, Goran destekliyor, birçok aydın ve yazar Şengal'in özgürleşmesine dayanan kendi öz yönetimini ve öz savunmalarını kurmasını olumlu buluyor. Bu, Kürdistan'a zarar değil, Kürdistan'a güç katar, Kürdistan'ı onurlandırır, Kürtleri onurlandırır. Şengal artık eskisi gibi yönetilebilir mi? Merkezîyetçi bir yönetim olabilir mi? Kürt halkı olarak, Kürt siyasi güçleri olarak, Kürt ulusu olarak yıllardır despotik merkezi hükümetlere karşı çıktık. Bunun doğru siyaset olmadığını söyledik. Yerel özerkliklerin, otonomilerin, federasyonların mevcut devletlere, ülkelere zarar vermeyeceğini söyledik. Şimdi hem de Kürt olan Êzîdilerin Şengal'in, Şengallilerin özerkliğinin Güney Kürdistan federasyonuna zarar vereceğini söylemek kadar paradoks, çelişik ve yanlış bir anlayış ve tutum olabilir mi? Bunun kesinlikle giderilmesi gerekmektedir.

Kobanê'nin kurtuluşu kesinlikle Şengal'in kurtuluşunu da hızlandıracaktır. Şengalliler daha da fazla örgütlenme ih-

tiyacı duyacaklardır. YBŞ kendisini daha fazla güçlendirecektir. HPG ve YJA Star kendisini güçlendirecektir, IŞİD'i Şengal'den atacaklardır. Bu artık Kürtlerin tarihsel namusu ve onuru haline gelmiştir. Kürtler Şengal'i kurtarmadan özgür ve demokratik yaşamlarını rahatlıkla yaşayamazlar. Şengal'i kurtarmadan şunu başardık, bunu başardık diyemezler. Bu,

Kürtlerin travması olur. Kürtler gerçekten bu travmadan kurtulmak istiyorlarsa, gerçekten özgür ve demokratik yaşamak istiyorlarsa, savundukları değerlere bağlı kalmak istiyorlarsa birlik içinde Şengal'i kurtarma mücadelesinin yükseltilmesi gerekmektedir. KDP bu konuya çok dar ve basit parti çıkarlılarıyla yaklaşıyor. Halbuki defalarca KDP'ye Kürt Özgürlük Hareketi Şengal'de ortak operasyon yapalım, Şengal'i kurtaralım diyor, ama KDP buna yanaşmıyor, yanaşmamıştır. Bunu Kürt Özgürlük Hareketi'nin yöneticileri defalarca açıkladılar. Bu kabul edilebilir bir durum mudur? Peşmerge Şengal'e gitti, geri döndü. Güya HPG-YJA Star yalnız kalacak, ezilecek, sonra da kendisi kurtarıcı olarak gidecek! Kaldı ki HPG ve YJA Star'ın ezildiği bir yerde KDP'nin tutunması mümkün değildir. Eğer başka güçlerle anlaşamıyorsa KDP'nin Şengal'i bu yaklaşımla kurtarması mümkün değildir. ABD ya da başka bir güçle anlaşmış, PKK orada ezilsin, yenilsin, sonra biz gider Şengal'i kurtarıyoruz gibi bir politika varsa bu da ahlaksızcadır. Bunlar ne ulusal çıkarlara, ne de Şengallerin ve Êzîdilerin çıkarıdır. Tüm Kürtlerin de, Êzdi Kürtlerin de çıkarı, Şengal'in bir an önce ortak mücadeleyle kurtarılmasını gerektirmektedir.

Kaldı ki sadece Şengal değil, Hewler çevresi ve Musul'a yakın Kürt bölgeleri, Musul'daki Kürtler, Kerkük, Xaneqin de tehlike altındadır. Buralarda da IŞİD'e karşı mücadele verilmesi gerekir. IŞİD bir Arap milliyetçisi örgütüdür. Arap milliyetçisidir. Kürdistan'ı Kürtsüzleştirmek istiyor. Birçok yeri Kürtlerden arındırmak istiyor. Buna karşı tabii ki Kürt güçleri ortak davranacaktır. Gerilla bu sorumlulukla ortak davranıyor. Acaba gerillanın bu direnişi olmasaydı mevcut ortamda Güney Kürdistan'ın varlığını nasıl korunacaktı? Bu Arap milliyetçiliğine dayanan faşizm karşısında nasıl dayanacaktı? Dayanması mümkün müydü? Böyle bir durumda KDP'nin dostu AKP, Türk devleti nasıl bir tutum takınırdı? Tabii ki Kürtlerin bütün haklarını ezme doğrultusunda tutum takınır, IŞİD'i de destekleyerek Güney Kürdistan'ı yerle bir ettirdi. Türk devleti hala bu karakterdedir. Türk devleti hala Kürtlerin özgürlüğünü sindirmiş değildir. Güney Kürdistan'la hala ilişki sürdürüyorsa PKK ile savaştığındandır, Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı savaştığındandır. PKK yenilse, IŞİD her tarafta hakim olsa Türk devleti, AKP hükümeti Güney Kürdistan'a böyle mi yaklaşır? Eğer Güney Kürdistan benim petrolüm var, farklı biçimde yaklaşamazlar diyorsa kendisini kandırıyordur. Kürtler söz konusu olduğunda Türk devleti her türlü ilişkiyi kesecek, her türlü Kürt karşıtı güçlerle ittifak kuracak karakterdedir. Kürt Özgürlük Hareketi'nin zayıfladığı bir durumda bütün Kürt düşmanları harekete geçer. Ya da Türk devleti bütün Kürt düşmanlarını harekete geçirerek Ortadoğu'da Kürtlerin boğulması için her türlü saldırıyı gerçekleştirir.

Bu açıdan Güney Kürdistanlı güçlerin de Ortadoğu'nun içinden geçtiği durumu, Güney Kürdistan'ın durumunu ve Güney Kürdistan'ın diğer ülkelerle ilişkisini yeni-

den ele alması ve gözden geçirmesi gerekmektedir. Özellikle Türk devletiyle ilişkilerini gözden geçirmesi gerekmektedir. Kürtlerin birliklerini sağlayarak kendilerini güçlendirmeleri gerekir. Yoksa Ortadoğu'da yeni dengelerin kurulduğu bu kaos ortamında kim fırsatı bulursa Kürt'ün tepesine biner. Güney'de de biner, başka yerde de biner. KDP benim dostlarım var, benim şunlarım var diyerek kimseye güvenmesin. Her yerde uluslararası bazı dostlarının istediği gerçekleşiyor mu? Bu açıdan Kürtler gerçekten tutumlarıyla, dürüşlarıyla tarihsel sorumluluğu gerektiren bir dönemden geçiyorlar. Bütün Kürt örgütleri Ortadoğu ve tek tek ülkelerdeki durumu, yine Güney Kürdistan'daki durumu dikkate alarak sorumlu davranmak durumundadırlar. Eğer dört parçadaki tüm Kürt örgütleri sorumlu davranır, mevcut siyasal durumu doğru değerlendirir, görevleri doğru tespit ederlerse gerçekten bütün Kürtler kazanacaktır. Bütün Kürtler kazandığı zaman KDP de kazanacaktır, YNK de, herkes de kazanacaktır. Sadece birisi kazanmayacaktır, herkes kazanacaktır. İşte bütün Kürdistan parçalarının, bütün Kürt siyasi güçlerinin kazanacağı, bütün Kürt siyasi güçlerine kazandırılacak bir politikaya ihtiyaç vardır.

Önder Apo bu nedenle ulusal kongre, ulusal birlik dedi, bunun gerçekleştirilmesini söyledi. Ama KDP anlamadı. Dar yaklaşımla sorunları ele aldı. 2013'teki Güney Kürdistan'daki seçimlere kadar oyaladı, seçimden sonra ise ulusal kongre çalışmalarını rafa kaldırdı. Şimdi ise ulusal kongreyi düşünme yerine Kürt Özgürlük Hareketi'ni nasıl zayıflatırım, bir ulusal kongre olacaksa Kürt Özgürlük Hareketi'ni zayıflatarak böyle bir kongrede Kürt Özgürlük Hareketi'ni nasıl etkisiz kılarım biçiminde çok dar, ulusal çıkarları düşünmeyen hesaplar yapmaktadırlar. Eğer ulusal kongre gerçekleşmiyorsa önündeki tek engel budur. Çünkü bütün Kürt halkı istiyor, Kürtlerin dostları istiyor, Kürdistan'ın en büyük Özgürlük Hareketi olan PKK bunu istiyor, birçok siyasi güç de istiyor, konjonktür de bunu gerektiriyor. O zaman neden gerçekleşmiyor sorusunun cevabı gerçekten de düşündürücüdür.

Suriye ve İran yeni bir cephe açmak istiyor

Kürtlerin Rojava'da, bir bütün olarak Ortadoğu'da etkili olduğunu diğer siyasi aktörler de görüyor. Özellikle Kürt karşıtları görüyor, Türkiye görüyor. Hatta İran ve Suriye bu gelişmelerden rahatsızdır. Kürtlerin çok etkili ve belirleyici aktör olmasını istemiyorlar. Kürtlerin siyasi etkilerini sınırlandırarak Kürtleri kontrol etmek istiyorlar. Kürtlere belirli sınırlı haklar tanıyacaksa da Kürtler siyasi inisiyatifli olarak değil de inisiyatifin ve gücün kendi ellerinde olduğu koşullarda ve çerçevede bazı hakları tanımak istiyorlar. Ya da Kürtlere hak vermek zorunda kaldıklarında Kürtlerin pozisyonunun zayıf, kendi pozisyonlarının güçlü olmasını düşünüyorlar. Böyle bir gerçekliği de Kürt siyasi güçlerinin düşünmesi gerekir. Yakın zamanda Haseki'de İran'ın kışkırtması ve planlamasıyla Kürtlere saldırılması, Kürtlerin Haseki'deki etkisinin kırılmak istenmesi bu gerçeklikle ilgilidir. Neden savaşın bu kadar kritik olduğu bir dönemde Suriye devleti ve İran Kürtlere savaş açarak yeni bir cephe açmak istiyor? Bunu gerçekten düşünmek gerekiyor. Bunun tek nedeni var, Kürtlerin gücünü sınırlamak! Suriye'de ve bölgede etkisini sınırlamak! Bu açıdan bu gerçeklik bile Kürtlerin birliğinin ne kadar gerekli olduğunu, Kürtlerin Ortadoğu'da var olmak, özgür ve demokratik yaşamlarını sağlamak için nasıl inisiyatifli ve iradeli olmaları gerektiğini, mücadele tarzlarında nasıl hamleci olmaları gerektiğini, belirlenen değil de belirleyen olmak zorunda olduklarını ortaya

koymaktadır. Eğer Kürt siyaseti mevcut durumu böyle ele almazsa ne geçmiş yüzyıllardan, ne tarihten, ne de bugünden bir şey anlamış olunur.

Kuşkusuz Kürt sorunu söz konusu olduğunda, Kürtlerin özgürlük ve demokrasi mücadelesi söz konusu olduğunda yine Ortadoğu'daki siyasal gelişmeler söz konusu olduğunda Türkiye'nin durumunu, politikasını, yaklaşımlarını tespit etmek çok çok önemlidir. Çünkü Türkiye Osmanlıdan bugüne Ortadoğu'da siyaseti belirleyen ya da Ortadoğu'da statükonun oluşmasında etkili rolü olan iki ülkeden biridir. Özellikle İran ve Türkiye son yıllarda Ortadoğu'daki dengeleri belirlemektedir. Son yüzyılda da asıl olarak dengeleri belirleyen bu iki devlet olmuştur. Araplar aslında Türklerin Ortadoğu'ya girişiyle birlikte siyasetteki etkilerini yitirmişlerdir. Her ne kadar şimdi Araplar Ortadoğu siyasetinde yer almak istiyorlarsa da doğru bir politika yürütüp doğru bir inisiyatif ortaya koyamadıkları için etkisiz kalıyorlar. Ya da IŞİD gibi provokatif güçler nedeniyle Arapların bırakalım güçlenmesi, zayıflaması durumu ortaya çıkıyor. Aslında Arap toplumu tabii ki Ortadoğu'da belirli düzeyde etkili olması gereken bir topluluktur, halktır. Arapları küçümsemek ya da ötelemek, itelemek doğru değildir. Ortadoğu'da Türkler de, Kürtler de, Araplar da, Farslar da birinci aktör olmalıdırlar. Birinin diğeri üzerinde egemen olduğu bir siyasal yaklaşım gerçekten doğru değildir. Bugün

muştur. Özellikle kendisine bağlı olan örgütlere destek vermiş, bunların bir kısmı sonradan etkisizleşmiş, onların etkisizleştiğini görünce de IŞİD'i temel müttefik haline getirmiştir. Bu açıdan Türkiye'nin politikalarını da yakın takip etmek gerekmektedir. Türkiye de şunu görüyor; Ortadoğu'da yeni dengeler kuruluyor, yeni dengeler kurulacaktır. Bu nedenle nasıl aktif olurum, bu dengeler içinde nasıl güçlü olurum hesabı yapmaktadır. Bu nedenle de birçok aktörü Ortadoğu'da kullanmak ve kendi politikasının enstrümanı haline getirmek, onlara dayanarak bölgede etkinliğini sağlamak istemiştir. IŞİD'i ve bazı İslami güçleri kullanmasının nedeni böyledir. Onlar üzerinden Suriye'de etkili olmak, 1517'de olduğu gibi Suriye'yi ele geçirerek Ortadoğu'nun kapısını açmak ve Ortadoğu'da etkili olmak istemektedir. Türk devletinin Kobanê Direnişi, Rojava Devrimi düşmanlığı bir yönüyle Kürt düşmanlığı olurken, diğer yönüyle de Ortadoğu'nun kapısı olacak Suriye'yi ele geçirme politikasının sonucu Kürt karşıtlığını derinleştirmiş ve görülmelik hale getirmiştir. Türk devleti Kürt karşıtlığı üzerinden her türlü kirli ilişkiye girecek bir karaktere sahiptir. Eğer IŞİD'in baş aşağı gittiğini görürse politika değiştirip yeni aktörlerle birlikte Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı bir politika kurmak isteyecektir. Bu gerçeklerin de görülmesi gerekiyor.

Bu gerçekler şunu da gösteriyor; Kürt-

kiye ve bu temelde yeni bir Ortadoğu yaratmak istemiştir.

AKP oyalama politikasıyla bir seçim daha kazanmak istiyor

Ancak AKP hükümeti Önder Apo'nun bu yaklaşımına, bu çağrısına olumlu cevap vermemiştir. Hala Kürtleri tasfiye etme, Kürtler üzerinde hegemonya kurma politikası nedeniyle Önder Apo'nun bu çağrılarını AKP dar bir yaklaşımla kendi iktidarını güçlendirmek biçiminde ele almıştır. Dar yaklaşımdır, basit yaklaşımdır. Nitekim o günden bugüne de Kürt sorunun çözümünde hiçbir adım atılmamıştır. Hatta sadece Kürdistan toplumunda değil, Türkiye toplumunda bile AKP'nin Kürt sorununun çözüme dair inanç zayıflamıştır. AKP'nin Kürt sorununun çözümünde adım atma politikası olmadığını, oyalama ve aldatma politikasıyla yeni bir seçim daha kazanarak kendisini güçlendirmek istediği kanaati güçlenmiştir. 2013 Newroz'unun çağrısını değerlendirerek demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü konusunda adım atmadığından toplumsal desteğin zayıflamasına yol açmıştır. AKP'nin iki yıllık politikaları gerçekten de böyle bir sonuç ortaya çıkarmıştır.

Kuşkusuz Önder Apo 2013'teki Newroz deklarasyonunu, çağrısını, manifestosunu yayınladığında bu çağrının kendiliğinden

hatta bu sorunu çözecek bir zihniyete bile giriş yapmamıştır biçiminde bir sonuç ortaya çıkacaktır. Onun için Önder Apo bu müzakere taslağını sunmuş ve AKP hükümetine de 15 Şubat'a kadar şans tanımıştır. Eğer müzakereyi tamamlar, bu yönlü adımlar atarsan, Mart'ta da meclis adımlar atarsa Kürt sorunu kalıcı biçimde çözülür demistir. Önder Apo Kürt sorununun kalıcı çözümü için proje sunmasına rağmen hem de gelin kısa sürede çözelim demesine rağmen AKP bunu niyet sayacağına, bunu değerli göreceğine çözüm politikası olmadığından yine eskisi gibi oyalayarak, taktimi aşındırarak tekrar 2015 seçimlerine ulaşip seçimleri kazanarak hegemonyasını güçlendirme hesabı yapmıştır. Şu ana kadar da uyguladığı politika, söylem bu çerçevededir. Müzakere taslağının üzerinden iki ay geçmesine rağmen müzakere taslağına zemin olacak bir ilişki ve kurumlaşma bile sağlamamıştır. Bu yönlü bir adım atma ihtiyacı duymamıştır. Bu durum AKP'nin bir çözüm politikasının olmadığını, ne seçimden önce ne seçimden sonra bu çözümü sağlayacak zihniyet ve projeye sahip olmadığını gözler önüne sermiştir. Bu açıdan İmralı'ya gidis gelişler olsa da bir sonuç vermemiştir. Nitekim bir süreden sonra Önder Apo bir daha böyle gelmeyin demistir. İmralı'ya giden devlet heyetine de bu tarihi bir çalışmadır, tarihi bir toplantıdır diyerek devleti ve hükümeti teşvik etmek istemiştir.

Cizre halkının tutumu doğrudur

Eğer Önder Apo'nun böyle tarihsel gördüğü bir duruma da önem verilmiyorsa demek ki AKP'nin bir çözüm politikası yoktur. Dolayısıyla Önder Apo'nun AKP'yi netleştirme günlerine yaklaşmış durumdayız. Eğer yakın zamanda ciddi müzakere olmazsa ve bunun adımları atılmazsa tabii ki Önder Apo'nun müzakere ve çözüm taslağı yine değerli ve anlamlı olacaktır, ama artık bu müzakere taslağı AKP'den çok demokrasi güçlerine sunulmuş bir taslak olacaktır. Demokrasi güçlerinin kabbullenmesi ve pratikleştirmesi gereken taslak haline gelecektir. Çünkü bu taslakta tamamen Türkiye'nin köklü demokratikleştirilmesi ve Kürt sorunun çözümü vardır. Bu açıdan o taslak güncel olarak AKP'ye sunulmuş olsa da stratejik olarak ve esas olarak da Türkiye demokrasi güçlerine sunulmuş bir demokratikleşme taslağıdır, planıdır, projesidir. Bu gerçeği de böyle ifade etmek gerekir.

Kobanê Direnişini destekleme eylemlerinden sonra Cizre halkı kendisini Cizre'de örgütleyip devletin etkisini zayıflatan, geriletecek bir mücadele içerisine girmiştir. Bu yanlış değildir. Devletin toplum üzerindeki etkisini zayıflatmak, sınırlamak, mahallede, köyde, şehirde kendi demokratik sistemini kurarak kendi işlerini kendisinin yapması kadar doğal bir şey yoktur. Demokrasi zaten budur. Demokrasi birilerinin gidip mecliste konuşması değildir. Demokrasi toplumun tabanda güç olması ve kendi işlerini yapar hale gelmesidir. Cizre halkı böyle bir irade ortaya koymuştur. Çünkü Cizre aynı zamanda 90'lı yıllarda serhildanın ilk geliştiği yerdir. Bu nedenle demokratik devrimin temelini köklü bulunduğu yerdir. Cizre derken, 1990'lı yıllarda başlayan serhildanın yarattığı demokratik devrimin temellerinin atıldığı bir şehir olarak görmek gerekir. Bugün Cizre'de bu iradenin konulması tesadüfı değildir. Böyle bir tarihsel gerçekliğe dayanmaktadır. Dolayısıyla Cizre'de halkın örgütlenmesini ve tutumunu basitleştirmek yanlıştır. Hendek kazılması, diyerek Cizre halkının kendi kendini örgütleyerek, kendi kendini yönetmek istemesini doğru anlamamak paradigmasal, felsefi, ideolojik, politik değer vermemek tarihsel bir gaflet olur. Hükümet tarafından

“Müzakere taslağının üzerinden iki ay geçmesine rağmen müzakere taslağına zemin olacak bir ilişki ve kurumlaşma bile sağlamamıştır. AKP bu yönlü bir adım atma ihtiyacı duymamıştır. Bu durum AKP'nin bir çözüm politikasının olmadığını, ne seçimden önce ne seçimden sonra bu çözümü sağlayacak zihniyet ve projeye sahip olmadığını gözler önüne sermiştir.”

Arap dünyasında sapkın hareketlerin ortaya çıkmasının nedeni de kapitalist modernite çağında Arapların parçalanması, bölünmesi, özellikle de İslam uygarlığı temelinde önemli gelişmeler yaratmış Arapların Ortadoğu siyasetinden etkisizleştirilmesi sonucudur. Arap aydınları, Arap toplumu bu gerçekliği görüyor. Bunu kabul etmiyor. Düne kadar kabul etmişse de bugün kabul etmiyor. Ama bu kabul etmemeyi doğru ifade etmediği için Arap halklarının, toplumunun tepkisini sapkın hareketler kullanmak istiyor. Ancak bu sapkın hareketler Arapların bu özelemlerini bırakalım gerçekleştirmeyi, bu özelemlerini kıran, parçalayan, hatta Arapların özgürlük ve demokrasi mücadelesini zayıflatan bir rol oynuyorlar. Bu nedenle Önder Apo IŞİD'i kapitalist modernite gübrelüğünde yetişen bir örgüt olarak değerlendirdi, Ortadoğu'nun JITEM'i olarak değerlendirdi. Bir provokasyon gücü olarak değerlendirdi. Gerçekten de bu değerlendirmelerin çok önemle irdelenmesi ve ona göre hareket edilmesi gerekmektedir.

Türkiye Suriye'yi ele geçirmek istiyor

Türk devleti tabii ki Ortadoğu'da belirli bir gücü olan bir devlettir. Türk toplumu da böyledir. Yüzyıllar Ortadoğu'da ve Avrupa'da etkili olmuş bir tarihe sahiptir. Ancak bu tarihsel birikimini şimdi demokrasi ve özgürlükler temelinde kullanma yerine, hala da hegemonya kurma biçiminde başta Kürtler olmak üzere bölgede siyasi hegemonyasını pekiştirmek, amiyane deyimle Osmanlı'yı yenilemek istiyorlar. Bu bakımdan da Türk devleti hem Suriye'de kendisine yakın bir rejim oluşturmak, hem de Kürtlerin hak, hukuk elde etmesini engellemesini sağlayacak bir rejim ortaya çıkarmak için Suriye'deki iç savaşın en temel aktörü haline gelmiştir. Suriye'deki iç savaşın cephe gerisi ol-

lerin imkan ve fırsat ellerine geçtiğinde bunları değerlendirmeleri ve kendi pozisyonlarını güçlendirmeleri gerekiyor. Eğer hamleci ve inisiyatifli olmazlarsa, kendi pozisyonlarını geliştirmezlerse Kürt karşıtı dengeler değiştiğinde Kürt karşıtı güçler yeni politik hamlelerle IŞİD etkili olmadı, başka bir IŞİD çıkarak ya da başka ilişkilerle Kürt Özgürlük Hareketi'ni etkisizleştirip tasfiye etmek isteyeceklerdir. Bu yönüyle Kürt politikasının, Kürt siyasetinin Ortadoğu'da çok dinamik olması lazım. Türkiye'de de, Suriye'de de, Irak'ta da, İran'da da dinamik olması lazım. Fırsatları doğru değerlendirmesi, hamleci ve inisiyatifli olması lazım. Sürekli mevzilerini geliştirip güçlendirmesi lazım. İttifaklarını güçlendirmesi lazım. Örneğin Kobanê Direnişinin yarattığı dünyadaki etkiyi soğumadan değerlendirip örgütleyip siyasal güce kavuşturup Suriye'de ve bölgedeki etkisini arttırması lazım. Eğer Ortadoğu'daki duruma kaos durumu diyorsak, böyle bir ortamda, yaratılış anında küçük hamlelerin büyük sonuçlar vereceğini düşünüyorsak, bu dönemde inisiyatifli olmayanların, tereddütlü olanların, ikircikli olanların kazanacağını değil kaybedeceğini söylüyorsak o zaman tabii ki Türk devletin politikalarını da iyi takip etmek, yerinde ve zamanında gerekli hamlelerle Türk devletini sınırlayıp Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü temelinde Ortadoğu'nun demokratikleşmesinin önünü açacak bir politika izlemek gerekmektedir. Önder Apo'nun 2013 Newroz'undaki manifestoda ortaya koyduğu ufuk bu çerçevede anlaşılmalıdır. Önder Apo 2013 Newroz'undaki çağrısını Türkiye'yi Kürt karşıtı, Kürt düşmanı politikalarından çıkarıp yeni Osmanlı politikaları denen çıkarmaz içinden çıkarıp -çünkü bütün bunlar da Kürt karşıtlığı temelinde yürütülmek istenen politikalar- Kürt-Türk birliği temelinde, Türkiye'nin demokratikleşmesine dayalı yeni bir Tür-

sonuç alacağını düşünmüyordu. Ama Türkiye toplumunda, Kürt toplumunda Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü doğrultusunda güçlü bir eğilim olduğunu görerek bu çağrısıyla bu eğilimi birleştirip Türk devletine demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü doğrultusunda adım attırmak istemiştir. Ancak bu doğru politikayı ne demokrasi güçleri, ne Kürt Özgürlük Hareketi, ne de Kürt demokratik hareketi doğru anlamıştır. Önder Apo'nun ortaya koyduğu doğru bakış ve doğru politika doğru örgütlenme araç, yol, yöntem ve eylemlerle desteklenemediği için bu tarihi çağrı, tarihi adım sahipsiz kalmıştır. Bu tarihi adımı güçlendirecek, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü için etkili bir siyasi gelişme ortaya çıkacak bir hamle ortaya konulamamıştır. Sanki Önder Apo'nun Newroz deklarasyonu kendiliğinden sonuca ulaşacakmış gibi çok dar, basit, sorumsuz yaklaşım içine girilmiştir. Bunu doğrulayan en önemli veri ise Önder Apo'nun son iki yılda en doğru yaptığını iş dediği şeyde kendisini ortaya koymaktadır. Önder Apo, yaptığınız tek iyi iş, gerillanın geri çekilmesini durdurmak, diyerek nasıl bir politik tarza ve mücadele anlayışına sahip olduğunu gözler önüne sermiştir. Yani tutumsuz, mücadelesiz, sadece doğru çağrılarla politikarlardan sonuç bekleyen yaklaşımı eleştirmiştir. O adım etkili bir hamle olduğu için Önder Apo gerillanın çekilmesini durdurma adınının siyasetin gereği olduğunu, doğrusunun bu olduğunu özellikle vurgulu biçimde bize iletmiştir.

Önder Apo, AKP'nin politika olarak tı-kandığını görerek bir müzakere taslağı hazırlamış, devlete, hükümete ve Özgürlük Hareketi'ne sunmuştur. Böylece aslında AKP'yi netleştirme istemiştir. Çünkü AKP sıkışık bir durumdadır. En zor dönemini yaşamaktadır. Eğer bu dönemde sorunu çözerse çözer, çözmiyorsa demek ki bu sorunu çözecek bir zihniyete sahip değildir;

asayiş sorunu olarak görülmesi gibi, demokrasi çevrelerinin de sanki yapılmaması gereken, olmaması gereken bir durum gibi göstermeleri demokrasiden ve siyasetten bir şey anlamadıkları anlamına gelmektedir. Bu tür yetersiz yaklaşımlar AKP'nin asayiş sorunu var diyerek, bu temelde yürüttüğü psikolojik hareketin etkisinde kalarak hareket etmek olmaktadır. Nitekim tarihin en büyük serhildanları olan Kobanê Direnişinin zaferle sonuçlanmasını sağlamada en büyük role sahip 6-9 Ekim eylemlerinin sahiplenmemesi, bazı olayları öne çıkararak bu serhildanların olumsuzlanması, bu serhildanlara sahip çıkılmaması, hükümetin saldırıları karşısında savunmaya geçilmesi, 6-9 Ekim'in anlaşılabilmesi olduğu gibi Cizre halkının tutumunu da anlamamak olmaktadır.

Kuşkusuz Önder Apo bir müzakere taslağı sunmuştur. Bunun desteklenmesi gerekir. AKP Hükümetinin müzakere taslağını boşa çıkarmasının önüne geçmek gerekir. Amiyane deyimle onun minderden kaçmasını engellemek gerekir. Ya da kaçıyorsa neden kaçtığını halka iyi anlatan bir politik yaklaşımın izlenmesi gerekir. Bu açıdan Kürt Özgürlük Hareketi'nin tansiyonu düşürme politikaları yanlış değildir. Ama tansiyonu düşürme, Cizre halkının kendi işlerini kendisi yapmasından vazgeçmesi anlamına gelmemelidir. Demokratik güçlerin özellikle demokratik topluma dayanarak, devletin değil toplumun kendi işlerini yapar hale gelmesini farklı değerlendirmek gerekir. Bu konuda yanlış yaklaşımlar var. Bu açıdan Cizre olayı derslerle doludur.

Tabii ki Cizre'nin tek başına kalması yanlıştır. Ancak Kürdistan'ın bir bütün olarak hemen kendisini birden kurtarması da söz konusu olmayabilir. Ya da kendini yönetme parçalı gelişebilir. Bir iktidarı, devleti devirip yeni bir devlet kurmak istemiyorsak, buna dayalı bir devrimci anlayışımız, buna dayalı bir iktidar anlayışımız yoksa o zaman parçalı olması, parçalı olarak kendi kendini yönetmesi de anlaşılır bir durumdur. Sadece bir kasabada, bir şehirde sistemi kurmak kolay olmaz, ancak tüm Kürdistan'ı da birden kendi kendini yönetir hale geleceğini düşünmek yanlıştır. Kuşkusuz Cizre'nin tek bırakılması, yeterince sahiplenilmemesi doğru değildir. Devlet de biraz buna dayanarak asayiş politikalarını sürdürüyor, sürekli asayişten söz ediyor. Eğer Kürt halkı birçok yerde kendi kendini yönetme yaklaşımı içine girseydi, biz kendi kendimizi yönetiyoruz, bu bizim en temel demokratik hakkımızdır deseydi Türk devletinin asayiş politikası, argümanları da çürür, saldırganlığına da bir gerekçe oluşmazdı. Ama şimdi tek bir şehirle sınırlı kalınca ve de sahiplenilmeyince sanki yanlış bir şeymiş gibi toplumun kendini örgütleyerek kendi kendini yönetmesine inanç zayıf hale geliyor. Böyle bir iradenin ortaya çıkmasını zayıflatıyor. Bu gerçeğin de özellikle görülmesi gerekiyor.

Cizre'deki olaylarda Hizbülkontranın saldırıları da olmuştu ama esas olarak bir devlet saldırısıydı, polis saldırısıydı. Çünkü sadece bir iki günle sınırlı kalmadı; haftalardır devlet orada saldırıyor. Ama devlet Hizbullah'ın bir saldırısını büyüterek, sorun sanki devletle, polisle halk arasında değilmiş gibi, böyle bir durum yokmuş gibi, sorunu sadece oradaki halk, gençlerle Hizbullah arasındaymış gibi göstererek, Hizbullah-PKK savaşını gündeme getirip Cizre halkının yarattığı gerçekliği farklı gösterme çabası içine girmişlerdir. Halbuki Cizre'de Hizbülkontranın, o çevrelerin bir gücü yoktur. Ama onlar bir eylem yaptığında devlet kendisi iki üç eylem yaparak ve bir PKK-Hizbullah çatışması olduğunu göstererek Hizbülkontrayı bir siyasi aktör haline getirmek istiyor. Nasıl ki 1990'lı yıllarda serhildanlar karşısında devlet sıkışınca, çözümsüz kalınca böyle kontra grupları devreye soktuysa, AKP hükümeti

de Kürt Özgürlük Hareketi'nin mücadelesi ve Önderliğin projelerinin kendisini sıkıştırması karşısında bazı güçleri kullanma politikası izlemiştir. Çözümsüzlük içinde olanların yapacağı da budur. Çözümsüzlük sürdüğü müddetçe 1990'lı yıllardakiler öyle yapar, AKP böyle yapar, başkası başka biçimde yapar, ama Kürt sorunu çözülmez. Dolayısıyla da Kürt halkının

“Artık bu seçimlere bağımsız adaylarla girmek, 20-30 milletvekili ile meclise girip orada konuşmak hiçbir anlam taşımıyor. Bağımsızlarla seçime girmek AKP'nin, CHP'nin birlikte oynadığı demokrasicilik oyununun figüranı olmak demektir.”

özgürlük ve demokrasi mücadelesini bastırmak için birçok özel savaş yöntemi, psikolojik savaş yöntemi kullanılır. Nitekim AKP de bunu yapmaktadır.

Bu açıdan Cizre olayından dersler çıkarak Kürt halkının kendi örgütlenmesini, demokratik yönetimini ve öz savunmasını nasıl kurması gerektiğinin ortaya konulması gerekir. Bu açıdan Cizre derslerle doludur. Bir asayiş sorunu olarak bakılırsa doğru sonuçlar çıkarılmaz. Kürt Özgürlük Hareketi'nin, demokrasi güçlerinin Cizre'de böyle bir çatışma oldu, Cizre'li şehir bir bölümünü kontrol ettiler, bir süre sonra da bırakıldı gibi yüzeysel bir yaklaşım içinde olunursa doğru bir demokrasi ve demokratik yapılanma içinde olunmaz. Cizre'de yaşananlar bir demokratikleşme hamlesi, toplumun kendi kendini yönetme ihtiyacı, hakkı ve meşruiyeti olarak görülürse tabii ki bu tür olaylar olduğunda demokrasi güçleri de, var olanı bir sorun değil de bir çözüm seçeneği olarak görür, değerlendirir ve ona göre doğru yaklaşır. Bu açıdan Cizre olayının doğru ele alınması, dersler çıkarılması ve önümüzdeki dönem mücadelesinin önemli bir döneme haline getirilmesi gerekmektedir.

Seçimlere bağımsız adaylarla girmek hiçbir anlam taşımıyor

Böyle bir süreçte seçimler önemli hale gelmiş durumdadır. Ortadoğu'nun ve Türkiye'nin bu siyasi ortamında eğer demokrasi güçleri bir araya gelerek seçimlere bir parti çatısı altında girse, yüzde 10 barajını aşarak meclise güçlü bir radikal demokratik grup çıkarabilirse gerçekten de Türkiye'nin tarihi değişecektir. Makus talihi kırılacaktır. Çünkü parti amblemi altında seçime girip yüzde 10 barajını aşma, devletin ve AKP'nin anti-demokratik ve Kürt karşıtı politikalarına son verecektir. AKP'nin oylayarak seçime girme, yeni bir otoriter rejim kurma, otoritesini pekiştirme yaklaşımları böyle bir demokratik oluşumun meclise girmesi ile akamete uğrayacak, boşa çıkarılacaktır. Bu açıdan gerçekten demokratik güçlerin ittifak kurarak parti çatısı altında seçime girmesi çok önemlidir. Artık bu seçimlere bağımsız adaylarla girmek, 20-30 milletvekili ile meclise girip orada konuşmak hiçbir anlam taşımıyor. Önder Apo'nun önümüze koyduğu Türkiye'nin birliği temelinde sorunların çözümünde en temel olan HDP projesinin pratikleştirilmesi ve yaşamsal hale getirilmesi gerekmektedir. Bu da bağımsızlarla seçime girmekle olmaz. Zaten bağımsızlarla seçime girmek AKP'nin, CHP'nin birlikte oynadığı demokrasicilik oyununun figüranı olmak demektir. Bu açıdan Önder Apo'nun ısrarla tabuyu koyduğu, birçok içten ve dıştan gücün kabul etmediği HDP projesinin parti amblemi ile seçime girip yüzde 10 barajını aşarak Türkiye gerçeği

haline getirilmesi gerekiyor. Böyle olduğunda HDP çok gelişecek, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü temelinde yeni Türkiye'nin oluşmasının kapısı ardına kadar açılacaktır. Bu açıdan hem müzakere taslağını böyle bir seçim döneminde seçim propagandası taslağı olarak görüyoruz, hem de parti amblemi altında seçime girip baraj aşıldığında Türkiye'deki gericiğin de belinin kırılacağını düşünüyoruz. Bu açıdan seçim gerçekten önemlidir.

Bu seçim egemen sistemin, parlamentar sisteme dayanan ve toplumu bir yönüyle de kontrol etmeye dayalı seçimlerden ayrı bir seçim olacaktır. Bu seçimde ne legalizm zihniyeti hakim olacaktır, ne demokrasicilik oyunu oynanacaktır, ne de sistemin yedeği olan bir sol ya da Kürt demokratik partisi konumuna düşülecektir. Baraj aşıldığında kesinlikle Türkiye'nin demokrasi birikimi harekete geçecektir. Türkiye'de devrimci demokratik güçlerin, sosyalist güçlerin büyük mücadelesi vardır ama şimdiye kadar bu birikimi değerlendirecek, bu birikimi daha etkin hale getirecek, bu temelde Türkiye toplumunu değiştirecek ne bir politika ortaya konulmuştur ne de bunun araçları yaratılmıştır.

HDP bunun politikası ve aracıdır. HDP politikası pratikleştiğinde ve amacına ulaştığında AKP de çökecektir. Onların çözümsüzlük politikasının artık anlamı kalmayacaktır. HDP Türkiye'nin sorunlarına çözüm getirecek bir parti haline gelecektir, Yunanistan'daki SYRİZA'dan daha etkili bir biçimde Türkiye siyasetindeki rolünü oynayacaktır. Bu açıdan HDP projesi ve projenin parti amblemi altında 2015 seçimlerine girmesine kesinlikle yüzeysel yaklaşmamak lazım. Büyük politik anlam vermek lazım. Sorun sadece ne kadar milletvekili kazanıp kazanmama değildir. Bu proje nedir, bu proje temelinde baraj aşıldığında hangi siyasal sonuçlar ortaya çıkar, bunu herkesin düşünmesi gerekir. Kürt demokratik hareketinin de Türkiye sosyalist hareketinin de Türkiye'deki demokrasi güçlerinin de bu gerçeği görerek olguya yaklaşmaları gerekir. Yoksa geçmiş dönemin seçim anlayışları, partililik anlayışları, ittifak anlayışları temelinde HDP projesine, 2015 seçimlerine yaklaşırsa gerçekten ağır bir yüzeysellik ve tarihi gaflet yaşanmış olur. Türkiye'de herkes HDP projesini ve HDP amblemi adı altında seçime girmenin anlamını, değerini bilmez. Eğer Türkiye'nin demokratikleşmesinin Kürt sorununun çözümü temelinde gerçekleşmesi isteniyorsa, daha doğrusu Kürt sorununun çözümündeki en önemli, en doğru yol araç buyusa o zaman herkesin bu doğru, politika ve araç etrafında bütünleşmesi gerekir.

Bu açıdan bu seçimlerde ittifak politikası önemlidir. Ama ittifak politikası belirlenen bu siyasi ufuk temelinde olursa olur. Bu siyasi ufuk temelinde ittifaklar yapılsa gerçekten de Türkiye'nin tarihini, kaderini belirleyecek seçim yaşanmış olacaktır. Ama yok, geçmişte olduğu gibi seçimde şu kadar milletvekili çıkarmanın bir ittifakı olacaksa veya HDP projesine, HDP etrafında oluşacak demokrasi ittifakına bu kadar dar, faydacı günlük yaklaşılabaksa gerçekten de ne bölge durumu ne Türkiye'nin siyasi durumu ne de bu siyasi duruma cevap verecek sorumluluk ve ciddiyet anlaşılmış olur. Böyle olursa da tabii ki soruna basit yüzeysel yaklaşım olur. Basit yüzeysel yaklaşımlar da tabii ki böyle bir projenin güçlenmesi konusunda gereken sorumluluk ve ciddiyeti göstermezler. İttifak sorunu önemlidir. Bu çerçevede belirli sol güçler HDP etrafında, çatısı altında birleşiyorlar. Alevilerin HDP'ye önemli düzeyde akmaları var. Türkiye'deki kadın hareketlerinin, demokrasi güçlerinin birçoğunda HDP projesine ilgi artmıştır. Bu, zaten Cumhurbaşkanlığı

seçimlerinde de görülmüştür. O bir tesadüf değildi. Hatta Cumhurbaşkanlığı seçimi bir kişi üzerineydi, herkes sorumluluk duymuyordu. Şimdi her köy, her kasaba, her şehir sorumluluk duyacaktır. Bu sorumlulukla çalışacaktır. Çalışılırsa gerçekten de barajı aşmak mümkün olacaktır.

ÖDP ile ittifak önemli

Tabii ki bu ittifaklar içine bazı güçlerin alınması önemlidir. ÖDP'nin alınması önemlidir. ÖDP gibi düşünen bazı çevrelerin alınması önemlidir. Çünkü Türkiye'nin demokrasi birikiminde 3 temel damar vardır. 1970'lerde bu damarlar önemli toplumsal temel kazandı. Toplumsal temele dayalı bu damarlar zayıflamış olsa da varlığını sürdürmektedir. Bu açıdan Denizlerin geleneği, İbrahimlerin geleneği belli düzeyde HDP etrafında toplanmayı anlamlı bulmaktadır. Bir kısım THKP-C, Mahir geleneği içinde olanlar da tabii ki böyle bir projeye destek vermekte ve içinde yer almaktadırlar. Ama THKP-C geleneği içinde önemli bir damar olan Dev-Yol hareketinin ve bugünkü temsilcisi olan ÖDP'lilerin bu ittifak içine girmeleri gerçekten de tabloyu tamamlayacaktır. Türkiye demokrasi birikiminin bütünlüklü hale gelmesini sağlayacaktır. Kürt Özgürlük Hareketi geçmişten beri kendisini Denizlerin, Mahirlerin ve İbrahim Kaypakayaların devamcısı olarak görüyor. Önderlik bunu sürekli tekrarlıyor. Eğer Türkiye sosyalist damarın üç akımı da bu ittifakta yer alırsa Önderliğin tekrarladığı Kürt Özgürlük Hareketi'nin Türkiye demokrasi güçlerinin, sosyalist güçlerin parçası olduğu gerçeği de pratikleşmiş olacaktır. Bu şekilde fotoğrafın tamamlanmış olması, Türkiye demokrasi birikiminin bir birini güçlendirerek, birbiri etkileyerek büyük bir sinerji ortaya çıkarması ve bu temelde de seçimlerde güçlü bir demokrasi hareketinin oluşması gerçekleşecektir. Bunun görülmesi gerekiyor. Yunanistan'daki SYRİZA hareketinin kazandığına bakılırsa nasıl bir ittifak kurulduğu görülür. Sosyalistlerden radikal demokratlara, Arnavutlardan Makedonlara, Türklere kadar çok geniş yelpazede toplumsal kesim bu hareketin içinde yer almaktadır. Sadece bir parti değildir, bir harekettir. Bir ara İtalya'da zeytin dalı hareketi vardı, yine Güney Amerika'da birçok halk böyle ittifaklarla sonuç almıştı. Şimdi de Türkiye'nin önüne böyle bir fırsat gelmiştir. Kaldı ki Türkiye'nin Yunanistan'dan, Güney Amerika'dan daha fazla böyle bir ittifaka ihtiyacı vardır. Çünkü Türkiye'nin sorunlarının Yunanistan'dakinden, diğer yer-

“Cizre'ye yeterince sahiplenilmemesi doğru değildir. Devlet buna dayanarak asayiş politikalarını sürdürüyor. Eğer Kürt halkı birçok yerde kendi kendini yönetme yaklaşımı içine girseydi, Türk devletinin asayiş politikası çürürdü.”

lerdekinden daha köklü bir şekilde çözümlenmesi gerekmektedir. Bu açıdan hem HDP'lilerin bu projeyi derinliğine anlayıp doğru pratikleştirmesi gerekmektedir, hem de HDP dışındaki sol, sosyalist, demokrasi güçlerinin HDP projesini anlayarak bu proje etrafında birleşmeleri gerekmektedir. Böyle bir ittifakın kurulmasında sosyalistler başta olmak üzere tüm radikal demokratik güçlerin ısrarlı olması gerekmektedir.

İkna ettik, bir defa söyledik olmadı, iki defa söyledik olmadı, olmuyor gibi ucuz yaklaşımlarla HDP projesinin gerçekleşti-

rilmesi ısrarından vazgeçilmelidir. Çünkü bağımsız adaylarla seçime girmek bu projeden vazgeçmek anlamına gelmektedir. İttifaka gelmede tereddüt yaşayan çeşitli çevrelerle yapılan görüşmeleri kesmemek gerekir. Kesinlikle sol, sosyalist, demokrasi güçleriyle, Müslüman demokratlarla, demokrasiden yana olan Alevilerle, diğer etnik topluluklarla, Araplarla, Çerkeslerle, Ermenilerle, Süryanilerle ve bütün topluluklarla ilişkiye geçerek geniş yelpazede radikal bir demokrasi hareketinin sağlanması gerekir. Bu sağlandığında baraj aşılır ve Türkiye'nin kaderi yeniden çizilir. HDP ve HDP içindeki siyasi güçler etkileyecekleri bütün güçlerle yoğun bir ilişki kurmalıdırlar. Tek tek ilişkilenebilirler, bileşenler olarak oturup görüşmelidirler ve bu seçime en geniş ittifakla girmelidirler. Artık Güney Amerika'da görüldüğü gibi, Yunanistan'da görüldüğü gibi, şu bu partinin arkasına takılarak toplumun ihtiyaçlarına cevap vermek mümkün değildir. Artık neoliberalizmin hakim olduğu dünyada sistemin soluyla, sağıyla bir yere gitmek de mümkün değildir. Dolayısıyla onların yedeğine girmek tarihi bir gaflet olur. Hele hele CHP ile bir yere varmak mümkün değildir. CHP içinde dürüst insanlar olabilir, sola yakın insanlar olabilir ama CHP'nin karakteri hala geridir. Türkiye'ye demokrasi getirecek programa, projeye, ufka sahip değildir. O yüzden kesinlikle CHP'yle demokrasi güçlerini yan yana getirme yaklaşımları Türkiye'nin demokratikleşmesi projesini boşa çıkartmaktır. Bu da projeye ihanet anlamına gelir. Bu açıdan şimdi artık Yunanistan'daki gibi sosyalistlerin, radikal demokratların, tüm etnik ve dinsel toplulukların ve onların örgütlerinin bir araya geleceği bir demokrasi hareketine, demokrasi bloğuna ihtiyaç vardır. İşte bu HDP etrafında gelişecek bloktur. Bunun dışında AKP iktidarını hiç kimse geriletemez, AKP'yi Türkiye'nin başından bela olmaktan çıkaramaz. Öyle CHP'yle ittifak ya da ilişki ile AKP'nin önü kesilemez. Bunu düşünmek aslında siyasetten uzak olmaktır. AKP'yi geriletme adına böyle bir politika içine girmek yüzeyseldir, sıgıktır. Türkiye'nin demokratikleşmesi sorununa geniş ufuklu yaklaşmamaktır. Bu açıdan HDP'nin kendi amblemi çerçevesinde seçime girmesi en doğru politika. Bunun dışındaki her türlü yaklaşım, politika yersizdir, yetersizdir, sıradandır, yüzeyseldir, taktik bile değildir, sadece günü kurtarmaktır.

Bu açıdan Kürt Özgürlük Hareketi kesinlikle radikal demokrasi hareketinden yanadır, bunu desteklemektedir, bunun merkezinde solun olduğunu düşünmektedir. Solun merkezinde olduğu bir demokrasi hareketi Yunanistan'dan, Güney Amerika'dan daha köklü sonuçlar ortaya çıkaracaktır. Büyük toplumsal ve siyasi değişimlere yol açacaktır. Böylelikle demokrasi güçleri Türkiye'de büyük itibar kazanacaktır ve toplumsallaşacaklardır. Böyle bir radikal dönüşümü yaratan blok itibarlı olacaktır ve bloğun bileşenlerinin çalışma zeminleri de güçlenecektir. Bu gerçeği görerek gereklerini yerine getirmemek Türkiye'nin demokrasi mücadelesinden, tarihinden, mevcut siyasal durumundan habersiz olmaktır. Bu açıdan HDP projesi önemlidir. Özellikle SYRİZA hareketi nasıl bir demokrasi hareketi oluşmasına örnektir. Kuşkusuz Türkiye'de oluşacak olan hareket birebir aynı olmaz. SYRİZA'nın kısa sürede bu güce ulaşması kesinlikle onun izlediği ittifak politikası sonucudur. Bu ittifak politikasının dayandığı program sonucudur. Türkiye'de böyle olmaz denilsin. Kesinlikle Türkiye'de buna Yunanistan'dan, Güney Amerika'dan daha fazla ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç karşılandığında Türkiye halkları da, Kürt halkı da bu projeye büyük değer verecektir. Bu proje etrafında Türkiye'nin demokratikleşmesi, Kürt sorununun, Alevi sorununun çözülmesi sağlanacaktır.

Yeni bir çıkış için güçlü ittifaklar oluşturalım

■ PKK Yürütme Komitesi Üyesi Duran Kalkan yoldaş ile söyleşi

“HDP’nin çok ciddi bir örgütlenme yanında bir de ittifak politikası oluşturması ve yürütmesi lazım. Bütün demokratik güçleri seçim ittifakında birleştirecek siyasi bir tutuma sahip olmalı ve bu doğrultuda da çalışma yürütmeli. Herkese kazandıracak bir siyaset izlemeli. AKP’nin seçimlerden güçlü çıkması için HDP, Birleşik Haziran Hareketi, ÖDP ve Alevi örgütlerinin ittifakı tarihsel önemdedir.”

der olduğu ortaya konmuş oluyor. Yine en temel bir tespit zihniyet ve irade yetersizliği oluyor. Gerçekten de mevcut pratik sonuçların ortaya çıkmasında zihniyet yetersizliği çok önemli bir yer tutmaktadır. **Önderlik zihniyetiyle bizimkiler arasında büyük uçurumlar, farklılıklar var.** Önder Apo’daki zihniyet derinliği ve bütünlüğünden uzak durumu yaşıyoruz. Önder Apo’nun olay ve olgulara bakış açısı, onları değerlendirmedeki diyalektik yöntemi son derece çözümleyici; gerçekleri açığa çıkarıcı ve aydınlatıcı nitelikte. Bizde bu anlamda zihniyet darlığı, yüzeyselliği, zayıflığı, parçalılığı yaşıyoruz. Özellikle de farklı zihniyetlerden etkilenme, kapitalist sistemin toplum kırımının esas olarak zihniyette bir kırılmaya, asimilasyona yol açma gerçeği yaşıyoruz. Bu bakımdan Önderlik çizgisini, yeni paradigmayı kavramlar düzeyinde öğrenme, bunları tekrarlama bir sorunumuz olmuyor; savunmalar var, daha önceki çözümlemeler var; bunları okuyoruz, inceliyoruz, bir noktada aslında ezberliyoruz. Fakat sadece tekrar etme, ifadelendirme düzeyinde kalıyor.

Oportünizm pratikleşmeme ve disipline gelememe biçiminde ortaya çıkıyor

Söylediklerimizin, Önderlik kitaplarından öğrenerek ifade ettiğimiz kavramların içeriğinin ne olduğu, ne anlama geldiği, toplumsal yaşam ve mücadelede karşılığının ne olduğu, neler yapmamız gerektiği konusunda son derece dar ve yüzeysel bir durumu yaşıyoruz. Aslında ezbere kavramları ifade etme durumu yaşıyoruz. O kavramlara yüklenen anlama derinliğine ulaşmak ve bunların yaşam ve mücadele karşılığını bulma, dolayısıyla pratiğe dönüştürme olmuyor. Böyle olunca ezbere kavramları konuşan, ama anlam gücüne ulaşamayan bir kişilik durumu ortaya çıkıyor. Sözde ifade edilen kavramlar farklı, ama yaşamdaki ve pratikteki duruş farklı oluyor. İkili bir kişilik ortaya çıkıyor. Söylem birliği, teori-pratik birliği gerçekleşmiyor. Bu konuda farklı düşüncelerin, zihniyet durumlarının etkisi de var. Kavramlarla Önderliğin belirttiği hususları ifade etmiş olsak da onların derinliğine anlamına varmamak zihniyet yetersizliği diye Önder Apo’nun ifade ettiği husus aslında farklı bir zihniyette kalmayı ifade ediyor. Bu da olay ve olgulara bakışta farklı bakış açısını; dar, yüzeysel, sınırlı bir bakış açısını getiriyor. Yine olayları ele alma ve çözmede o diyalektik bağ oluşmuyor, kopuk ve parçalı, süreçleri birbirinden koparan, dolayısıyla bütünlükten ve süreklilikten yoksun bir zihniyet durumu ortaya çıkıyor. Böyle bir durum da pratikleşmeyi zayıflatıyor. Pratikteki bu kadar parçalılığın, koordinasyonun, örgütsüzlüğün arkasında bu

zihniyet durumu yatıyor. Bu geleceği öngörememe, ona göre hazırlık yapamama, doğru ve yeterli kararlara zamanında ulaşamama, yine yöntem, tarz bakımından çözümleyici, sonuç alıcı bir biçimde olay ve olgulara yaklaşamama, kısaca tarz, üslup, tempo bakımından sonuç alıcı bir pratik konuma gelememeye yol açıyor.

Bunun pratik karşılığı Önder Apo’nun zihniyet yetersizliği, birlikte ifade ettiği irade zayıflığı olarak ortaya çıkıyor. Aslında bu, örgüt ve eylem zayıflığı anlamına geliyor. Yeterli, sonuç alıcı tarz, üslup, tempo haline gelememeyi ifade ediyor. Aslında oportünizm denen budur. Bizde oportünizm pratikleşmeme, pratikten kaçma, kaba anlamda pratiğe cesaret edememe, pratiğin istediği fedakarlığı gösterememe biçiminde yaşanıyor. Bunlar çoğunlukla yüksek düzeydedir. Dolayısıyla bir fanatiğin göstereceği düzeyde bir bağlılık, yaklaşım bu noktada ortaya çıkıyor. Aslında pratikleşmeme pratik mücadeleyi başarılı bir biçimde yürütecek öncülüğü ifade eden örgüt haline gelememe, partileşmeme, yönetim gücü olamama, ortak karar alma, plan yapma ve birlikte uygulama biçiminde kendisini gösteriyor. Oportünizm parti disiplinine gelememe, parti bütünlüğünü, birliğini yüksek düzeyde sağlayamama noktasında yaşanıyor. Dolayısıyla tarz birliği, üslup birliği oluşmuyor ve yeterince tempo da gelişmiyor. Var olan gücün, enerjinin yeteri kadar pratiğe aktarılamaması da yaşanıyor. Bu anlamda bir tempo zayıflığı var. Zamanı daha çok tali işlerle geçirme, temel iş ve görevlere yeterince sahip çıkmama yaşanıyor. Vicdan sorunu, tali işlerde kendisini yorarak çözülmeye çalışılıyor. Temel devrim görevleri yerine getirilmezse tali işlerde ne kadar çaba harcanırsa harcanırsın devrimci görevlerin başarılmaması anlamına gelmiyor. Hamal türü bir çalışma, vicdanını rahatlatmak için sağda solda iş yapma, ama asli görevini esas alarak onları gerçekleştirme temelinde diğer görevlere yönelme olmuyor. Bu da gücün, enerjinin doğru ve yerinde kullanılmasını boşa çıkarmış oluyor. Bu anlamda bir temposuzluk, daha doğrusu devrimin temel görevlerini üstlenerek zamanında yerine getireme söz konusu.

Diğer bir konu ise örgüt olamama, etkili bir yönetim gücü haline gelememe, iddialı kararlar almama noktasında sorunlar yaşanıyor. Oportünizmden söz edilecekse en temel nokta burası oluyor. Yönetim görevi üstlenilse bile o görevin gereklerini günün 24 saati anı anına yerine getirme olmuyor. Görevleri başkasına yükleme, “söylensin ben yapayım” deme eğilimi fazlasıyla yaşanıyor. Dolayısıyla anı anına içinde bulunan koşulları değerlendiren, temel görevleri ortaya çıkaran, tam bir görüş birliğinde ve büyük bir iddiayla onları kararlaştırıp planlamaya dönüştürerek işbölümü temelinde bütünlüklü olarak uy-

gulama yaşanmıyor. Bu süreçlerde bireycilik, kendine görelilik, kendini düşünme, başkasına sorumlulukları yükleme tutumu yaşanıyor. Bu, yönetim olmayı zayıflatıyor, kolektivizmi zayıflatıyor, parçalı kılıyor, daha çok tali işlere yönelmeyi, temel görevlerden ise uzaklaşmayı getiriyor.

Bu durumla mücadele nasıl olmalı? Her şeyden önce büyük bir zihniyet devrimine ihtiyaç var. Yani pratikte, örgütsel duruşta oportünizmin yenilmesi bile derinlikli bir zihniyet durumunu gerektiriyor. Önderlik zihniyetiyle donanmayı kesinlikle gerekli kılıyor. Önder Apo’nun düşüncelerini özümseme gerekli. Yoksa okuyup ezberleyerek değil, Önderlik felsefesini, diyalektiğini, olayları muhakeme etme tarzını özümseyecek bir düşünce yoğunluğuna ve derinliğine ulaşmak lazım. Aslında zihniyet devriminden kastedilen budur.

Bununla birlikte partileşme çalışmaları, örgüt olma, yönetim düzeyini geliştirmede çaba harcamak lazım. Burada da eleştiri-özeleştiriye işletmek gerekiyor. Hata ve eksikliklere, yetersiz duruşlara, asli görevden kaçan tutum ve duruşlara karşı eleştiriye geliştirici ve dönüştürücü bir silah olarak kullanabilmek lazım. İdare edici, uzlaşıcı yaklaşımlardan uzak durmak gerekiyor. Örgüt disiplini içine çekecek, temel görevlere çekecek bir eleştiri-özeleştiriye ihtiyaç var. Böyle olursa zihniyet yetersizlikleri kolektif bir çalışmayla, ortak yönetim çalışmasıyla aşılabılır. “İlla her birey yeterli bir zihniyet derinliğine ulaşması gerekir” denemez. Böyle olması elbette iyidir, ama bu zor olandır. Fakat zihniyet yetersizliklerini doğru ve sorumlu bir örgütsel duruş ve çalışma tarzıyla aza indirmek mümkündür. Bu da örgütsel disiplin içine girmeyi, yerinde ve zamanında ne söyleyeceğini, ne yapacağını kestirmeyi, kısaca örgütlü kişilik haline gelmeyi ifade ediyor. Örgütlü birey olmada zayıflık var. Bu, özgür birey haline gelmedeki zayıflık anlamına geliyor. Özgür birey örgütlü bireydir. Örgütlü birey de zihniyet yoğunluğu kazanmış bireydir. Yani her türlü davranışa bilinciyle hükmeden kişilik demektir. Yoksa olaylardan etkilenerek, tepkilenecek, basit tutumların etkisi altında hareket eden kişilik değil, her türlü hareketini, çalışmasını zihin-düşünce gücüyle kontrol edebilen, yönlendirebilen kişiliğe örgütlü kişilik deniliyor. Demek ki devrimci kişilik haline gelebilmek, devrimci zihniyet kazanmaya kopmaz bağlarla bağlı. Bu da zihniyet devrimini gerektiriyor. Aynı zamanda sorumlu yaklaşım gerektiriyor. Örgütlü kişilik haline gelebilmek için her türlü basit, bireyci, maddiyatçı davranışlara karşı mücadele etmeyi sağlamak, sonuca götürmeyi gerektiriyor. Ancak bununla örgütlü kişilik haline gelebiliriz ve böylece gücünü, enerjisini, yeteneklerini devrime fazlasıyla veren, devrimci başarıyı her an en ileri düzeyde gerçekleştiren kişilikler haline gelebiliriz.

* Önder Apo’nun ve Merkez Komite toplantılarının talimatlarında “Devrimi zafere götürecek düzeyde bir pratikleşme ortaya çıkaramadık” tespiti yapılıyor. Yeni paradigmayı uygulamayan ciddiye zayıflığının yanısıra oportünizm eleştirisi yapılıyor. Oportünizm örgüt ortamında, devrim görevlerinde nasıl ortaya çıkıyor? Buna karşı mücadelenin nasıl yürütülmesi gerekiyor?

- Önder Apo’nun 26 Haziran 2014 tarihli mektubu yönetim ve kadrolar olarak Önderlik çizgisi karşısındaki duruşumuzu, hata ve yetersizlikleri bütün yönleriyle ortaya koymuş bulunuyor. Bu temelde pratik karşındaki zayıflıkların temel nedenleri Önderliğimiz tarafından çözümlenmiş durumdadır. Önderliğin bu konudaki tespitleri çarpıcıdır. Çok önemli bir tespiti, devrim için imkan ve fırsatların ancak yüzde birini değerlendirebildiğimiz noktasıdır. İmkanların yüzde birini değerlendirme aslında hiç değerlendirememeye anlamına geliyor, sıfır demek oluyor. Bu durum hareket ve halk olarak, onun yönetimi olarak çizgi karşısındaki duruşumuzu net bir biçimde ortaya koymaktadır. Biz istediğimiz kadar kendimizi bilmem yüzde kaç oranında pratikleşen, başarı kazanan sayalım, çizgi karşısındaki duruşumuzu Önder Apo bu biçimde somutlaştırmış oluyor. Elbette

doğru olan bu ve bu durum da bizden çok derin bir eleştirel-özeleştirel sorgulama istiyor. Yine Önderlik değerlendirmesini kendimize göre farklı biçimlerde yorumlamaya tabi tutmadan, bu temel tespite göre neden bu kadar imkan varken bunun ancak yüzde birini kullanabildiğimiz, yüzde 99 imkan ve fırsatları kullanamadığımızın izahını yapmamız gerekiyor. Önder Apo bunun nedenlerini söz konusu mektupta çarpıcı tespitlerle ortaya koyuyor. Bu konuda da bilinmezlik söz konusu değil. Önemli olan o tespitlerin anlaşılması ve gereklerine göre hareket edilmesidir. Bu konuda çok yönlü değerlendirmeler, eleştiriler vardı. İşte daha devrime adım atışın ilk adımında kalındığı, oradan ilerleme, büyümenin gerçekleştirilmediği belirtiliyor. Bunun toplum kırımıyla, soykırımla bağlı ortaya konuyor. Yaralı kişilikler diyor, kapitalist modernitenin toplum kırımı tarafından zihinsel ve yetenekleri köreltilmiş insan anlamına geliyor. Yine kültürel soykırım rejiminin, aslında zihniyet kırımının ne denli etkili olduğunu ifade ediyor.

Diğer yandan örgütsel durumumuza dönük eleştiriler var. Çok parçalı olduğumuzu, yeterince koordine olmadığımızı eleştiriyor. Dolayısıyla her alanda bireyler, gruplar ve örgütler düzeyinde pratikler yürütülse de koordine zayıflığı nedeniyle bunların sonuçlarının birleştirilemediği, he-

Düşünce ve eylemde süreklilik için zihniyet devrimi şart

* Yaşanan bir sorununuz da biraz daha eski, parti birikimine sahip kadrolarda özellikle eğitim, özeleştir ve PKK'ileşme konularında yetersiz bir duruş içinde olduğu görülüyor. Bu bir aşınma mı, inanç zayıflığı mı? Bu duruşu, yaklaşımı nasıl tanımlamak lazım?

- Aslında ikinci sorunun cevabını önemli ölçüde birinci soruda vermiş olduk. Bunu tümüyle bir aşınma, inanç zayıflığı olarak değerlendirmek her kişi için her zaman doğru olmayabilir. Kuşkusuz, aşınma da bir neden olabilir, inanç zayıflığı da bir neden olabilir; fakat özellikle eski kadrolardaki zayıflıkların, partileşme konusundaki yetersizliklerin temelinde Önder Apo'nun ifade ettiği zihniyet ve irade yetersizliği yatıyor. Toplum kırımdan, soykırımdan geçmiş kişilik, öyle bir kırımdan etkisi altında şekillenmiş. Fakat yeni bir durum, yaşam, mücadele ortaya çıkmış, oraya katılmaya da heves etmiş. Özgürlük istiyor, kimlik ve kurtuluş istiyor; bu değerlerden de tümden kopmuş değil, bu yönlü gelişmeleri gördü mü oraya katılıyor, ama onu yürütecek takatı yok. Heves ediyor, içine giriyor, ama bilinç ve pratik olarak içine girdiği gerçekliği derinlikli ve yeterli biçimde anlama ve uygulamadan yoksun. Önder Apo buna yaralı kişilik dedi. Katliamdan geçmiş, toplumkırım, soykırımdan geçmiş ve bu kırımın en tehlikelisi olarak zihniyet kırım yaşamış. Zihniyet kırımını öyle basit görmek lazım: Kendi gerçeğini göremeyen, kendi çıkarını göremeyen, kendisi için düşünmeyen, bu konuda hep başkaları için düşünen, hep başkalarına hizmet eder haline gelmiş olmak çok tehlikeli bir zihniyet durumunu ifade ediyor. Bir kere bu gerçeklik var. *"Bebe gib"* diyor Önder Apo, *"soykırım çocuğu"* diyor. Öyle olmak da elbette basit bir durum değildir.

Diğer yandan bunun yol açtığı sonuçlar var. Zihniyet yetersizliği, darlığı ve yüzeyselliği, basitleşmiş kişilik, maddi amaçlara fazlasıyla bağlanmış, yaşama karşı yüksek sorumluluk duymayan, bu konuda yeteneklerini tümüyle harekete geçiremeyen bir kişilik durumunun ortaya çıkması söz konusu. Bu anlamda kesinlikle özellikle eski kadroların partileşme zayıflığı, parti görevlerini üzerine alıp başarıyla yerine getirememenin altında bu gerçeklik yatıyor. Ne ciddi aşınma, ne de inanç zayıflaması denebilir. İnanç zayıflaması olsa koparlar, tersine fanatikçe bağlanmış olur. Dogmatik bir bağlılık söz konusu. Bu inancı gösteriyor. Yani Önderlik çizgisinin, parti hareketinin doğruluğuna inanıyor, ama onu yeterince anlamıyor. İnandığı doğrunun ne olduğunu kavrayamıyor, yaşamda karşılığını göremiyor. Dolayısıyla da onun gereklerine göre kendini şekillendiremiyor. Aşınma konusu da böyle. Ciddi aşınmalar olsa, o da kopuşa götürür, farklılaşmaya götürür. Dikkat edilirse eleştiriler karşısında yine de özeleştiril bir yaklaşımla birlik sağlama, bütün olma, örgüt içinde kalma, Önderlik bağlılığını sürdürme yaşanıyor. Bu iki durum da var olduğuna göre demek ki biz mevcut sonucu bunlarla izah edemeyiz. Pekli, o zaman ne ile ifade edeceğiz? İfade ettim: Zihniyet yetersizliği ile ifade edeceğiz. Yani zihniyet devrimi yapamayan, diyalektik düşünceden uzak kişilik.

Dar ve yüzeysel düşünen, düşünce yoğunlaşmasından korkan, kaçan bir kişilik duruşu, kafa yoramayan, deyim yerindeyse kafayı patlatamayan kişilik. Biraz düşünsel olarak zorlandı mı, oradan hemen kaçan, hep yüzeysel şeylerle uğraşan bir kişilik durumu. İşte zihniyet yetersizliği denirken kast edilen budur. Böyle bir zihniyet Önder Apo'nun derin muhakeme gücünü ve olayları birbirine bağlayan bütünlüklü diyalektik yöntemini özümseyemiyor, anlayamıyor,

onun gibi olamıyor. Onu görse bile ona girmekten korkuyor. Öyle bir zihniyet düzeyini yaşamaktan korkuyor. Böyle bir zayıflığın toplum kırımına bağlı kurulabilir. Başlangıçta bu yetersizlikler çok eleştiri konusu yapılmayabilir, ama bu kadar uzun süre bu durumun değişmemesinin altında yatan neden yeterince özeleştir verilememesidir.

"Herkesin gözüne orta sınıf olarak koyduğu başkaları var. Devrimci mücadele geliştiremem, hamle yapamama da bir orta sınıf duruşudur. Orta sınıf zihniyeti kadrolar, parti öncülüğünde yaşanıyor. Orta sınıf, diyerek birileri gelip hareketimize el koymuş durumda falan değil."

Bu kadar eğitim, eleştiri-özeleştirye rağmen zihniyet devriminin yoğunluklu ve derinlikli yapılamaması aslında eğitime, eleştiri-özeleştirye de yüzeysel, dar ve duygusal yaklaşıldığını gösteriyor. Eleştiri-özeleştiride onda duygusal bağlılığı, dogmatik inancı geliştiriyor, bu anlamda bir fanatik gibi Önderlik çizgisine, partiye bağlanma oluyor, ama Önderlik zihniyeti temelinde olay ve olguları anlama, ona göre örgüt ve eylem gücü haline gelme söz konusu oldu mu, işte oraya ulaşamama yaşanıyor. Bu da zihniyet yetersizliğidir, zihniyet yetersizliği içinde kalma, zihniyet devrimi yapamama anlamına geliyor.

Özeleştir bir bağlılık durumunu yaratıyor, fakat özümseme, derinliğine anlama ve o temelde kendini pratikleştirme, yani örgüt ve eylem gücü haline getirmeye yol açmıyor. Burada özeleştirye kendine göre, dar, duygusal bir yaklaşım içinde bulunduğu görülüyor. Böyle bir durumda yapılması gereken bu dar, yüzeysel, kabul düzeyinde olan ezbere konumu aşmak, yüksek bir sorumlulukla derin düşünme gücünü göstermek; yaparken düşünen, düşünürken yapan bir tarzın, kişiliğin sahibi olmak - Önder Apo kendini tarzını öyle tanımlıyordu- 24 saat düşünebilen, pratikleşirken düşüncüyü birlikte sürdüren, düşüncü pratiği iç içe ve bütünlüklü yürüten; eğitimi, örgütlenme ve eylemi iç içe yürüten bir kişilik tarzını yakalayabilen bir kişilik devrimini gerektiriyor. Bundan kopulursa ya da kaçılırsa, biraz düşünür biraz basit şeylerle uğraşırım denilirse, işte o zaman parçalı, süreçleri birbirinden koparan kişilik ortaya çıkıyor ki, öyle bir kişilik düşüncede de eylemde de süreklilik sağlayamıyor. Bu da pratik gelişmeleri bütünlüklü olarak izleme, değerlendirme ve cevap olmayı getirmiyor. Tersine düşünüyor, bir şeyler anlıyor, onu hayata geçireyim derken pratiğe yönelmeye kalktığı anda süreç değişmiş oluyor. Bu sefer düşünüp ortaya çıkardığı sonuçlar pratikte başarı için yetmiyor. Bu bakımdan doğru olan şudur; Önderlik de kendi tarzını hep şöyle tanımladı: **Düşünürken yapan, yaparken düşünen kişilik!** Düşünce ve yaşam-eylem birliğini böyle ortaya koydu. Buna arkadaşlar Kemal Pir tarzı da diyor. *"Hele şimdi eğitim yapalım, sonra örgütlenme yapalım, ondan sonra eyleme geçeceğiz"* demek süreçleri birbirinden koparır, böyle bir yaklaşım eyleme geçene kadar zaten koşullar değişmiş oluyor, o eylem için belirlenen kararları uygulama zemini ortadan kalkıyor. Eğitim yaklaşımlarımız çoğunlukla öyledir. Bir devrimci için eğitim, örgütlenme ve eylem iç içedir, aynı andadır, birlikte yürür. Öyle yapan devrimci anı anına tüm görevleri anlar ve cevap olur, kesinti yaşamaz. Böyle bir sürekliliği sağlayamayan, bundan kopan, kaçan, zorlanan kişiliklerin varlığı sorun oluyor. Mevcut durum böyle bir kişilik duruşundan kaynaklanıyor.

Şimdi inşa dönemindeyiz

* Demokratik Özerklik, Demokratik Konfederalizm çözümünün olduğu bir dönemden geçerken planlarımız ne olmalıdır? Yeni dönemin örgüt sistemi

nasil olacak? Nasıl geliştireceğiz?

- Aslında Demokratik Çözüm Süreci'nin özelliklerini ve görevlerini Önder Apo Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü kitabında, yani Demokratik Uygurlik Manifestosu'nun 5'inci cildinde çok kapsamlı ve net biçimde ortaya koydu. O, yeni dö-

nem mücadelemizin manifestosu, niteliğindedir. Zaten 11. Parti Kongremizde PKK'nin yeni dönem manifestosu olarak kabul etti. Burada önemli olan nokta nedir? İçinde bulunulan koşulların somut tahlilini yapmak ve o ortamda demokratik ulus inşasını gerçekleştirmek için gerekli olan, var olan imkan ve fırsatları görerek, onları hayata geçirmektir. Demokratik ulus inşasının bütün boyutlarına ilişkin bunu yapmaktır. Yani özgür bireyi, komünal yaşamı yaratmak için hukuktan ekonomiye kadar tüm alanlarda uygulamaktır. Demokratik Özerklik sistemini, yani KCK örgütülüğünü yaratmak, hukuk sistemini geliştirmek, demokratik kültürü ortaya çıkartmak, ekonomik özerklik temelinde komünal çalışma ve yaşamı yaratmak, öz savunmayı sağlayan halk gerçekliği temelinde geliştirmek, ekolojiyi ve kadın özgürlüğünü esas alan bir yaklaşım içinde bunları yapmayı ifade ediyor. Böyle bir dönemde planlamamızın esası demokratik ulus inşasıdır. Yani buna demokratik özerklik çözümünü kendi gücümüzle gerçekleştirme de diyoruz.

Bu ne anlama geliyor? Her yerin durumuna göre böyle bir hedefi gerçekleştirmek için sunduğu imkan ve fırsatlara göre bu çalışmayı planlayıp yürütme! Demokratik toplum örgütülüğünü geliştirmek, toplumun kendi örgütülüğü temelinde kendi kendini yönetir kılınmasını sağlamak, devletin veya başka güçlerin yönetiminden toplumu çıkarmak. Devlete veya başkalarına muhtaç olmaktan, onlardan istemekten toplumu çıkartarak kendi örgütülüğü temelinde özgür ve demokratik yaşamını sağlayacak bir bilinç ve örgütülüğe kavuşturmak! Bunu gençlik, emekçiler, kadınlar içinde yapmak; bunu köyde, kasabada, şehirde yapmak, nerede ne kadar yapılabiliyorsa o kadar yapma işidir. Bu anlamda bu hedefi gerçekleştirmek için ne tür eylemlilik gerektiriyorsa onu yapmak. Toplumun demokratik örgütülüğü önünde engeller varsa, demokratik siyasetle onları aşma, demokratik toplum duruşuna saldırılar olursa öz savunmayla toplumu koruma, direnme, demokratik toplumu savunmak! Fakat esas olarak da bulunulan yerde demokratik konfederalizmin örgütülüğü, demokratik ulus inşası için ne kadar imkan ve fırsat

kuralları temelinde kendini örgütleyerek çalıştırdığı politikayı ve ahlaki toplumda işler kılmak! Politikayı ve ahlaki yaşayan bir toplum konumuna getirmek!

Bizde bundan uzaklık var. Mevcut durumda sorunlar bunları teorik olarak bilmemekten kaynaklanıyor. Önderlik savunmalarda net olarak ortaya koydu. Gerçi savunmaları okumada, incelemede bir zayıflık var. Bu durumu eleştirmemiz lazım. Genelde bir okuma eksikliği, zayıflığı var, özel olarak da okunuyor olsa bile, *"ben bir şeyler öğreneceğim"* diye rastgele okuma söz konusu. Halbuki bu kadar araştırma inceleme yapıp damıtılmış düşünce diyerek onları yeniden bir senteze kavuşturarak önümüze koydu Önder Apo. Bunları inceleyip özümsemek, derinliğine bilince çıkarmak, Önder Apo'nun demokratik ulus paradigmasını tümüyle anlayan, özümseyen bir konuma gelmek gerekiyor. Bu durumun mutlaka aşılması lazım. *"Ben ne yapacağımı bilmiyorum"* diyor birisi, o zaman savunmaları oku! Parti belgelerini oku! Sen okumazsan, öğrenmek istemezsen sana kim bunları öğretir. Böyle bir yanlıgı yaşanıyor. Diğer yandan teorik olarak okunsa da ezberleme var. Anlamı temelinde bir yenileme geliştirmede, yaratıcı davranmada zayıflık var. Bazıları okuyor, ezberliyor, öğreniyor ama pratikte bunlar bir kenarda kalıyor. Geçmişte ne öğrendiyse pratikte onları tekrarlayan bir durumu yaşıyor. Okuduklarını ve okudukları temelinde pratik durumu sorgulayan, deşştiren bir güç gösteremiyor. Dolayısıyla da *"ne yapacağımı bilmiyorum"* diyor ve eskiyi tekrarlıyor. Değişime kapalılık var, yaratıcı olamama var. Bu durumu kesinlikle aşmamız lazım. Bu nedenle de 1980'lerin, 90'ların bir muhalefet örgütünün yaptığı işleri yapan örgüt olmaktan çıkmak lazım. Doğuş, oluş dönemi yaşandı, devrimci halk savaşı dönemini yaşadık, şimdi inşa dönemindeyiz. Demokratik ulusun 9 boyutta inşa edilmesi dönemindeyiz; inşa çalışmaları yürüteceğiz. İnşanın önünde engeller varsa öz savunmayla aşacağız. Dolayısıyla öz savunma inşanın çok önemli bir boyutu. Fakat çalışmamızın merkezine de demokratik ulus inşasını koyacağız. Nasıl? Yani toplumun komünal ekonomik örgütülüğünü, sosyal, eğitim, sağlık sorunlarını kendi örgütülüğüyle çözme durumunu, demokratik kültür geliştirme, toplum içindeki sorunları demokratik hukukla, ahlaki kurallarla çözme, kendi öz savunmasını kendi örgütülüğüyle görevlerini planlayacağız ve yapacağız. Nerede ne kadar yapılabiliyorsa o kadar yapacağız, çalışmamızın merkezine bunları koyacağız. Sadece propaganda yap, gerillaya destek kat, birkaç da miting-yürüyüş yapmakla yetinme değil, bunlar bundan önceki dönemlerin eylem çizgisiydiler. Bu hedefler devrimci halk savaşının görevleriydi. Yoksa demokratik ulus inşasının görevleri değillerdi. Demokratik ulus inşasının görevleri farklı ve daha kapsamlı. İşte o görevler için adım atmak lazım. Buna cesaret etmek, cüret etmek gerekli.

"Orta sınıf devrime ağırlığını koydu, demek doğru bir söylem değildir, 'parti öncülüğü zayıfladı, mücadeleye kayan orta sınıfı, orta kesimleri eğitemiyor, örgütleyemiyor, doğru mevzilendirip seferber edemiyor' demek daha doğrudur. Demek ki parti ortaya kaymış, orta sınıfın ağır etkisi altına girmiştir. Kadroların duruşunda orta sınıf etkisi görülüyor."

varsa onları değerlendirmek ve inşa etmek. Toplumu ekonomik, kültürel, siyasi, öz savunma bakımından örgütlü kılmak! Kendi yaşamını kendi örgütülüğü temelinde yürüttüğü çalışmalarla sürdürür hale getirmek! Yani ahlaki ve politikayı yaşayan bir toplum kılmak, politik toplum-ahlaki toplumu geliştirmek! Toplumun özgürce demokratik yaşaması için ne gerekiyorsa onları kendisinin planladığı, kendi yaşam ve çalışma

Her yerde meclis-komün esasına göre örgütleniyoruz, karar ve irade orada çıkıyor ve parti birimleri her alanda sonsuz örgütlenme yürütüyor. Merkezden, Yürütme Konseyi'nden başlamak üzere köylere kadar yürütmeler bunları koordine ediyor. Ama esas olarak toplumu eğitime, örgütleme, yaşamın bütün alanlarında özgürce kendi örgütüne dayalı olarak kendisini yatan bir toplum ortaya çıkartmak için ça-

lışmalıyız. Bunları konuşarak yapamayız, *"ne yapacağız"* diyerek olmaz. Her gün *"devletten bize şu veriliyor"* diye istekte bulunuyor insanlar. Bir defa bu bilinci kırmak, devletten istemek yerine kendi dayanışması içinde ihtiyaçlarını nasıl karşılayacak, yaşamını nasıl örgütleyecek, üretimi nasıl yapacak, çocuklarını kendi gücüyle nasıl eğitecek, sağlık sorunlarını nasıl çözecek, anlaşmazlıkları çıkınca ahlaki gelenekler ve demokratik hukukla nasıl çözecek? Bunun karar, yürütme sistemini ve örgütülüğünü yaratmak gerekiyor. İşin özü ve esası bu. *"Ben devrimciyim, parti kadrosuyum, Önderlik çizgisini izliyorum"* diyen olduğu yerde bu temelde çalışmalı. Böyle çalışmayan birisi bu dönemde Apocu değildir, Önderlik çizgisini izlemez. O, öyle söylese bile eski, geçmişte kalmış olur. Kendini yenilememiş, yeni dönemin görev ve sorumluluklarını anlayan ve onları uygulayan kadro durumuna kendini getirememiş konumda olur. Evet, yine Apocu olabilir ama geride kalmış, eskide kalmış bir Apocu olur. Dolayısıyla yeni dönemin Apocu militanı haline gelememiştir, yeni dönemin görevlerini yerine getiremez. Bu konuyu neredeyse 10 yıldır tartışıyoruz. Hemen hemen her alanda bir deneme sınama yapıldı; meclisler kuruldu, komünler oluşturuldu, çeşitli örgütsel denemeler yapıldı. Yeterli-yetersiz, doğru-yanlış ama, önemli pratik dersler ortaya çıkarıldı. Bu pratik dersleri irdeleyerek demokratik toplum haline gelmeyi başarmamız lazım. Demokratik ulus inşasını KCK sistemi temelinde gerçekleştirmemiz gerekiyor. Dolayısıyla toplumun kendi işlerini kendisinin yaptığı konuma getirmemiz gerekiyor. Yani başımızda bir toplum var: Devlete muhtaç, her gün valyar yakar ediyor, ondan sonra *"ben devrimciyim, ne yapacağımı bilmiyorum"* de, bu yanlış. Gözünün önündedir, görmek istemiyorsan gözünü aç! Olaylar yanı başında oluyor, beynini aç! Böyle bir körleşme ve beynsizleşme durumu, aslında eskiyi tekrarlayan tutuculuk var. Bu durum üzerinde ciddi şekilde durulması ve düzeltilmeyi gerektiriyor. Neleri nasıl yapmamız gerektiği konusunda kendimizi yeni görevlere, çalışmalara yönlendiremem, sevk edememe, bunun yaratıcılığını, direngiliğini, cüretini gösterememe var. Devrimci kadrolar bunu kırıp aştıkça bundan sonraki dönemde devrimci öncü olarak başarılı rol oynayacaklar.

Kadroların duruşunda orta sınıf etkisi görülüyor

* Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da son yıllarda sadece İmralı'daki görüşmelere endeksli bir politika ve mücadele anlayışı söz konusu. Devrimci mücadeleden korkan bir anlayış ve politika yaşanıyor. Orta sınıfın giderek ağırlığını koyduğu mücadelenin bu en temel sahasında bu sorunlarla mücadele nasıl bir örgüt, nasıl bir kadro, nasıl bir planlama gerektiriyor?

- Türkiye ve Kuzey Kürdistan'daki son iki yıllık durum demokratik ulus inşasını geliştirmek için son derece elverişli bir durumdadır. Önder Apo'nun 2013 Newroz'uyla birlikte geliştirdiği süreç böyle bir imkanı verdi. Her ne kadar müzakere sürecine geçilemedi, Türkiye'nin demokratikleşmesi yönünde hükümete adım atılmadı, bu anlamda karşılıklı tartışmalarda demokratik siyasi çözüm yönünde adım atılmadıysa da, demokratik ulus inşası için oldukça elverişli zemin ortaya çıktı. Şimdi bu durumu doğru anlamak lazım. Bu durumu sadece İmralı'daki duruma endeksli bir politika ve mücadele olarak tanımlamamak lazım. Elbette, Önderlik duruşu ve yürüyüşüne göre biz kendimizi planlayacağız, mücadele edeceğiz, her şeyi Önderlik gerçeği belirliyor. Kendimizi parti yerine koymamalıyız, ama Önderlik

yerine de koymamalıyız. Şu anlamda bu eleştiri doğru: Önderliğin yaptığını tekrarlamak devrimci kadro ve örgütler için doğru değil. Önderliğin işi ayrı, örgüt ve kadroların işi ayrı. Herkes kendi işini yapmalı. Dolayısıyla önderliği tekrarlayan olmamalıyız. İkincisi, Önderlikten beklemek yanlış. "İmralı'da Önderlik sorunları çözecek, bizi kurtaracak, hiç zahmet çekmeden ve çaba harcamadan gül gibi yaşayacağız" demek yanlıştır. Ama yürüttüğü mücadele, geliştirdiği süreçle Önder Apo'nun bütün parti için, KCK için, halk için müthiş bir demokratik ulus inşası zeminini yarattığını görmek ve bu yönlü çalışmak gerekli. Bu anlamda ön açtı, zemin yarattı Önder Apo.

Burada önemli olan bu gerçekleri görmek, zeminin sunduğu imkanları görmek ve onları yerinde, zamanında değerlendirecek gereken çalışmayı planlayıp, örgütleyerek yürütebilmektir. Bu yapılamadı. Ya Önderliği tekrarlayan, açıklamalarla onu sürdüren, ya da hep Önderlikten bekleyen bir konum oldu. Bu doğru bir durum değil. Kendi görev ve sorumluluklarımızı üstlenmemeyi ifade ediyor. Bu öyle mücadeleden korkma, kaçma olarak değerlendirilemez, aslında kendi görev ve sorumluluklarını görmeme, ona sahip çıkamama olarak değerlendirilebilir. Burada Önderlik geçişiyle tam kolektivizm oluşturamama, kendini onunla tam bütünleştirememeye var. Hep "Önderlik çözüm üretecek" diye onu bekleyen, pratikleşmeyi Önderlik çözümünün önünü kesecek, provoke edecekmiş gibi tanımlayan ve pratik çalışmayı zayıflatan bir durum yaşanıyor. Bu kesinlikle yanlış ve öyle bir durumun aşılması lazım. Bu durumun kabul edilebilir bir yanı yoktur, izahı söz konusu değildir. Bunu herkes bilmeli: Öyle bir duruş devrimci bir duruş değildir. Bu nedenle yaratıcı olunamıyor, mücadeleci ve girişken olunamıyor, hep tekrarlayan ürkek davranan, taktik geliştirmekten, mücadeleye içine girmekten çekinen bir durum yaşanıyor. Bu kesinlikle aşılmalı.

Fakat bu durumu "orta sınıf etkili oldu, ağırlığını koydu, sorun ondan kaynaklanıyor" gibi değerlendirmek pek doğru değil. Ben kişi olarak bu düşünceye itibar etmiyorum, katılmıyorum. Orta sınıf kim? Özellikle neler? Bu sorulara cevap verilebilir fakat bizde öyle bir durum yaşanıyor ki, her şeyin sorumlusu orta sınıf olarak gösteriliyor ve herkes kendini onun dışında gösteriyor. Kendi dışındakilere orta sınıf diyor. Herkesin gözüne orta sınıf olarak koyduğu başkaları var. Devrimci mücadele geliştirememeye, hamle yapamama da bir orta sınıf duruşudur. Orta sınıf zihniyeti kadrolar, parti öncülüğünde yaşanıyor. Orta sınıf, diyerek birileri gelip hareketimize el koymuş durumda falan değil. Küçük burjuva çevreler, orta sınıf kesimleri bu dönemde daha çok hareketimize yaklaşıyor, çeşitli biçimlerde mücadeleye katkı sunuyor. Bunu olumsuz görmemek lazım. Böyle bir gelişme kötü değil iyidir. Devletten yana olup bize karşı mücadele edeceğine, devrimden yana olup devlete karşı mücadeleye atması, Kürt ulusal demokratik sistemi içerisinde kendine yer ve yaşam araması iyi bir durumdur, önemli bir gelişme. Bunu Önderlik çizgimiz yaratıyor, şehitler vererek kahramanca mücadelenin sonucunda bunlar ortaya çıkıyor. Bundan gocunmamak, kötü görmemek lazım. Bizim mücadelemiz bunu yaratıyor. Bu bir gelişmedir. Fakat bu kesimleri doğru görmek, anlamak, doğru konumlandırmak, onları mücadeleye yerinde, zamanında ve doğru sevk edebilmek, yani onlara öncülük edebilmek bizim.

"Orta sınıf devrime ağırlığını koydu" demek doğru bir söylem değildir, "parti öncülüğü zayıfladı, mücadeleye kayan orta sınıfı, orta kesimleri eğitemiyor, örgütleyemiyor, doğru mevzilendirip seferber edemiyor" demek daha doğrudur. Demek ki parti ortaya kaymış, orta sınıfın ağır etkisi altına girmiştir. Kadroların duruşunda,

pratikleşme durumunda orta sınıf etkisi görülüyor. "Anlamıyoruz, ne yapacağımızı bilemiyoruz" diyerek duruyor veya eski tekrarlanıyor, yeni görevleri planlama, buna göre çeşitli kesimlere öncülük etmede gerekli güç gösterilemiyor. Dolayısıyla demokratik özerklik çözümünü gerçekleştirmek için gerekli kadro-parti öncülüğü sağlanamıyor. Zayıflık buradadır, eleştirilmesi gereken yan buradadır. Hareket kendisini iyi örgütlemeyi, onları yönlendiremezse elbette o kesimler anlayış ve çıkarlarına göre ulusal demokratik hareketin yürümesini isterler. Bundan dolayı da onları suçlamak olmaz. "Onlar niye iyi devrimcilik yapamıyor" diyebilir miyiz? Neredeyse birçok kadroda "Niye doğru yapmıyorlar, iyi öncülük yapmıyorlar" diye onlardan öncülük bekleme yaşanıyor. Sanki öncülük görevini onlar yapacakmış gibi, kendi eksikliğini, suçunu onlara yüklemeye yaşanıyor.

Sorun ideolojik-örgütsel öncülüğün zayıf olmasıdır

Kadro kendi gerçeğini görmeli ve düzeltmelidir. Sınıf mücadelesi, cins mücadelesi etkili bir biçimde yürütülmeli. İdeolojik-örgütsel mücadele ile kendi duruşunu düzeltmeli. İdeolojik-örgütsel öncülüğünü Önderlik çizgisinde doğru, etkili, yeterli hale getirmeli. Böyle olursa kendisini de doğru konumlandırır, doğru pratikleştirir, çeşitli kesimleri de kendi öncülüğünde demokratik ulus inşasına katar. Böyle engelleme gibi bir durumları olamaz. Öyle bir konum ortaya çıkarsa mücadele ile onlar aşılar. Şu an PKK'nin yürüteceği öncü mücadeleye karşı çıkacak bir orta sınıf etkisi yok. PKK Önderlik çizgisini özümseme ve uygulama sorunlarını yaşıyor. Öncülük görevleri yerine getirilemiyor. Bu konu en çok Bakur'da tartışılıyor: "Bakur'da orta sınıf gelmiş, her şeye el koymuş" deniliyor. Önder Apo "arıyorum, iki tane PKK'li bulamıyorum" dedi. Parti diye bir şey yok, PKK adına yaşanıyor ama "PKK kadrosuyum" diyenin PKK ölçülerıyla ilişkisi yok. Kendisi eleştiri altında. Düzeltmesi gerekiyor, özleştirilmesi kendisini düzelterek doğruya çekeceği yerde dönüyor "orta sınıf saldırdı" diye hedef şaşırtıyor. Önderliğin, yönetimimizin eleştirisini bu biçimde boşa çıkarıyor. Burada bir kurnazlık var. Bunu görmüyor, anlamıyor değiliz. Hiç kimse kendisini akıllı, bizi ahmak yerine koymasın!

Ciddi sorun orta sınıfın katılmış olmasında değil, sorun ideolojik-örgütsel öncülüğün zayıflığındadır. "Ben PKK'liyim" diyenin Önderlik çizgisini doğru özümseme ve uygulama görevlerini yerine getirememesindedir. Kadro duruşunda, parti öncülüğünde sorunlar var, ideolojik sorunlar var, örgütsel sorunlar var. Önderlik zihniyetini, düşünce sistemini öğrenmede zayıflıklar var. Kendilerine göre doğruları var, dolayısıyla ideolojik sapmalar yaşanıyor bireyler düzeyinde. Basitlikler, darlıklar, maddiyatçılık var; tenezzül etme, yaşam düşkünlükleri var. PKK ortamında, PKK kadroluğu adına bunlar yaşanıyor. Bunları görmüyor, bilmiyor değiliz. Herkes kendini bu noktada düzeltmeli. Ondan sonra örgüt disiplinine, örgütlü çalışmaya gelmiyor, hiçbir parti komitesinde-komününde değil, ortalıkta dolaşıyor, her türlü PKK yetkisini kullanıyor "ben PKK'liyim" diyor, ama hiçbir PKK sorumluluğunu taşımıyor. Böyle kadro mu olur? Bu, çetecilik, böyle bireycilik filan da değil. PKK'nin disiplinine girme, PKK'ye hiçbir örgütsel sorumlulukla bağlanma, hesap verme, ondan sonra da her türlü yetkiyi, imkanı kullan, sağdan soldan çal çırp yaşa ve "ben PKK'liyim" de, ondan sonra da "olumsuzluklar var" denince "orta sınıf saldırıyor onun için var" de! Kim kimi kandırıyor? Bu, partiyi kandırmaya çalışmadır. Öyle bir orta sınıf saldırısı falan yok. Bunlar uydurmadır. Partimizde ideolojik-örgütsel öncülük sorunu var. PKK kadrosunun

ideolojik ve örgütsel bakımdan kadro olma vasıflarını tam temsil edememe, görev ve sorumluluklarını yerine getirememeye var.

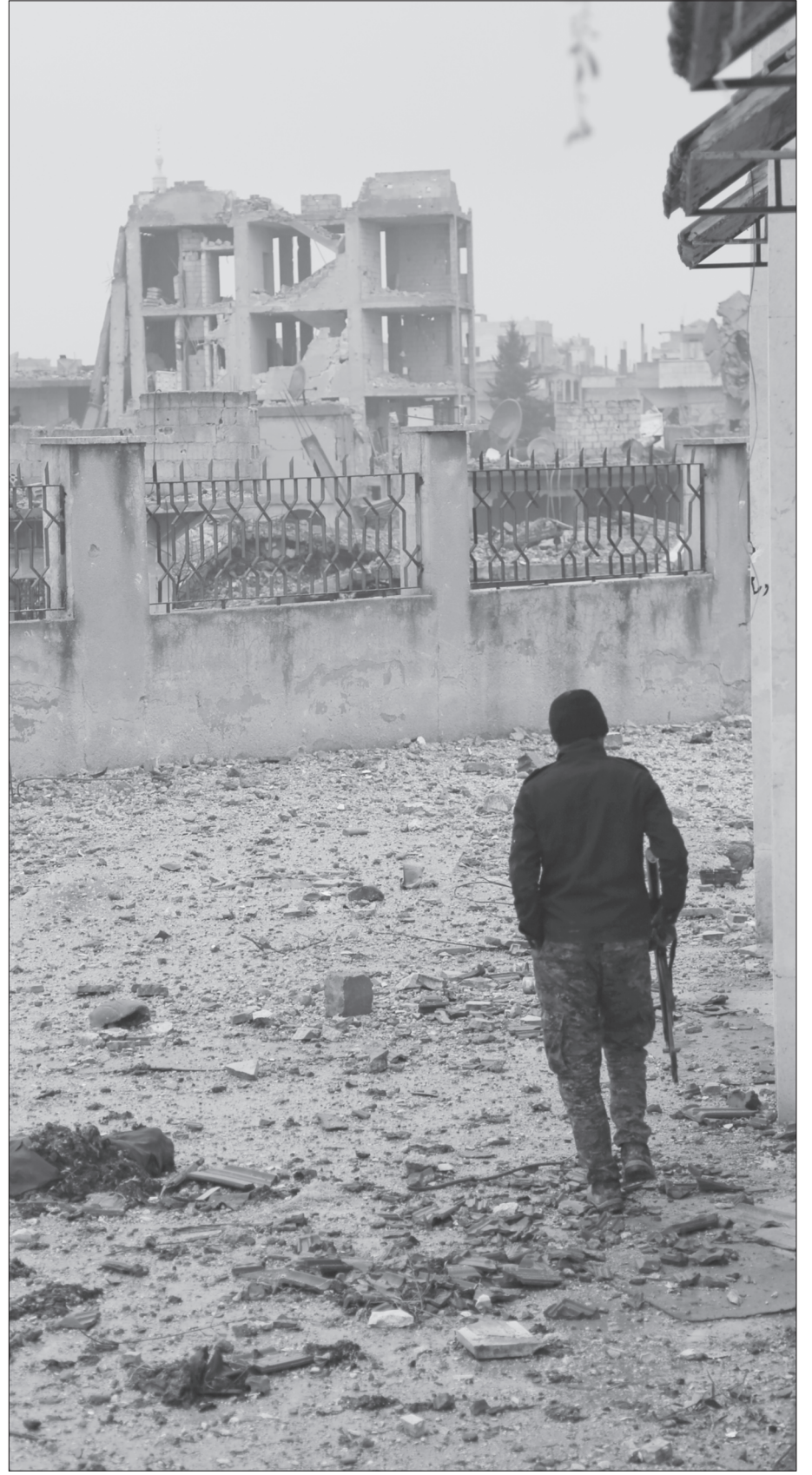
Kadro bu durumdan kendini çıkarmalı, eğitilmeli, örgütlemeli. Her ortamda "PKK kadrosuyum" diyenler birbirini denetlemeliler. Öyle oluyor ki, PKK adına birisi her türlü çeteciliği yapıyor, orada başka "PKK'liyim" diyenler var, ama hiç orali olmuyor. Yakasını tutmuyor, ondan hesap sormuyorlar. Ne yaparsa yanına kalıyor. Böyle PKK'lilik mi olur, böyle örgüt mü olur? Yapan suçlu, ama onu görüp de düzeltmeyen de suç ortağıdır. Böyle birbirini idare etme durumları yaşanıyor. Bu durumların kesinlikle aşılması ve düzeltilmesi lazım. **Doğru öncülere gelelim; Hakilerin, Kemallerin, Zilanların, Beritanların particiliğine gelelim, Saraların particiliğine gelelim.** Sara arkadaş o kadar tartışılıyor; doğru-yanlış anlaması ayrı bir konu, ama yanına olup bitenlere hiç seyirci kaldı mı? Şu sınıf, bu sınıf saldırdı, diye partiye hedef şaşırtmaya çalıştı mı? Kendi doğru olarak bildiği noktada, o doğrunun hakim kılınması için sonuna kadar mücadeleci, müdahaleci olmadı mı? Bunların hepsini yaptı, Sara'yı Sara yapan bunlar oldu. "Şehitlerimizin öncülüğünde yürüyoruz" diyoruz, ama şehitlerin ölçü ve özelliklerine göre davranma, pratikleşme yaşanmıyor. Böyle bir durum kabul edilemez. O halde kadronun kendisini düzeltmesi lazım. İdeolojik-örgütsel öncülük görevlerini başarıyla yerine getiren konuma ulaşmalı. Öyle basit, bireyci, düşkün yaşam içerisinde PKK'li olunamaz. Böyleleri atılmalı.

Diğer yandan her parti kadrosu, bir parti komitesinde yer alacak. Bir görev üstlenecek, yürüttüğü görevlerin hesabını da aylık, haftalık ya da iki aylık toplantılarda olduğu bir yerde bulunan bir kadro orada örgüt olacak, komite olacak. Orada "ben parti kadrosuyum" ya da "sempatizanıyım" diyeni örgütlü çalışmaya, örgüt disiplini içine çekecek, görev almasını sağlayacak ve yaptığı görevlerin sonuçlarını denetleyecek. Hesap alıp verme temel durum olarak yaşanacak. Bu, örgütlü çalışmayla olur. Böyle bir kadro duruşu, parti öncülüğü geliştirsek hiçbir sınıf Kürdistan'da böyle bir öncülüğü aşamaz. Bu konuda elbette duyarlılık olmalı ama öyle mevcut durumu aşacak, bizi zorlayacak gibi bir kaygıya, korkuya düşmeye de gerek yok.

Hizbullah, MHP, BBP adı altında saldıran devlettir, AKP'dir

* AKP çevrelerinin dillendirdiği PKK'ye karşı Hizbullah, HDP'ye karşı Hüda-Par projesinin amacı nedir? Yeniden Hizbullah'ı piyasaya sürmenin anlamı nedir? Hükümetin bir süredir "PKK ve HDP'den başka muhataplar var" sözleri için ne diyorsunuz?

- Aslında AKP'nin söz konusu son yaklaşımları yeni bir yaklaşım değil, ayrıca sadece AKP'ye ait bir yaklaşım da değil; tüm özel savaş hükümetlerinin yaklaşımıydı. Yani örgütü bölmek, parçalamak veya birbiriyle çatışır hale getirmek, farklı kesimler diyerek toplumu parçalamak ve çatıştırmak! Aslında karşı tarafı içten parçalayıp zayıflatma tutumu oluyor. Bu bir özel savaş taktiğidir. AKP de bunu baştan

"1980'lerin, 90'ların bir muhalefet örgütünün yaptığı işleri yapan örgüt olmaktan çıkmak lazım. Doğuş, oluş dönemi yaşandı, devrimci halk savaşı dönemini yaşadık, şimdi inşa dönemindeyiz. Demokratik ulusun 9 boyutta inşa edilmesi dönemindeyiz; inşa çalışmaları yürüteceğiz."

beri uyguluyor. Bir dönem, özellikle 2006-2007 direnişi geliştiğinde AKP'liler şunu diyorlardı: "Biz Kürtleri temsil ediyoruz; 100 Kürt milletvekili var, biz daha çok Kürt toplumundan oy almışız, daha çok belediyemiz var, birinci parti Kürdistan'da biziz, Kürtlerin temsilcisi, muhatapı biziz" diyorlardı. Kendi içlerinde bu söylem karşısında bir Kürt oluşumu yaratmaya heveslenenler de oldu. Abdurrahman Kurt Amed'te, Dengir Mir Mehmet Fırat Adıyaman'da, AKP'de etkili isimlerdi bunlar. AKP'nin bu söylemi karşısında kendi içindeki Kürtler böyle bir hareketlenme yaşanınca hepsini tasfiye etti.

AKP bununla şöyle söyledi: "Biz öyle söylüyoruz, ama bu Kürtleri ve uluslararası güçleri kandırmak içindi, PKK'nin etkisini kırmak içindi. Siz, herhalde gerçekten Kürtlere hak vereceğiz" gibi yanlış anladınız. Kendinizi geri çekin" diye uyardılar. Herhalde öyle geri çekilme olmayınca da tasfiye ettiler. AKP içinde şimdi olanlar Kürtlükten tümüyle uzaklaşan, tam özümsemiş, Türkleşmiş bir duruş gösteriyorlar. Öyleleri kaldı. Böyle bir konumda özgürlük mücadelesi gelişince, kendisini güçlendirip dayatınca bütün özel savaş taktiklerine, saldırılarına rağmen, 2011-2012 topyekün saldırılarına rağmen, 2009'da başlayan siyasal soykırım operasyonlarına rağmen

"kadın çocuk demeden herkese güvenlik güçlerimiz haddini bildirecek" diye halk üzerinde amansız geliştirilen polis terörüne rağmen, özgürlük mücadelesi büyüyüp geliştikçe, gerilla toplumu savundukça, PKK daha çok gelişip güçlendikçe bu sefer özel savaş taktikleri arıyorlar. AKP'nin son yaklaşımlarını böyle değerlendirmek lazım. Yalanla dolanla, polis terörüyle, tutuklamalarla, askeri saldırılarla sonuç alamadı, başarısız kaldı. Şimdi bazı çevreleri geçmişte özel harp daresi ile ilişkisi olan ajan, kontra çevreleri yeniden örgütleyerek harekete geçirmeye, Kürtler içinde bir çatışmamış gibi ya da da PKK ile başka grupların çatışması gibi göstermeye çalışıyor. Sözde böyle gösterirse zayıflatmış olacak, küçük düşürecek. Şimdi "PKK-TC çatışması var" deniliyor, "Türk-Kürt çatışması var" deniliyor, İmralı'da görüşmeler oluyor, "müzakere süreci başlasın, iki taraf var, muhataplar birbirini kabul etsin ve masaya otursun" deniliyor. Bu konuda Kürt toplumunda, Türkiye toplumunda ve yine uluslararası kamuoyundan büyük bir baskı var, siyasi ve demokratik çevreler de AKP üzerine baskı uyguluyor; bu baskıdan kendilerini kurtarabilmek için yeni bir taktik olarak bunu geliştiriyorlar.

"Devletle PKK çatışması yok; PKK ile MHP çatışıyor, PKK ile BBP çatışıyor,

PKK ile Hizbullah çatışıyor ya da Kürdistan'da, Türkiye'de örgütlenen yeni demokratik siyaset olarak HDP ile Hüda-Par çatışması var" biçiminde hedef şaşırtmaya çalışıyor. Kendisi üzerindeki müzakere baskısını bu biçimde kaldırmaya ve başka biçimlerde Kürt özgürlük mücadelesini geriletmeye çalışıyorlar. Ama Kürt Özgürlük

gerilladır, El Kaide'dir, DAİŞ'tir. PKK bunlarla çatışıyor, PKK'ye bunlar saldırıyor. Kim PKK'ye saldırırsa müttefikleri onlardır. Bunun anlaşılacak, görülmeyecek yanı yok. Kendisini aldatan güçler varsa doğruya gelmeler, kendilerini aldatmaktan vazgeçmeler. Gerçekten siyaset yapmak isteyenler de varsa, ben onlar için söyleye-

nacaklardır. Bunu sadece Türkiye'deki çeşitli çevreler yapmayacak, küresel kapitalist sistemin hepsi "Neden bu durumu engellemediniz" diye yapacak. Aslında korkuları budur.

Somut bilgi olarak şunu söyleyebilirim: HDP'nin belirttiğim nedenlerden dolayı parti olarak seçime girmesini bu üç parti

da o zaman zaten Türkiye sistemi çok daha derin bir krize girecek. Böyle bir krizin yaratıcı olmaktan, ona zemin oluşturmaktan dolayı sistem sahipleri mevcut meclisteki partileri sorumlu tutacak. Onları oraya boşuna koymuşlar, bostan korkuluğu değiller, sistemi korumakla görevliler. Sistemi koruyacak politikalar üretmekle görevliler. Onları üretmezlerse sistem onları sorumlu kılar. Ondan korkuyorlar. Bunun için de HDP'nin parti olarak seçime girme kararını bu biçimde çekştirerek aslında HDP'yi zayıflatmak istiyorlar. Özellikle HDP'li çevreler bu duruma kesinlikle kulak kabartmamalı, buna karşı kararlılıkla parti olarak seçime girme tutumlarını ortaya koymalıdır. Bu suçlamaların hepsini çürütmeliler, toplum nezdinde net tutumlarını ortaya koyarak bu tarzda muğlaklaştırma, bulandırma, dolayısıyla HDP'nin seçimi kazanma ihtimalini zayıflatma çabalarına fırsat vermeli. Bunun arkasında yatan neden kesinlikle budur. HDP'nin son derece net, kararlı, ıddialı olması lazım. Örgütlü, planlı bir biçimde seçime girmeyi gerçekleştirmesi, hazırlıklarını hiç zayıf kılmadan, geciktirmeden, ertelemeden de yoğun bir örgütlenme, ilişki-ittifak geliştirme çabası temelinde kendilerini hazırlayıp seçime girmesi en doğrusudur. Bu konuda hiç ıkcıllık, tereddüt olmamalıdır. Bu tür söylemlere çok fazla kafa yormamak, kafa takmamak gerekiyor. Onları bir kenara itmek, yüzde yüz barajı aşip seçimden en kazançlı parti olarak çıkma kararlılığıyla seçim çalışmalarını yürütüp, kazanmaları gerekiyor.

Seçim sonrası topyekün savaş devreye girebilir

* Türkiye 5 ay içerisinde genel seçimlere gidecek. AKP'ye karşı alternatif arayışlarını nasıl değerlendiriyorsunuz? AKP'yi durduracak bir güç oluşturabilmesi için Birleşik Haziran Hareketi başta olmak üzere Alevilere yönelik çağrınız nedir? AKP nasıl durdurulabilir? Seçimlerden güçlü çıkan bir AKP ne yapar?

- Evet, bir süredir tartışılıyor. Normal olarak 2015 Haziranı'nda yapılması gereken genel seçimler Türkiye siyaseti açısından önemli. Gerçi her seçim son yıllarda önemli oldu. Bütün seçimler için referandum tanımlaması yapıldı. Gerçekten de öyle bir değer taşıdılar. Seçimlerde ortaya çıkan sonuçlar ondan sonraki siyasetin belirlenmesinde, siyasal gidişatın oluşmasında temel rol oynadılar. Benzer bir durum 2015 Haziran genel seçimleri açısından da geçerli. Bunu herkes de görüyor, değerlendiriyor, içinde bulunduğumuz siyasi durum bunu ifade ediyor. Bu bakımdan da 2015 genel seçimi içinde daha şimdiden bir referandum diyebiliriz. 2015 genel seçimini referandum olarak kılacak etken nedir? Seçim sonrasındaki siyasal gidişatın hangi yönde olacağını belirlemesidir. Yani sert bir savaş mı yaşanacak, yoksa gerçekten de demokratik siyasi çözüm süreci mi gelişecek? Aslında seçim sonuçları bu durumu belirleyecek. Yani

çim sonucuna göre netlik kazanacak. Peki, barışçıl demokratik çözüm ya da savaş neye göre şekillenecek? Şu çevrede olacak bu: AKP eğer müzakere sürecini kabul etmeden, seçim öncesinde demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü yönünde adım atmadan seçime girer ve seçimde de yeniden tek başına hükümet olmak üzere seçimi kazanırsa işte o zaman seçimden sonra savaş olacak. Bu biçimde seçimi kazanacak olan bir AKP 30 Ekim 2014 tarihli Milli Güvenlik Kurulu (MGK) toplantısında alınmış olan PKK'ye karşı topyekün savaş kararını uygulamaya koyacak. Çünkü bu kararın altında AKP'nin imzası var. AKP hükümetinin içinde yer aldığı MGK bu kararı aldı ve AKP'ye bu göreve MGK tarafından verildi. Eğer şimdi çok boyutlu AKP bu kararı uygulamıyorsa önümüzdeki Haziran başında seçim olduğu içindir. Öyle bir savaşı başlatması seçimi kaybetmesini getirecek. Onun için de savaşı seçim sonrasına ertelemiş durumda. Çatışmasız ortamda seçime girmek istiyor ki, kazanabilsin. Bunu herkes de biliyor. Bir seçim ortamında girerse kesinlikle kaybedecek. Kazanabilmesi için çatışmasızlık ortamında girmesi gerekiyor. AKP oraya dayanarak toplumdaki oy alıyor. "İşte bakın çatışmayı durdurdum" diyor, "sükuneti sağladım" diyor, "çözümü getiriyorum" diyor, çeşitli kesimleri bu temelde motive ederek oylarını alıyor. Seçimleri buna dayanarak kazanıyor. Eğer bu dayanağı kaybederse o zaman seçimi kazanması imkansız olur. Onun için de seçime kadar çatışmasızlığı sürdürmesi lazım. 30 Ekim tarihli MGK kararını uygulamasını Haziran genel seçimi sonrasına bu temelde ertelemiş bulunuyor. Bunu MGK'nın da kabul ettiğini var saymamız lazım.

Şunu herkes bilmeli: Eğer AKP seçime kadar demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü yönünde adımlar atmazsa ve buna rağmen Haziran seçiminde tek başına iktidara gelirse seçimden sonraki politikaları topyekün savaş kararı temelinde Kürdistan Özgürlük Hareketi'ni imha ve tasfiye etmek için saldırı olacaktır. Yani 2011 Haziran genel seçimleri ardından geliştirdiği politikaları AKP hükümeti yeniden devreye koyacaktır.

Eğer seçim öncesinde demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü yönünde kalıcı, inandırıcı, sistemi değiştirici adımlar atarsa durum farklılaşır. O zaman 30 Ekim tarihli MGK kararı ortadan kalkar. Henüz böyle bir durum, zayıf bir ihtimal ama, tümünden ihtimal dışı olmuş değildir. İmralı'daki görüşmelerle bu sağlanmaya çalışılıyor, AKP'ye bu dayatılıyor. Ama AKP de oyalıyor, durumun ne olacağı belli değil. Zayıf da olsa böyle bir ihtimal de var. Bu da seçim öncesi netleşecek bir durum oluyor. Bu durumda eğer demokratikleşme ve Kürt sorunun çözümü yönünde politik adımlar atmaz, müzakereyi başlatmazsa o durumda AKP'nin tek başına Haziran genel seçimini kazanmasını engellemek lazım. Seçimden sonra savaşın olmaması için AKP'nin tek başına seçimi kazanmaması, tek başına iktidar olmaması gerekiyor. Bu bakımdan iki yol var: Birincisi, AKP'ye seçim öncesi demokratikleşme ve Kürt sorunun çözümü yönünde politik

"Eğer AKP seçime kadar demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü yönünde adımlar atmazsa ve buna rağmen Haziran seçiminde tek başına iktidara gelirse seçimden sonraki politikaları topyekün savaş kararı temelinde Kürdistan Özgürlük Hareketi'ni imha ve tasfiye etmek için saldırı olacaktır."

nun bununla anlaşılmalı olduğu görüşü yanlış. HDP bir anlaşma yapsa neden saklasın ki? Gizleyecek, saklayacak hiçbir yanı yok.

Fakat belirttiğim nedenlerle telaş var, korku var mevcut sistem partilerinde, AKP, CHP ve MHP'de. Neden? Belirttim, kazanırsa kilit parti olacak. Özellikle de CHP-MHP bir kenara itilecek. Barajı aşmasa

genel seçim sonuçlarına göre Türkiye'nin siyasal gidişatı netleşecek, belirlenecek.

Haziran'a kadarki süreç bir seçim süreci olarak yaşanacak. Zaten şimdiden böyle bir sürece girilmiş durumda, bu kapsamlılaşarak sürece ve Haziran seçimine gidecek. Ondan sonraki siyasal işleyiş seçim sonuçlarına göre belirlenecek. Savaş mı, barışçıl siyasi çözüm mü? Sorusu se-

adım atmak. Bu, seçim sonrası siyasetin nasıl işleyeceğini belirleyecek bir durum olacak. O yönlü adım atar, demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünü gerçekleştirecek bir sürece Türkiye'yi sokarsa, seçimden sonra da o süreç devam eder. Yok, eğer seçim öncesi demokratikleşme ve müzakere süreci yönünde adım atmazsa AKP, işte o zaman AKP'nin seçim

"Yeniden kirli savaşı devreye koyup toplumun öncülerini, önderlerini katlederek, sindirerek toplumsal direnişi, halk duruşunu zayıflatmaya çalışıyorlar. Bu, 1990'ların başında Ağa-Güreş-Çiller çete grubunun uyguladığı topyekün özel savaş uygulamasıdır. Burada sorun MHP, BBP ya da Hizbullah değil, kesinlikle bir devlet saldırısıdır, o görüntü altında AKP, MİT saldırıyor, kontrgerilla saldırıyor."

Mücadelesi daha çok gelişti, şimdi bazı paramiliter güçleri kullanarak toplumsal direnişi zayıflatmak istiyorlar. Yeniden kirli savaşı devreye koyup toplumun öncülerini, önderlerini katlederek, baskı uygulayıp sindirerek toplumsal direnişi, halk duruşunu zayıflatmaya çalışıyorlar. Kesinlikle AKP'nin amacı budur. Bu, 1990'ların başında Ağa-Güreş-Çiller çete grubunun uyguladığı topyekün özel savaş uygulamasıdır. O zaman da bunu yaptılar, yine bu Hizbulkontrayı kullandılar. Cezaevinden çıkardılar, İran'a gönderdiler, bir süredir de hazırlıyorlardı. Yeniden bu temelde kullanmak istiyorlar. Saldırıya geçiriyorlar. Bu tehlikeli bir oyundur. Kirli savaşın yeniden tırmandırılmasıdır. Burada sorun MHP, BBP ya da Hizbullah değil, kesinlikle bir devlet saldırısıdır, o görüntü altında AKP, TC devleti saldırıyor. MİT saldırıyor, kontrgerilla saldırıyor. Onları biraz harekete geçiriyor, kullanıyor, o isim altında devletin polis gücü kirli savaş uyguluyor. Kendi kirli savaşlarını bu temelde gizlemeye çalışıyorlar. AKP'nin bu yüzünü teşhir etmek lazım. Bu bir AKP planıdır, AKP polisi ve MİT bütün bunları yapıyor. Dolayısıyla sorumlu da AKP'dir, öyle Hizbullah, MHP filan yok. Saldıran devlettir, hükümettir; biz böyle biliriz, bütün Kürt halkı da böyle biliriz.

Konunun diğer parçası da güya "biz başkalarıyla da muhatapız" diyerek kontrol yapmış şebeke bir siyasi gücü ortalığa çıkarmaya çalışıyorlar. PKK'ye karşı güya alternatif bir siyasi oluşum yaratmaya çalışıyorlar. Bu son derece sıkışan, daralan AKP'nin müzakereden kaçma taktiğidir. Önder Apo'nun en son müzakere süreci taslağı tümüyle AKP'yi kuşatmış, sıkıştırmış durumda. Ya çözüme gelecek, ya gelecek! Yoksa maskesi düşecek. Kürdistan'da Kürt toplumunu sadece bunlar temsil etmiyor, gibi sözler söyleyerek bu süreçten kaçmak istiyorlar. Bu oyunu da çok iyi görmemiz, anlamamız gerekli. Öyle bir durum söz konusu değildir.

Bu güçler gerçekten var iseler, onlar da çok iyi bilmeliler ki, böyle muhatap olunmaz. Ne Hizbullah'ı, hangi mücadeleyi yürüttünüz! 40 yıldır PKK Kürt gerçeğini açığa çıkarırken, Kürt toplumunu örgütlerken, bu uğurda 30-40 bin şehit verirken Hizbullah neydi, ne yaptı? 1970'lerde, 80'lerde ne yapıyordu? Komünizmlerle mücadele demekleriydi. Sosyalizmin gelişeceği, emekçilerin olduğu Kürt kentlerinde Milli Türk Talebe Birliği adı altında örgütleniyorlardı. Yani Türkçülük yapıyorlardı. 90'ların başında özel savaşın, JİTEM'in en kirli kolu olarak saldırı yürüttüler. Hizbulkontralık yaptılar. Şimdi de bilmem şu çatışma, bu çatışma deniliyor. Çatışma içinde güç olacağını sanıyor. Bunları devlet planlıyor, ama bazı çevreler buna inanıyorlar, kullanılıyorlar. Onlar için de şunu söyleyebilirim: Dikkatli olunlar! Kandırılıyorlar ve yeniden bir oyunun içine çekiliyorlar. PKK ile çatışarak Kürt yurtseverleri olunmaz. Özellikle de PKK ile çatışarak yurtsever olunmaz, özgürlük mücadelesi geliştirilmez, yurtsever siyasetçilik yapılmaz olunmaz. Bu, PKK ile işbirliği içinde olur. PKK ile çatışarak kontrgerilla olunur, JİTEM olunur. Bu, tarih içerisinde görüldü, kanıtlandı. PKK ile çatışanın yanı sıra MİT'tir, kontr-

yim, PKK ile dost olsunlar, Demokratik Toplum Kongresi var, DBP var, çeşitli yurtsever örgütlenmeler var. Mücadele ediyorlar, her gün şehit veriyorlar, gitsinler orada yer alsınlar. Gerçekten rol almak, süreçte muhatap olmak istiyorlarsa DTK'ye katılsınlar -ki DTK hepsine açık olduğunu açıkladı-. Oraya katılmayan sadece özel savaşın ajanlığını yapar, başka hiçbir şey yapamaz

Kürtler Ankara'daki mecliste temsil edilmezse farklı arayışlar gündeme gelir

* HDP'nin seçimlere parti olarak gireceğini açıklaması özellikle CHP ve Gülen Cemaati tarafından "HDP ile AKP arasında pazarlık var" şeklinde değerlendiriliyor. CHP'nin ve kimi aydınların dile getirdiği bu ifadeleri nasıl yorumluyorsunuz?

- Öncelikle şunu ifade edebiliriz. HDP'nin parti olarak 2015 genel seçimlerine katılma kararı resmi siyasette ciddi bir panik havası yarattı. Sistemi temsil eden partiler bundan ciddi bir rahatsızlık duydular. Dolayısıyla da bu kararın arkasında her biri diğer karşını arar pozisyon aldı. HDP kararını bu temelde değerlendirerek aslında özünden boşaltmaya çalışıyorlar. Bu anlamda bu karara ilişkin ister CHP ve Gülen Cemaati cephesinden ortaya konan iddialar olsun, ister AKP cephesinden ortaya konan iddialar olsun hepsi yalan, gerçek dışı. İfade ettiğimiz bu paniğin sonucu oluyor. Gerçekten de sistem neden bu kadar panikledi, insan şaşıyor. Aslında HDP'nin parti olarak seçime girdiğinde alacağı her türlü sonucun sisteme ciddi darbe vuracağını gördükleri için bu paniği yaşıyorlar.

HDP barajı aşarsa, Türkiye'nin kilit partisi durumuna gelecek, devlet siyasetinde söz sahibi olacak. Bundan korkuyorlar. Barajı aşmasa da, o zaman sistem Kürtleri temsil etmeyen bir sistem haline gelecek. Mecliste Kürt toplumu temsil edilmemiş olacak. Dolayısıyla Kürtler kendilerini Ankara'daki meclis tarafından yönetiliyor olarak görmeyecek. Bu da Kürdistan'da farklı arayışları gündeme getirecek. Böyle bir sonucun sorumlusu da mecliste olan ve sistemi yaşatmakla sorumlu kılınmış partiler olacak: AKP, MHP ve CHP. Çünkü barajı düşürmeyen onlar. Evet yüzde 10 barajını Kenan Evren cuntası koydu ama 13 yıldır AKP hükümettedir, CHP her zaman mecliste, MHP mecliste. Kenan Evren cuntası koyduysa bunlardan herhangi ikisi bir araya gelip barajı düşürebilirdi. Böyle bir sonucun ortaya çıkmasına fırsat veremeyebildi ve bu tutum demokratik bir tutum oldu. Türkiye'de belli bir demokrasinin varlığını gösterirdi. Bunu yapmadılar, suçlu konumdalar. Her üç parti de mevcut yüzde 10 seçim barajını sürdürmekten sorumlu ve suçlu. Barajı koyan suçlu, bunlar da devam ettiriyor olmaktan suçlular. Dolayısıyla eğer baraja takılır da Kürt toplumu Ankara'daki mecliste temsil edilmezse ve farklı arayışlara girerse sistem tarafından mevcut partiler sorumlu tutulacak, suçla-

kazanmasını engellemek, demokratik siyasetin seçimden başarıyla çıkmasını sağlamak gerekiyor. AKP tek başına iktidar olamazsa o zaman koalisyon ortaklıkları çıkar ki, MGK'nin savaş kararı değiştirilebilir. Hele hele bir de AKP tek başına iktidar olacak sonuç alamaz, ama HDP barajı aşarak güçlü bir grup biçiminde meclise girerse seçimden sonraki siyasetin demokratik siyasi çözüm yönünde ilerlemesini sağlar.

Bu bakımdan bir kere bütün toplu-

“Süreç statik-durağan değil dinamik bir süreçtir, yani mücadele sürecidir ve artık seçim süreciyle de birleşmiştir. Dolayısıyla da demokrasi mücadelesinin gelişmesi lazım. Özellikle AKP üzerinde baskıları arttırmak lazım ki, müzakere sürecini kabul ettirelim. Mücadele edilmez, tutum takınılmazsa elbette AKP tutum takınmaz. Sorun sadece AKP'yle PKK'nin sorunu değil ki, bütün örgütlerin, bütün toplumsal dinamiklerin sorunu.”

herkes şunu bilmeli: Seçim öncesinde AKP'ye demokratikleşme ve Kürt sorunun çözümünü gerçekleştirecek yönde adım attırmak gerekiyor. Önder Apo'nun son girişiminin başarıya ulaşması gerekiyor. Herkesin bu girişimin başarılı olması için çalışması lazım. AKP'ye baskı oluşturmaları gerekli. Bu sağlanırsa en doğrusu, en iyisi Türkiye'de yaşayan herkes açısından en hayırlısı gerçekleşmiş oluyor. Ama bu gerçekleşmez, AKP müzakereye yaklaşmaz, oyalama taktiği izler ve Önder Apo'nun müzakere girişimi boşa çıkarılırsa işte o zaman AKP'nin seçim kazanıp tek başına iktidar olmasını engellemek gerekir. Diğer yandan ise demokratik siyasetin büyük bir başarıyla çıkmasını sağlamak gerekir. Böyle bir durumda tüm siyasi güçlerin son derece duyarlı, dikkatli olması lazım. Demek ki normal bir süreçte değiliz, Haziran genel seçimler normal bir seçim değil. Türkiye'nin kaderi üzerinde söz sahibi olacak bir seçim sonucu olacak. O halde bu seçimler üzerinde Türkiye'yi seven, Türkiye'nin geleceği konusunda sorumluluk duyan herkes dikkatli, duyarlı davranmak zorunda. Belirttiğim hususlara göre tavır, tutum geliştirmek durumunda.

Birleşik Haziran Hareketi, Aleviler ve HDP ittifakı yapmalı

Dönem, bütün sol, sosyalist, demokratik güçlere ciddi görev ve sorumluluklar yüküyor. Sürecin olağanüstülüğünü görmek, olağanüstü süreçlerin gerektirdiği tavır ve tutumları gösterebilmek gerekiyor. Bu da demokratik siyasetin başarısı için her halükarda çalışmayı gerektiriyor. Grup, parti, blok çıkarlarını öne almadan, her şeyi oraya bağlamadan, demokratik siyasetin başarısını temel amaç edinme biçiminde bir tutumu bütün siyasi güçlerin geliştirmesi gerekiyor. Bunun temelinde iki husus var; bir, ciddi bir seçim çalışması yürütmek, yani erkenden kendini hazır hale getirmek. Çok örgütlü bir seçim süreci başlatmak, toplumun bütün kesimlerine siyasi amaçları net olarak ifade edecek sağlam, anlaşılır mesajlar vermek. Bu doğrultuda kapsamlı seçim bildirelileri hazırlamak ve bunları

birebir her insana evde, sokakta, işyerinde ulaştırarak şekilde çok yoğun, usanmaz bir kitle çalışması yapmak gereklidir. Kazanmanın birinci şartı budur. İkincisi ise, grup, parti, blok çıkarı gözetmeden, onu öne almadan demokratik siyasetin başarılı olmasını öne alan bir siyasi tutumun sahibi olmak lazım. Bu da bütün demokratik güçler, sol, sosyalist, İslami, liberal bütün demokratik güçleri birleştirecek bir seçim ittifakı yapmak demektir.

AKP oyunlarının bozulması kesinlikle buna bağlıdır. Böyle bir ittifak olursa AKP seçim öncesinde demokratikleşme yönünde adım atmak zorunda kalır. Atmasa da zaten seçimden sonra yenik çıkacaktır. Öyle bir durumda seçimden oy alabilmesi için adım atmak mecburiyetinde kalır. AKP'yi demokratikleşmeye zorlamanın en etkili yolu da budur. Öyle yapmasa da böyle bir ittifak seçimden yüksek başarıyla çıkar. Öyle bir ittifak sağlanırsa, ben de inanıyorum, yüzde 15-20 oy oranına rahatlıkla ulaşır. Çünkü toplumsal duruş bunu gösteriyor. Yani artık AKP'den usandı toplum; değişim istiyor. Bu kadar yolsuzluk ortaya çıktı. AKP'ye alternatif CHP ve MHP de olamıyor. AKP'den kurtuluşu CHP-MHP'de görmüyorlar. O halde o tür kitlelere hitap edecek yeni bir çıkışa ihtiyaç var. İşte demokratik seçim ittifakı bu kitlelere hitap edebilir. Bu söz konusu kitleler için çekim merkezi, kurtuluş merkezi haline kendini getirebilir ve bu temelde çok geniş bir oy alabilir. Bu nedenle biz tüm demokratik güçlerin bir seçim bloğunda birleşmelerini, seçim ittifakı yapmalarını çok önemli görüyoruz. Bu güçler seçim ittifakını rahatlıkla yapabilirler. Bunların başında HDP geliyor. HDP'nin bu anlamda çok daha ciddi bir örgütlenme yanında bir de ittifak politikası oluşturmaları ve yürütmesi lazım. Bütün demokratik güçleri seçim ittifakında birleştirecek siyasi bir tutuma sahip olması ve bu doğrultuda da çalışma yürütmesi lazım. Herkese kazandıracak bir siyaset izlemesi gerekli.

Yine Birleşik Haziran Hareketi, ÖDP bu bakımdan çok önemlidir. Aslında Birleşik Haziran Hareketi ile HDK görüşme yapıp bir seçim ittifakı oluşturabilirler. Bu doğrultuda da kendi bünyesinde yer alan hareketleri seçim ittifakına birleştirebilirler. HDP çatısı altında girilecek bir seçim büyük bir başarı sağlar. Aslında HDP böyle bir seçim partisiydi, toplumsal örgütlenmeleri ise geliştiren HDK'ydı. Dolayısıyla HDP bütün demokratik güçleri seçim ittifakında birleştirecek bir partiydi. Bu durumda Birleşik Haziran Hareketi içinde yer alan bütün örgütler tarihi bir sorumluluk duygusuyla sürece yaklaşıp bir seçim ittifakına girebilirler. Yine sadece bu güçler değil, örneğin anti-kapitalist Müslümanlar var, yine CHP'den rahatsızlık duyan tutarlı sosyal demokratlar var, yine çok sayıda sol, sosyalist örgüt var. Bunların hepsini birleştirmek lazım. “*Şu küçük, gücü yok*” dememek lazım. İki kişilik bir grubu bile mutlaka bu demokratik ittifakta birleştirmek lazım. Onun için başta anti-kapitalist Müslümanlar olmak üzere demokrasiden yana olan İslami çevreler kesinlikle bu ittifaka çekilmeli, Demokratik İslam Kongresine katılmalı, onlara önemli yer verilmelidir. Yine yazarlar, aydın çevreler, sanatçılar var, o tür çevreleri katmak için de yoğun çaba olmalıdır.

Bir de sol ve demokrat çevreler artık birlik olmayı bilmelidirler. Bir seçimde bile ittifak yapamazlarsa o zaman HDP ile ÖDP'ye ne dememiz lazım? Demek ki ortak bir sistemde bir arada var olamayacaklar. Bu anlama geliyor. İşte şimdi ittifak yapsınlar, seçimi kazansınlar, kendilerinin parti olarak var olacağı bir Türkiye sistemi giderek gelişsin. O bakımdan birbirlerinden kopuk, ittifaksız olmaları doğru değildir, kabul edilecek durum değildir. CHP bir alternatif değildir. Özellikle ÖDP ve Birleşik Haziran Hareketi çevreleri açısından ifade ediyorum. Doğru anlamaları, iyi değerlendirmeleri gerekiyor. Öyle bir demokratik

ittifak CHP çatısı altında olamaz. CHP demokratik bir güç değil, kendi içinde parçalarca zaten. CHP ile ittifak yapılırsa belirttiğim oylar alınmaz. Örneğin CHP ile HDP ittifakı yaparsa bu ittifak aynen cumhurbaşkanlığı seçiminde CHP'yle MHP'nin yaptığı ittifak gibi olur. İki partinin toplamı kadar oy alamazlar. Öyle bir ittifaka hem CHP içinde hem de HDP içinde oy vermeyecek kesim kesinlikle vardır. O yüzden bir CHP-HDP ittifakı söz konusu olamaz. O, iki partiye de fayda getirmez, demokratik güçleri birleştirmez. CHP-MHP'nin ittifakı gibi olur ki, o ittifak Tayip Erdoğan'a kazandırır. CHP-HDP benzer ittifak yaparlarsa yine AKP kazanır, bundan da bu ittifak sorumlu olur. Bu gerçeği ÖDP ve Birleşik Haziran Hareketi içindeki çevreler de görmelidir. O ittifak büyütmez, sinerji yaratmaz. O yüzden öyle bir ittifak öngörmemeli, düşünülmemelidir. Bu ne demokrasie ne de söz konusu partilere bir fayda sağlar.

Sol demokratik güçler CHP dışında ittifak yaparak ve güçlü bir şekilde meclise girerlerse, seçim sonrası kimlerle ittifak yaparlar, koalisyon kurarlar, onu o zaman tespit ederler. O bakımdan CHP ile seçim öncesi bir ittifak kesinlikle düşünülmemelidir. O ittifak kazandırmaz, kaybettirir. CHP kendi çizgisinde yürümeli, ona karışmadan, onun dışında kalan bütün demokratik güçler, liberal, solcu, anti-kapitalist Müslüman olan herkes bir seçim ittifakında birleşebilmeli. O nedenle HDP'ye, HDK'ye, Birleşik Haziran Hareketi'ne, ÖDP'ye süreci daha doğru değerlendirme ve mutlaka bir seçim ittifakında birleşme çağrısını ben yine yapıyorum. Daha önce de bu yönlü değerlendirmemiz oldu, çağrılar gelişti. Bu çağrılar belli bir tartışmaya yol açtı. Tartışma çok fazla uzamamalı, çünkü seçim süreci geliyor, erkenden karar verip, ittifak oluşturup, örgütlenerek seçim çalışmasını başlatmak gerekiyor. Bunun için kapsamlı programlar yapmaya da gerek yok. Temel demokratik ilkeler, asgari ilkeler yeterlidir. Bu tür ilkeler etrafında herkes birleşebilir.

Böyle bir grupsal, örgütsel ittifak arayışı çeşitli toplumsal dinamiklere de hemen açılım sağlamalı. Böyle bir demokratik ittifakta yer alacak bütün kesimlerle, onların demokratik örgütleriyle ilişki kurmak, onları ittifaka katmak önemli. Örneğin Alevileri, bütün Alevi örgütlerini kesinlikle böyle bir ittifaka katmak lazım. AKP'nin, CHP'nin çeşitli biçimlerde kandırıp kendi yanlarına çekmelerine izin vermemek lazım. Bu partiler Alevilere bir şey vermedi, Alevilerin kazanacağı yer böyle bir ittifaktır. Örneğin sendikal, işçi örgütleri, başta da DISK, KESK olmak üzere, böyle bir ittifaka etkili örgütler olarak katılmalı. Çünkü onların da çıkarları buradadır. Örneğin kadın, gençlik örgütleri; özgürlük ve demokrasi isteyen tüm kesimlerin çıkarlarını sağlayacak mücadele yürütmeleri ancak bir demokratik siyasetin gelişmesiyle olur. Dolayısıyla demokratik siyasete etkin-aktif olarak kadın ve gençlik örgütlerinin katılımını sağlamak lazım. Gençliğe yer vermek gerekiyor. Kadına ise zaten yarı yarıya yer vermek gerekiyor. Demokrasi hareketi kadın kitlelerini seçim çalışmasına en aktif kattığı gibi, yarı yarıya da aday göstermeyi gerçekleştirmeli. Öyle sadece “*siz gelin katılın biz size özgürlük verelim*” denmemeli, “*gelin, katılın, örgütlenin, mücadele edin, özgürlüğünüzü kazanın*” denmeli. Özgürlüğü ancak ihtiyacı olan kesimler böyle bir mücadele temelinde kazanabilirler.

Böyle bir demokratik seçim bloğu Türkiye'nin siyasal gidişatını belirler. Hem AKP'nin çözüm sürecine çeker, oturtur. Eğer ona gelmezse AKP'nin önünü böyle bir ittifak keser. AKP'yi 2011 gibi yeniden savaş yapma durumunda engelleyecek, önünü alacak tek girişim ancak bu olabilir. Bunu herkes görmeli ve sorumlu davranmalı. Bu tarihsel bir sorumluluk durumudur. Ben şimdiden hem çağırımı yineliyorum, hem de başarı dileklerini paylaşıyorum.

Süreç kritik bir safhada

Müzakere süreci nasıl bir seyrinde ilerliyor? Bir süre önce İMC TV'ye konuşan Davutoğlu'nun başkanışmanı Mahçupyan, ‘müzakereye muhtaç olmayan ve müzakerenin sahada yapılacağı bir süreç var’, sözlerinden ne anlaşılması gerekiyor?

Ben Ethen Mahçupyan'ın ne konuştuğunu bilemiyorum. Nasıl bir tartışma içinde neler ifade etti, tabi ona bakmak lazım. O bakımdan onun ifadeleri açısından bir şey diyemeyeceğim. Şurada olur şurada olmaz, şu zaman olur şu zaman olmaz gibi yaklaşım da ipe un sermektir. Bunun başka anlamı olmaz. Aslında müzakere sürecini boşa çıkartmak anlamına gelir. Biz böyle görüyoruz, anlıyoruz ve değerlendiriyoruz. Dolayısıyla da o tür yaklaşımların bir gelişme, ilerleme yaratmayacağını rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu müzakereden kaçmanın gerekçesi oluyor.

Müzakere süreci nasıl gidiyor? Şimdi net bir şey söylemek istemiyorum. Son bir heyet görüşmesi oldu. (11 Ocak) Bunun sonucu olarak hem Asuri-Süryani-Keldani halklarına Önder Apo'nun bir mesajı ya-

yınlandı, hem de Cizre halkına mesajı yayınlandı. Ama onun dışında görüşmeden hangi sonuçlar çıktı, heyet kamuoyuna herhangi bir açıklama yapmış değil. Görüşme sonuçlarına ilişkin de bize henüz bir bilgi ulaşmış değil. En azından ben bilgi sahibi olmuş değilim. Görüşme sonucuna bakmak lazım. O zaman daha yeterli açıklamalar olabilirdi. Görmeden konuşmak doğru olmaz.

Heyetin Önder Apo ve hükümetle yaptığı görüşmeler bize aktarılsa yönetimimiz bunları değerlendirilecektir. Görüşmelerden ortaya çıkan sonuçlara göre tutum, tavır geliştirir. Süreç kritik bir safhada. Zamanın bir kısmı geçti. Hala -bugün 13 Ocak- zaman tümünden geçmiş değil. Müzakerelere başlanırsa Önder Apo'nun yaptığı takvim planlaması işleyebilir. Önemli bir zaman kesimi boşa geçirilmiş, oyalayıcı-ertelemeci yaklaşım olmuş durumda, ama zaman tümünden tüketilmiş de değil. Hala şans var. Biz buna göre yaklaşıyor, ele alıyoruz. Bu anlamda görüşmelerden olumlu sonuçlar varsa o olumluluğun daha da gelişmesi için biz buna iki olumluluk katacağız. Yönetim olarak bu karardayız ama yok, gö-

KDP'nin bundan sonra Rojava'yı çok zorlayacağını sanmıyoruz

* KDP'nin Rojava Kantonlarına yönelik politikasında bir değişim var mı?

- Bu noktada çeşitli zayıf yaklaşımlar var. KDP'nin yaklaşımları geçmiş süreçte zorladı. Rojava açısından da zorluklar oluşturdu, Başur açısından da. Özellikle Rojava politikalarını biz eleştirdik, uyarılarda bulunduk. KDP yönetiminin bu konuda bazı çevreler tarafından yanıltıldığını da ifade ettik. Onların çıkarı temelinde KDP yanlış politikaya sevk edildi. Halbuki biz KDP yönetimine bizim adımıza da Rojava'lı güçlerle toplantılar yapma yetkisi verdik. Yönetimimiz KDP Genel Başkanlığına açıkça bu yetkiyi verdi ve Mesut Barzani'nin toplantılar yapması böyle bir ittifak temelinde gerçekleşti. Bütün uyarılarımız, açıklamalarımız aslında onları çıkmazdan kurtaracak, doğru politikaya çekecek temeldeydi. Çok fazla itibar etmediler. Daha doğrusu belirttiğim yerel ve küresel güçlerin etkisi altında çok kaldılar. Fakat o şeyler şimdi aşıldı. Duhok Antlaşması oldu. Gerçi yine uygulayamıyorlar; KDP'nin uzantısı olan Rojava'lı örgütler gerçekten de perişandılar. Ne yapacaklarını bilemiyorlar. Bu kadar savaş, mücadele, gelişme oldu, hiç birisine katılamadılar, hala da pay elde etmeye, prim kazanmaya çalışıyorlar. Sen hiç katılma, mücadele etme ondan sonra da imkan elde et deniyor, bu mümkün mü? Böyle bir yaklaşımdalar. Aslında TEV-DEM'de bir eksiklik göremiyoruz. Geçmişte dar yaklaşımları vardı, şimdi o darlığı aşmış görülmüyor. Sorunlar şimdi ENKS'nin içyapısından, tutarsızlığından kaynaklanıyor. Onun için aylar geçti hala pratik ilerleme kaydedilemedi. Halbuki Rojava'da kesinlikle ilerlemenin kaydedilmesi gerekiyor.

KDP bundan sonra daha tutarlı olabilir. Dış güçler de bu gerçeği gördü. Yaklaşık iki yıla doğru giden bir DAİŞ'e karşı savaş var. Devrim oldu, savaş oldu, binlerce şehit verildi, kan ter içinde bir mücadele ile ülke-özgürlük kazanılıyor. Herkesin buna saygılı olması lazım. Bu bakımdan ENKS tutarlı tavır takınmadı. Bu durumdan kendisini çıkararak Rojava'nın devrimiyle kendisini birleştirmesi lazım. Biz buna çağırıyoruz. Bu tür adımlara destek vereceğiz. KDP'nin bunun ötesinde yapacağı bir şey yok. Öncesinden “*Suriye muhalefetine, DAİŞ'e dayanarak PYD sıkıştırılmaz mı*” diye beklediler, o boşa çıktı. ENKS'ye dayalı politika ile de bir şey geliştiremeyecekleri görüldü. O nedenle KDP'nin bundan sonra Rojava'yı çok fazla zorlayacağını sanmıyoruz. Zorlayacak konumu kalmadı. O zorlayıcı politikalar aşılmış durumda. Belki yeterince destek vermeyebilir, ama engelleyici olması, köstek olması artık zordur. Ondan öteye şunu görmek lazım: DAİŞ faşizmi KDP'nin yönetimini tehdit ediyor. Hewler'deki yönetim tehlike altında. Eğer HPG ve YJA STAR gerillaları tarafından savunulmasa şimdiye kadar yıkılır giderdi. Ağustos'ta gerilla kurtardı, şimdi yine saldırılar karşısında temel güvence HPG gerillalarının varlığı. Bu gerçeği görmeleri lazım. Bu tür olay ve tehlikeler KDP yönetimini inşallah dar yaklaşımdan, parti çıkarı, grup çıkarı gözetmekten kurtarır. Böylece ulusal demokratik bir tutum takınmaya götürür. Ulusal Kongre temelinde bir ittifak, dayanışma, silahlı güçleri ortak komutanlık altında yürütecek, ortak diplomasi yürütecek bir konuma Kürtler gelir. Bizim istediğimiz bu, çağırımız bu temelde, temennimiz bunun gerçekleşmesi yönünde.

Bunun gerçekleşme zemini giderek artıyor. KDP'nin ulusal demokratik birlik içinde kendini geliştirmesi lazım, eski siyasi duruşunu değiştirmesi lazım. İktidarına yönelik tehditler onu buna yöneltiyor. Böyle değişimler olursa biz de buna canı gönülden açığız. Birlik olmaya hazırız. Diğer bütün örgüt ve partileri de Ulusal Kongre temelinde böyle bir birliğe teşvik ediyoruz. Bunu izlemek, takip etmek lazım. Belki tam bir Ulusal Kongre örgütülüğüne ulaşılabilir ama, parça parça da olsa, özellikle silahlı Kürt güçlerinin ortak ittifak içinde Kürdistan'ın tüm parçalarını örgütleştirecek operasyonlar düzenlemeleri daha büyük bir olasılıktır, olması gereken de budur. Buna değer biçiyoruz. KDP yönetimi de dahil tüm güçleri böyle bir tutum almaya çağırıyoruz.

rüşmeler oyalayıcı, erteleyici oluyorsa, müzakere daha sonraki süreçlere ertelenmişse artık zaman bitiyor diyebilirim. Yönetimimiz bunu değerlendirir ve tutumunu açıklar. Zaten bunu açıklayarak bu sürece evet dedik. Bunu kamuoyuna da açıkladık. Hemen müzakerelerin başlayıp çözüm adımlarının atılmasından yana olduğumuzu söyledik. Buna uygun yaklaşılır, adım atılırsa süreç işler, yok atılmazsa, planlanan, oluşturulan takvim işlemezse süreç biter. Bunu herkes bilmeli. Evet derken de biz bunu açıkladık. Çünkü ortada bir proje vardı, biz ona evet dedik. Bir şartlı evetti. Öyle plansız, programsız, zamanı belli olmayan bir diyalog, girişim başlatılmış değil. Her şey planlanmış, programlanmış netleştirilmiş olarak önümüze kondu. Biz onun uygulanmasına evet dedik. O uygulanırsa, başarısı için elimizden gelen bütün çabayı harcayacağız. Yok, öyle olmazsa kimse bizden ona uygun davranmayı isteyemez, bekleyemez.

Bu anlamda hareket olarak Ocak ayının ikinci yarısında bir değerlendirme yaparız. Örgütümüzün, yönetimimizin tutumunu bir kere daha netleştiririz. Özellikle de HDP heyetinin Önder Apo'yla 11 Ocak'ta yaptıkları görüşmenin sonuçlarıyla, hükümet çevreleriyle yaptıkları görüşmelerin sonuçlarına göre bir değerlendirmede bulunur, görüşümüzü ve tutumuzu kamuoyuna açıklarız. Ek olarak şunu da söylemek lazım: Süreç statik-durağan değil dinamik bir süreçtir, yani mücadele sürecidir ve artık seçim süreciyle de birleşmiştir. Dolayısıyla da demokrasi mücadelesinin gelişmesi lazım. Özellikle AKP üzerinde baskıları arttırmak lazım ki, müzakere sürecini kabul ettirelim. Mücadele edilmez, tutum takınılmazsa elbette AKP tutum takınmaz. Sorun sadece AKP'yle PKK'nin sorunu değil ki, bütün örgütlerin, bütün toplumsal dinamiklerin sorunu. Herkes sorumluluca yaklaşmalı, sürece dahil olmalı, tutum açıklanmalı, eylem geliştirilmeli. Ama dikkat edilirse böyle bir durum yok. Herkes tartışıyor, çekiştiriyor, "olmaz" deniliyor. Olmazı dayatmanın ne anlamı var? Zaten olmuyor, önemli olan oluru geliştirebilmek, bir şeyler yapabilmek ve onun için mücadele etmek. Mücadele edip doğruları ortaya koyup, çözüm projeleri ortaya koyup, buna uymayanlar üzerinde baskı kurarak çözüm süreci geliştirileceğine çekiştiriliyor, tartışılıyor, "olmaz" deniliyor, hep tu kaka ediliyor. Bu üslup kimsenin yararına değildir. Herkes sorumludur, böyle davrananlar sürecin gidişatından daha fazla sorumlular. Eğer süreç olumsuz giderse altında kendileri de kalırlar, bundan sadece biz sorumlu değiliz.

DAİŞ tehlikesi sürüyor

* 2015'te Rojava'yı bekleyen olası gelişmeler ve tehlikeler nelerdir?

- 2014 yılı DAİŞ faşizmine karşı Kobani ve Şengal merkez olmak üzere Rojava ve Başur'da yürütülen bir savaş yılı oldu. Sürece damgasını Kobani ve Şengal direnişleri vurdu ve bunlar 2015'in başında da böyle olmaya devam ediyor. DAİŞ tüm gücünü sevk ederek Kobani'de, Şengal'de sonuç almak istiyor. İşte son Hewler'e, Maxmur'a dönük de Musul üzerinden yeni saldırılar geliştirmeye çalıştılar. Özellikle Türkiye Kobanê'de IŞİD'in başarılı olması için tüm gücünü sevk ediyor, elinden gelen her şeyi DAİŞ faşizmine veriyor. 2015 yılına giriş itibarıyla Kobanê ve Şengal direnişleri temelinde DAİŞ'in gücünün kırıldığı rahatlıkla söylenebilir. Saldırı gücü kırıldı, morali bozuldu, bir gerileme sürecine sokuldu. Son iki aylık süreden beri Kobanê'de YPG/YPJ güçleri ilerliyorlar. Şehrin kurtuluşu tamamlandı. Kırsal alanı da kurtarmak üzere devrimci operasyonlarını da geliştiriyorlar. Benzer durum Şengal'de de var. Şengal'de sıkışan halkı kış koşullarında kuşatma altında tutup zorlamaya çalışan planlar boşa çıkartıldı. Son hamleyle kırsal alanı tümünden DAİŞ çetelerinden kurtarıldı. Şimdi şehirde savaş yürütülüyor ve üç dört mahallesi Şengal direniş birliklerinin ve HPG/YJA STAR gerillalarının eline geçmiş durumda. Tabi Şengal çok daha büyük bir şehir. Daha uzun vadeli ve büyük bir savaşı gerektiriyor kurtarmak için. Bu konu da şu da söylenebilir: DAİŞ ve arkasındaki güçler yenilmemek için mevcut saldırılardan sonuç almak için ellerinden gelen her türlü saldırıyı yapacaklar, yapıyorlar; çığınca, intihar edercesine yapıyorlar. Kobanê'de darbe yiyince 5-10 yerden adeta intihar edercesine saldırıya girdiler.

Kürdistan'da iradeleri kırılınca Paris'te saldırıldılar. Dünyanın dört bir yanında da böyle çığınca, intihar saldırılarına gireceklerini de ortaya koyuyorlar. Çünkü DAİŞ bir çığınca hareketi, bir provokasyon hareketi, bir tetikçi hareket. Öyle şu bu temele dayanan bir hareket değil, içinde Irak'taki Sünni Arap toplumu dayalı bir iki grup var, onlar da azınlık durumundadır. Onun dışında, özellikle de Suriye grubu tümüyle dış güçlerin hizmetinde olan bir saldırı, yıkım, çete grubudur. Böyle bir grup her türlü intiharvari girişimi yapabilir. Bu bakımdan saldırılarını devam ettirmeye çalışacaklar. Bu noktada da Rojava Kürdistan'ı ve Başur için tehditler ve tehlikeler

vardır. DAİŞ saldırıları 2015 yılı için de Kürtleri, Kürdistan'ı tehdit etmeye devam ediyor. Ama buna karşı Kürt direnişi de önemli bir konum kazandı, mevzi tuttu, gelişme sağladı. Bölgede ve dünyada bir ittifak, dayanışma oluşturdu, kendini güçlendirdi. Şimdi DAİŞ faşizmi karşısında konumunu güçlendirdi. Şimdi bu güç yakın zamanda, en azından Kobanê'nin kurtuluşuna yol açacak. Bu askeri bakımdan da, siyasi bakımdan da çok büyük bir demokrasi, özgürlük zaferini ifade edecek.

Şengal'de de güç yoğunluğu olsa zafer elde edilebilir. Alanın büyüklüğü nedeniyle daha çok güce ihtiyaç duyuluyor. Eğer bütün Kürt güçleri ittifak yapabilirlerse Şengal'de de zafer kazanmak imkan dahilindedir. Belki de daha kolay olur. Bu Kürt güçlerini ittifak yapmasına ve demokratik güçlerin desteğinin alınmasına bağlıdır. Biz inanıyoruz ki, en kısa zamanda Kobanê'den sonra Şengal'de özgürleşir; Kürtler bütün dünyaya büyük bir özgürlük ve demokrasi zaferi armağan ederler. 2015 Newroz'unu da böyle bir iki büyük askeri zaferle karşılayarak insanlık için tarihsel anlamına uygun bir bayram haline getirirler. Hedef kesinlikle bu olmalı.

Her devrim bir ittifak işidir

* Bazı çevreler, ABD ve Batılı güçlerin, Kobani ve Şengal'deki hava saldırıları sonrası 'hareketle uzlaşıldığı' gibi bir algı yaratılıyor. Kapitalist modernite ile Demokratik Modernite arasındaki sistemsel savaşı düşündüğümüzde bu durumu nasıl değerlendirirsiniz?

- Dar ve çıkarıcı yaklaşımlar, özellikle de dogmatik-tutucu yaklaşımlar özellikle de sol çevreleri siyaset yapmaktan uzak tutuyor. Bu siyasetten uzaklığın sonuçları Türkiye'de demokratik siyasetin gelişmesine ciddi biçimde zarar verdi. Benzer durumlar şimdi Rojava direnişi etrafında oluşan siyasi ittifak karşısında da görülüyor. Yani biz bu tür söylemlere, düşüncelere yabancı değiliz. İlk defa duymuyoruz. Fakat şunu da gördük: Bu anlayışlar hiçbir gelişme yaratmaz. Hiçbir siyasi açılım ortaya çıkmadılar, tersine daralttılar devrimci demokratik güçleri siyaset dışına ittiler. O nedenle bu yaklaşımların bir tutarlılığı yok. **Kobanê direnişi bir insanlık direnişi oldu**, 1 Kasım Dünya Kobanê Günü ilan edildi. Bu, Kürt özgürlüğünün, Kürdistan özgürlük devriminin dünya çapında yankı bulması, destek bulmasıydı. Devrimciyim, demokratım diyen herkesin bir kere buna saygı duyar. Buna şu veya

bu güç katılıyormuş, Amerika veya Avrupa'nın bazı ülkeleri Kobanê'de DAİŞ faşizmini bombalıyormuş, bu Rojava özgürlük güçlerine destek oluyormuş, aralarında ittifak mı var, diyerek bu direnişi gölgeleyemezler. Bu yaklaşımın bir tutarlılığı yok. Bu yaklaşım teorik olarak doğru değil. Dar, ittifakları ön görmeyen bir yaklaşımdır.

Oysa her devrim bir ittifak işidir. Bu anlayışla devrim olmaz. İkincisi, politik açıdan doğru değil. Bu ilk defa Kürdistan'da olmuyor. 1942, 43, 44'te de Stalin yönetimi İngiliz ve Amerika yönetimleriyle Hitler faşizmine karşı ortak bir cephe oluşturmadı mı? Mao yönetimi dış destekli komprador faşist güçlere karşı ortak bir demokrasi cephesi oluşturmadı mı? Oluşturdular. Ortak savaş yürütmediler mi? Yürüttüler. Onun adına **"Dünya Demokrasi Cephesi"** demediler mi? Şimdi, onlar yapınca oluyor, ama Kürtler yapınca **"acaba bunun arkasında bir bit yeniği mi var"** demek şovenist yaklaşımdır ve aslında Kürtlere güvensizliktir. Bir insanlık direnişi var, o direnişe kim katılırsa onunla ittifak halinde olurlar. Evet, ABD ve müttefik güçler bombalıyorlar, DAİŞ faşizmine karşı savaşıyorlar. Biz savaşlarını az buluyoruz; öldürücü saldırılar yapmıyorlar, sınırlı kalıyorlar, hala uzlaşma halindeler DAİŞ'le. Bunu eleştiriyoruz, eleştirmesi gereken de bu. Yani DAİŞ'i yok etmek için değil gücünü azaltmak için savaşıyorlar. Faşizmle uzlaşma aranmaz, faşizmden fayda görülmez. Yoksa faşizme karşı savaşa katılan, destek veren güçleri, tutumları eleştiremeyiz.

Kobanê direnişi etrafında bütün devrimci demokrat güçler, sosyalist güçler birleştiği gibi bütün anti-faşist güçler de birleşti. DAİŞ faşizmine karşı olan herkes birleşti ve bu iyi birliktir. Bu birlik, ittifak bir program etrafında ilişki ittifakı temelinde oluşmuş bir birlik de değil. Fiili bir birlik, cephe birliği, savaş arkadaşlığı konumundadır. Onun dışında Rojava devrimci demokratik güçleri ile ABD, Avrupa koalisyon güçlerinin onun ötesinde ilişki-ittifaklarının olmadığı bilgisi bizde var. Aslında bunun da olmaması bir eksiklik. Sadece savaş arkadaşlığı ile kalınmayabilir, bir ortak savaş yürütmeye de dayalı olarak en geniş demokratik ilkelere bir siyasi ilişki-ittifak da yapılabilir. Bu da doğaldır, hiç kimse bundan gocunmalı. Böyle yaptılar diye Rojava'nın özgürlükçü güçleri, devrimci güçleri olmaktan çıkmazlar, tam tersine devrimci demokratik mücadelenin gereklerini yerine getirmiş olurlar.

Tüm bunların sonucunda elbette herkes kendi çıkarı için mücadeleye katılıyor.

Kendine göre siyaseti var. Onu etkili kılmaya çalışacak. DAİŞ faşizmine karşı askeri cephede bir ittifak olsa da herkesin siyaseti ayrı, bu ittifak güçlerin kendi aralarında da bir siyasi mücadeleleri var ve bu sürece. Bunun dikkatli, kurallı yürütülmesi önemli. Biz bunu önemsiyoruz. Öyle oldu diye Rojava direnişini **"ABD'yle, şunla bunla ittifak yaptılar, etkinliği oraya bıraktılar"** biçimde tanımlayan dar, dogmatik, devrimden bir şey anlamayan, siyasete girmeyen yaklaşım olarak görülmeli, değerlendirilmelidir. Kaldı ki Rojava devrimci demokratik güçleri kendi sistemlerini yaratma temelinde bu tür ilişki-ittifaka giriyorlar. Demokratik Özerklik ilan ettiler, Rojava'da kantonlar temelinde Demokratik Özerklik yönetimler oluşturdular. Bu örgütlülüklerini, kendi kendilerini özgürce yönetimlerini geliştiriyorlar ve DAİŞ faşizmine karşı anayurdu savunmak üzere savaşa destek veren güçlerle askeri ittifaka giriyorlar. Orada demokratik moderniteyi inşa etmeye çalışıyorlar. Demokratik özerk bir sistem geliştiriyorlar. Demokratik Özerkliğin kendi doğasında var: Bir öz savunmaya dayanıyor, kendisinin hukuk sistemi var, kendini tanıyanları o da tanıyor. Demokratik Modernite mücadele dıştan, cepheden bir mücadeleyi değil, iç içe mücadeleyi gerektiriyor. Dolayısıyla hem ilişki, hem mücadele iç içedir. Demokratik Özerklik, adı üzerinde devletçi sistemlerle ilişki ve mücadele diyalektiğine göre bir karşı tutum içinde olmayı ifade ediyor. Yani hep mücadele hiç ilişki yok ya da hep ilişki mücadele yok, değil. Bu ikisini birlikte sürdüren bir konumdadırlar.

Bu konuda Rojava'nın devrimci demokratik güçleri dar yaklaşımlar, demokratik Suriye devrimini geliştirmek için daha açık ve atak davranmamalıydılar. Biz aslında onu eleştiriyor, eksik buluyoruz. Yine birçok ilişki ve ittifaka daha açık olmalıydılar, diplomaside daha açık olmalıydılar. Biz onu da eleştirdik. Ama kendi özgünlüklerini, özerkliklerini gözetmez de etki altına girerlerse biz onu da eleştiririz. Bu ciddi bir ideolojik duruştur. Böyle bir duruma düşeceklerini sanmıyoruz. Düşmemeleri gerekiyor en azından. Bu temeldeki eleştiriler doğru eleştiriler olur. Ama böyle olmayan, hep güvensiz, hemen kendini yutulacakmış, teslim olacaktıymış bir güç gibi görmek, Kürdistan devrimini, Kürdistan devrimci demokratik güçlerini böyle ele almak doğru bir yaklaşım değil. Eski sömürgeci yaklaşımın kalıntılarıdır. Herkesin bu yaklaşımı aşmasını bekliyoruz.

■ ■ ■

* Son olarak Serxwebûn'un kuruluş yıl dönümü vesilesiyle bir mesajınızı alabilir miyiz?

- Serxwebûn Gazetesi bu Ocak sayısı ile 33. yayın yılına giriyor. Kutluyoruz; bütün Kürdistan özgürlük güçleri adına, PKK yönetimi adına. 33. Yayın yılında da büyük başarılar diliyoruz. Bundan sonraki yayın ömürlerinin çok daha uzun süreli ve etkinliklerinin daha çok olmasını da diliyoruz. Bu temelde kutluyoruz, selamlıyoruz, başarı dileklerinizi ifade ediyoruz.

Gerçekten de 33. yıla girmek Kürdistan gibi bir ülkenin, Kürt toplumu gibi bir halkın sesi olma bakımından çok önemli bir tarihsel süreç. Üçte bir asırlık bir zamanı oluşturuyor. Kürdistan tarihinde benzeri yoktur. 33 yıl kesintisiz yayın yapmış bir dergi, bir gazete örneği yok. Bunu ilk defa gerçekleştiren başaran Serxwebûn gazetesi oluyor. Kaldı ki, bu legal yayın süresidir. Bir de buna 78'deki ilk illegal çıkışını eklersek 37. yayın yılına girmek gibi oluyor ki, neredeyse yarım yüzyıla gidiyor. Bu Kürdistan tarihinde bir ilki başarma, gerçekleştirme oluyor. Sürekli, kesintisiz, kopukluğa meydan vermeden böyle bir yayıncılık büyük bir bir-

kimini ifade ediyor. Bir defa bunu görmemiz lazım. Bunu bir de sadece sıradan bir haber yayıncılığı olarak sürdürmüyor. Serxwebûn bu 33 yıl boyunca Kürdistan halkının sesi oldu, Kürt gençliğinin sesi oldu, Kürt özgürlüğünün sesi oldu, Kürdistan devriminin sesi oldu, Kürt kadının sesi oldu, özgür insanlığın sesi oldu, gerillanın sesi oldu, Önder Apo'nun sesi oldu.

33 yıldır yürütülen kahramanca direnişin sonuçları Serxwebûn gazetesinin sayfalarında tarih oldu, kalıcılaştı. Mücadelenin tarihi Serxwebûn sayılarında yazıldı. Kürdistan'daki ideolojik mücadelenin, siyasi mücadelenin, özellikle de gerillanın, halk direnişinin doğru anlaşılması, tarihinin yazılması Serxwebûn'un incelenmesi ile mümkün olacak. Bu tür çalışmaları yürütecek herkes en temel kaynak olarak Serxwebûn gazetesine başvuracak, onun sayılarını inceleyecek, her yılın 12 ayında 12 sayı olarak sayılarına başvurduğu gibi, en az yılda iki-üç kez çıkmış özel sayılarına, yine Şehit Albümlerine bakacak. Serxwebûn'un yayınladığı onlarca kitabı inceleyecek. Modern Kürt tarihini, Kürt gerilla direnişini, PKK'nin özelliklerini, Kürt insanın özgür-

lük çığlığını, özgürlük iradesini Serxwebûn'un sayılarında bulacak, onun satırlarını inceleyerek öğrenecek, açığa çıkaracak.

Serxwebûn Gazetesi 33 yıllık yayıncı çağdaş Kürt tarihinin en temel belgesi haline gelmiş durumda. Bu Kürtler açısından da, Ortadoğu halkları açısından da, insanlık açısından da çok önemli bir tarihsel birikimi ifade ediyor. Gelecek açısından son derece aydınlatıcı bir değer taşıyor; aslında hazine değerindedir. Kürt bilinçlenmesinin hazinesi, özgürlük bilincinin hazinesi konumunda. Böyle büyük bir değer olmayı başarmış bir yayıncılıktır Serxwebûn yayıncılığı.

Önder Apo 78'te ilk illegal sayısı çıkarılırken Serxwebûn'un yayın ilkesi olarak şunu belirtmişti: **"Kültürel soykırıma tabi tutulan Kürdistan'ın içine düşürüldüğü durumdan duyduğumuz utanç duygusu görevlerimizi başarmada gerçek güç kaynağımız olacaktır"** demişti. Gerçekten de 33 yıldır bu utanç duygusunu devrimci ruha ve enerjiye dönüştürerek bu mücadele sürdürüldü ve kesintisiz Serxwebûn yayıncılığı yapılabildi. Serxwebûn çalışanları, okulları bu temel ilkeyi iyi öğrenmeliler, asla

unutmamalılar. Bu ilkeye dayalı olarak 33 yılda da, daha sonraki yıllarda da çalışmalarını yürütmeliler. Buradan koparlarsa kendi gerçeklerinden koparlarsa o zaman başarısızlığa düşerler. Devamlılıklarının, başarılarının sırrı Önder Apo'nun koyduğu ilkedir. O nedenle 33. yıl çalışmasında bu ilkeyi güncellemek, daha iyi anlamak, daha çok onun gereklerine göre hareket etmek, bu temelde daha doğru çalışmak, Serxwebûn'un aydınlatıcılığını, Kürdistan'ı, Kürt kadınlarını, gençlerini, özgür insanlığı daha çok aydınlatan, aydınlanma devrimini daha da geliştiren, Kültür devriminin organı olan bir konuma getirmeliler. Bunun için birikimler var, imkanlar ve fırsatlar çok. Eğer bunlar görülür doğru bir yaklaşımla yeterli çaba harcanırsa da Serxwebûn yayıncılığının bu temelde daha güçlü, daha etkili hale getirileceği kesindir.

Bunu bütün çalışanların bu temelde yaklaşarak 33. yılı daha büyük bir başarı yılı haline getireceklerine inanıyor, bütün Serxwebûn çalışanlarını selamlıyor, 33. Yıl yayıncılığında Serxwebûn'a, onun bütün çalışanlarına başarı dileklerini ifade ediyorum.

Mücadele tarihi Serxwebûn sayılarında yazıldı

Xemlîn hala Çarçella kayalıklarında

Xemlîn arkadaş, Başkale'nin Kanîreş (Bilgeç) köyünden. 2006 yılında dağlarla buluştuğunda henüz on sekiz yaşındaydı. Köylerine gelip giden gerillalar sayesinde katılma kararı aldığını anlatırdı. Bahar aylarıydı. O da Xinêre alanındaki tabura yeni gelmişti.

Yaşamla barışık, insan canlısı, fedakar, alçakgönüllü, şakacı ve daha birçok olumlu özelliği bir araya getirmiş yapısıyla taburumuzun ilgi odağı olmuştu. İnsanlar bazen bir olumsuz durumu ya da süreci atlatmak için böyle davranırlar. Zoraki bir tavır olmasa da bir gerekliliğin sonucu olarak böyledir. Olumsuz her sürecin ardından gösterilen bu tepki, o etkilerden kurtulmanın en genel geçer yoludur. Bir başka insan profili daha vardır: Onda bu özellikler bir süreklilik oluşturur ve kimi koşullarda biraz gerilese veya yeterince kendini gösterme şansı bulmasa da önceki süreçlerin devamı gibidir. Yani atasözünde olduğu gibi yedisindeki insanın yetmişinde de kendisini korumasından söz ediyoruz. İşte Xemlîn arkadaş, ikinci kategoride yer alan insanlardandı. Genç yaşta şehit düşmüş olsa da olumlu yanlarını koruyup geliştirmesini bildi.

Böyle olmaması için bir neden yoktu aslında. Sakin bir köy ortamında büyümüş, ekonomik ya da sosyal anlamda ciddi bir sorun yaşamamış. Köyde babasına ait bakkal dükkanının işletilmesinde onun da payı varmış. Yani eve kapatılan kızlardan değil. Bu onun iyi bir çevre edinmesini sağlamış. Ailesi çevrede tanınan ve sevilen bir aile. Xemlîn arkadaş hem ailede hem çevrede el üstünde tutulup sevilen bir çocuk.

Pratikçi, özverili, fedakar, ayırım yapmadan yoldaşlarına yardımcı olan, moral veren özellikleri, onun parti ortamında da çok sevilmesini sağladı.

Disiplinli, kurallara sıkı sıkıya bağlıydı. Gerillacılıktaki ikinci yılında bile askeri ve yaşamsal hiçbir kuralın esnetilmesine göz yummazdı. Kuralları dikkatle uyguladıktan sonra yoldaşlarına da eksik kaldıkları noktalarda uyarı ve eleştiriler yapar; uygulamayı esas alırdı. Örneğin, güvenlikle ilgili durumlarda en ufak bir duyarlılığı görülmemiştir. Yaşamın her alanına eksiksiz katılım sağlamayı ilke edinmişti, Xemlîn arkadaş. Önümüze konan her çalışma ya da görevin bizi geliştirmek için olduğunu düşünürdü. Örgüte bu düzeyde inanç ve güvenle bağlıydı. Örneğin, birçoğumuzun aksine o, spor yapmayı çok severdi.

Xemlîn arkadaş iç güzelliğin dışı yansıdığı bir insan görünümünü sunuyordu özetle. Girdiği her ortamı etkilemeyi ve oradaki insanlar üzerinde iyi bir izlenim bırakmayı mutlaka başarırdı. Çoğumuz kendi yöremizden arkadaşlarla biraz daha fazla ilişkilendiririz, hiç değilse kendimizi onlara daha yakın görürüz. Xemlîn arkadaş hepimizle ilişki kurar, her bölgeden arkadaşları etrafında toplamasını bilirdi. Bence bu, amaçlarının büyüklüğüyle bağlantılı bir durumdu. Örneğin en büyük hedefi Dêrsim'e gitmek ve orada gerillacılık yapmaktı. Her koşulda

bunu dile getirirdi. Dêrsim halkının büyük bir katliamdan geçirildiğini, şimdi de özünden uzak düşürülmeye çalışıldığını, bu yüzden de en çok orayı merak ettiğini, tanımak istediğini söylerdi.

Xemlîn arkadaşın dikkat çeken bir özelliği de şehit yoldaşlara olan bağlılığıydı. Onların anılarının yaşatılmasının yolunun mücadeleyi her adımda daha da güçlendirmekten geçtiğini belirtir, herhangi bir alanda hiç tanımadığı bir yoldaş şehit düşse acısını yüreğinde duyumsadığını çevresindekilere gösterirdi. Şehit yoldaşları yol göstericilerimiz, özgürlüğün bedel ödeyicileri olarak görürdü.

Kısa zamanda tim komutanı oldu. Ne türden görev olursa olsun dört elle sarılır, denetimi altındaki yoldaşlarını çalışmaya sevk edebilmek için elinden gelen her şeyi yapardı. Xemlîn arkadaşın iyi bir yön verici, geleceğin kadın komutan adaylarından birisi olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Bunun için hem gerekli enerjiye, dinamizme hem de inanç, güven, cesaret gibi özelliklere sahipti. Akıllı ve zeki, toparlayıcıydı. Yanındaki yoldaşlarla güvenini ve inancını her koşulda paylaşırdı.

Xakûrkê alanında kaldıktan sonra 2009 yılının sonunda Zagros'a gitmesi kararlaştırıldı. Ben de Zagros'a ondan

önce gitmiştim. Israrla Çarçella alanı için öneride bulundu ve bu istemi gerçekleştirdi. Zagros'a gitmekten söz etmesi üzerine yanındaki arkadaşların bunun kolay olmadığını, Zagros'ta çok zorlanacağını söylemeleri, kararlılığını daha da bilemişti. Bir özelliği de inatçı, tuttuğunu koparan yanıydı. Özgüveniyle Çarçella'nın zorluklarını bir bir aştı ve başarılı bir pratik yürüttü.

Artık o ön cephe için gerekli niteliklere sahip olduğu konusunda yoldaşlarına güven vermişti. Esaslı bir komutan olmuştu ve yeni yoldaşlarla ilgilenmesi, onların zorluklarla daha kolay başa çıkmasına yardımcı oluyordu. Pek çok yeni arkadaş, onun yaklaşımlarından etkilenecek güçlü katılıyordu. Tüm arkadaşlar onu sıcak ve sempatik buluyordu.

Xemlîn arkadaş Zagros alanında olduğu süre boyunca yaşama anlam vermeye, doğru bir mücadele yürütmeye çalıştı. Sarp dağlarda yaşamın zorluklarından söz eder; bir kadının anlam vermemesi durumunda bu dağlarda yaşayamayacağını söylerdi. Aynı şeyin erkekler açısından da geçerliliği söz konusuydu onun gözünde. Anlam gücü önemliydi. Tüm çabası, dağlarla bütünleşme yönündeydi. Zorluklara anlam veriyordu,

çünkü neden dağlarda olduğunu bilirdi. Bir Kürt kadını olarak tarihini bilmek onun için çok önemliydi. Direnişlerin neden yürütüldüğünü bilmek de aynı derecede önemliydi.

Bir kadın olarak Önder Apo felsefesiyle bütünleşmek de onun asıl hedefi idi. Bunun her kadın açısından önemli olduğunu düşünürdü. Kendi şahsında Önder Apo'nun hedeflediği kadını yaratmak istediğini ifade ederdi. Bu ilkeleri kişiliğinde oturarak bir gün Önderliğin karşısına çıkmayı hayal etmekteydi. Önderlikle karşılaştığında onu içten kucaklayacağını söyler, paylaşacak çok şeyinin olduğunu ifade ederdi. Birkaç saniye bile olsa Önderliğin yanında kalmayı hiçbir şeye değişmeyeceğini belirtirdi.

Bunları söyleyen Xemlîn arkadaş, okuryazar olsa da okula gitmemişti. Ama öğrenme istemi üst düzeydeydi. Özellikle şehit düşmeden önceki son kış kampında Xemlîn arkadaşın bu yönlü çabaları çok belirgindi. Bu durum tüm arkadaşların gözüne çarpmıştı. Gece yaralarına kadar kitap okur, tartışmalara katılır, sorular sorardı. Yaşamsal anlamdaki duruşuna bu çok net olarak yansımıştı. Temel hedefini profesyonel bir gerilla olmak biçiminde ifade etmeye başlamıştı. 2012 yılına girdiğimizde Xemlîn ar-

Kod Adı: **Xemlîn Başkale**
Adı Soyadı: **Aysel Dik**
Doğum Yeri: **Wan**
Katılım Yılı: **2006**
Şehadet Tarihi ve Yeri: **19 Haziran 2012, Şitaza, Şemzînan, Colemêrg**

kadaş, yapılacak eylemlerde yer almak konusunda arkadaşlarla sürekli bir diyalog halinde oldu.

Çarçella alanında uzun bir süre kaldı. Orayla bir olmuştu. O dağın asiliği ona da yansımıştı. Kayalıkların üstüne çıkmayı çok sevdi. Kayalıklarda rahatlıkla ilerlemesi çoğu arkadaşları şaşırtırdı. Hep ağır yük kaldırır. Zaten çok çalışkan olduğu için onu bir işin dışında görmek olası değildi.

Şitazen karakoluna yönelik kapsamlı eylemde çok arkadaş şehit düştü. Düşman ağır bir darbe yedi. Arkadaşlar hedeflerin çoğunu düşürmüşlerdi. Xemlîn arkadaş o eylemde BKC ile karakola saldıran kolun içerisinde yer aldı. Bulunduğu koldaki arkadaşların hepsi şehit oldu. Tek başına, cephanesi yetinceye kadar direndi. Cephanesi bittikten sonra ise top atışları sonucunda şehit düştü.

Xemlîn arkadaşın saçları oldukça uzundu. Askerler onun cenazesini götürmeye geldiklerinde saçının güzelliğini kıskanmış. Bir asker, elini Xemlîn arkadaşın saçına dolayarak onu uçurumdan aşağıya atmış. Bunu arkadaşlar görmüş...

Anısını yaşatacağımıza söz veriyoruz.

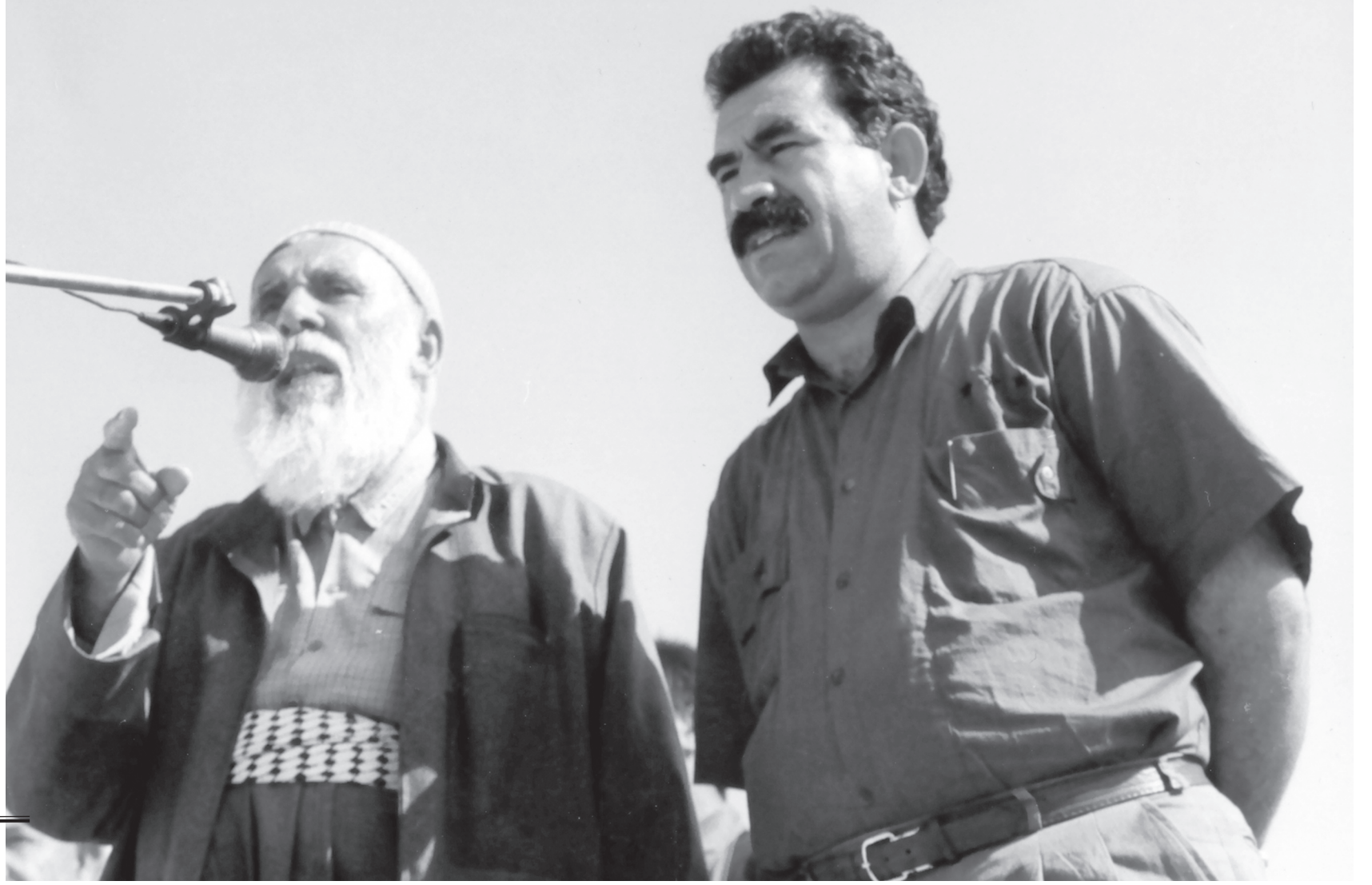
Mücadele arkadaşı

Doğru temelde kadrolaşma, PKK'ileşme zaferin de güvencesidir

Önder Abdullah Öcalan

“Tehdit edilen toptan bir yaşamdır. İnsan toptan bir yaşama bu kadar kendini dayatmamalı. Kişinin intikamcılığı, düşkünlüğü, sefaleti ne kadar yaygın olursa olsun; bir ulusun, bir muazzam kolektif hareketin yaşamına çomak sokmamalı, arkadan hançer olmamalı veya can alıcı yerinden vurmamalı, zayıf düşürmemeli.”

Şunu iyi bilmek lazım ki, ben yaşadıkça hamle yapacak gücümüzü korurum. Kimse ne farklı anlasın ne de başka sonuç çıkarsın. Ulusun hakkını gözetirim, iyilik ölçülerine, güzellik ölçülerine bağlı kalırım. Tarih bir gün bu gerekçelerle hesap sorarsa, kimse şaşırmasın. Savaşı başkalarının istem ve beklentilerine göre değil, doğru istem ve beklentilerine göre yürütürüm.

Tek başıma başladım ve tek başıma da bitirebilirim.

Savaşa gelmeyen, kolektivizme gelmeyen, yüce yoldaşıyla gelmeyen kim olduğunu kanıtlayabilirim. Bütün bunları şunun için söylüyorum; bize dayatılan tutumlar, fazla iç açıcı olmadığı gibi, anlamsızdır da. İşler neden iyi düzenlenmiyor, bir çalışma alanı niye iyi gelişmiyor, niye bariz hatalar sürekli tekrarlanabiliyor; niye işler PKK'nin ilk günde, yani hiçbir şeyi yokken bile büyük bir coşkuyla, inançla ele alındığı gibi ele alınmıyor? Zaferin eşliğindeyiz, niye bunun kıymeti bilinmiyor? Bunu soracağız, çünkü binlerce insanın emeği var, onların vasiyetlerinden tutalım emanetlerine kadar mirasları var. Bunlara bağlı kalarak, zarar verene hesap soracağız. Bu yetki resmen ve fiilen bana tanınmış, gerekeni yapacağız.

“Başkana selam, her şeye keyfimizce devam” şeklindeki selamı kabul etmiyoruz; böyle başkanlık da olmaz. Ciddi olacağız. Bu ciddiyetle herkese bir şeyler verecek duruma ulaştık. Düz yolda iki adımın nasıl atılacağını bilmeyenler, benden işleri sabote etmeyi isteyecek kadar sersemleşirse, yapılacak ve dayatılacak çok şey var. Politi-

kanın kenarından geçemiyor ama kendine her türlü şeyi layık görüyorsa, o kişiye söylenecek çok şey var. İyi dinleyeceklerdi bizi, iyi dinlemeye çalışacaklardı; yine bildiklerini yapsınlar, hatta düşmanlık da yapmak istiyorlarsa yerinde yapsınlar. Bütün bunlar partinin birliği, bütünlüğü için gereklidir. Partiyi başarı durumunda tutmak için yeni dönemin görevlerine doğru yaklaşmak için önemlidir. Kimse başarının kendiliğinden sağlandığını sanmasın; tedbirsiz, müdahalesiz gerçekleştiğini sanmasın; bu, saati saatine perspektif ve hamle iradesiyle oluyor. Görevleri böyle kavradık. Yarattığımız değerler bu görevlere bağlılıktan kaynaklanıyor. Ben sana bu kadar imkan vereceğim, sen gideceksin filan yerde bir çırpıda 20 kadroyu kaybedeceksin, görev adı altında halkı uzaklaştıracaksın! Biz bu kişilikle kavga ederiz. Ben mi istedim böyle olsun! Nizamı kim tutturamıyor, nizama kim gelmiyor? “*Yok, biz nizamsızlığı esas alırız.*” Bütün bunlara ne denilebilir? Nizamsızlığı yüzyıllardan beri kim yakıştırıyor? Temel önderlik ve otorite değerlerinden çıkmayı, bozmayı kim dayatıyor? Bu işe önderlik ederken, sanki tesadüfler zinciri sonucu başardım. Bunu böyle sananlar çok. Belki bazılarız lafta, “*böyle bilinçli, şöyle önderlik ettiniz*” dersiniz, ama kendi pratiğinize bakarsanız, aslında önderliğe yaklaşımınızın pek de kavrayış içinde olmadığını görürsünüz. Kavrassanız bile, kendinizi başka türlü yürüttüğünüzü anlarsınız. Tabii yürütmenizde de yaşama şansı yok. Birçoklarının bana dayanma tarzı aslında bir köylünün o genel idarecilere yaranmacı tarzından farklı

değildir; basit, menfaatçi yaklaşımdır. Halbuki ben böyle olmamak için çok büyük özen gösterdim.

Bazılarının pratiği kontradan daha tehlikeli ve düşmancadır. PKK'li olduğunu iddia ederek bu pratiği yürütmek istiyor. Düşmanın bile cesaret edemeyeceği yöntemleri dayatıyor. Kabadayılığın, lümpenliğin bundan daha sınırsızı olmaz. PKK içinde böyle bir sürü kabadayı var. Bunları ben ortaya çıkardım, bütün tedbirlere, bütün önlemlere rağmen, bazıları kendini böyle ortaya çıkarıyor. Kavgayı içte derinleştirmek istemedik ve birçok kişiyi de yoldaş yapmak istedik. Çok muhtaç olduğum için değil, insanımıza biçtiğimiz yüksek değer nedeniyle böyle yaklaştığımızı görüyorsunuz. Ama başka türlü anlıyor ve uyguluyorsunuz. O zaman kavgaya gireriz. Benim ölçülerim belli; yaranmacılıktan nefret ederim. Kim olursa olsun yoldaşıyla yaklaştığı oranda değer veririm; bunun dışında hayır. Adam olmaya söz verdik. Muhtaç olunan bir kurumu ortaya çıkarmaya çalıştık. Ve bunu tekrar tekrar çok açık bir biçimde ortaya koyduk.

Dürüstlüğümüzden istifade edilerek partiyle oynanıyor. Bu kötü bir oynama şeklidir. Zorluklar istismar edilmemeli, yoldaşça saflıklar kötüye kullanılmamalıdır. Biraz derin olduğumuzu bileceksiniz, biraz bu işlerden anladığımızı bir partili gibi inanacaksınız. Özellikle bunu kendini çok kurnaz sananlar ve farklı işlerle, farklı biçimlerle, farklı dayatmalarla uğraşanlar bilmelidir. Bunları söylerken, art niyetten bahsetmiyorum. Art niyetliler çok az. Tam da saflardan, köylü kurnazlarından, yüzeysellerden ve

küçük-burjuva aydınlarından bahsediyorum. Ne kadar göze hoş gelmeyen, istemlere cevap vermeyen tutum sahibi varsa onlardan bahsediyoruz. Bunlar bize dayatılmazsa biz bu tarihi görevlerin üzerine başarıyla yürüeyebiliriz. Hepiniz birçok işin üstesinden gelebilirsiniz.

Ucuz zafer anlayışları tehlikelidir

Bizim bu sahada organize ettiğimiz hareket küçücük bir dağ parçasında, çok az imkanla, şiddetli baskılar altında işe koyulurken ve buraya kadar gelirken, şimdi bu kadar imkan içinde, üstelik ülke parçasında hanginiz daha iyisini yapamaz? Kurtarılmışa benzer alanlar, her türlü araç-gereç, pırlanta gibi insanlar, para, itibar, otorite var. Niye yapmayacaksınız o zaman? Benim o zamanki bilincimden on kat daha fazla bilinciniz var, gençsiniz, niye yapamayacaksınız? Kamplar var; bazen bir tek adamın yetiştirilmediğini görüyorum. Ben, burada düşürülmenin veya yaşamdan umut kesmenin en ağır biçimleri karşısında bile direnirken, yaşamı yüceleştirirken, sen o hazır olan değerleri kötürümleştireceksen, bu kabul edilemez bir tutumdur. Geliyorlar, bakıyorum çoğu mahşeret kurallarını bile kavrayamaz durumda. Neymiş, “*biz dağda ilkelleşmişiz, buna Botanlaşma diyoruz!*” Ne Botanlaşması! Bu yabaniliği kendine yakıştıran, bize yakıştıran düşman değil mi? Dağlar hep yabanileşmeyi mi sağlar? Hiç mi yüce, özgür insanı ortaya çıkarma şansı yoktur? Eğer bu şansı göremiyorsan bile, bu yabani-

liğine nasıl aramızda kaldın? Düşmanın dayattığı ilkeliği, yabaniliği kendi aramızda yürütenler var. Her türlü kabalığı yakıştıranlar. İnsan kendi özüne bunu nasıl yakıştıran, şaşıyoruz.

O büyük şehitlerle bu saygısızlığın ne alakası var? Ben, büyük şehitlere mi inanacağım, sana mı inanacağım? Bu soruyu çok yakıcı sordum. Dağların da güzel direnişçiliği vardır; buna mı inanacağım, senin yabanileşmene mi? Kendi pratiğimin çok net, ayırt edici hususlarıyla, sıradan dostlarda ve hatta düşmanda yarattığımız saygıyla yaşarken, senin bu saygısızlığına mı inanacağım? Bütün bunlar kabul edilemez durumlardır.

Evet, hiç eğitim yok, hiç kendini düzeltme yok. İş gücü kabadayılığın değişik bir biçimini bize dayatmaktır. Çünkü lümpenlik, serserilik, ne dersin var içinde. O dağlarda, zindanda, her yerde en iyi, en doğru ve en güzel olanı çıkarılabilir. Bazıları buna cesaret edebilirler. Özgün çalışmayı başlatabilirsiniz. Bir köyde, bir kentte niye bazı insanları doğru ele almayacağız, bunu niye yapmayacağız? Ortada güzel yapan yok, biçim veren yok, gücü doğru kullanan yok. Bu, gerçek bir tasfiyecilik tehlikesidir. Biraz başarılar var, genelde herkesin karnını, yani beynini doyuracak gelişmeler var. Bunu çok yeterli gören ama tehlikeyi hiç görmeyen çoğunun, örgütün başarması gereken görevleri olduğunu bilmesi gerekir.

Savaşı mutlaka derinleştirmemiz, ordulaşmayı mutlak nitelik ve niclikle büyütmemiz lazım. Eylem biçimlerini zenginleştirmemiz, iktidar sorununa adım adım gerçekleştirme şansı vermemiz

“Hepinizi koruyacağız, herkesin dürüstlüğünden en ufak bir kuşku yok. İlk günden bugüne kadar PKK, özlü olmanın hareketidir. Çok oynandı, çok bozulmak istendi ama başaramadı. Şimdi daha geniş imkanlarla bu özü sadece korumayacak, onu egemen kılacağız.”

lazım. Bunu böyle düşünen yok. Yaşayacak kadar değer var ortada. Şu anda herkesin aklından geçiremediği kadar yüzyıllardan beri hiç ummadığı bir biçimde yaşatacak değer var. Ama bir de gerçekçi olalım; bir gün yaşıyorsun, bir ay yaşıyorsun bununla. Acaba bu gerçekten kurtuluşu bir yaşam mıdır? Kendine sor ve etrafındaki tehlikelere bak, acaba bir ay sonra yaşamı zehir etmeyecekler mi? Ve sen ya imha olacak, ya da sıvıymayacak mısın, o zaman? Eğer öyleyse, o zaman sen buna nasıl “sağlama bağlanmış yaşam” diyebilirsin? Ve bu kadro aymazlığını nasıl sürdürebilirsin?

Tehlike büyük, yaşam tehdit altında, tedbir almazsak çok şey günlük olarak gidebilir. Bunlar kaybederken, inanıyorlar mıydı böyle kaybedeceklerine? Hayır. “Hiçbir şey olmaz” diye gittiler. “En iyisini yapıyoruz” diye, kendilerini kandırıyorlar. Sabır bizden, tahammül bizden ve bu işin sonunu getirme de bizden oluyor. Bütün bu işleri de “Başkan yapar” yaklaşımıyla asgari görevlerini bir tarafa bırakmışlar. Sigarasını dört-dörtlük içiyor, her türlü anarşistçe yaşamı kendine yakıştırıyor, sere-serpe kendini yillarca yere atıyor. “Hareketin ayakta kalma şansı” deyince, kendisi “orasını Başkan bilir” diyor. Birçok yetki, imkan-fırsat sendeydi, senin gibi sorumlu adam bu duruma düştükten sonra, Başkan nasıl hareketin sağlamliğini sürdürecektir, koruyup geliştirecek? Harekete göz-kulak olmak, hareketi esenliğe kavuşturmak hiç kimsenin umurunda değil. “Onu Başkan düşünür!” Başkan nedir, ne kadar düşünebilir, düşünüyorsa ne kadar yapabilir; onun hiç umurunda değil. Başkanlık anlayışına göre bunları düşünmesine gerek yok. “Her şeye kadir Allah”ın yerine, böyle bir kavram geçirmiş. Bu durumda biz ne kadar zafere yüklenebiliriz? Taktikle neyin yaratıldığını iyi bilirim, ama ucuz zafer anlayışlarının ne kadar tehlikeli olduğunu da bilirim.

Halk şimdi milyarlar akıtıyor; her taraftan savaştı aıyor. Bunlara göre ise başarılı olan kendileri! Savaşçının akışı, milyarların akışı nedir, nasıldır; ben biliyorum. Gerçekte ise onunla fazla alakası yok. O engeldir, ama yanlış hesap yapıyor.

1993 hamlesi tam bizim istediğimiz gibi başarılı olmasa da, bizim durumumuz da biraz göz önüne getirerek, halen partiye yüklenmeyi bırakmış değiliz. Partinin direnme gücünü, dayanma gücünü, önderlik gücünü biliyoruz, fakat zaafalarını da biliyor ve dolayısıyla sonuç almaktan vazgeçmiyoruz.

Biz düşmanı çok gerilettik ve daha da geriletecek birçok imkanı elde ettik. Ordulaşmaya ilişkin, eylemlere ilişkin, çok muazzam mevziler ve fırsatlar yakaladık. Her yerden çok iyi vurma avantajımız var. Bireysel suikastten ve metropol eyleminden tutalım bir dağ alanını kurtarmaya, dağ alanındaki düşmanı imha etmeye kadar bütün imkanlar var. Ama kim bunları düşünüyor; kim “bunlar benim öz meselemdir, yüklenmeliyim” diyor? Bu konuda eksiklik vardır. Bazıları biraz dürüst çalışarak iyi ses de veriyorlar, bazı iyi sonuçları da alabiliyorlar. Bazı bölgelere bakın, biraz kendini veren bir önder, bir komuta gücü, düşmanı geriletıyor ve az kayıpla

işleri yürütebiliyor. Bazı yerlerde ise binlerce savaştı var, iyi bir komuta olmadığı için çürümeye yol açıyor. Binlerce taraftardan hiçbir ses yok. Neden? Çünkü, bir tek provokatör veya kötü bir yönetici burayı işlemez duruma getirmiştir. Bütün bunlara biz kayıtsız kalamayız. Ya düşman bizi bastırır, ya biz zafer imkanlarını artırırız.

Hepiniz inanmışsınız, bu işe kendinizi katıyorsunuz, yarın-öbür gün şehadete de gitmeniz an meselesidir. Ama biz zaferin eşiğine gelmişken, kendimizi bile neden yenilgiye teslim edelim? Ben, burada düşürülenin veya yaşamdan umut kesmenin en ağır biçimleri karşısında bile direnirken, yaşamı yüceleştirirken, sen o hazır olan değerleri kötürümleştireceksen, bu kabul edilemez bir tutumdur. “Bu işte ben varım” diyen bu kadar dürüst kadro, kükredebilmeli, görevlerin üzerine hücum etmeli, biraz harekete göz-kulak olmalı, gerektiğinde iyi bir askeri komutan, gerektiğinde bir örgütçü olabilmeli, gerektiğinde legal faaliyete hükmetmelidir. Kadro dediğin biraz böyle olur. Böyle kadrolar zaferi yakalar. Niye istemiyoruz zaferi, niye hep beklenmedik yerden kaybediyoruz? Kaybetmek hoşunuza mı gidiyor? İşkenceyi az mı yaşadınız? Zahmeti, zorlukları her gün yaşıyorsunuz; biraz özgür yaşama veya uğruna birçok şeyimizi verdiğimiz, bizim olması gereken yaşama niye yürümeyeceksiniz? Sorun şu; bu savaşta niye başarıyı değil de, ille bir yerinden vurulmayı bekleyeceğiz? “Ben vurulmaya alıştım, mutlaka birileri beni bir yerden vurur, düşürür” psikolojisini ve bu kör tarihi neden yıkmayalım? Ama bizimkiler maalesef bir yerden vurulmayı bekliyorlar. Bunun yoldaşlıkla, insanlıkla fazla alakası da yoktur. Ben, lafla bağlılıktan veya sözlü ölümüne bağlılıktan bir şey anlamam, ben başarıyla bağlılıktan anlarım. İşlerin ne kadar düzenle, ne kadar kudretle, ne kadar başarıyla gittiğinden anlarım. Beni tanımak istiyorsanız, böyle tanırınız. “Yoldaş, seni çok sevmiştik, senin için çok gözyaşı dökmüştük” gibi yaklaşımlardan nefret ederim. Bizde her şey başarılı çalışmaya bağlıdır. Başarılı olmadın mı, bir hiçsin ve dünyada da senden daha değersiz kişi yoktur. Bunları niye anlamayalım, anlayıp da gereklilerini niye yerine getirmeyelim? Her yerde ve her zaman bu tutumu niye esas almayalım diyorum.

Kadrolaşmak görev fethidir

Bakın, iyi gelişmeler oluyor, halk da onay veriyor. Nitekim düşman neredeyse kabul edecek duruma gelmiştir. “Bu işleri can alıcı yerinden bozarım, rahatlıkla başarılacak olanı da başarısızlığa uğrattırım” anlayışıyla bile bile değer kaybına yol açmayalım, rahatlıkla başarılacak görevlerden kaçmayalım.

Tersi yapılırsa ne olur? Ben çok istemediğim halde, bir kez daha yönelirim. Hiç istemediğim halde çekimden üzerine giderim. Çünkü tehdit edilen toptan bir yaşamdır. İnsan toptan bir yaşama bu kadar kendini dayatmamalı. Kişinin intikamcılığı, düşkünlüğü, sefaleti ne kadar yaygın olursa olsun; bir ulusun, bir muazzam kolektif hare-

ketin yaşamına çomak sokmamalı, arkadan hançer olmamalı veya can alıcı yerinden vurmamalı, zayıf düşürmemeli. Bunlar anlaşılır şeylerdir. Anlamazlarsa, kabul etmenin zor olduğu birçok tutumun üzerine gideceğiz. Bu her sahaya için geçerlidir. Ve bu benim kendi kendimi içine ittiğim bir durum da değildir; sabrı, yoldaşça yaklaşımları, ilgiyi ve desteği gördünüz, bütün bunları da babamın hatırı için yapmadığımı biliyorsunuz. Yapılanlar önemli tarihi görevlere bir başarı şansı verdim için. Yoldaşça, askerçe, politikçe, özgürce, güzelce yaşamak içindir. Bunu istemek, sizi kandırmak, sizi yaşamınızdan vazgeçirmek değildir. Tam tersine sizi layık olana yaklaştırmak içindir. Önderlik budur. Sürükleyen, yürüten önderlik böyledir.

Anlayacaksınız, anlatacaksınız.

O halde en can alıcı görevleri de yürütebilirsiniz; temsil bu çerçevede dahilinde yapılır. Temsili biz bu çerçevede dahilinde anlamlı görürüz. Üzerinde iyi düşünürseniz, neyin kabul edileceği ve neyin edilemeyeceği bellidir. Bizi köylülerin seviyesine indirgeyen bir tartışmaya çekmeyin, biraz seviye yüceliği kalsın.

Zeki olun, anlayın; kadro dediğin böyle olur, yoldaş dediğin böyle olur ve biz de buna hem muhtacı hem de layıkız. Yapılan şeyler herkese layık olan biçimdedir. İsterseniz her kumaş biçilebilir. Temelde görevlerinize yürüebilirsiniz; kadro kendini tanımlayabilmeli, görevden başka şeye fazla yaşam hakkı vermemelidir. Görev adamı olmak bugün bizim en çok muhtaç olduğumuz hususiyettir. Görev için varız, görev için bağliyoruz birbirimize. Ama görev dışı, görevlerle oynama temelinde ne birbirimizi anlarız, ne birbirimize müsamaha gösteririz ne de anlayış gösteririz. Varsa-yoksa her şey görev temelinde bir yoldaşlık içindir. Görevsiz yoldaş olmaz, görevlerden habersiz bir militan çabadan bahsedilemez. Görev de tarihi nitelikleriyle, güncelliğiyle çok dayatıcıdır; büyüğü-küçüğü de olmaz, az ve çok çabası da olmaz.

Kadro politikamızın, kadro örgütlenmemizin, liderlikten tutalım kitlesel nedenlerine kadar her şey çok açıktır. Fakat buna rağmen dayatılan düzeyin geriliğinden tutalım her türlü kendiliğindenci hastalığa, en ciddi de asla kendini dürtüşçe, doğruca, yeterlice vermeye, esas itibarıyla istenirse rahatlıkla gerçekleştirilebilecek görevlere çok değişik anlayış ve ters dayatmalara kadar birçok yaklaşım tarzı dönemin büyük başarısını tehdit ediyor. Son yılların en büyük tehlikesi burada yatmaktadır.

Çeşitli dönemlerde çeşitli sorunları önem sırasına göre değerlendirdik. Ve hiçbirisi bu kadro sorunları kadar sancılı olmadı, ısrarla kendini sürüncemede bırakmadı. Kurtuluş savaşının her türlü örgütsel, siyasal, askeri görevlerinin gerçekleştirilmesi burada düğümleniyor. Bu, sürekli mücadelemizin seyrini belirleyen durum oluyor.

Yine parti içi demokrasiyi doğru değerlendiremem, bundan kesinlikle kadronun cesaret etmemesi gereken sonuçları çıkarma durumu söz konusudur. Demokrasiyi tembelce kullanmaktan tutalım son derece keyfice değerlendirmeye kadar gidiliyor. Görevlere

en sağ, en yetersiz yaklaşımlar hep bununla bağlantılı oluyor. Bazıları bunu anlayış düzeyine getirerek, üzerine yaslandıkça yaslanıyorlar. Kadrolaşmanın bir görev fethi olduğu bir türlü görülmek istenmiyor. Alan gaspetme, yetki gaspetme, değer gaspetme gibi tutumların hepsi sınıf savaşımının yansıyış biçimleridir. Kendini katmamak, frenlemek, eylem geliştirmek ve düşmanı savmak bunun örnekleridir.

Parti ile hesaplaşmayı ve savaş gerçeğinden kaçışı böyle yapıyorlar. Kısa ve uzun vadeli görevlerden kendilerini dışlamayı böyle yapıyorlar. Yaptıklarında da parti karşısında durumlarını kurtaracak kadar yapıyorlar. “Parti beni bu halimle taşıyor” noktasına kadar çalışıyorlar. Fethetmede, sınırsız katılımda, yaratmada iddia ve coşku çok az kişinin aklına geliyor.

Bunu nasıl kırmalıyız veya bu sorunu daha nasıl iyi ortaya koyup aşabilmeliyiz? Hemen her sahayla bu temelde adeta kavga ediyoruz. Hatta herkesle kavgamız var. Ben de dahil, hiç kimse iddia edemez, “PKK’nin imkan ve fırsatı düne göre azalmıştır, gerilemeyi yaşıyor” diye. Ama yine hiç kimse iddia edemez ki, “her şey yolunda-yordamındadır” diye. Her an zafer kadar, yenilgi tehlikesi de vardır. Hepinizle her gün tartışıyoruz.

Bu durumları böyle kabul etmeyi ne ile bağdaştırıyorsunuz? Dürüstlüğünüzden kuşku duyulamaz, ama orta yerde bu hususlar var. Peki bu konudaki çözüm gücünüz ne olacak? Bir kadro gücü olabilecek misiniz? Ve biz bu soruyu sorduğumuzda, kaç kişi üzerine alıyor? Acaba bizi bu temelde dinlerken, neyi uyguluyorlar? Sorun bu. Yetkinin başına ne getiriliyor? Ve bizi çektikleri, çekmek istedikleri nokta nereler oluyor? Ne hakla bunu yapıyorlar? Tartışmadan, sormadan edemiyoruz. Şimdi, kavgayı daha da şiddetlendirmek pek anlamlı değil. Ulusal onuru, şerefi düşünenler, yücelmeyi yaşam belleyenler açısından yararlı işler vardır. Karnınız aç değil, öyle fazla kilo kayıplarınız yok. Ruhi düşkünlüğünüz yok, tam tersine az çok tatmin vardır. Kollarınız biraz daha özgürce açılıyor, istesenez daha iyi düşünebilirsiniz. Ve buna rağmen bizim yoğun eleştirilerimiz de bir gerçek.

Bize dayatılan sorunlar anlamlı değil, bize dayatılan kavga biraz olumsuzca. Bu bireylerin öyle özel marifetleri, yetenekleri de yoktur. Kadro gerçeğiyle böyle oynayanların veya kadronun gerçek misyonundan habersiz olanların keyfi tutumlarının savunulur bir yönü de yok. Kadro ne imkanların sahibidir ne de imkanların sözcüsüdür; sadece üzerinde bir oyuncudur. Bunun kabul göremeyeceğini çok erkenden anlamak gerekir. Anlamazlarsa ne olur? Kavga şiddetlenir ve tarihimizde sıkça görüldüğü gibi, bazıları hayatını kaybeder. Neden kaybeder? İşte bu anlamsız kadro yaklaşımlarından ötürü. Böyle yapmasalardı, doğrusunu esas alsalardı, hepsi birer başarılı önder olacaktı. İlle bozgunculuktan, tıkanmaktan, sorun yaratmaktan zevk alanların canına okuyoruz. Böyle yapmayın taktiğe yüklenmek, fethetmek için yürüyün diyoruz. “Ben de bir şeyim; bir marifetim, bir tarzım var” diyor. Senin marifetin ve tarzın fazla anlamlı

değildir. Deneyler de göstermiştir ki, yenilgi üstüne yenilgi almıştır. Alçakgönüllü ol ve yenilgi nedenlerini araştır! Mümkünse bir daha o durumlara düşme!

Şimdi yine de anlamazlıktan gelmeye çalışanlar çoğunlukta. Hepsisi de dürüst, partiye kara sevda ile bağlı ama bu bağlılık bizi tatmin etmez. Doğru bağlılık, bizim öngördüğümüz bağlılıktır. Ve kanıtlanmıştır ki, bu bağlılık yenilmiyor, başarıyor. Niye saygılı olunmadı, niye bağlı kalınarak yaşanmadı? Onu hepimize soruyorum sıkça. Yani çok mu anlayışsızsınız, çok mu inatçı ve kavgacı tiplersiniz? Kavgayı niye partinin yapısına karşı böyle kötü yapıyorsunuz?

Kavgayı anlamlı yerde yapmak mümkündür. Kadro, bütün kavganın oklarını düşmana göre ayarlayandır. İç engeli bile aşarken düşmanı hesaplar; kendini ve çevresini değil. Biz, uyduruk gerekçeler yaratarak kimseyi ne yargılamak, ne de mahkum etmek istiyoruz. Ama orta yerdeki aptallığa, sonuç alınmadığı gibi yetmezliğin çok açık görüldüğü durumlara da onay, prim vermek istemeyiz.

Hepinizi koruyacağız, herkesin dürüstlüğünden en ufak bir kuşku yok. İlk günden bugüne kadar PKK, özlü olmanın hareketidir. Çok oynandı, çok bozulmak istendi ama başaramadı. Şimdi daha geniş imkanlarla bu özü sadece korumayacak, onu egemen kılacağız.

Hesap yapmayın, hakkınızı-hukukunuzu gözetmeyin ve yaşamınızı düşünmeyin demiyorum. Ama bunun düşmanla bir çarpışma temeli olduğunu, düşmanla ilgili bir yanı bulunduğunu gözardı eden kişi benim için bitmiştir. Geçmiş, ünü ne olursa olsun, temelde düşmanı yakalamayı bıraktı mı ve değerlerle uğraşmayı kafasına koydu mu benim için bir hiçtir, hatta hiçlerin en kötüsüdür.

Bu temelde birbirimizi tanımamız gerekecek. Halka yanlış yaklaşımın, partiyi savaştırmamanın, çizgiyi deforme etmenin nedenleri ben değilim, halkımız da değildir. Savaşta halkımızın da oldukça değer verdiğine, aynı çabalarla yaşadığıma eminim. O halde bazılarının ısrarla bize dayattıkları nedir? Yetmez kişilik, karıştıran kişilik, örgütleyemeyen kişilik, koruyamayan kişilik, en kaybedilmez yerde kaybettiren kişilik, çok rahat vurabilecekken vuramayan kişilik kimdir, neyi temsil ediyor, ne istiyor bizden? Biz mi onu zorla savaşa soktuk? Asla! Her zaman kendi öz çabalarımıza güvendik ve bu işe büyük bir coşkuyla, feth ruhuyla, inançla hazır olanlar gelsin dedik. Baştan günümüze kadar böyle ele aldım, böyle yaşadım, böyle getirdim. Ama ille birileri, “biz biraz ağırlaştırmak, sağa çekmek isteriz; geriye, biraz keyfimize göre yorumlamak isteriz” derse, o zaman eskiden ortaçağda bir yöntem vardı; “çık ortaya, birey birey kapışalım” sözü söylenir. Bunda ısrar edilirse, ortaçağ usulü benim de kabulüm olur. Partiyi bir maske biçiminde ve görev-yetkilerini böyle kötüye kullanıp, çağdaşlığı veya zaferi kazandırmayı esas alan partiyi, onun yöntemlerini sen bu entrikacılığınla bozamazsın. Ama seni tutmuyorum, biz düşmanla kavga temelinde bir araya geldik. Tezlerimiz bellidir.

Kadro sağlam ölçüler tutturmak zorunda

Kendi üzerine düşeni yapmayan kimse, söylesin; örgütümüz açık bir tartışma platformudur. Bütün bunları gözardı edip bildiğini okumak, kontranın bile yapamayacağı işleri çevirmek, çizgiyi deforme etmek, asgari tedbirleri almamak, çok ucuz değerleri düşürmek

şaması da açık, özgürlüğü de açık, otoritesi de açık. Biz böyleyiz. Ama birileri ille diyor ki, "ben de bir tür lüsüyüm!" Şimdi bir tür lüsü olmak mümkün; herkes benim gibi olsun demiyorum. Benim gibi olmak ne anlama gelir, benim gibi olmaktan ne sonuçlar çıkarılır? Kural gereği biraz bilmek gerekiyor. Kuralını bilmiyorsan, pratik duyularınla bileceksin. Sıradan bir köylü bizim yanımıza geliyor, birçok militanın başaramadığı

Kürdistan'da örgüt gücü nedir? Nasıl kullanılır, anlamak istemiyor.

Bütün bunlar Kürdistan'da olmayan, gözükmeyen şeyler değildir. Eskinin kalan tortusu dışımızda var. Partide bunları yaşatmanın anlamı yok. Uzun süre bunları incelterek, yük teşkil etmelerinin anlamı yok. O silahları biz verdik. Bütün ideolojik sözleri ele almaktan tutalım tek bir fişeğe kadar hepsi bizden geçti. Hiç kimse, "ben öz çabamla bu kadar yarattım" demesin. Halen bütün olanakların harekete geçirilmesi bizim irademizdir. Ne kadar kullanıldığını bunlara sormak gerekir. "Ben bir şeyler yaptım" diyenlere söylemek gerekir: Sadece yapmak, yürümek için yeterli değildir.

Devrimde, politikada yapmanın çok ince bir dili ve çok ince bir irade durumu vardır. Onu anlayacaksın, onunla yürüdüğünü göreceksin. Oradaki durumlarını, kendi başınıza kaldığınızda çaresizliğinizi, düşman karşısında bir hiç olduğunuzu unutmayın. Bu unutulduğu zaman, "dağları ben yarattım" veya "o dağlarda bölge kurtardım" diye kendini bazı havalara kapıranlar, gerçekten yaratılan değerlerin kenarından bile geçemeyen kişiliklerdir, belalardır.

Şimdi, yaşama saygıdan dem vuruyoruz, yaşamanın muazzam zorluklarından bahsediyoruz. Bunu geliştirmek hepimizin görevi. Şüphesiz, devrim özgür bir yaşam içindir. Tamam, bu konuda da herkes payını düşünmeli. Özgür yaşam için neler yaptığımızı özgürce tartışmalıyız ve bunun savaşa geliştirilmesini ele almalıyız. Bu konularda olanakları nereden ve nasıl ele aldık? Kime, nasıl verdik? Ortadadır. Şimdi işte bütün bu gerçekleri gözardı edeceksin, "ben başka türlü yoğurt yerim" diyeceksin! Bazı provokatörler sıkça şunu bize söylüyorlardı: "Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır." Ama başkalarının yoğurdunu, hem de kepçeyle, sağa-sola dağıtarak harcıyorlardı. "Bu bir yoğurt yiyişidir" dersin, o zaman senin hırsız olduğun söylenir. Yoğurdu nereden aldın, bu kepçelerle kime dağıtıyorsun? Demek ki burada marifet yoğurt yemek değil, yoğurdu temin etmek ve bu kadar veremektir.

Bunlarda ölçünün kaçtığını, hak-hukukun epey yitirildiğini görüyoruz. Bir savaşçı her şeyini ortaya koyarken, bir sahte komutanın da onun imhasına neden olduğunu gözardı edersek, biz çok adaletsiz bir kadroyuz ve böyle adaletsizliği işleyenler de iflah olmaz. Bizde kadro biraz böyledir. Hak-hukuk yitirilmiştir. Her şeyini verenlerle, hiçbir şeyini vermeyenler değişik yerlerde. Her şeyini verenlerin genellikle alta ve hiçbir şeyi vermeyenlerin de üstte olduklarını ve hak-hukuk sahipliğini iddia ettiklerini görüyoruz. Şimdi bu bir kader değildir ve bunu kabullenmemeliyiz. Bu konuda sağlam ölçüler tutturmak, bunun sözcüsü olmak, bunun gözeticisi olmak, sorumlu bir kadronun temel bir özelliğidir. Mücadeleyi böyle yürütenler yok. Veya varsa da, lafta kalıyor. Güçlü önder, güçlü otorite, güçlü komutan yargılamaları, hesapları böyle yapan insandır. Herkese hakkını veren, gözetken, adil davranan insandır.

Maalesef ölçüler karıştırıldıkça karıştırılıyor. Sebepsiz yere onlarca yoldaşın canına kastedenler, önder gibi geçiniyorlar. Hiç katkısı olmayanlar, gözaçıklıktan ötürü konum işgal ediyor, hatta işleri karıştırıyorlar. Bütün bunlar

adaletsizliktir. Tabii bu, sağlam önderlerin çıkmasına yol açmaz. Bu anlamda çok basit köylüler olarak kalıyorsunuz. İnsan, konumlarının konusunda fazla umutlu olmuyor. Çok çeşitli alanlardan ve kişiliklerden bana getirilen sorunlar ve yaklaşımlar fazla güçlendirici değil. Siz bu şekilde önder olamazsınız. Üstün bir kişilikle rol sahibi olamazsınız. Devrim için çalışmak demek, ulusal kurtuluş, yeni toplum, özgürlük vb adına ne denilirse denilsin, bu durumlara ulaşmak demektir; ulaşamazsanız bu, eskinin daha kötüsünü yaşamak demektir.

Ben, zor-bela bu düzeyi tutturdum. Benim neyim vardı? Ama şimdi çoğunuz kendi konumuna baksın, ne kadar ders çıkarabiliyor? Değerleri ne kadar koruyabiliyorsunuz? Bunun hesabını veremezseniz, biz size saygıyla bakamayız. Eski arkadaşlarımız, can yoldaşlarımız ama benim için sadece bunlar yetmez. Benim için bu saydığım ölçüler çok önemli; başarılı, adaletli, biraz da güç getiren, iş yürüten adam gerekiyor.

Ben de kendimden sıkılmaya başlıyorum; bu kadar çabayı fazla taktir etmeyenlerle senin ne işin var diyorum. Aslında ben çocukluktan beri ölçer biçerdim, yola çıkarken tümüyle özgüme güvenmişim. Çocukları oyuna katarken bile, özgücümle katardım ve fazla yakınımı getirmezdim, şuyuma-buyuma da güvenmezdim, kardeşim de olsa uzak dururdum.

Şimdi biz "yoldaşlık" diye bir kavram oluşturmak istedik. Bu kavramın yüceliği, bu kavramın çok gerekliliği ortaya konulmaya çalışıldı. Şimdi bunun da başına getirilmedik bir şey bırakılmak istenmiyor. Aslında iyi bir bağ bu. Kürdistan'da en çok gerekli olan bir ilişki tarzıdır. Buna da partileşme, uluslaşma, sosyalleşme, kültürleşme ve özgürleşme diyebiliriz. Bütün bu anlamları içerir. Ama bununla nasıl oynanıyor, herkes kendine göre nasıl yontuyor? "Yapmayın" diyorum size, biraz lafta değil özde saygı gerekir.

Ben şimdi hepinizi bırakabilirim; eğer siz beni bırakmazsanız kavga ederiz. "Hangi ölçülerle benimle yol almaya geldiniz" derim. Ancak yoldaşlık ilişkileri ve yoldaşlık hukuku çerçevesinde bir bizimle yürüyebiliriz. Başka türlü mümkün değil. Başka tür lüsünü bizden beklemeyin. Doğru temelde bir kadrolaşma, bir PKK'leşme zaferin de güvenesidir.

Militanlığı kim temsil edebilecek, sorusu önemlidir

Önemli olan özellikle parti gerçeğimizi kavrayıp başarabilmektir. İşte en çok yanılgı burada meydana geliyor. Başarı için yaşamayı becermek kadar katılmayı da becermek gerekiyor.

PKK'de yaşama katılım olmadan sağlıklı bir katılım yapılmış sayılmaz. 1980 sonrası yetişmiş kuşak, PKK'nin yaşamal olayını kolay anlayamaz. Devrimsel bir katılımı pek sürdüremez. Fakat başka çaresi yok. Bu durum gerçeklerimizi esas alan bir katılımı gerçekleştirilmekten kaynaklanıyor. Yaşamış olduğunuz bir yaşam tarzı var, partinin yaşamıyla karşı karşıya geldiğinde, çelişkileriniz açıkça ortaya çıkıyor. Sonra da biraz bunalıma giriyorsunuz. Parti, sizin kişisel durumunuza uyacak değil, siz partiye uyacaksınız. Akıllı birisi kendisini parti yaşamında eritmesini bilen kişidir. Bunu da yeteneklerinizi ayaklandırarak yapacaksınız. Köle gibi bir PKK'lilik olmaz. Zaten bizde hem büyüklük hem de özgürlük iç içe geliştirilmek zorunda-

dır. Bu konuda hata yapanlar, yanılgılı olanlar hep kaybetti. "İstedğim gibi PKK'li olurum", "istedğim gibi yaşarım" biçiminde kendisini kandıran anlayışların hepsi de hem sahiplerine hem de partiye zarar verdi. Kendisini parti içerisinde terbiye edemeyenlerin, parti ile yaşayabileceklerini sanmıyorum.

PKK, aynı zamanda yetkinleştirme hareketidir. Ayrıca yeteneklerin ayaklandığı, dolayısıyla özelliklerin geliştiği bir harekettir. Kölece uyumlar PKK ile bağdaşmaz. Dik kafalılık, kendi keyfiyetini konuşturma sonucu almaz. Kölece uyum da PKK'leştirilmeye götürmez. PKK'ye katılım, insanı çok çok iletir, güzelleştirir, disiplinli bir varlık haline de getirir.

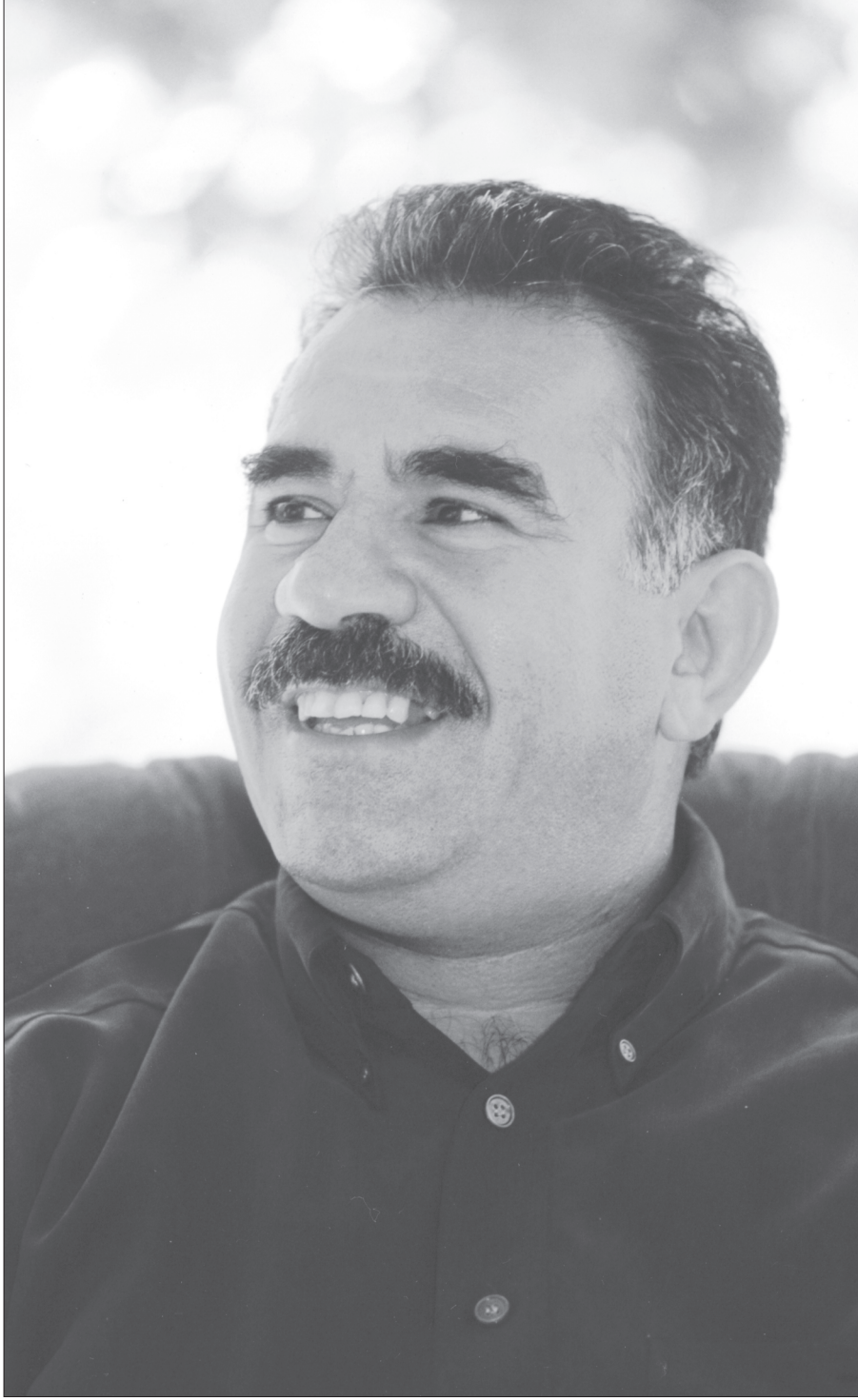
İyi niyetlisiniz, fedakarsınız, cesaretlisiniz, ama bunlarla da yalnız başına parti doğrultusu tutturulamaz. Öncelikle bunu çizgi düzeyine taşımak lazım. Bu da partinin tarihini, partinin ideolojik ve siyasi çizgisini, politikalarını bilmekten geçer. Tabii bu da, özellikle parti belgelerini yoğun incelemekle mümkündür. PKK'nin bir düşünce dünyası var. Siyasal yaklaşım tarzı var. Buna ulaşmayı zorunlu tutmak, doğru hareket etmek gerekir. PKK'de gerillaya veya partiye katılmakla ölümü göze aldım demek de parti doğrularıdır. Sıradan bir savaşçı da bu doğruları bilir. Ancak parti çizgisinde doğru özümseme yapanlar uzun süreli savaşılabılır. Bunu hemen hemen her gün tekrarlıyorum. PKK'nin kendi bünyesindeki yaşam tutturulamazsa, düşman gerçeği karşısında başarılı olunamayacağı gibi hayatta kalmak da zor olur.

PKK, sosyalist yaşam tarzına sahiptir. Anlayabileceğiniz gibi, bizim mücahedeimizin öncüsüdür. Belki kendisini tam anlatamamıştır ama dost-düşman bunu böyle biliyor ve böyle olduğuna da eminiz.

Örneğin siz bayan arkadaşların kadın gerçeği bakımından katılımlarınızın daha da ayırt edici yönleri vardır. Özgürleşme sorunlarınız daha da köklüdür. Oldukça duygusal bir yaşamdan gelmişsiniz. Tarihsel savaş ortamının zor olduğunu göz önüne getirirsek, daha da çelişkilere girebilirsiniz. Ama özgürlük yanı ağır bastığı için, daha çok bunu talep ettiğiniz için parti doğrularına sabırla katlanın, ulaşırsınız. İşlerimizin ne kadar zor olduğunu anlatmaktan ziyade, sizlerin bunu nasıl başarmanız gerektiğini söylüyorum. Çok örnek olaylar var, hepsi de kaybetmiş; bazıları çekilip kaybetmiştir. Yaratıcılığı, inisiyatifini sonuna kadar kullanmaktan çekinmemek gerekir. PKK'yi henüz tam temsil edebilecek iddialı militan tip çıkmamıştır. PKK büyük özgürlük hareketidir. Koşullarımız ağırdır ama militanlığı kim temsil edebilecek sorusu da önemlidir.

Hepiniz buradasınız, size sorsak, özgür militan tipe kim ulaşmıştır diye, hiçbiriniz cevap veremezsiniz. Partiye katılırken, eski yaşamınızla çelişecek ve altüst olacaksınız. Gittikçe PKK'yi tanımanızla, kavrama gereğini duyacaksınız. Niyetinde ciddi olanlar için söylüyorum; inanacaksınız, iradeli ve azimli olacaksınız. Tabii sabır ve disiplin gerekiyor. Yaratıcılığı, inisiyatifini sonuna kadar kullanmaktan da çekilmeyecektir. Böylece yeni tip, parti tipi ortaya çıkar.

Sizleri bu konuda daha nasıl yetkinleştireceğiz? Özellikle partiyi tanıyan arkadaşlar tarafından parti dersleri veriliyor. Kendinizi inceleme, araştırmaya verme imkanları var. Dolayısıyla çok yönlü gelişmenizi beklemek mümkündür. Böyle ucuz kaybedenlerden olmamak için kendinizi epey ve çok yönlü ayaklandıracaksınız. Bu yolun başka çaresi yok. Madem bize katılmaya karar vermişsiniz, o zaman gereklerini

"Şimdi biz 'yoldaşlık' diye bir kavram oluşturmak istedik. Kürdistan'da en çok gerekli olan bu ilişki tarzıdır. Yoldaşlık partileşme, uluslaşma, sosyalleşme, kültürleşme ve özgürleşmeyi de içerir..."

gibi tutumlar kabul edilemez.

Bunlarla çok uğraştık, çok sorular sorduk zamanında. Söz verdiler. Halbuki bazıları söz nedir, bunu fazla ciddiye almıyor. Her zaman yaptığımızı yapacağız, hemen "vur" kararına ulaşmak istemiyoruz. Biliyorsunuz kılı kırk yarıyoruz, bin dil döküyoruz, "yapmayın, etmeyin" diye. Ama orta yerde, bile bile savaş realitesiyle oynayanlar varsa, asgari tedbirleri almaktan yoksun olanlar varsa, bunlar savaş suçlusu ilan edilir. Binlerce kişi, düşmanına karşı silah sıkmak istiyor, sen adeta susturmuşsun; bunun hesabını soracağız. Nasıl soracağız? Örgüt diliyle, örgüt yöntemleriyle, örgüt taktikleriyle.

Hiçbir kadromuzun bundan kuşkusu ve endişesi olmasın. Hiç kimse "haberim yoktu" demesin, bunlar olur. Düşmanımızla savaşmak kadar, içimizle de savaşmayı biliyoruz. Benim sahamda ne olur, ne biter, herkesin gözü önünde. Kim bana ne verdi, kim benden ne isteyebilir? Her şey ortada. Biraz saygı, insana değer vermenin her biçimi, ne anlam ifade eder? Tartışması da açık, ya-

disiplin tavrını gösteriyor. Yani üniversitede bir profesörün gösteremeyeceği ince tavrı sıradan bir köylü gösteriyorsa, sen bir kadro olduğun için haydi haydi göstermek zorundasın.

Önderlik nedir, otorite nedir? Evet en sıradan insanımız bunu seziyor ve gereklerini yerine getiriyorsa, sen kadro olduğun için biraz alasını yapacaksın.

Peki niye böyle yapmıyorlar? Her gün tartışmamıza ve eleştirmemize rağmen değişmiyorlar. Bunlar bence partiye bütünleşemeyenlerdir. Bilinçsizliklerinden ötürü değil, sınıf özellikleri, yetiştirme tarzları, partiye katılış biçimleri, parti ile çelişkileri, beklentileri nedeniyle bütünleşemiyorlar. Sınıfsal yönden şu kadar küçük-burjuvalık, feodalite veya bilmem yetiştirme tarzı itibariyle "fırlama" diyebilirsiniz. Katılım tarzı dersiniz, her türlü niyet vardır. Beklentileri dersiniz, disiplinsizlikten tutalım en saçma-sapan biçimlere kadar uzanır. Özgürlükten, demokrasiden bunu anlamaması gerekir. Büyük ihtimalle o örgüt gücünü de doğru değerlendiremiyor.

tam yerine getirin.

Görüyorsunuz, gözlerime adeta mil çeker gibi, yazı okumaya çalışıyorum. Kendimi yetiştirebildiğim kadar, geliştirmeye çalışıyorum. Başka yol sonuç vermez. Başka türlü yönetmek zordur; çile ister, başarı için başka tutum da sonuç vermez.

Son zamanlarda, özellikle saflarımızda çok huysuz, bunalımlı, zaptu-rapta gelmeyen tipler ortaya çıkıyor. Bunu artık kabul etmiyoruz. Savaşta, ordulaşmada bu tip kişilikler sabotördür, kabul edemeyiz. İnsanlarımız tamamen hastalıklı, bunalımlı geliyorlar. Fakat bunu partileşme sürecinde de ısrarla sürdürürlerse, ilerlemeleri mümkün değil, dışarı atılırlar. Bu yanlışlığı her şeyden önce ortadan kaldırmak lazım. *"Ben giderim parti bana ne yaparsa yapsın"* anlayışı yanlıştır. Partiye bir katkı sunmak için geliyorsun, önce partiye ne katabilirim sorusuyla ancak kendini değerlendirebilirsin. Bunu yapmıyorlar. *"Partiye canımı veririm, o da her şeyi verir"* demek, çok büyük yanıltır. Benim durumuma bakın; habire parti için günlük olarak ne yapabilirim sorusuyla uğraşıyorum. Parti bana ne verirse, bu umurumda bile değil. *"Ben partiye ne veririm"* bunu hep düşünüyorum.

Parti, insani emek fedakarlığıdır. Aynı amaca inanmış olanların fedakarlığı, örgütüdür. Aksi halde burjuva örgütüne dönüşür. Herkes "önce alayım" derse, diğerlerinin emeklerini çalmış olur. Proleter partide bu olmaz. Böyle olduğu için Sovyetler'de mevcut birikimleri parsellemeye kalkıştılar ve yaratılan bütün değerler bir anda çöküşü yaşadı. Bu tehlikeye hemen hemen her örgütte vardır. Önüne geçmenin yolu; partiye, bir fedakarlık örgütü olduğu, çıkar dağıtmadığı, tam tersine insanların en yüce duyguları olan cesaret ve fedakarlık temelinde kendini özlüce katma anlayışıyla yaklaşmaktan geçer. Ancak bu özellikler kazandırabilir. Burjuvaca katılırsanız, hep isterseniz, hantallığı ve tembelliği geliştirirsiniz. Ama proleter tarzı esas aldınız mı, ilerlememek mümkün değildir.

Özgür kadın yaratılmadan savaş geliştirilemez

Gerçekten kadın özgürlüğünü başarmak istiyoruz. Bu temelde yeni tipe ulaşmak istiyoruz. Bu konuda çok yoğun çabalarımız var. Çok iyi biliyoruz ki, özgür kadın yaratılmadan savaş kapsamlı gelişemez. Gelişse de, sosyalistçe olamaz. Özgür kadın hareketinin geliştirilmemesi, hem eşitlik açısından, hem toplumun genelini kapsamadığından başarmak zordur. Kadını partiye katarak özgürleşmeyi derinleştirdik. Bizim bu yaklaşımımız kadar, kimse kadınla çalışmaya cesaret edemez. Ama biz, hem devrimimizin derinliği açısından, hem de ulusal koşullarımız açısından önem verdik.

Güçlü bir kadın özgürlük bilincini, tutkusunu yaratmazsanız, kendinizi örtbas ederek yürütmeye çalışırsınız. O da sağlıklı bir kişiliğe yol açmaz. Bu hususları da dikkatle inceleyeceksiniz. Parti de bu temelde birleşmeye ağırlık verecek, onun temel özelliklerini karışılmış olarak gideceksiniz.

Özgürlük tartışmalarımız devam ediyor, bu tartışmaların içindesiniz. Artık bu temelde de bir katılımı gerçekleştirmenin zamanıdır. Uzatmamak lazım. Zorluklarınız, sıkıntılarınız yine olabilir ama bu, hepimizin yaşadığı durumlardır. Ben yıllardır çekiyorum. Siz yeni yeni çekiyorsunuz. Kadınsınız, daha da sabredeceksiniz. En azından bizim kadar kendinizi verirsiniz, herhalde bizim lehimize bazı gelişmeler olabilir. Ucuz özgürlük beklemek doğru olmaz. Sa-

vaş verilmeden özgürlük kazanılamaz. Belki bu yaşam, geçmişteki çelişkili yaşamınıza göre olmayabilir ve gittikçe de zorlayıcı olabilir, ama unutmayalım ki eski yaşam sömürgeciliğin, faşizmin çizdiği bir yaşamdır. Fazla insani yönü yok. Bizimkinde bir özgürlük davası vardır. Katılımınızı küçümsemiyoruz ama sandığınız gibi basit de ele almıyoruz.

İnsanın yetiştirilmesinin çok zor olduğunu biliyoruz. Ve çok zor yetişen insana değer biçiyoruz, buna kendinizi layık kılacaksınız. Sizi aile okullarına, düzen okullarına bakmayınız. Oralar insanı baştan çıkarmak içindir. Bizim okul, hayatta ayakta kalabilecek insanı ortaya çıkarmakta gerçekten iddialıdır. Lakin pratik tecrübemiz, neyin başılabileceğini şahane bir biçimde gösteriyor. O açıdan katılımınızı, özgürleşmenizi, giderek yeteneklerinizin açığa çıkmasını üstün bir uyum ve disipliyle başarmaktan başka çarenizin olmadığını anlayacaksınız.

PKK böyle bir olaydır. Bu savaştır, ancak böyle yürüyebiliyor. Başka türlü kişilikle, başka tür örgütlenmelerle kimsenin bir şey yapamayacağı artık Türkiye'de on defa, yüz defa ispatlanmıştır. Ayakta kalan bizim tarzımızdır. Bizzat bizim yönlendirdiğimiz hareketler. Özellikle o açıdan en ince detayına kadar okuyup, özümseyip altından kalacaksınız.

Uyumlu ve rahat olmanız gerekir. Bazı arkadaşlar eleştiriyorlar, acaba kendileri de eleştiriye karşılayabiliyorlar mı? Ülkeden gelen arkadaşların eleştirileri var, herhalde burada partileşme gereğini duyacaklar. Çünkü, ülkede partileşme dersi verilmemiştir. Kendilerini zorlayarak da olsa, partileşmeyi sağlayacaklar. Doğrusu burada sağlanan gelişmedir. İyidir, bugünkü kazanımları küçümsemeyin. Kendinizi derli-toplu bir örgütçü haline getirin. Kendinizi ülkede iş yapabilecek konuma mutlaka ulaştırın. Bağımsız, özgür bir kişiliğiniz gelişsin, iş yapma alışkanlığınız gelişsin. Alçakgönüllülük temelinde her yerde kendinizi özgürce yaşatma imkanı oluşturun.

PKK önderlik gerçeği şunu da ispatlıyor; bir insan en zor koşullarda bile kendisini hem yaşatır, hem de başarır. Şimdi bunlar sizin için temel gerçeklerdir. Önderliğin yaşadığı durum, az çok hepiniz tarafından yaşıyor. Yapılan çözümlerlerin artık hepiniz tarafından yapılması gerekiyor. Haddini bilmek, ölçülerini tanımak ve yanlış yaşam alışkanlıklarına artık bir son vermek, zor olmasa gerek. Bu konuda geçmişten fazla bir beklentinizin olmaması gerekiyor. Sizin için geçmiş bir hıçtır. Yeni dönem, özgür yaşamın ve onun örgütlenişinin militanlık dönemidir. Uzun süredir bizim de biraz yaptığımız budur. Düzenin yaşamına kendimizi buluşturmadık, asla bu duruma gelemedik.

Mevcut değerlendirmelerin üzerinde yoğunca durursanız, kesin gelişme kaydedersiniz. Tekrar söylüyorum; küçümsemeyin katılımınızı, ama yeterli de görmeyin. Yapacağınız çok şeyler var. Onları yapmadan parti içinde fazla yol alınamaz. Şehir faaliyetleri veya düşmanın kolayca koltuğu altına alabileceği çalışmalar çok sıkı incelenmesi gereken faaliyetlerdir. Pratiğe yol aldığınızda bütün tedbirleri almış olmalısınız. Bu açıdan süre ne kadar uzarsa, o kadar değerlendirirsiniz.

Yeni bir savaş yılına girdiniz. Bu görkemli bir savaş yılıdır. Bu savaş yılında herkese iş düşecektir. Bu temelde hazırlıklarınızı yapıyorsunuz. Ön cephe olur, geri cephe olur, yeni savaş yılımız kazandırabilir. Kazanılması için her türlü tedbir alınmıştır. Yenilmeyeceğimiz kesindir ama ne oranda kazanabileceğimiz de biraz iradi ve çok planlı, bilinçli

çabalarımıza bağlıdır. Bütün gücümüzü buna vermişiz. Başka hiçbir sorun yoktur. Çoğunuzun *"sorun"* dediğinin kenarından bile geçmiyoruz. Bize lazım olan başarıdır. Başaramazsak, bu ulus için, bu halk için bir hiç olduğumuzu asla unutmayalım. Lafazanlığa da fazla itibar göstermeyelim. Kısaca sizlerin de doğru katılımı, partiyi doğru tanımayı, doğru yaşamayı ve giderek bu temelde bütünleşmeyi sağlamanın hayati olduğunu bilmesi gerekir.

Tabii, diğer gelişmeler var; her tarafta parti, partililer ne yapıyor, nasıl savşıyor, bunu da sanırım izliyorsunuz. Canlı pratiğe bağlı oluyorsunuz. Kendimize güvenimiz var, başaracağımıza da inanıyoruz. Başarı yalnız bizimle olmamalı, olmaz da. Bu, herkesin kolektif çabasının ürünüdür. Sizden de beklenen böyle bir çabaya katkı sunabilmektir. Tek tek bazı eleştiriler yapılıyor, geçmiş gözden geçiriliyor, ki bunlar olmadan aklanmak zordur. Kendinize güveniyorsanız, buna rahatlıkla açık ve özlü cevap veriniz. İkcikliğe, geçiştir-meciliğe girmeye hiç gerek yok. PKK, affedicidir ve doğru yola girilirse, bir insanı başta bile edebilir. Yeter ki, dürüst olun ve kendinize itiraf ettiriniz. Ve bir daha da doğru yoldan ayrılmamaya kendinizi ikna edin. Böyle biri her zaman affedilir.

Umarım bireysel problemleri olanlar, bunu yapıya yansıtmadan hızla aşıyorlar. Parti içinde, kendisi içinde, çevresi içinde sürdürmüyor. Netlik ilkesine

gücünüzle, inisiyatifinizle yapacaksınız. Biz sadece yardımcı olacağız.

Durum böyledir. Özellikle kadın arkadaşların bizden başka bir beklentisi olmasın. Biz kadını himayemize almayız. Biz kadını kölemiz yapmayız. Biz kadını sadece buyruğumuzla yürütmeyiz. Bu, PKK'de yoktur. PKK'de erkek bunu yapmaz. Sizi kendi ayaklarınız üzerinde yürütmeye, özgür yaşamaya, hatta yeteneklerinizle devrim yapmaya zorlarız. Bizim için kadın, bunları yapan kişi demektir. Bizden başka türlü kadın tipi beklemeyin. Tabii ciddi olacaktır, tutarlı olacaktır, oldukça ağırbaşlı olacaktır. Başka türlü de karşımızda tavır içine giremez; oflayıp sızlayamaz, kendini yere atamaz, bunalımlarla uğraştıramaz.

Bütün bunlar düzenin objektif, subjektif ajanlığına girer. Dürüst biri çok açık olur, özlü katılır. Çünkü o çok iyi bilir ki, yoldaşları da o temelde her şeylerini ortaya koymuşlardır. Saygılı olmak gerektiğini bir an bile gözardı etmez. Ne kadar büyük zorluklarla yaşadığını bildiği için büyük destek sunma, katılım sağlama gereğini duyar. Sizin de başka türlü anlayacağınızı sanmıyorum. *"Vay şöyle büyümüşüm, vay şöyle özelliklerim var"* deyip, kendinizi aldatacağınızı da sanmıyorum. PKK'nin iradesi ile çelişeceğinizi sanmıyorum. PKK'yi uğraştıracanızı yine sanmıyorum. Akıllı olacaksınız, bir de yetenekli, özgür, bağımsız bir kişilik temelinde partiye bütünleşeceksiniz, yani partilileşeceksiniz. Ve böyle-

saflarımızda. Başaracağınıza da inanıyorum. Akademimizin geleneğini en iyi bir biçimde özümseyin. Gerçek bir partili gibi, bu süreçten çıkıp ele alacağınız her göreve başarıyla karşılık vereceğiniz kesindir. Biz bu temelde ilgi duyduk, ta buralara geliyoruz. Gerçekten hiçbir fedakarlıktan kaçınmıyoruz. Eşitlik anlayışımız, özgürlük anlayışımız gereği biz bunu yapmak durumunda-yız.

Bunlar, kendimize güvenmekle, kendimize yüklenmekle elde edebileceğimiz hususlardır. Uyduruk kişilik geliştirmek istemeyiz. En iyi kişilik yine PKK'de yetişen kişiliktir. Dediğim gibi, zorluklar olabilir; yüzyılların baskısını bir çırpıda kaldıramayız ama gelişmeleri doğru yola sokmuşuz. İlerlemek size düşer. Siz gençsiniz, yorulmamışsınız. Elinizden gelebilecek her işi fazlasıyla yapacaksınız ve yük paylaşacaksınız. Yıpranan, yorulan bizlere de biraz yardımcı olacaksınız. Beklenen budur. Yoksa çocuk gibi bizi uğraştırmak olmaz. Göreviniz bu değil, tam tersine giderek yük altına girmektir. Bu temelde kendinizi yenileyip, güçlü yoldaşlar haline getirebileceğinize inanıyoruz. Ve başarmanızı da bekliyoruz.

Yaşamın başka dili, yolu yoktur. Bu yaşam çok acımasızdır ve hiç dalga geçmeye gelmez. Öyle rastlantıya, tesadüfe bırakmaya gelmez, mahveder insanı. Şu yakalanan özgür yaşam fırsatı, size sunulabilecek en değerli varlık ve armağandır. Başka hiçbir şey beklemeyin. *"Ne*

"Görev adamı olmak bugün bizim en çok muhtaç olduğumuz hususiyettir. Görev için varız, görev için bağlıyız birbirimize. Görev dışı ne birbirimizi anlarız, ne birbirimize müsamaha gösteririz ne de anlayış gösteririz. Varsa-yoksa her şey görev temelinde bir yoldaşlık içindir. Görevsiz yoldaş olmaz, görevlerden habersiz bir militan çabadan bahsedilemez."

sonuna kadar bağlı kalıyor. Kişilere göre değil, çizginin gereklerine göre çalışmak, bunun partinin bütünlüğü içindeki yerini belirlemek ve ona göre davranmak önemlidir. Tecrübeli arkadaşların vasıtasıyla bu katılımda zorluk çekenler, sanırım hızla bütünleşir. Aksi halde dıştalanırlar. Biz eski tarz yapıyı bırakmayacağız. Eski tarz ordu, savaş anlayışını aşıyoruz. Bu dönemin savaş içinde gelişen yeni tarzı vardır. Siz de bu yeni tarzı buradaki eğitimle yakalayabilirsiniz. Ve bu, kişiyi daha da aktif kılar. Kapasiteyi kullanmaya götürür.

Evet sizin de yaşadığınız biraz kapasiteyi tam kullanmama sorunudur. Dolayısıyla en yeni ve sıradan bir katılım bile PKK'nin büyüklüğünü görerek kendisini bu büyüklükle hızla büyüterek, kendini şekillendirmelidir. Yani biz şunu görmek istemiyoruz: *"Filanlar ne kadar problemlili, filanlar işte kendisini nasıl yere atıyor?"* Bu hikayeleri artık bir daha duymak istemiyoruz. Çünkü düşman bu kadar üzerimize gelirken, biz bir de kendi kendimizle uğraşamayız. Aynı zamanda kişilerin bireysel sorunlarıyla da uğraşamayız. Bunların hepsi düşmana hizmet eder. Çarpıcı savaş sorunlarıyla uğraşırsak, az hata yapar, başarıya ve ayakta kalma şansımız artar. Elinizden geldiğince, güçlü düşüneceksiniz, doğru davranacaksınız, ağızınızla hep iyi söz söyleyeceksiniz. Sağlam tavrın sahibi olacaksınız. Bunu da derin ve çok bilinçli yapacaksınız. Böyle bir yaklaşım sergilemeyi her zaman sizden beklerim.

Zorlukları birlikte kaldıracamız, mücadeledeki yerimizi en iyi biçimde alacağız. Bunun için de kendimizi geçgündüz demeden hazırlayacağız. Öz-

ce mücadele eder, yürür gideriz. Kişilikleriniz, artık buna yanıt verecek duruma gelmelidir.

Özgür yaşam fırsatı, size sunulabilecek en değerli armağandır

Geldiğiniz yerlerden, kişiliklerinizi çok dağınık görüyorum. Burada biraz toparlanıyorsunuz ama, gittiğiniz yerlerde daha sonra tekrar dağılıyorsunuz. Bu doğru değil. Her yoldaş gittiği yerde de partiye layık yaşayabilmelidir. Parti ile yaşam birlikteliğini her şeyin üstünde tutmalı, toz kondurtmamalıdır. Verdiğiniz sözler bu temelde olursa, bir anlam ifade eder. Umarız verdiğiniz söz ve katılımınız da bu temeldedir. Bununla çelişecek ciddi bir duruma yol açmazsınız. Destek ve dayanışma isterseniz, bunu arkadaşlar sınırsız bir çabayla karşılıyor. Ama esas itibarıyla de kendinize hükmedeceksiniz. Kendinizi gerçek bir PKK'li yapıp yürüteceksiniz. Hep söyleyelim; bizim yaptığımız yardımcı olmaktır. Yanlış anlamayın PKK'deki bu olayı. Beklentimize cevap verilmedi mi tepki duyuyorsunuz ama PKK'nin tarzını gözönüne getirseniz, kendinize yükleneceksiniz. Kendi yeteneklerinizi ayaklandıracaksınız. Güçlü insanın yetişmesi de budur. Size de bu, ekmek-su kadar gereklidir, bu, özgürlüktür.

Bu olmadan, mücadelenin hiçbir anlamı yok. Dolayısıyla subjektif, duygusal yaklaşımlarınız yerini objektif ve parti iradesine katılan iradeli bir kişiliğe bırakmalıdır. İradesi olan, objektifliği olan bir katılımın sahibi olmalıdır.

Artık herkesi böyle görmek istiyoruz

mutlu bize ki, biz bu fırsatı elde ettik" deyin. Kesin dürüstseniz, bu böyledir. En mutlu insan sizsiniz, çünkü özgürleşme ve bunu başarma şansını elde etmişsiniz. Yaşamı bu temelde kazanma şansını elde etmişsiniz. İyi bir insandan bekleyebileceğimiz en büyük değer de verilmiştir. Bunun karşılığını, ben iyi bir yoldaşlık olarak görmek isterim. Vermeyeni affetmem. Ve göstermeyi insan yerine koymam. Çünkü yalancıdır, sahtekardır ve affedilemezdir. Hiçbir gerekçeyle de kabul edemem. Bunu da gerçekten unutmayın. Bu ilkeye ben şiddetle bağlıyım. Kim olursa olsun, ben ona ne kadar özlü, dürüst katıldıysam, o da kendini o temelde hazırlar. Katılmazsa affetmem onu. Bu, PKK'nin önderlik gerçeğidir. Aman-sız bir biçimde kulağınıza küpe edin, unutmayın. Unutanlar, kendini uydurmayanlar, her gün bir bölgede kendilerini de değerlerimizi de yerle bir ediyorlar. Kendilerini bir şey sanıyorlar. Sözlerimize kulak asmıyor, kötü kaybediyorlar. Onlarca kadın-erkek öyle gitti. Doğrusu, bizim öğrettiğimiz tarzda, sadakatle bağlı kalınsaydı, hepsi yaşardı ve başarılıydı. Bunu düşman da biliyor, söylüyor. Böyle ucuz kaybetmektense, zor da gelse, bizim söylediğimiz gibi yaşayın ve başarın.

Rolünüzü oynayın. Önümüzdeki dönemde hepinize ülke sahası ve çalışmaları açıktır. Ama gittiniz mi, bilelim ki, elinizden gerçekten iş gelecek. Gerçekten tuttuğunuzu koparacaksınız. Bize bu vaadi verin. Sizi bu temelde arzulanığınız ülke sahasına, halk gerçeğimize kavuşturalım. Bunun dışında bir gidiş tarzını asla kabul etmeyelim.

Toplumsal yaşamın ve ilişkilerin demokratikleşmesi için erkeği öldürmek

Özgürlük probleminin çözümünün kökenine cinslerin özgürleştirilmesini koymak özgür toplumun kuruluşunun doğru sosyalist formülasyonunu bulmak demektir. Devlet-iktidar ve savaş kavramlarıyla erkeklik kavramının bu kadar iç içe geçtiği günümüz dünyasında, hele de Orta-doğu'da kadın-erkek ilişkisi etrafındaki sorunlar yumağına doğru yaklaşabilmek büyük bir zihinsel devrim demektir.

Bu zordur, ancak bu sorunlar da doğrudan insanı ilgilendiren, çözüldüğünde insanın ruhundaki zincirlerin de çözüleceği kilit sorunlardır. Kadın erkek ilişkileri ve bu ilişkilerin sorun-sallaşmasının yol açtığı toplumsal-bireysel tahribat özgürlük önündeki en temel sorun olarak değerlendirilmektedir. Bu sorun çözülmeksizin toplumun özgürlük ve eşitlik sorununun çözülemeyeceği genel kabule de ulaşmıştır. Kadının özgürlük düzeyi, toplumun özgürlük düzeyinin parametresi olarak alınmaktadır. Bu nedensiz değildir. Zira doğamız gittikçe büyüyen ve sonuçları kaldırmaz boyutlara ulaşan sorunlar altında inlemektedir ve hangi soruna el atılsa, hangi sorunun altına bakılsa karşımıza iktidarcı, mülkiyetçi ve devletçi erkek aklı çıkmaktadır.

Kadın erkek ilişkileri tüm çağların en temel sorunu olagelmıştır. Çünkü

bu ilişkiden kopuk hiçbir olgu yoktur. İki cins arasındaki ilişki mahrem, özel, kamuyu dolaylı ilgilendiren bir ilişki olarak tanımlanmasına rağmen gerçek tam tersidir. Kadınla erkek arasındaki ilişki en toplumsal ilişkidir. Toplum zaten bu ilişkinin açılımıdır. Ancak bu ilişki tartışılmaya başlandığında hızla özelleşmekte ve kadın sorununa dönüşmekte “Kadın” ve “sorun” kavramları adeta özdeşleştirilmektedir. Böylece de mesele içinden çıkılmaz bir hale getirilmektedir.

Kadın ‘sorun’ değildir

Kadın-erkek ilişkilerinin hangi ölçütlerle ele alındığı ve tanımlandığı önemlidir. Bin yıllarca kadın olgusuna iktidarcı, mülkiyetçi ve devletçi erkek aklının yönelttiği aşağılayıcı, karalayıcı söylem kadın gerçeğinin üzerini sorun örtüsü ile kapatmıştır. Kadının tarihsel-toplumsal gerçeği sorun kavramı ile yan yana getirilerek, tarihsel-toplumsal boyutu yok sayılmakta, kadının böylelikle hala sorun olarak algılanması sürdürülmektedir.

Kuşkusuz kadın etrafında dile gelen yığınla sorun vardır. Kadın olgusu bile başlı başına bir sorun yumağı haline getirilmiştir. Ancak bu gerçeklik hiçbir zaman sorunun kadın olgusu olduğu anlamına gelmez; kadın sorun değildir. Esasında tüm toplumsal sorunlar kadının tarihsel-toplumsal ger-

çekliğinin inkar ve imhaya tabi tutulmasıyla başlamıştır.

Tüm canlılık özelliklerinin en üst düzeyde temsilcisi olan insan ve onun toplumu, en temelde kadınla erkeğin özgür ve eşit birliği olarak varlık bulmuştur. Tarihin bir yerinden sonra kadın bir sorun yumağı haline gelmişse bu erkek egemenlikçi, devletçi sistemin yapısal çarpıklığının sonucudur. Onun özgürlük, eşitlik ve barış karşıtlığının, yalan, gasp, zulüm temelinde varlık bulmasının sonucudur. Kadın söz konusu olduğunda, sorun olarak algılanması bundandır. Bir sorun vardır ve ciddidir ancak bu sorunun kaynağı kadın değildir. Kadının öz kimliğinin imhası ve inkarı temelinde inşa edilen egemenlikçi, devletçi uygarlık sistemi ve onun mantık silsilesidir. İşin kötüsü egemen güçlerce üretilen bu mantık erkeğe de mal edilmiştir.

Devletçi uygarlığın çıkış sürecinde kadına ve sistemine yönelik yürütülen kırım hareketlerinde, katliamlarda özgür kadını ve sistemini tehdit olarak algılaması öğretilmiş erkekler kullanılmıştır. Bu hala da sürmektedir. Sistem bu erkeğin ağzından ve elinden kadına kendini inkar etmeyi ve devletçi sistemin biçtiği kefeni giymeyi dayatmaktadır.

Açıktır ki bu tür yaklaşımlar terkedilmedikçe hiçbir toplumsal sorun çözülemez. Toplumsal sorunlar zirve

yapmış durumdayken Önder Apo'nun insanlığın özgürlük sorunsalına kadın sorunu üzerinden yönelmesi çözüm konusunda kendisinden önceki tüm çıkışları aşan bir kapsam ve derinlik yaratmıştır.

Kadınla erkeğin arasındaki kopuşma ve karşıtlaşmanın en hızlandığı bir tarihsel süreçten geçiyoruz. Bunun hangi toplumsal sorunları tetiklediği, tetiklemekten de öte bizzat yarattığı sır değildir. Dolayısıyla Önder Apo'nun bu konuda geliştirdiği kavramlar ve tanımları doğru anlamak gerekmektedir. Bu konuda erkek egemenlikçi sistemin zihniyet, politika ve uygulamalarının nelere yol açtığı ortadadır. Onun yıkıcılığını, zalimliğini, hoyrat ve zorba karakterini görmek için etrafımızda sayısız örnek vardır. Dolayısıyla bu kavramlara kıymetini bilerek yaklaşmak son derece önemlidir.

Önderliğimizin kadın ve etrafında yaratılan sorunlar üzerine geliştirdiği kavram ve kuram sayesinde insanlığın bu ilk, bu en büyük ve bu en köklü sorununu çözmeye fırsatı doğmuştur. Kadına karşı uygulanan siyasetin inkar-imha ve köleleştirme ekseninde inşa edilmesi ve kesintisiz günümüze kadar taşırılması sorunun esasını oluşturmaktadır. Toplumsal yaşamın bu eksende kurulması özgürlük sorununun giderek daha fazla derinleşmesine ve çözümsüzlüğüne hizmet etmiştir. Toplumsal krizlere ve çık-

mazlara yol açmıştır.

Bu nedenle kadın ve erkek gerçeğini tarihsel-toplumsal boyutlarıyla doğru tanımlayarak ve tanıyarak mücadeleye atılmak, özgürleşme sürecine doğru ve yapıcı temelde katılmak anlamına gelmektedir. Bu ise sadece kadın-erkek ilişkisinin değil toplumsal yaşamın ve ilişkilerin demokratikleşmesi için kilit önemdedir.

Reel sosyalizm ve ulusal kurtuluş deneyimleri özgürlük sorunsalının kendiliğinden çözülemeyeceğinin sayısız örneğiyle doludur. Önemli olan bu örnekleri doğru değerlendirip aynı hata ve çıkmazlara düşmemektir. Önderliğimiz ve hareketimiz çıkardığı tarihi derslerle özgürlük sorununa yeni açılımlar getirerek aynı hataların önüne geçmeyi önemli oranda başarmıştır. Önderlik gerçeğimizde bu konudaki tehlike ideolojik-felsefi-siyasal ve örgütsel boyutlarda bertaraf edilmiştir. Özgür toplum projesi geçmiş toplumsal pratiğin kapsamlı değerlendirmesi temelinde ortaya konulmuştur. Evrenin ve doğanın olduğu kadar toplumun yasaları da çözülerek insanın özüne en uygun özgürlükçü ve eşitlikçi sistem temellendirilmiştir.

Toplumsal oluşumun ve gelişimin bilinenen çok daha karmaşık ve çok boyutlu olduğu yine toplumdaki her bir birim ve bireyin kendine özgü yollarının bulunduğu artık genel kabul görmektedir. Düşüncenin, toplumun,

“Erkek sisteminin çok yüzlülüğü, aldatıcılığı ve zalimliği erkeğin özgürleşme zemininin yeniden oluşturulmasını zorunlu kılmaktadır. Üzerinde durduğu sahte zemin özgürlükçü bir zemin değildir. Erkek zemini her türlü özgürlüksüzlüğün, eşitsizliğin, köleliğin üzerinde yükseldiği ve bu nedenle parçalanması gereken bir zemindir.”

insanın, maddenin oluşumu ve gelişimi ayrılmaktan çok farklılık temelinde gerçekleşmektedir. Gördüğümüz ve göremediğimiz çeşitliliğiyle evren farklılaşarak var olmaktadır ve bu yasa toplumsallığımız için de geçerlidir.

Erkek aklının gelip dayandığı yer

Toplumsal yaşamdaki en temel çelişki, doğal toplumdan devletçi uygarlığa geçişle birlikte eril, hiyerarşik ve devletçi toplumun oluşturulması; bunun için kadından başlatılan ve giderek tüm topluma yayılan köleleştirme. Köleleştirme iktidar-mülkiyet ve devletin doğasında vardır. İktidar ve sermaye sahipleri amaçlarını gerçekleştirmek için düşünceden koparmayı, politikadan dışlamayı ve ahlaksızlaştırmayı her zaman esas almışlardır. Köleleştirme bu esaslar üzerinden geliştirilmiştir. Dolayısıyla kadını ve erkeğiyle insanın özgürleşmesi problemi açıktır ki yeni bir yaklaşımı ve paradigmayı gerektirmektedir. Hareketimizde bu Önderlik çabalarıyla önemli bir düzeye ulaştırılmıştır. Özgür insanı tanımlamak ve inşa etmek her zaman Önderliğimizin temel çabası olmuştur. Çünkü cinsiyetçi, devletçi, mülkiyetçi ve köleci zihniyet altında şekillenen bir insanın özgürlük problemi çözülmeden onun özgür toplumsallığın inşa sürecine katılması mümkün değildir. Katılsa bile bu doğru ve yapıcı bir katılım olamamaktadır.

Sistemin girdiği kaos aralığı onu birçok alternatifte açık duruma getirmektedir. Kaos aralıklarında Önder kişiliklerin ve hareketlerin “*Nasıl yaşamalı?*” “*Nasıl savaşmalı?*” “*Nasıl örgütlenmeli?*” sorularına verdiği yanıtların doğruluğu ve toplumsal ihtiyaçlara cevap olma kapasitesi kaostan çıkışta bir seçenek olarak yaşamsallaşmalarına neden olabilmektedir. Ezilenlerin ve emekçilerin özgürlük arayışının hüsrana ve geriye düşüşle sonuçlanmayacak doğru bir formüle

kavuşturulması çabası; Önderliğimizin reel sosyalizmin yıkılışından sonraki temel çabası olmuştur. Geliştirdiği felsefi-ideolojik-stratejik açılımlar kadar bunların hareketimizin ilişki ve yaşam tarzına, kadro gerçeğine mal edilmesi, giderek bunun bir toplumsal kültüre dönüşmesi kadın üzerinde kurulan ve tüm toplumu yutan kölelik çarkının çözülmesiyle paralel gelişmiştir.

Hareketimiz, doğal toplumun kadın öncüllü ahlaki-politik yaşamını güncellemeyi esas almaktadır. Devletçi sistem karşısında özgürlükçü bir duruş sergilemek, bu yaklaşımın felsefi-ideolojik esasları ve ilkelerini bilince çıkarmakla ve kendi yaşamında bunun gerçekleşebileceğini kanıtlamakla mümkündür. Zira altından kalkamaz hale gelen tüm toplumsal sorunların temelinde devletçi-iktidarcı-hiyerarşik eril zihniyetin doğada, toplumda ve bireyde yarattığı tahribat bulunmaktadır. Bu zihniyetin içerildiği erkek ve kadın amansız bir mücadele temelinde aşılmazsa özgürlük bir hayal olarak kalmaya devam edecektir.

Önderliğimizin özgürlük arayışının derinliği, sosyalizmi daha kapsamlı, daha derinlikli yaşamsal bir olgu olarak ele alışı, hareketimizi özgürlüksel anlamda yeni açılımlara götürmüştür, götürmektedir. Kürdistan Kadın Özgürlük Hareketinin gelişmesi, Kadın Ordulaşmasının kurulması ve direnişleriyle tarihimize yön veren öncü kadın gerçeğinin açığa çıkması Önderliğimizin “*kadın sorunu*” üzerindeki yoğunlaşmalarının sonucudur. Erkek kişiliği üzerindeki yoğunlaşmalar ise kadın gerçeğinin devrimimizin temel dinamiği ve itici gücü haline gelmesiyle eş zamanlı olarak derinleşmiştir.

Hareketimiz çıkış aşamasında reel sosyalist öğretiden, onun devletçi, eril zihniyetinden etkilenmiş ve bu militan gerçeğine, kurumsal yapılanmasına, ilişki tarzına, hareketimizin strateji ve taktiklerine yansımıştır. Ancak Önderliğimiz her zamanki şüpheli ve sorgulayıcı özelliğiyle bu durumu sü-

rekli değerlendirme konusu yapmış ve önemli bir düzeyi açığa çıkarmıştır. Sistemle benzeştiren iktidarcılık-devletçilik ve erillik sürekli sorgulanarak aşılmaya çalışılmıştır. Önderliğimiz özellikle 90’lardan sonra hareketimizin reel sosyalizmden ayrılan yönlerini güçlü izahlarla ideolojik formülasyona kavuşturmuştur. Bu süreçte geliştirdiği “*Erkeği öldürmek*” ve “*Kopuş teorisi*”ni demokratik sosyalizmin temel ilkeleri olarak tanımlamıştır. Hareketimizin reel sosyalizm başta olmak üzere kendinden önceki özgürlük arayışlarından farkı en belirgin olarak bu konuda ortaya çıkmıştır.

Devletçi uygarlıkla hesaplaşmaya dönüşen mücadelemizde başarı özgürleşme düzeyine, özgürleşme ise en can alıcı ve kapsayıcı çelişki olan cins çelişkinin doğru çözümlemesine bağlı olarak ele alınmaktadır. Bu nedenle özgürlük yolundaki tüm çıkmazları aşma arayışında adres, kadına yaklaşım olmaktadır. Çünkü kadın, iktidarcı, mülkiyetçi ve devletçi sistemin canlılar aleminde yarattığı olumsuz sonuçların en çarpıcı örneğidir. Kadın, kapitalist modernist sistemde ölümcül bir toplumdaki silahına dönüştürülmektedir. Toplumu yapan, yaşatan ve sürdüren temel güç olarak kadın kendi yavrusunu yiyen bir canavara dönüştürülmeye çalışılmaktadır. İktidarcı, mülkiyetçi ve devletçi erkek aklının gelip dayandığı yer burasıdır.

Erkeklik sosyolojik bir olgudur

Erkeklik olgusunun doğru bir tanıma ihtiyacı vardır. Devletçi uygarlığın kaynağındaki erillik dikkate alındığında, erkekliği salt biyolojik bir olgu olarak tanımlayamayız. Erkekliğe dair tüm analizler bizi iktidarcı, mülkiyetçi ve devletçi sisteme götürür. Bu anlamda erkekliğin tahlili bütün iktidar ve güç ilişkilerinin tahlili demektir. Kadının nesneleştirilmesine dayalı cinsel farklılaşma, toplumsal sistemin

örgütlenişinde sınıfsal farklılaşmadan daha etkili olmuştur. Bu da erkekliğin esasında sosyolojik bir olgu olduğunu kanıtlar. Erkek sisteminin çok yüzlülüğü, aldatıcılığı ve zalimliği erkeğin özgürleşme zemininin yeniden oluşturulmasını zorunlu kılmaktadır. Üzerinde durduğu sahte zemin özgürlükçü bir zemin değildir. Erkek zemini her türlü özgürlüksüzlüğün, eşitsizliğin, köleliğin üzerinde yükseldiği ve bu nedenle parçalanması gereken bir zemindir. Ancak bu zeminin ve yol açtığı erkek kişiliğinin tahlili ve aşılmasıyla özgürlükçü adımları güçlendirebiliriz.

Bu erkekliği çözümlemek, erkeğin doğal toplum sürecindeki kadını-doğayla uyumlu doğasına yakın bir erkeklik tanımına ulaşmak ve bunu yaşamsallaştırmak, toplumsallığımızın olduğu kadar doğamızın da kurtuluşu için şarttır. Erkeklik olgusu doğal toplumdan sınıflı-kentli-devletli topluma geçtikten sonra ortaya çıkar. Dolayısıyla erkeklik bu kavramlarla eş anlamlı bir karakterde gelişmiştir. **Erkeklik kentlilik, sınıfcılık, devletçiliktir.** Toplumun bir avuç elitin çıkarına hiyerarşiye dayalı, tek cinsin lehine görünmekle birlikte her iki cinsin de aleyhine biçimlendirilmesidir. Önder Apo bu nedenle; “*Erkeği öldürmek aslında sosyalizmin temel ilkesi. Orda iktidarı öldürmektir. Orda tek taraflı hakimiyeti, eşitsizliği öldürmektir. Orda hoşgörüsüzlüğü öldürmektir. Bu kavram bu kadar genişletilebilir*” demektedir. Bu tespit erkekliğin öldürülmesiyle toplumsal özgürleşme önündeki en temel engellerden birinin aşılabacağına işaret etmektedir. “*Erkeği öldürme*” kavramı bu anlamıyla kapitalist uygarlığın da üzerinde yükseldiği hegemonik, hiyerarşik devletçi sistemin dayanağı olan esas zeminin ortadan kaldırılmasını ifade etmektedir.

Doğal toplumdan sapmayla başlayan ve günümüze kadar uzanan hegemonik, hiyerarşik devletçi sistemin yarattığı iktidarcılığı, hiyerarşiyi, eşitsizliği ve köleleştirmeyi ifade eden

erkekliği öldürmeden bu sistemin parçalandığı kadın-erkek gerçeğini ve bunların özgür toplumsallığını yeniden oluşturmak mümkün değildir. Hiyerarşiyi değil dayanışmayı, mülkiyetçiliği değil ortaklaşmayı, ayrışmayı değil birliği, tekleşmeyi değil farklılığı esas alan, özne ve nesne ayrımının bulunmadığı kadın eksenli yaşam biçiminin yeniden insanlığın gündemine konulması iktidarcı, mülkiyetçi ve devletçi sisteme yönelik en büyük özgürlüksel çıkıştır.

Kent-sınıf ve devlet ekseninde yükselen erkek egemenlikli merkezi uygarlık sistemiyle birlikte toplum ve doğa üzerindeki tahakküm de başlamıştır. Bu esasında erkek ve kadının yeniden tarif edilmesi üze-

rinde şekillenen bir sistemdir. Kadının nesneleştirilmesi, zevk nesnesine dönüştürülmesi, doğum makinesine çevrilmesi, iradesizleştirilmesi ve köleleştirilerek yaşam dışına itilmesi bütün kötülüklerin sökün etmesine neden olmuştur. Köleleştirilen kadınla kölelik, iradesizlik, tahakküm, insanın başka bir insan üzerinde her türlü tasarrufu kendine hak görmesi, mülkleştirme, zulmetme, hükmetme, yalan ve talan meşruiyete kavuşturulmuştur. Bütün kötülükler ve zalimlikler kadına uygulandığında meşruiyet zeminini bulmuştur. Kadının aşağılanması temelinde geliştirilen nesneleştirme temelinde toplum önce kadın ve erkek diye parçalanmış, ardından sınıflar, kastlar, elitler, ayrıcalıklar, kutsallar, tanrılar biçiminde ayrımlara uğratılmıştır. Erkek karşısında kadından istenen uysallık, itaat, kendini sunma egemenler karşısında tüm toplumdan istenmiştir. Toplum bu nedenle büyük yalanlar ve şiddet temelinde iradesizleştirilme operasyonlarına tabi tutulmuştur. Önce zihni bulandırılmış, ardından politikasızlaştırılmış, ahlaki özellikleri dejenere edilerek “*konuşan hayvan*” derekesine düşürülmüştür.

Tanrıların dışkılarında yaratıldığına inanacak kadar; kendini tanrı kralların eki, uzantısı biçiminde tarif edecek kadar; o öldüğünde onunla birlikte gömülecek kadar uysal, itaatkar ve köle kılınmıştır. Kadında aldığı kölelik, kadından beklediği itaat, kadından beklediği sınırsız kendini sunma egemenler tarafından kendinden istendiğinde, erkek bunu hiç yadırgayamamıştır, reddedip karşı koyamamıştır. **Erkek, kadına önce düşman, sonra sahip kılınmış ve bu temelde teslim alınarak özgürlüğü savunamayacak kadar köleliğe aşı-**

na hale getirilmiştir. Bu yüzden kadının düşürülmesine ortaklık eden erkeğin de köleleştirilmesi fazla sürmemiştir. Amargi sözcüğü kadınların çığlığında olduğu kadar erkeklerin kayalara kazıdığı yazarlarında da yankılanmıştır. Çünkü kadını özgür ve eşit ilişkiler gerçeğine ihanet eden erkek köleleştirilmenin her biçimine açık demektir. Burada bir nevi köleleştirilen kadınla avlanmış, buna alıştırılmış, bunu erkek olmanın gereği olarak bellemiş bir erkeklik söz konusudur ve bu erkeklik devletçi uygarlığın eseridir.

Hükmetme, zulmetme, gasp etme gibi ahlaki politik toplumun lanetlediği tüm özellikler -kadın lanetlenir, kadın gasp edilir, kadın darp edilirken- aslında tüm topluma mal edilmiştir. Kadın değil sadece, onun kurduğu toplumsallığımız lanetlenmiştir. Tüm insani özelliklerimizi ve güzelliklerimizi kazandığımız toplumsallığımız gasp edilmiştir. Kadına indirilen her darbeye insanlığımız, vicdanımız, adalet-eşitlik ve özgürlük duygularımız parçalanmıştır. Hedef haline getirilen kadın üzerinden tüm toplum vurulmuştur. Kadına uygulanırken bütün toplum dışı, toplum karşıtı yaklaşım ve uygulamalar meşrulaştırılmıştır. Kadın üzerinden tüm toplum iradesizleştirilerek küçük bir azınlığın kölesi haline getirilmiştir. Kadın kaybettikçe erkek-toplum-doğa zincirleme kaybetmiştir.

Erkeğe yeni kimlik

Klasik erkeklik bu temelde yaratılmıştır. Kadına karşıtlık temelinde yaratılan ve tüm toplumsal sorunların kaynağı olan egemenlikçi zihniyet erkeğe bu biçimde mal edilmiştir. Kadını ve erkeği ile insanlığımızı büyük kaybetmeye böyle başlamıştır. Gelinek noktada doğamızla birlikte toplumsallığımızı kaosa sürükleyen kapitalist modernite, bu egemenlikçi eril zihniyetin zirve yapmış halidir. O günden bu güne iktidar ve sermaye tekellerinin çıkarları temelinde güçlendirilmiş, derinleştirilmiş ve erkek cinsine mal edilmiş bu zihniyetin özünde ne erkek cinsiyetle ne de insan gerçeğiyle bir alakası vardır.

Dolayısıyla bu zihniyete göre aslında kadın gibi, erkek de yoktur. İktidar ve devlet katında herkes kuldur. Herkes sonsuz itaat etmesi gereken, sonsuz kendini sunması gereken, sonsuz uysallık göstermesi, hatta şükretmesi gereken "karı"dır. Köleler, serfler, işçilerdir. Bu gerçeklik içinde erkek de kadın da özlereinden ve insani değerlerinden koparılmıştır.

İnsanın özgürce yaşaması demek öz iradesi ve öz bilinciyle varlığını sürdürmesi demektir. Devletçi uygarlık sisteminde sadece kadının değil erkeğin varlığından söz etmek de mümkün değildir. Yaşanan erkeklik iradesiz, egemen sistem tarafından inşa edilmiş, işbirlikçi ve zorbadır. Kadın üzerindeki despotik, egemenlikçi, eşitlik ve özgürlükten uzak yaklaşımlarıyla sistemi yeniden üretmekte, sisteme meşruiyet kazandırmaktadır. Yalancı, piyon ve sahtedir. Yıkılması, öldürülmesi gereken bu erkeklik, yalancılık ve zorbalık temelinde iradesizleştirildikçe iradesizleşen bir ikiye bölünmüştür.

Kadın da erkek de devletçi uygarlıkla birlikte doğal özelliklerini yitirmişlerdir. Ancak yaşam kadınla erkeğin ilişkisi üzerine kuruludur. Bu ilişkiye kölelik, iradesizlik, eşitsizlik, tek yanlılık, şiddet ve sömür damgasını vuruyorsa yaşama da bu özellikler damgasını vuruyor demektir. Toplumda bu özellikler meşru ve geçerli demektir. Bunu kodlayan, bunu işleyen zihniyet hakim demektir. Erkek kadından, insan doğadan, birey toplumdan kopuk ve ona karşıt demektir. İşte bu nedenledir ki egemenlerin binlerce yıldır besleyip büyüttüğü bu erkekliğin öldürülmesi, kadın erkek ilişkilerinin özgürlük ve eşitlik temelinde yeniden inşası ve yaşamın özgürleşmesi anlamına gelmektedir. Bu erkekliğe dayanarak varlık bulan devletçi uygarlığın sonu demektir. Sahte yaşam, sahte erkek, sahte kadın,

sahte eşitlik ve özgürlük yalanları böyle son bulacaktır. Kadın ve erkeğin yaşamı yeniden özgürlük ve eşitlik temelinde kurmaları bu erkekliğin öldürülmesi üzerinden gerçekleşecektir.

Erkeği öldürmekten kasıt fiziki olarak yok etme veya imha etme değildir. Böyle kaba ele alınamaz ve yorumlanamaz. Kastedilen insanın toplumsal gerçeğine ve doğasına karşıtlık temelinde kurulan egemenlikçi sistemin ürünü erkek kimliğinin reddedilmesi ve özgürlükçü esaslar üzerinde yeniden inşa edilmesidir. Erkeğe özgürlükçü, eşitlikçi, barışçıl, paylaşımcı, demokratik yeni bir kimlik kazandırılmasıdır. Kapsamlı bir zihinsel, ruhsal ve duygusal değişimle erkeğin kadınla-doğayla-toplumla ve kendiyile yeniden buluşmasıdır.

Elbette ki bu kendiliğinden gerçekleşecek değildir. Ciddi bir zihinsel, ruhsal ve duygusal yoğunlaşma istemektedir. Sadece yoğunlaşma da yetmez sistemin erkek egemen ideolojisi başta olmak üzere kuramsal-kavramsal ve kurumsal gerçekliğine karşı da ciddi bir direnişi gerektirir. Özgürlük ve eşitlik ekseninde toplanan sistem karşıtı direnişte yer almayı gerektirir. Zira yeni erkeğin yaratılması bu direniş ve mücadele sürecinden koparılamaz. Bu erkeklik ne laf olsun diye, ne tesadüfen ne de erkek bireyler böyle istiyor diye geliştirilmiştir. Bu, sistemin bir şifresidir. Bu erkeklik bir iktidar ve hegemonya tesisi için yaratılmıştır. Kadının eşitlikçi ve özgürlükçü düzeninin yıkılması kadar; devletçi-iktidarçı sistemin toplumsal temelini oluşturma da bu erkek kimliğinin yaratılmasıyla sağlanmıştır. Bu kimliği reddetmek bu kimlik üzerinden geliştirilen, meşrulaştırılan, kurumlaştırılan sistemi reddetmektir.

Erkekliğin öldürülmesi olgusunu bu kapsam ve derinlikte kavramak yine pratik gereklerini yerine getirebilmek ifade edildiği kadar kolay değildir. Bu, beş bin yıllık kodların, zihni örgülerin, duygu ve güdülerin aşılması demektir. Yaşamın tüm alanlarına ölümcül bir asalak gibi kök salmış olan devletçi sistemin son temsilcisi kapitalist moderniteye dur diyebilmektir. Kadın karşısında sağlanan avantajlardan vazgeçme, şahsında bu erkeklik üzerinden hüküm süren sisteme dur deme, bunun gerektirdiği zihni-nefsi-hissi mücadeleyi yürütme büyük bir özgürlük tutkusu ve eşitlik anlayışı gerektirmektedir. Bu ciddi ve derinlikli bir kişilik savaşı olmadan gerçekleşilemez.

Kadın karşısında sunulan sözde avantajların bedelinin ne kadar ağır olduğunu anlamaksızın erkeğin özgürleşme sorunu çözölemeyecektir. Kadın açısından köleliğini fark etme ve buna karşı mücadele yürütme hiç de zor olmazken, erkekte köleliğini farketmek, anlamak ve bunu aşma çabası içine girmek çok sancılı olmaktadır. Erkeğin yaşadığı kölelik ve yol açtığı sorunlar bile "kadın sorunu" biçiminde adlandırılmaktadır. Kadın sorunu da adı üzerinde zaten kadınlara özgü bir sorun gibi algılanmaktadır. Yaşamdan silinmesi, iradesi, varlığı, duygu ve düşünceleri, üretkenlik ve yaratıcılığı dumura uğratılmış kadın karşısındaki erkek konumu, milyonlarca erkek için en vazgeçilmez konum durumundadır. Sokakta, işyerinde, okulda devlet karşısında yaşadığı aşağılanma, horlanma, 'karı'laşma ne düzeyde olursa olsun kadın karşısında kendini kral gibi hissetmeyi vazgeçilmez görmektedir. Buna dayalı

sistemin yıkılmasını kendi erkekliğinin yıkılması olarak görmekte ve ona dört elle sarılmaktadır. En demokrat ve devrimci olanında bile bu erkekliğin en büyük hakaret, onuruna en büyük saldırı, en büyük aşağılama olduğu fazla anlaşılmamaktadır. Yine bu erkek kimliğinin ne kadar incelikli yöntemlerle kendini bir kültür haline getirdiği, bilinçaltına sızdığı, güdü, davranış ve duyguları kodladığı görmezden gelinerek kendini bu kimlik dışında tanımlama gibi kolaycı yaklaşımlar gelişebilmektedir. Dolayısıyla bu erkeğin öldürülebilmesi için önce tanımlanması ve yakalanması zorunlu olmaktadır.

Kadın kendine biçilen tüm rollerin yanında dev-

▼ Erkeğin özgürleşebilmesi için sadece kendi egemen erkekliğiyle değil, sistemin dayanağı haline getirilmiş köle kadın gerçeğiyle de savaşması gerektir.

▼ Erkek, kadına önce düşman, sonra sahip kılınmış ve bu temelde teslim alınarak özgürlüğü savunamayacak kadar köleliğe aşına hale getirilmiştir.

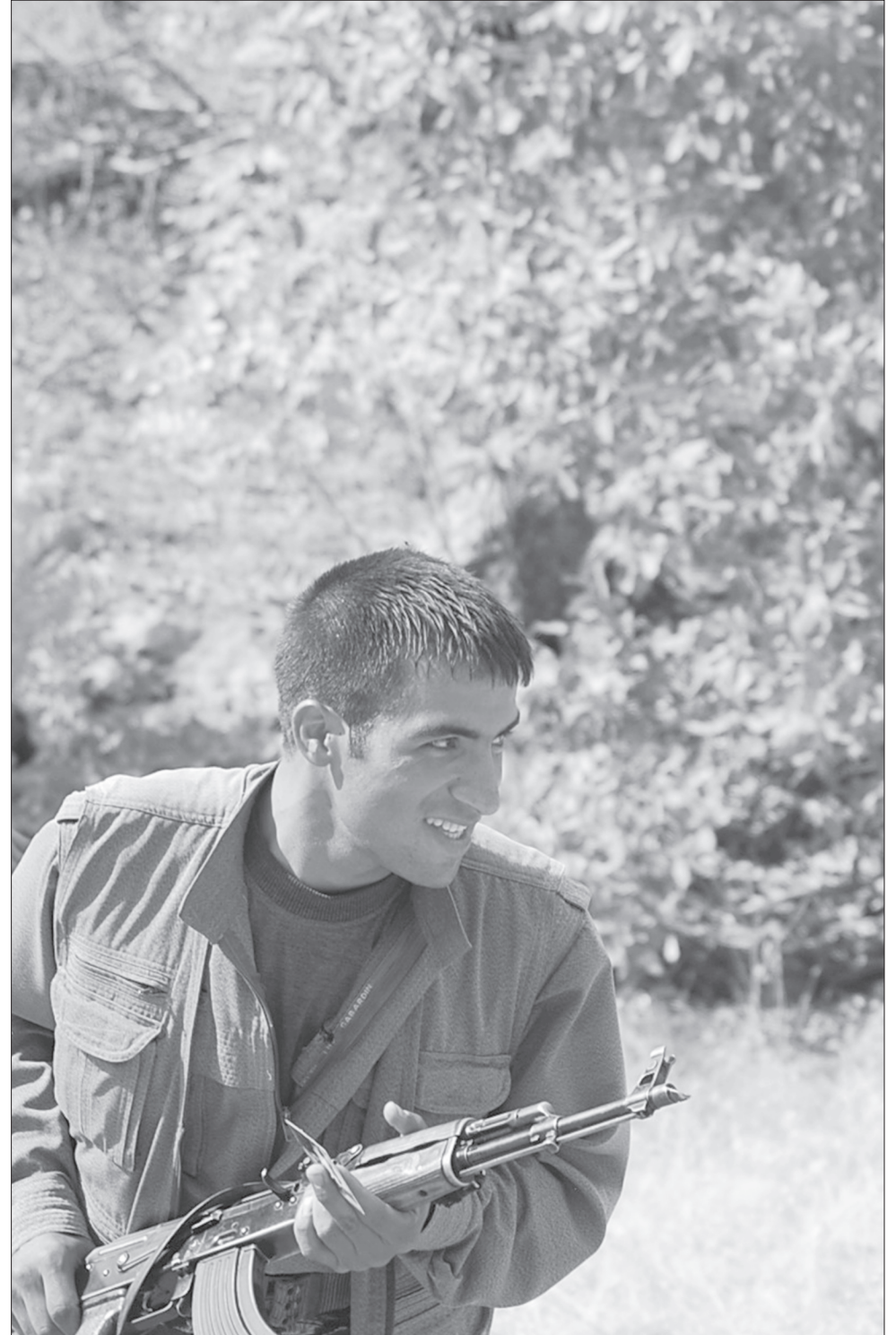
letçi sistemin ezdiği, horladığı, sömürdüğü erkeğin tüm öfke ve isyan duygularını emen, rehabilite eden, sistemi koruyan bir rol de oynamaktadır. Kadını en çok kullanan, en çok sömüren, en çok tüketen sistem olduğu halde yarattığı özgürlük yanılsamasıyla kadınları sisteme bağlamaktadır. Devletli uygarlığın kadında yarattığı yanılsama derinliktir. Kapitalist modernite bunu karadeliğe çevirmiştir. Daha da kötüsü kadını sahte özgürlük hayalleriyle sistemin sürdürülmesi ve korunmasına bekçi haline getirmektedir. Dolayısıyla erkeğin özgürleşebilmesi için sadece kendi egemen erkekliğiyle değil, sistemin dayanağı haline getirilmiş köle kadın gerçeğiyle de savaşması gerektir.

Erkek sorunu

Erkek, özgürlük sorununun çözümünde ancak böyle rol oynayabilir. Bu, erkekliği öldürmeyi yaşamsal bir sorumluluk olarak görmeyi ve bunu süreklileşen bir yaşam biçimine dönüştürmeyi gerekli kılmaktadır. Özgürlük mücadelesinde yer almak, kadın ve erkek için mutlak özgürleşme anlamına gelmemektedir. Kadın ve erkek için özgürleşme sorunları derinliklidir.

Burada görülmesi ve ortadan kal-

dırılması gereken şey; kadını iradesizleştirerek, köleleştirerek egemenlik altına alan ve yok oluşa sürükleyen devletçi, iktidarçı, şiddetçi erkek zihniyettir. O yüzden kadın sorunu deyince en çok erkek sorununu anlamalıyız. Hakikatini yitirmiş erkek ve onun yol açtığı sorunlar gelmeli aklımıza. Bu erkekliğin inşa edilmesiyle birlikte ki toplumsal sorunlar sökün

etmiştir. Evrenin en muhteşem ikilisi olarak beliren kadın-erkek ilişkisi bozulduğunda evrenin dengesi de bozulmuştur. Erkek, kadını tahrip ettikçe toplumu, doğayı en çok da kendini tahrip etmiştir.

Küçük bir elitin iktidarı için şekillendirdiği erkek zihniyeti ne kadar benimsendiyse kadın ve erkek o kadar birbirinden uzaklaşmış ve birbirini kaybetmiştir.

Kadını kaybeden erkek aslında yaşamı kaybetmiştir. O günden beri her şeyi yarımdır, her şeyi sakattır. Bakışı sakattır, düşüncüsü sakat, algılaması sakattır, yorumlaması sakat. O yüzden ki bütün eylemleri sakat olmaktadır. Erkeğin yıkıcı gerçeği bu yüzden. Kadını ikinci sınıf gören, dışlayan, tahakküm altına alan, kadını nesneleştirerek öldürmek dahil üzerinde her türlü tasarrufa yönelen erkek aklı ve eylemi içinde bulunduğumuz zamana katlanarak ulaşan ve altından kalkılamaz bir hal alan toplumsal ve doğasal sorunların yaratıcısı ve büyütücüsüdür.

Önder Apo şimdiye kadar geliştirilen özgürlük teorilerinde sorunun tek yanlı ele alındığını dile getirmekte ve şöyle demektedir: "Ezilen cins kadın olduğu için, çoğunlukla onlar üzerinde durduk. Fakat erkek kesimi de en az kadın kadar kurtarılmaya muhtaçtır.

Bizim çözümlemelerimizin bu ilişkide önemli oranda erkek çözümlemesini de içerdiğini, en az kadın tipini çözömediğimiz kadar, erkek tipini de sorunun diğer kutbunda çözömediğimizi biliyorsunuz. Hatta ulusal kölelikte ve toplumsal düşürülmüşlükte, erkeğin payının kadından daha fazla olması gerektiğini, daha fazla suçlu görülüp sorumlu tutulması gerektiğini

bu çözümlemelerin bir sonucu olarak söylüyoruz. Kadın sorumluluk dayamayacak kadar işlevsiz ve güçsüz bırakılmıştır, iradesiz bırakılmıştır. Yani bir yerde, tam yenilgi ve teslimiyet konumundadır. Dolayısıyla kölelik söz konusu olduğunda bir tarafa bırakılmalıdır. Daha başat olan, sömürgeci kurumlarla ilişkide bulunan, dolayısıyla köleşmemizle daha fazla bağlantılı olan erkektir. O ilişki kuruyor, o ajanlaşıyor, o kendini bir hiçe, bir maaşa satıyor, olası gelişmeleri ilk ele alan odur, sömürgeci partilere ve sömürgeci orduya koşan erkektir. Yalan mı? Hayır. Dolayısıyla en çok sorumlu tutulması gereken öge durumundadır."

Kadınlar ve erkekler özgürlük hamlesine klasik erkekliğin öldürülmesini ve dönüştürülmesini sağlayan özgürlük çabalarıyla katılabilirler. Özgürlük mücadelesinde özgür yaşam zemini, özgür kadın ve özgür erkek öncülleri oluştukça, bu doğrultuda inanç, bilinç ve cesaret yükseldikçe erkeğin erkeği öldürme projesini sahiplenme ve kalıcılaştırma düzeyi de gelişecektir.

Birey-toplum ve doğanın özgürleştirilmesi erkeğin ve kadının uzun, zorlu ve kararlılık isteyen mücadeleleriyle gerçekleşecektir.

Demokratik ulus inşası ve sorunlarımız

Duran Kalkan

Toplum üzerindeki politikaları anlamak, değerlendirmek, çözümlmek gerekli, ama bu politikalara karşı mücadele etmek için olursa bir değeri olur. Tersi bu kanıksamaya yol açabilir. Bunun fazla anlamı, faydası olmadığı gibi, böylesi bir durum zarar da verebilir. Kuşkusuz geçmişte toplum bireyini şekillendiriyordu, böyle bir toplumsallık vardı. Çocuklar ve gençler ailede, cemaatte, işte eğitiliyordu. Şimdi

sından bu yana kökleşiyor. Şu an Ortadoğu'nun bütün toplumlarında öyle bir mücadele var.

Teslim alınmış düşünce

Kapitalist modernitenin Ortadoğu'ya ihraç ettiği milliyetçilik aslında böyle bir devlet hegemonyasının ideolojik, psikolojik temellerini oluşturdu. Bütün ülkelerdeki milliyetçi şekillenmeler ulus-devlet yapılanmasını getirdi. Tartışmasız

ihtiyaç var. Niçin? Karşı politikaları, toplumcu-demokratik politikaları zamanında, yerinde, etkili bir biçimde geliştirmek, buna karşı mücadele edebilmek için bu gerekiyor.

Şimdi burada önemli olan mücadele durumu oluyor. Mücadele edilmez, karşı durulmazsa kapitalizm ve ulus-devlet bitirir. Çünkü saldırıları bitiricidir. Bireyi bitirir, toplumu bitirir; kültür, ahlak, değer bırakmaz. “*Robotlaştırır*” diyordu Önder Apo. Gerçekten de robotlaştırıyor. Hayvanlaştırıyor; hayvan kadar bile duygu, ahlaki ölçü bırakmıyor. Aynı biçimde ve aynı tempoyla diğer boyutta doğaya da saldırıyor. Eğer önü alınmaz, topluma ve doğaya bu biçimdeki saldırı devam ederse, karamsar olmamak lazım ama sonu kıyamettir. Burada bi-tişten, felaketten başka bir şeyin çıkamayacağını görmek ve söylemek kahin olmayı gerektirmiyor.

Kapitalizmin bu saldırısı karşı konulmaz olmadığı gibi her şey ona bağlı da değildir. Önder Apo, “*O da tarihsel süreç içerisinde boşluklardan yararlanarak ortaya çıktı, saldırı yürüttü*” dedi. Yani toplum doğru ve yeterli mücadele yürütürse, kendine ve doğaya sahip çıkarsa, tarihsel gerçeği ile bütünleşirse bu vahşet, saldırganlık durdurulabilir, yenilebilir. Buna da inanmak lazım. Bu saldırının en tehlikeli boyutu ise bu bilinci, inancı kırmasıdır. Öyle bir hava yaratıyor ki, bu sisteme karşı kimse duramaz, karşı mücadelede başarılı olamaz, artık dünyanın sonu budur, insanlık burada sona erdi. Dolayısıyla hiç karşı durmamak ve teslim olmak lazım! En iyisi bu yolda ilerlemektir. İşte toplumlarda köşe dönmeçi felsefe böyle ortaya çıkarılıyor, bananeçilik, vurdumduymazlık böyle oluşturuluyor, birey düşünce olarak böyle teslim alınıyor. Ondan sonra teslim alınmış düşünce üzerinde de her türlü saldırı yürütülebiliyor. Büyük tehlike itiraz edemede, teslim olmadadır. Bir defa direnci kırar, teslimiyeti geliştirirse, onun üzerinde her şeyi inşa edebiliyor ve bireyi-toplumu istediği gibi şekillendirebiliyor.

Bu nedenle; birincisi, öncelikle bu tehlikeyi görmek, topluma göstermek ve iyi anlatmak gereklidir. İkincisi, bu sistemin bir tanrı yaratımı, bir gereklilik ve zorunluluk olmadığını, tersine bir saldırı olduğunu ve dolayısıyla buna karşı mücadele edilebileceğini anlamak, bilmek ve toplumu bu mücadeleye sevk edebilmek gereklidir. Üçüncüsü, uygun, sonuç alıcı yol-yöntem bulmak, örgütsel sistemler geliştirmek ve direnmek, mücadele etmek, politik-ahlaki toplum gerçeğini, demokratik toplum sistemini geliştirmek ve yaşatmak lazım. Aslında günümüzde devrim budur. Devrimci

Devletçi paradigma öyle yaparak devrimi de kendi içine çekerek aslında toplumu yok ediyor. Bu da bir ulus-devlet uydurmasıdır. Öyle bir devrimcilik yok, ama öyle göstererek bireye ve topluma o alanı da kapatıyor. Yapacaksanız da beni yeniden üretme temelinde yapacaksınız, diyor ve yıkılırken kendini güçlendirmeye, toplumun mücadelesini kendini yenilenmeye dönüştürüyor. Bunu Önder Apo çok iyi ifade etti, geliştirdi. Özellikle reel sosyalizmin çözüldüğü bu tür sonuçları ortaya çıkarmayı gerektirdi. Çünkü iddiası ebediyetti. Dünya var oldukça biz var olacağız, diyordu. 1. Dünya Savaşı sonrası dünyanın altında birine hükmettik, 2. Dünya Savaşı'ndan sonra üçte birine hükmediyoruz, gerisini de getireceğiz, derken fiske bile vurulmadan tuz buz oldu, dağılıp çöktü. Niye? Bu sorunun değerlendirilmesi önemlidir. İşte nedenleri sorgulandığında bu ortaya çıktı. Bir sahtelik var işin içinde, gerçek o değildi. Demek ki devrim de o değildi. Bir devleti yıkıp yenisini kurmak, bir siyasi-askeri egemenliğe son verip yenisini inşa etmek devrim filan değildi. O halde devrim neydi: İnsanın ve toplumun kendini koruması ve geliştirmesi. Aslında toplumsal kültürün, ahlakın, politikanın korunması, geliştirilmesi, işlevsel kılınması, topluma hükmeder olmasıdır. Şimdi devlet hegemonyası bunu yok ediyor. Devletten yeni bir devlete geçiş toplumun kültürünü, ahlakını, politikasını daha fazla yok ediyor. Buna da devrim değil karşı devrim denilir.

Devrimi doğru anlamak, devrimci mücadeleyi doğru yürütmek önemlidir. Bunlar paradigma değişimi temelinde daha iyi açığa çıktı. O halde bu değişim bizim yaşamımıza, mücadelemize yansımali. Bu yansıma azdır ve eksiklik de buradadır. Halbuki PKK'nin çıkışında, paradigma değişimi bile yokken, PKK'nin soykırıma karşı duruşta refleksleri daha güçlüydü. Tehlikeyi daha çok görüyordu. Şimdi paradigma değişimi ile bu refleks daha fazla artacakken, mücadele tümüyle buraya yoğunlaşacakken buradan uzak durma var. Bu da aslında kapitalist modernite sisteminin ve kültürel soykırım rejiminin saldırılarının ne kadar güçlü ve etkili

lidir. Aslında devrimin gerçeği budur. Onun için PKK'de mücadelenin ulaştığı nokta, birey ve toplumu özgür birey ve demokratik toplumu inşa temelinde kurmak oldu. Tüm amaçlarının başına bunu yerleştirdi. Kişilik devrimi, zihniyet ve vicdan devrimi, kültür devrimi, ideolojik devrim bunu ifade ediyor. Eğitimin bu kadar önemli olması, ideolojik mücadelenin bu kadar önem kazanması buradan geliyor. O bakımdan bunları anlamamız gerekli. Sadece “*düşman şunları şunları yapıyor*” deyip durmamak lazım. Düşmanın ne yaptığı değil, devrimin ne yapması gerektiğini açığa çıkarmak ve bir de sadece söylememek anı anında yapabilmek lazım.

Hareket olarak öyle bir çizgiye tam giremedik. Hala parçalı ve dalgalı olma durumumuz var. Çünkü karşı saldırı çok fazla, tasfiyeci etkilemeler çok sarsıcı. Bunlara karşı doğru ideolojik duruş, örgütlü mücadelede eksikliklerimiz var. Bu eksikliklerin var olduğu yerde, isterse her şey elimizde olsun, ondan bir şey yaratamadığımız gibi daha büyük kargaşa ortaya çıkıyor. Bu tarzla bütün Kürdistan elimizde olsa ne olacak, kendi elimizle yıkımı getireceğiz! Bu neden böyle? Sorun imkan sorunu değil, sorun kişilik sorunu, toplumsal kültür, ahlak, politika sorunudur. Toplumun örgütlü var olma sorunudur. Toplumsal olabilme durumudur. Demokratik komünalizmden de ifade edilen buydu. Ama bizde adı söyleniyor, pratikte ise ne olduğunu ne kimse anlıyor, ne öğreniyor, ne öğretiyor, ne de yaşıyor. Bundan kaçış vardır, çünkü kapitalist sistemin maddiyatçı özellikleri ruhuna işlemiş, bilincini fethetmiş. Tek yaşam budur, diye kendisine kabul ettirmiş, gözünü boyamış, çekiyor kendisine. Bu durumu görmek lazım. Bu bakımdan sorunu politik-askeri olarak görmek, çözümü orada aramaya çalışmak yanlış, dahası sapma bile olabilir. Aslında sorunun politik-askeri boyutunun çok az olduğunu, esas boyutun felsefik, ideolojik ve kültürel olduğunu daha iyi görmek ve kabul etmek, çalışmalarımızı, yaşamımızı, mücadelemizi buraya oturtmak zorundayız. Paradigma değişiminin gereği de bunu istiyor. Günlük pratikler de bunu dayatıyor.

Ne yazık ki bizim devrimci pratik

“Tüm çalışmalarımızı Önderlik ve Parti öncülüğünün gereklerine uygun hale getirmeliyiz. Ölçsüz, tanımsız, kimliksiz, muğlak kalmak doğru değil. Eğitimlerimizi, kadro çıkarma politikalarımızı da tekdüze olmaktan çıkartmalıyız”

kapitalist modernite sistemi bunu devlet tekeline almak istiyor. Toplumu ve bireyi devletleştirmek istiyor. Bu bakımdan da devletin ölçü ve özelliklerine göre kendisine hizmet edecek insan yetiştirmeye çalışıyor. Toplumu daraltabileceği kadar daraltıyor. Yaşamı, sokağı, eğitimi, işi her şeyi devlete iyi hizmet edecek, kul olacak, devletleşmiş bir kişilik yaratmak için organize ediyor. El atmadığı, tahakkümüne almak istemediği hiçbir yaşam alanı bırakmıyor.

Devlet inşaları bunun için bu kadar hızlı geliyor. Toplumun sorunlarını tartışıp karar alsın diye, ilk olarak devrimler sürecinde ortaya çıkartılmış olan meclisler, şimdi devletlerin bu tür amaçları için hizmet ettirilen araçlar haline gelmiş durumda. Bir kanun fabrikası gibi çalıştırılıyor ve oradan bireyin ve toplumun nasıl tahakküm altına alınacağına, kendine hizmet eder hale getirileceğinin hükümleri, yol yöntemleri çıkarılmaya çalışılıyor. Saldırı topluma karşıdır. Bu konuda Önder Apo “*toplumkırım var*” dedi. Böyle bir toplumkırımında medya ve sanat-edebiyat başta olmak üzere tüm araçlar kullanılıyor; hem de hiçbir kural ve ölçüye bağlı kalmaksızın. Yine bu saldırı tüm toplumu hedeflemekle birlikte esas somut politikaları gençliğe yönelik oluyor. Çocukları ve gençliği şekillendiren, yarını garantiye almış oluyor. O nedenle de tepeden tırnağa insan şekillenmesini neredeyse beşikten alıp sonuna kadar yapılandırmaya çalışıyor.

Tarih içerisinde devlet hiçbir zaman bugün olduğu kadar etkili olmamıştı. Bugünkü durumu görüp öncesini bilmemek, insanlarda tarih hep böyleymiş, insanlar hep böyle yaşamış gibi bir algı uyandırıyor. Bu algı yanıltır. Hiçbir zaman devlet böyle olmadı. Hiçbir zaman birey ve topluma bu tarzda nüfuz etmedi, hiçbir zaman birey ve toplum bu kadar devletleşmedi. Bu kadar büyük bir devlet gerçeği yoktu. Egemenlik, baskı, sömürü sistemi yoktu. Devletin bir alanı vardı. Hatta devletler bu kadar toplumsallaşmayı, avamla bu kadar içli dışlı olmayı kendileri için bir güçlenme sayardı. Devlet üst toplumdu ve üst toplum olarak kalmaya özen gösteriyordu. Bütün bunlar ulus-devletle değişti. Ulus-devlet sistemi de Ortadoğu'da Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra geliyor. Özellikle 20. yüzyılın ikinci yarı-

biçimde hepsi faşist diktatörlüktür. Bunlar aşılabacak mı daha da kökleşecek mi? Şimdi bunun mücadelesi veriliyor. Aslında 3. Dünya Savaşı da denilen, küresel kapitalist sistem ile bölge hegemonyacılığı arasında süren çatışmanın özünde de şu var: Ortadoğu'da çok ileriye giden ulus-devlet diktatörlükleri toplumu fazla sıkıyor, tepkiler oluşuyor, dolayısıyla sistem için tehditler ortaya çıkıyor. Kapitalist modernite sistemi bu kadar tepki yaratmayacak, tehdidi azaltacak, daha usta yöntemlerle kendi egemenliğini geliştirecek bir ulus devlet yapılanması olmalı, diyor. Ama son yüz yıldır böyle bir sistemle egemenlik kurmaya alışmış, ekonomiden bürokrasiye kadar yoğun sömürü ve talanı geliştirmiş bir burjuvalaşma var. Bu burjuvalaşmanın en tehlikeli boyutu ise siyasal oligarşi alanındadır. Bu faşist oligarşik yapılanma, küresel kapitalizmin desteğiyle Ortadoğu'da böyle bir egemenlik kurdu ve kendini şekillendirdi. Bunun şimdi hep böyle kalmasını istiyor. Çünkü o şekilde palazlandı, güçlendi. Çatışma da bunun içindir. Sisteme “*beni böyle kabul et*” diyor, sistem de “*sen mevcut durumunla bana tehdit oluşturuyorsun. Biraz tehlikeleri azalt*” diyor. İşte ortaya çıkan bu çelişki, işleri çatışmaya götürmüş oluyor.

Vahşi kapitalizmi ve onun ulus-devlet saldırganlığını da küresel kapitalizmin değişiklik isteminin de doğru anlaşılması gerekiyor. Özünde hiçbir farkı yoktur. Her ikisi de birey ve toplumu yok etmek istiyor. Bir kültürel soykırım, kültü, toplum kırım özelliği taşıyor. Bütün bunları anlamak, kafa yormak ve üzerinde daha fazla araştırma-inceleme yapmak gerekiyor. Bu yönlü çabalarımız ve somut bilgilerimiz eksik. Topluma, gençliğe, çocuklara ne tür özel savaş politikaları dayatılıyor? Bu dayatılan politikalar nerede, ne zaman, hangi kesim üzerinde ne tür etkilerde bulunuyor? Bunları ortaya çıkaracak çalışmalara ihtiyaç var. Bunları ortaya çıkaracak örgütlü çalışmalarımız yetersizdir. Dolayısıyla değerlendirmelerimiz genel, teorik düzeyde kalıyor. Somut politikaları ve etkileri ayrıntılarıyla bilme durumumuz olmuyor, o zaman karşı mücadelede genellemeci olunuyor. Yöntem-tarz geliştirmede eksik kalıyoruz. Bunun için daha derinliğine bu politikaları incelemeye, yöntemlerini açığa çıkarmaya

“Örgütlenme, planlama, çalışma tarzımızı yeniden yapılandırmamız lazım. Devrimci çalışmaların planlamasını, karşı devrim saldırılarını boşa çıkartacak tarzda yapılandırmak gerekli. Eylem anlayışımızda yenilenmeye ihtiyaç var.”

olduğunu gösteriyor. Bunlar karşısında devrimin daha güçlü olması lazım. Karşı devrim güçlü diye devrim kendi mücadelesinden vazgeçebilir mi? Hayır, geçmez. Karşı taraf güçlüyse, bu bizi daha fazla güçlü olmaya sevk eder, götürür.

Eski sistemle yeni devrim inşa edilemez

Kültürel mücadele, ahlaki-politik ölçüler ve bunları gerçekleştirecek ideolojik eğitim ve mücadele çok çok önem-

diye ortaya çıkardığımız böyle değildir, bundan kaçıştır. Dar pratikçilik, denen ne? İdeolojik, kültürel çalışmadan, mücadeleden kaçmak, ufak tefek pratik işlerin peşinde, politik-askeri çalışmaların peşinden koşmak, onunla kendimizi kurtaracağımızı sanmaktır. O sanı, yanılgıdır. O sanının altında kapitalist modernitenin kültürel soykırımının fethetmişliği yatar. O sanı değiştirilmezse insanı devlet ve iktidara köle olmaya götürür, başka hiçbir şeye götürmez. Bu bakımdan da yaşam ve çalışma tarzımızı, planımızı, programımızı de-

ğıştırmemiz ve düzeltmemiz gerekiyor. İfade ettiğimiz gerçekler temelinde yenilememiz, yeniden yapılandırmamız lazım. Eski sistemle yeni devrim inşa edilemez. İstedğin kadar söz söyle, eski insanla yenisi kurulamaz. Köleyi özgürleştirmedikçe; köle ile özgür yaşamı kuramazsın. Örgütsel sistem eski, çalışma planlaması eski, ama söylemimiz yenidir. Bazı yeni teorik kavramları Önderlik dilimize kazandırdı, onları tekrarlıyoruz, çalışıyoruz ve diyoruz: Yenisi olacaktı! Yenisi olmayınca da sağı solu suçluyoruz.

Önder Apo, “PKK sokak değildir” dedi. PKK’de her söz söylenmez, her kavramın yeri yoktur. PKK’nin ilkeleri ve ölçüleri var. Ben istediğimi konuşurum, yaparım diyemezsin, bu olmaz. Böyle bir duyarlılık ve çaba olmazsa, bu mevcut durumun meşrulaştığını gösterir. Olup bitenleri doğru ve derinliğine anlamak ve gereklerini yapmak lazım. Anlamamak olmaz. Yaşanan gözle görülür kadar açık. Anlayıp da gereklerini yerine getirmemek de olmaz.

Örgütlenme, planlama çalışma tarzımızı yeniden yapılandırmamız lazım. Devrimci çalışmaların gerçeğini, planlamasını, karşı devrim saldırılarını boşa çıkartacak ve devrimi ilerletecek tarzda yapılandırmak gerekli. Bunun için en başta eğitim gerekiyor, hem de çok fazla eğitim gerekiyor. İdeolojik mücadele, örgütsel mücadele, eğitim, propaganda gerekiyor... Kapitalizm bu kadar aracı boşuna kullanmıyor. Neredeyse tekniği insanın ruhuna hükmeder hale getirdi ve dağ başlarına kadar ulaştırıyor. Beş kuruş parası olmayan bile en modern tekniği elinde bulunduruyor. Sanki gökten atıyorlar gibi! Açtır, yiyecek bulamıyor, ne olduğunu düşünemiyor bile, ama bakıyorsun elinde en modern teknik var. Niçin? Önder Apo buna bombardıman dedi. Toplumkırım bir kültürel, ideolojik bombardımanla yürüyor. İnsanların beynine, ruhuna, duygusuna, her şeyine saldırılıyor, hükmediliyor. Hangi araç ne kadar etkili oluyorsa hepsi değerlendiriliyor, hepsi birden kullanılıyor. Bu bir ideolojik saldırdır, bu bir karşı tarafı teslim alma, vurma, eğitime yöntemidir. O halde bütün bunları boşa çıkartacak kadar etkinlikle, yaygınlıkla bir eğitime, ideolojik mücadeleye, propaganda ve ajitasyon çalışmasına ihtiyaç var; kültür ve edebiyat çalışmasına ihtiyaç var. Bireyin ruh, duygu, düşünce dünyasının devrimci değerler, toplumcu değerler temelinde şekillenmesi lazım.

İdeolojik mücadeleyi, kültürel çalışmaları merkeze koymak lazım

Bu çalışmalara fazla değer biçilmiyor. Çok daralmış, eski paradigmadan kopmamış bir devrimcilik anlayışımız var ve bu sürüp gidiyor. Kürdistan devrimi, PKK devrimi hala bir siyasi iktidar, askeri tahakküm meselesi gibi görülüyor, siyasi-askeri mücadele her şeyin önüne koyuluyor. Diğer mücadeleler görülüyor, önemsenmiyor, yeterince yapılmıyor, dahası başkalarına bırakılıyor.

Devrimi özümsememe, devrime katılmama var. Yani kültürel asimilasyon, başkalaşım, yabancılaşma çok fazla. Maddi olarak devrimin içinde hizmet veriyor, hatta gözükara, yaşamını da

ortaya koyuyor. Ama ruh, duygu, düşünce olarak, dolayısıyla felsefe, ilke ve yaşam ölçüsü olarak devrim ölçülerinde, demokratik komünalist yaşam ölçüleriyle uyumlu değil, toplumsal değil. Kapitalist modernitenin maddiyatçı ve bireyci saldırıları daha iyi, daha güzel, doğru bulunuyor ve oraya koşuş var. Gizli ya da açık, oradan etkilenme, onu özümseme var ya da o değerler tarafından özümlenme durumu var.

Mücadeleyi buradan başlatıp geliştirmemiz gerekiyor. Anlamadık, değişiklik yapamıyoruz, inşa edemiyoruz gibi gerçeklerin altında hep bunlar yatıyor. Bu gerçekleri görüp değiştir-

yapılanmayı, çalışma tarzını, planlamayı ortaya çıkarma noktasında değişemedik. Önderlik somut olarak, “Siz bu KCK’yi hiç anlamamışsınız. Bakıyorum, siz hiç değişmemişsiniz de. Eski gibi, 1980-90’da PKK neydiyse o” dedi. Gerçekten de söylemi, duruşu ve mücadele tarzı onun üzerinedir, planlaması öyledir... Böyle olabilir mi? Dünya değişmiş, Kürdistan’da gelişmeler oluşmuş, paradigma, hedeflerimiz ve amaçlarımız değişmiş ama biz örgütlenme ve mücadele tarzında hiçbir şey değiştirememişiz. Eskiye tekrarlayıp duruyoruz.

Bu çerçevede ideolojik mücadeleyi, kültürel çalışmaları önemsemek lazım;

yapabilir hale geliyoruz. Olmadı mı, bir şey yapamayan bir duruş var. Bu duruşumuzu gözden geçirmemiz lazım. Demek ki Önderlik sistemine göre yapılanmış değiliz.

Çalışmalarımızı Önderlik çizgisi ile kıyaslayacağız

Önderlik bizi yürütür, işlerimizi yaparsa iyi! Yapmazsa, yürüyemeyiz. Biz yürüyebilir durumda değiliz. Hareket, mücadele kendini yürütebilir duruma oturmalı. Bu bizim sorunumuz ve bundan kaçamayız. Önceden görüp çö-

belirsiz dönemler yaşadık; parti öncülüğünden yoksun. Fakat bu durumun hala böyle sürmesi çok tehlikeli ve yanlıştır. Son yıllarda bu konuda bir bilinç açıklığı, örgütsel kararlılık, yeni bir çalışma düzeni ortaya çıkardık. Tüm çalışmalarımızı Önderlik ve Parti öncülüğünün gereklerine uygun hale getirmeliyiz. Ölçsüz, tanımsız, kimliksiz, muğlak kalmak doğru değil.

Eğitimlerimizi, kadro çıkarma politikalarımızı da tekdüze olmaktan çıkartmalıyız. Farklılıklar gerekiyor, çünkü örgütsel sistemimiz böyle. Örgütsel sistemin farklılıklarına göre kadrolaşmayı, bu temelde örgütlenmeyi yeterli

“Toplumkırım bir kültürel, ideolojik bombardımanla yürüyor. İnsanların beynine, ruhuna, duygusuna, her şeyine saldırılıyor, hükmediliyor. O halde bütün bunları boşa çıkartacak eğitime, ideolojik mücadeleye, kültür ve edebiyat çalışmasına ihtiyaç var. Bireyin ruh, duygu, düşünce dünyasının devrimci değerler, toplumcu değerler temelinde şekillenmesi lazım.”

medikçe neyi inşa edeceğiz? Yaptıklarımız devrime mi hizmet eder, karşı devrime mi hizmet eder? Bu netlik sağlanmadıkça çok çalışmak da iyi bir durum değildir. Kişi kendisini bundan kurtarmadıkça belki hiç bilmeden, anlamadan karşı devrime hizmet eder hale bile gelebilir. Bu iş öyle savaş gibi de değildir. Üniformanı giyersin, onun üniforması ayrı, seninki ayrı. O, o cephede, sen bu cephedesin; her şey gözle görülür. Ama kültürel olarak hangi cephedesin kimse bilmez, göremezsin, ne üniformayla ayırabilirsin, ne ayrı yerde durabilirsin. Aynı şeyi giyiyorsun, aynı yerdesin, iç içesin. Ayrım özden, ruhtan, duygudan geliyor. Orada ayrım, farklılık varsa sen ayrımı ancak öyle koyabiliyorsun. Durum bu derece karmaşık, öyle diğer alanlar gibi değil. Bu çok duyarlı olmayı, çok daha örgütlü olmayı, çok dikkatli, titiz davranmayı ve önemsemeyi gerektiriyor.

Buradan kadronun durumu ne, örgütün durumu ne, inşanın durumu ne? Bunlar aslında kaba sonuçlardır. O sonuçlara bakarak bu durumu görüyoruz. Sadece sonucu görüp nedenini görememek bizi yeterli çözüme götürmez. Bu kadar kadro sorununun yaşanmasının, kadro ve örgüt olamamanın, doğru çalışma tarzı ortaya çıkaramamamızın altında hep böyle bir durum yatıyor. Aslında ciddi anlama, özümseme, çizgiye göre kendini yapılandırma sorunları var. Paradigma değişimini ve bu temelde oluşmuş Önderlik çizgisini anlama, onun gerektirdiği bir örgütsel

merkeze koymak, başa almak lazım ve buna göre bir çalışma tarzı, planlaması ve örgütsel yapılanma yaratmak gerekiyor. Bunu tali bir çalışma olarak ele alıp da gerisini büyüten durumda olmamız gerekiyor. Eskiden gerilla her şeyi belirliyor ve bu gelişme yaratıyordu. Bunun o dönemin amaçlarıyla bağı olduğu gibi şöyle bir yanılgı da var: “Ya eskiden hep öyle gerillayla uğraşıyorduk, demek ki doğru olan oydu.” Hayır! Biz öyle yapıyorduk ama içimizden bazıları da öyle yapmıyorlardı. Bir de Önderlik gerçeği, Önderlik çalışması, Önderlik duruşu vardı. Bizim yaptıklarımızın hepsinden daha fazla başka şeyler yapıyordu. Bu hareket, bu parti dağıdık gerillaya göre şekillenmedi, Önderlik duruşu ve çalışmalarına göre şekillendi. Önderlik tüm çalışmaları dengeliyordu ve her şeyin başında ideolojik duruş, ideolojik çalışma ve eğitim vardı. Kadro çalışması, örgüt çalışması vardı. O dönemin zemini farklıydı. Komplo sonrası kendimize baktık, “PKK böyleymiş” dedik ve olduğumuz yerde kaldık, öte tarafı göremedik, kendimizi ona göre değiştirip, dönüştüremedik. Örgüt bu temelde sürmüş gibi sandık, algıladık. Bu hala devam ediyor. Bir Önderlik hareketi, partileşmesi olarak doğup gelişen partileşme gerçeğini sürdüremeyen bir gerçeğimiz var. Önderlik biraz etkiledikçe ki savunmalar kurtardı bizi, onu yapabildikçe, ayda bir ya da iki hafta görüşmelerde birkaç şey söyleyebildikçe biz biraz dengeye oturuyoruz, bir şeyler

zümleler üretip kendimizi doğruya çekemedikçe yarın yeni düşman saldırılarıyla karşılaştığımızda hazırlıksız oluruz. O da bizi kaybetmeye götürür, dağıtır. Düzeltme olmazsa, doğruya gelmezse kesinlikle tehlike vardır.

Yaptığımız çalışmaları eskiyle değil Önderlik çizgisi ile kıyaslayacağız. O çizgiye göre ne durumdayız. “Eskiye göre iyiydik” bir eleştirinin cevabı olmamalı. Olanı yeterli görme olmamalıdır. Önderlik devrimciliğe kendini eğiterek başladı ve hala bunu sürdürüyor. Bu PKK devriminin, Önderlik gerçeğinin özünde var. Yaptığımız kimi eğitim devreleri ile “bunu yerine getirdik” diyemeyiz. Eğitimde süreklilik gerekiyor. Eğitimi bu anlamda hem doğru ölçülerle çizgiye çekmek, hem de genelleştirmek ve yaygınlaştırmak şarttır. Bu temelde ideolojik-örgütsel mücadeleyi, zihniyet devrimini gerçekleştirmek gerekli. Kapitalist modernitenin, kültürel soykırımın ideolojik-kültürel saldırılarına karşı gençliği eğitmek, donatmak ve özgür-demokratik yaşama çekmek gerekir.

Önderlik tempo üzerinde durdu ve “tembelsiniz” dedi. Bunu açık da söyledi, çoğu zaman da söylediklerini toplayıp ana fikrini çıkardığımızda bize “tembelsiniz” dedi. O halde mevcut durumumuzla olmaz.

Eğitim ve kadrolaşma çalışmalarının netliği de önemli. “Şurada bu kadar kadromuz” var deniliyor, bu kadrolar neyin kadrosudur? Bu konuda netlik lazım. Geçen dönemde sarsıcı, muğlak,

zenginliğe ulaştırmak lazım. Profesyonel kadro demek yetmiyor yalnız başına, kadro bir kimliktir ve bu kimliğin ilkeleri var, ölçüleri var. O ilke ve ölçüleri edinirsen, belirginleştirirsen ona göre sorunları karşılaştırırsın, belirginleştirmezsen orada muğlaklık olur, herkes kendine göre olur, kendine göre yürür.

Profesyonel devrimci kadrolar, Parti kadroları PKK ve PAJK ilke ve ölçülerine göre oluşmuş kadroları olmalı. Peki, tek kadro, tek ölçü parti ölçüleri, profesyonel devrimci, fedai militan ölçüleri mi olacak? Hayır, kesinlikle öyle değil. Bir de KCK var: Yurtsever kadrolar, yerel kadrolar diyoruz. Yani profesyonel değil, fedai militan ölçüde değil. Yani yereldir, amatördür, yarı profesyoneldir. Böyle kadrolar pratikte var, teorik olarak da geliştirmek gerekiyor. KCK olarak bunu yeterince geliştiremedik. Mesela böyle kadro eğiten okullarımız yok. Kadro deyince hemen PKK’yi alıyoruz, o da KCK=PKK oluyor! Bu olmaz. KCK ne PKK’ye alternatif olmalı ne de ben PKK’yim demeli. Ne PKK’den kopmalı, ne de kendini PKK ilan etmeli. Yeri gelince herkes PKK, yeri gelince herkes KCK! Böyle olmaz.

Her şey profesyonel devrimci kadro ile olmaz. Öyle olursa kadro diktatörlüğü çıkar ortaya. Reel sosyalizmde o çıktı ortaya. Zaten o kadar kadro da çıkaramayız. Demek ki denge gerekiyor. Profesyonel parti kadroları bir alan olduğu gibi, daha geniş alan KCK kadrolarının alanıdır. Bunların eğitilmesi, örgütlenmesi çok çok önemlidir.

Bir de taraftar kitle var. Her alanda yerelde çalışan, kendi işleri ile uğraşırken bir de devrime gününün, zamanının önemli bir kısmını vererek çalışan insanlar var. Bir de kitle var: Eyleme katılıyor, destek veriyor. Taraftar kitle, daha doğru bir deyişle yurtsever toplum. O toplumu da eğitmeliyiz, onun için de okullar kurmalıyız. Her yerel kendi ihtiyacını o okullardan karşılamalı. Oradan geçerek profesyonel devrimci olmaya karar veren, ona karar veren oldu mu, onları da kadro okuluna almaliyiz. Parti kadrosu haline getirmeliyiz. Böyle daha açık bir kadro politikasına ve eğitimine ihtiyaç var. Muğlak, karmaşık kalmamalı. Bıçakla keser gibi kesip atıp, ben profesyonel kadroyum, sen de öylesin şeklinde de yapmamak gerekiyor. O da doğru değil ama kimliksizlik ve ölçsüzlük de doğru değil. Bu çalışmayı muğlaklaştırıyor. Bu ya profesyoneli muğlaklaştırıyor ya yerel olana ağır yük yüklüyor, zorluyor. Doğru dürüst bir sicil tutamıyoruz, bunlar üzerinde de çalışıyoruz.

Eğitim ve örgütlemeye için bir sicil sistemine, kadro tanımına ihtiyaç var. Herkes kendine göre tanımlıyor, artık vicdana kalıyor. Kendini ne sayıyorsa o oluyor. İnsanların istemine kaldı mı da canı nasıl isterse, bir gün bakıyorsun "PKK'liyim" diyor ve oradan hak istiyor, bir gün bakıyorsun "benim bir alakam yok" diyor, bırakıyor gidiyor. Keyfiyet, kendine görelilik buradan ileri geliyor. Bu durumu Rus devrimcileri tasfiyecilik olarak tanımladı. Rus devrimini incelediğimizde tasfiyecilik dediklerinin esası burasıdır, oportünizm dediği burası oldu. O küçük burjuva Menşevik Hareket'ten bunun için koptu. "Böyle olmayız. Bu şekilsiz bir sistemdir. Şekilsiz bir yapıyla devrim gibi bir mücadeleyi yürütemeyiz. Örgüt ve disiplin gerekiyor" dedi.

Buradan hareketle örgüt sorunu ortaya çıkıyor. Örgütsel denetim ve örgüt sistemimiz yetersiz. İyi yönetemiyoruz. Tehlikeleri görüp tedbir alamıyoruz. Örgütlü hareketimiz zayıf. Kadro politikası böyle olursa örgüt olamayız. Örgüt gevşek ve disiplinsiz olur.

Kadrolaşmanın, örgütün gerçeğine göre eğitim, kadro ve ona göre de bir örgütlülük açığa çıkarmamız gerekiyor. Parti örgütünden KCK ve halka doğru geniş bir yurtsever açılımı sağlayan, ama hepsini yönlendirebilen, denetleyebilen bir örgüt açığa çıkarmalıyız. Böyle olmayınca denetim de yapamıyoruz. Olaylar oluyor açığa çıkaramıyoruz. Yanlışlar oldu mu derhal açığa çıkaran bir örgütümüz olmalı. Öyle olmalı ki, kimse bir örgütümüze dair herhangi bir şaibe yayamasın.

Kadroyu doğru tanımlamak, kadroyu eğitmekle bağlı olan diğer en önemli yan ise kadronun örgütlenmesidir. Partinin profesyonel devrimci kadrosu ise partinin disiplinine göre örgütlü olmalı. Kadroların olduğu yerde bir örgüt olmalı, PKK'nin disiplinine göre örgütlü yaşam ve çalışma içinde olmalılar. Öyle olmazlarsa kadro değillerdir. Tabi bunu merkezden de geliştirmek gerekiyor. Diğer yandan, kendi örgütlülüklerini, ölçülerini yerel örgüte olduğu gibi dayatmamalılar. Dikkat edilmeyince o gelişiyor. Sen "disiplinli parti kadrosu olacaksın" diyorsun, üç kişiyi bir yere gönderiyorsun, orada ne kadar yurtsever varsa onlara kendisinden isteneni olduğu gibi onlardan istiyor ve kaçırıyor. Kendini onlarla aynı görmemeli, kendini de onlara benzetmemeli. Genel KCK sistemi içerisinde örgütlenecek kadroyu doğru görmeli ve onları işletmeli, geliştirmeli. Birbirine karıştırmaya değil de farklılıkları görerek birbirini tamamlayan çerçevede yürütür olmalı. Kitleye de bu temelde yaklaşım gerekiyor. Böyle

olunca toplantı düzeni olur, rapor-talimat sistemi işler, gerektiğinde denetim kurulabilir ve bir terslik olduğunda hemen kimden kaynaklandığı tespit edilir, açığa çıkartılır. Açığa çıkarmamız gerekiyor, çünkü terslikler oluyor.

İnşa yeni insanla olur

Örgütlenmede bütünlük çok önemlidir. Bunun için de "suç ötekinde" demeden, herkes kendi eksikliğini görüp düzeltmeye çalışması genel bir düzeltme yapmak açısından önemli bir yön temdir. Öyle yapmayı öngörelim. Genel hareketin eleştirecek yanları olabilir, ama kendi eksikliğini görüp, özelleştiriyile düzeltmek yerine, ötekinin eksikliğini görüp eleştiren durumda olmamız çatışma yaratıyor. Bu durumda herkes kaybediyor. Biz gençlik ve kadın öncülüğüne dayalı bir devrimci mücadele yürütüyoruz. Öncünün her yerde olması lazım, bütün görevlerde olması ve sorumluluk duyması gerekli. O halde genel ve ben ayrımı yapamaz. "Ben kenarda durayım öbürü işleri yürütsün, ben destek vereyim, bir şey olursa da o sorumlu olsun!" Bu yanlış anlayışı düzeltmemiz lazım.

Bu kadar parçalı bir örgütsel duruşun pratiği bütünlüklü, koordineli olur mu? Bu nerede varsa anında düzeltilmesi, giderilmesi gerekiyor. Düzeltilene kadar üzerine gitmek, yol-yöntem bulup düzeltmek ve onunla yaşamamak gerekiyor.

Bunun yanında gayri ciddi, disiplinsiz, kendini her şeyin merkezine koyan, abartan, kendini beğenen başkalarını küçük gören, gençliğe de bu temelde yaklaşan anlayışları mahkum ediyoruz. Bununla mücadele ediyoruz, edeceğimiz de.

Son olarak; inşa çalışmalarına ilişkin eylem planımız yoktur. Bu konuda iki şey söylenebilir: Birincisi yeni toplum inşası yeni insanla olur. Bu da kadro ve toplum eğitimi demektir. Kendi kadrosunu ve kitlelerini eğitmeyen bir hareketin eski kadro ve kitleyle yeni yaşam kuruyorum, demesi sadece gülünüp geçilecek bir durumdur. Bu asla gerçekleşmez. Biz de olan durum budur. Kadroyu ve halkı eğitmedikçe demokratik komünal yaşamın, demokratik ulus yaşamının gereklerine göre kadro, toplum eğitimi yapmadıkça inşa yapamayız. İnşa bir eylemdir ve eylem eğitime göre olur. Ne kadar eğitim o kadar örgüt ve eylem. Önderlik "reel sosyalizm niye çözüldü" diye sordu. Kadrosunu, insanını yaratamadığından çözüldü. Biz onlar kadar bile var olamıyoruz. 10 yıldır inşa için uğraşıyoruz ama bir karınca boyu adım atabilmiş değiliz. Sadece lafını ediyoruz. Çünkü eski zihniyette, eski yapıda olan kadro ve kitle ile yapamayız. "Komünal yaşam kuruluyor" diyoruz, bu mümkün mü? Kadro fırsat bulsa komünalizmden kaçıyor. Biraz rahat bulduğu yerde PKK yaşam tarzından kopma oluyor. Kimi alanlarda PKK kadrosuna "maddiyatçı ve iktidarcı" deniliyor. Öyle olanın PKK ile ne alakası var ki, kadrosu olsun, kitle si bile olamaz. Ama biraz fırsat buldu mu o hale geliyor. O durumda olan insanla sen hangi özgür ve demokratik yaşamı inşa edebilirsin, hangi inşa çalışmasını yürütebilirsin. Bu mümkün değil. Bu bakımdan yeniden eğitime döndük. İnşayı, yani demokratik ulus inşasını geliştirebilmek için bunu yaptık. Demokratik konfederalizm iyi işletilmezse, içinde toplum etkin hale gelmezse bürokrasi olur, devlete bile dönüşür. Kurum toplumla bütünleştiği ölçüde demokratik kurum olur, öyle olmazsa devlet kurumuna dönüşür. Onun için kurumlarda KCK'yi örgütlemeliyiz, ama o kurumların esası demokratik

ulus, demokratik toplum inşasıdır. Daha doğrusu demokratik ulus inşası=örgütlü toplum. Her alanda örgütlü toplumun kendini yönetir hale getirmesi gerekiyor. Toplumun kendini yönetir hale gelebilmesi için her alanda eğitim lazım. Kadrosunu eğiteceksin, kendisini eğiteceksin. Kadrosunu eğitmedikçe demokratik ulusu inşa edemeyiz. Demokratik ulus kadrosunu eğitmedikçe, toplumu demokratik ulus bilinciyle eğitmedikçe inşa edemeyiz. Eğittiğimiz kadar inşa çalışması yürütürüz. Stalin'in yaptığı gibi inşa edelim de sonra eğitiriz olmaz. O zaman yasakçılık, diktatörlük gündeme gelir. İnşanın önemli bir boyutu budur. Ne kadar eğitim çalışması o kadar inşa çalışması yürüttüğünden söz edebiliriz. Yoksa diğeri boş laftır.

İnşada ikinci husus da çalışma ve eylem tarzıdır. Eylem planlamamız, çalışma tarzımız eskiye göredir, 1980'lerin, 90'ların tarzına göredir. 12 Eylül faşizmi tüm gücüyle saldırıyordu. Bizim

"Bu hareket, bu parti dağdaki gerillaya göre şekillenmedi, Önderlik duruşu ve çalışmalarına göre şekillendi. Önderlik tüm çalışmaları dengeliyordu ve her şeyin başında ideolojik duruş, ideolojik çalışma ve eğitim vardı. Kadro çalışması, örgüt çalışması vardı."

in için yapılacak çok şey yoktu. Önderlik "tek çare var" dedi ve tanımladı: Gerilla olmak ve savaşmak. Her şey gerilla ve savaşa göre oldu. Yani karşı tarafın saldırılarını göğüslemek, yıkmak, kırmak. Bizim de eylemimiz buna göre şekillendi. Herhangi bir şeyi kurma, inşa etme imkanı yoktu. Zaten olsaydı ona göre tanımlanırdı. 12 Eylül bunun imkanlarını ortadan kaldırdı. Bu silahlı mücadele çizgisinin tek çizgi olarak hayat bulması buradan ileri geldi. Şimdi mevcut eylem anlayışımız ve tarzımız orada şekillendi. Bu oluşmuş ve değıştirmedik. Genel hareket olarak değıştirmiyoruz, aslında stratejik-taktik değışiklik yapamamak da bu anlama geliyor.

İnşa eylem demektir. Ama inşa eylem olarak görülüyor. Sadece protesto, yani karşı tarafa vurma durumu eylem olarak görülüyor. Kendi yaşamını inşa, kendi etrafını inşa, çalışma olarak görülüyor. Böyle organizasyonlarımız, birliklerimiz yok. Ekonomik, kültür, sosyal çalışma yürüten, 90'ların başında propagandaya, kültüre koşanların sayısı şimdi giderek azaldı, her şey neredeyse paraya döndü. Toplumun hepsini oraya seferber etmeliyiz. Kimisi kültür, kimisi eğitim, kimisi sağlık birimlerinde, büyük çoğunluğu ekonomik birliklerde yer almalı, çalışmalı. Nasıl gerilla birliklerinde savaşıyorsa bütün bu alanların, demokratik ulusun inşasının bütün boyutlarına ilişkin birlikler olmalı. Özellikle gençlik bunları dönemin en devrimci eylemi olarak görmeli. Hareketle birlikte nerede ne yapmak gerekli; kararlaştırılmalı, planlamalı ve seferber etmeli, uygulamalı. Bu konuda, diyelim ki Türkiye, Kuzey Kürdistan baskı altında, ama baskının olmadığı yerlerde de durum benzerdir. "Baskı var da yapamıyoruz" anlayışı bir kılıftır, uydurmadır. O halde eylem anlayışımızda yenilen-

meye, dönemin gereklerine ve görevlerine göre yeniden planlanmaya ihtiyaç var. Bunu cesaretle yapalım ve hiç korkmayalım. Arkadaşlarda böyle yapınca sanki oportünist denecek, pasifist denecek kaygıları görülüyor. Kesinlikle öyle değildir. O tür yaklaşımlar doğru değil, kimse öyle de demez. Bu durumda Önderlik "benden değilsiniz" dedi. Daha ne desin ki, bizim için en korkulacak olan bunun söylenmesiydi. Bunları duyduktan sonra daha neyden korkacağız! Onun için cesaretle, ama iyi değerlendirerek eylem anlayışımızda, çizgimizde, planlamamızda değışiklik yapmalıyız.

Maddiyatçılığa tenezzül etmek düşkünlüktür

Üzerinde durmamız gereken diğer önemli konu ise ideolojik ve örgütsel mücadeledir. İdeolojik-örgütsel mücadele yürütmeyen bir duruş var. Bunu başkasından bekleme olduğu gibi, şikayet etme de çok fazla var. Bunun temelinde ise bireycilik, ideolojik sorun var. Niye örgüt olunmuyor? Bu kadar kadro sorunlara niye çare olamıyor? Çünkü bireycilik var. Maddiyatçılığa tenezzül etmek ise düşkünlüktür. Buna karşı yürütülen mücadele zayıftır. Bu ideolojik bir sorundur. Maddiyatçı olan insanla, sistemin yaşam tarzından kendini kurtaramamış insanla hangi savaşı doğru yaparsın, hangi inşayı doğru kurarsın, mümkün mü?

Peki, ideolojik sorundan kasıt nedir? Çok bilmiyoruz, kesinlikle değil. Böyle bir tespit yapınca hemen o öne çıkarılıyor. Önderlik bu konuda hepimizin önünü aydınlattı. Bilmemek, diye bir şey PKK'de yoktur. Bilmeyen, bilmekten kaçıyor demektir. Sorun o da değildir. Doğru yönetim olamayışımızın altında yerinde ve zamanında söz söyleyememe, davranış gösterememe var. Ortamı gerginleştiriyor, birbirimizi itiyoruz. Doğru dürüst oturup "bu bizim sorunlarımız, bu işi yapacağız. Hayatımızı ortaya koymuşuz, olmazsa yaşamımız gider, inancımız bu." Öyle demiyoruz, toplantılarımız gerginliğe gidiyor. "Bunlar basit ruhsal gösteriler" diyordu Önder Apo. Orta sınıf etkileri, küçük burjuva eğilimi ve ruhsal belirtileridir. Toplumsallaşamayan bireysel ihtiraslar, istekler oluyor. Önderlik, "bireyin yaşam karşısındaki en zayıf yanı dogmaların ve güdülerin esiri olmasıdır" dedi. Onlara mahkum olan, ama onları kendi amaçları doğrultusunda örgütleyen kişi yaşam karşısında zayıftır. Güçlü iş yapamaz, etkili olamaz. Böyle zayıflıklar var. Bunları görüp mücadele etmemek de onlara suç ortağı olmak demektir. En iyimiz öyleyiz! Devrimciliğin birinci görevi onlara mahkum olanın verdiği zarara karşı mücadele etmektir. Burada bannecilik var; görmezden gelme, yankınma, şikayetçilik var. Bunlar köle insanın özellikleri, Önder Apo'nun nefret ettiği özelliklerdir. Bütün çözümlemelerinde, kitaplarında bu vardır. Önderlik gerçeğinden, Önder Apo'dan kesinlikle ilk olarak bunlar öğrenilecek. Kişilik devrimi bu özelliklerin yıkılmasıdır. Önderlik "Ben bunun için ortaya çıktım" dedi. Heyetler İmralı'ya gidiyor, görüşmeler oluyor ve herkes siyasette ne tartışılacak, ne karar alınacak diye bekliyor; Önderlik görüşmelerinin çok büyük bir bölümünde eleştiri yapıyor, geriye kalan zamanda "şu şu işler olsun" diyor. Önderlik neyi görüyor? Mevcut kişilik duruşunun kabul edilemez olduğunu ortaya koyuyor. Heyetle birlikte masaya oturuyor, konuşuyor, ama o sözleri söyleyerek masaya oturuyor. Onları söylemese gidenlerle masaya oturmaz.

Önderliğin en önemli gördüğü şey, bizim gibi şu veya bu planı yapmayı görmüyor, insanlardaki yetersiz duruşu görüyor ve aşılması için eleştirisini yapıyor. Yoğunlaşmasını buraya yapıyor, enerjisini buraya harcıyor. Biz ise ya bunu hiç yapmıyoruz, ya da yapmaya kalktık mı, bir birimizi itiyoruz, kırıyoruz, diken gibi bakıyoruz. Öyle olursan bir araya gelemezsin, doğru tartışamazsın, yönetim olamazsın. Kafa kafaya verip bir amacı başarmak için yeterli tartışma yapamaz, plan yapıp pratiğe gidemezsin. Niye yeterli plan yapamıyoruz? Niye planladığımızı hayata geçiremiyoruz? İşte bunlardan dolayı. Böyle yönetim, örgüt planladığını hayata geçiremez. Çünkü ideolojik-örgütsel mücadele yok. Önder Apo şunu söyledi: Benim temel karakterim örgütsel çizgi savaşıcılığımıdır. Bu Önderlik özelliğidir. Yani Önderliğin temel karakteridir. İdeolojik-örgütsel savaşıcılık kadro olmanın temel karakteridir, özelliğidir. Bir kadro kendi içinde ve dışında ideolojik-örgütsel savaş yapındır. Her türlü ideolojik-örgütsel mücadeleyi, sınıf ve cins mücadelesini yürütendir. Vurdumduymaz olan, idare eden, görmezden gelen, her şeye tenezzül eden kesinlikle kadro olamaz. Kadro ölçülerinin düşürülmesidir bu.

Kadro ölçülerini yükseltmek, kendini toplumla, özgürlük amacı ve ilkeleriyle bütünleştirmek, donatmakla olur. Eğitimlerimiz bunu sağlamalı, örgüt bunu yaratmalı, pratik mücadelede bunu ortaya çıkartmalıyız. Bu konu iyi anlaşılmalı ve tartışılmalıdır. İdeolojik-örgütsel çizgiyi anlamak, onun mücadelesini vermek önemlidir. Bir kadro için, şu ya da bu alanda görevlendirme olabilir, askeri-siyasi-toplumsal çalışma yürütebilir. Bunlar pratik iş bölümleridir. Askeri çalışma içinde olurken kuşkusuz diplomatik görevler yapamaz, ama hangi görevde olursa olsun, ne iş yaparsa yapsın her kadronun birinci görevi ideolojik-örgütsel çizgi savaşıcılığı, mücadelesidir, propaganda etmektir, eğitimidir. "Bunu birileri yapar, ötekiler yapmaz" diye bir şey yoktur, bu kadro olmanın görevidir. Burada iş bölümü yoktur. Bu işleri daha iyi yürütelim diye ideolojik alan, basın vb. örgütleniyor ama olumsuz sonuç çıkıyor. Nasıl? "Onlar var, yapıyorlar" diye arkadaşlar kadro olmanın görevlerinden uzak duruyorlar. Başkasına havale etmek, havalecilik militanlık değildir; kölelik, zavallılıktır. Oradan buradan bir şey bekleyen insanın halidir. Devrimci insan yapandır, militan daha fazlasını yapandır. Önder Apo, "Ben eşitler arasında hizmette birinciyim. Bir militan kadar çalışıyorum, bir de militanların işlerinin yarısına da yardımcı oluyorum" dedi. Doğru kadro böyle olur, tempo böyle gelişir. Mevcut durumda Önderlik hala "tembelsiniz" diyor, tempo eleştirisi yapıyor.

İdeolojik ölçüler, ilkeler önemlidir. Önderliğin öğrenilmesi, özümsemesi önemlidir. Önderlik ilke ve ölçülerıyla donanarak ona ters olan her şeyle mücadele halinde olmak önemlidir. Bizde mücadele yok, örgütlülük yok, idarecilik öyle ortaya çıkıyor. Arkadaşlar bütün alanlardaki yönetim tarzını ele alıyor, inceliyorlar: İdareci. İdareci ne demektir? Bir idareciden devrimci olmaz. İdarecilik devrimciliğin bittiği yer demektir. "Devlet idare eder, demokrasi yönetir" dedi Önder Apo. İdareci ise en iyi bir devlet memuru demektir. İdarecilik devlet memurluğu demektir. Devlet memuru da devrimci kadro olamaz. Bu çerçevede de kadrosal duruşu, onun ideolojik-örgütsel boyutlarını iyi eleştirmeli, kendimizi ideolojik ve örgütsel bir arada temsil eden yeterli kadrolar haline getirmeliyiz.

Demokratik ulus inşası ve zihniyet devrimi

Kadro, durum tespiti yapan veya araştırma inceleme yapan bir topluluk gibi ortaya çıkıyor ya da öyle bir rol biçiliyor, tanım getiriliyor. Böyle olunca örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikat tanımı kayboluyor, kadro kendi görev ve sorumluluğunu görmüyor. En fazla değerlendirmeler, raporlar “sorunlar var, zorluklar var, imkansızlıklar var, ne yapalım?” şeklinde ortaya koyuluyor. Bunların hepsi doğru olabilir, ama bir kadro için bunlar birer tespit olursa, oradan yola çıkarak bir pratiğe girilmişse, o doğruluğun bir değeri vardır. Ama pratiğe girilmezse, bu tespitlerin yapıpı yeniden örgüte havale edilmesi görev ve sorumluluğa sahip çıkılması anlamına geliyor.

Kadroyu ideolojik-örgütsel öncülük diye tanımlıyoruz, parti öncülüğü diyoruz. Bunların hepsi kadro demektir. Örgüt ve eylem söz konusu oldu mu, parti kadro demektir. Onun için Önderlik kadroyu “**örgütlü ve eylemli kılınmış hakikat**” olarak tanımladı. O halde kadro sadece var olanı analiz eden, tespit eden bir güç değildir. O zaman bir müfettiş, bir soruşturmacı, bir gazeteci, bir aydın, yazar, bir sosyolog, psikolog olabilir. Bunların yaptığı iş düzeyindedir, ötesi değil. Bunlar olmalı mı? Elbette olmalı. Bu vardır diye eleştirmemek, suçlamamak lazım. Bir kadronun da bunları yapması gerekiyor. Bir müfettiş nasıl durum tespiti yapıyorsa, bir soruşturma komisyonu nasıl inceliyorsa, bir yazar-aydın nasıl analiz ediyorsa, onlardan daha fazla, bir sosyologun, psikologun toplum ve bireye dönük yaptığı analizlerden daha fazla analiz yapması, durum tespitinde bulunması lazım. Fakat belirttiğimiz kategorilerin işi buraya kadardır. Bunu yaptı mı, orada onun görevi bitmiş demektir. Kadronun ise bitmiyor. Kadronun buraya kadar olanı çok hızlı, hatta bir anda yapması gerekmektedir.

Önderlik diyordu: “*Ben bir yere gittim mi, bir-iki gün çevreme bakarım, sora-rım, coğrafyaya ve insanlara bakarım, imkanlar neler, ne tür engeller var*” diye. Bu, durum tespiti yapmak, adapte olmaktır. Kadronun görevi ise ondan sonra başlıyor. Görevi, yani esas örgüt ve eylem ondan sonra başlıyor. Kadronun var olanı değiştirme görevi, sorumluluğu var. Eğer tespitlerini doğru yapmışsan, bir de eleştirebiliyorsan - şu eksik, bu yanlış, şu şöyle olumsuz diye- o halde doğruyu, olumlu olanı, güzel olanı nasıl yaratacağın, onun çabasına gireceksin. Onun için eğitim mi gerekiyor, örgütlenme mi gerekiyor, eylem mi gerekiyor, silahlı eylem mi lazım, siyasi eylem mi lazım, pozitif-inşa eylemi mi lazım? Ne yapmak gerektiğini tespit etmek ve yapmak, yapılışını örgütlemek, sonuç almak ve rapor etmek.

Kadro hakikatinden kopmayacağız

Bir komutanı savaşa göndermişler, üç kelimeyle ifade etmiş: “*Geldim, gör-*

düm, yendim!”

Şimdi bizimki ise:

“*Geldim, gör-*

düm, yerimde

duruyorum, örgüt

neredesin?” Bu

“*beni burada ya-*

şat” demek olu-

yor. Kadro haki-

kati inkar ediyor,

ret ediyor. Ya-

pıldı, dediğimiz

şeylerin büyük

çoğunluğu bu te-

melde yapılması

gerekenler değil,

yapılması gere-

kip de iş yapma-

manın gerekçe-

lerini yapmak

oluyor. Öyle dur-

ma olmuyor, in-

sanlar bir şeyler

yapmaya çalışı-

yor, ama yapma-

ya çalıştıkları

yapması gere-

kenler olmuyor.

Yapılan durum

tespitine göre du-

rumu değiştirme

faaliyeti olmuyor.

Ondan sonra tali

şeylerle, gerek-

çelerle uğraşıp

kendini yoruyor,

“*ben bu kadar*

çalıştım, biz de

emek harcadık”

deniliyor. Söze

göre herkes çok

çalışıyor ama

Önderlik, “*tem-*

belsiniz” diyor.

Hangisine doğru

diyeceğiz. İki-

birden doğru ola-

maz. Biz “*Önder-*

lik çizgisini esas alı-

yoruz” diyoruz. Ö-

nderlik militanlığı ya-

pıyoruz ama daha

başta, durum tes-

pitinde bile Önder-

likten kopabiliyoruz.

“*Önderlik öyle der,*

benimki de böyle”

diyoruz. Fiili duruş

böyledir. Bunun niyetle alakası yok,

ortaya çıkan sonuç bu oluyor. O tarz

çalışma olması gereken değildir. Tarz,

üslup, tempo denen nokta burada orta-

yaya çıkıyor. Kadro pratik alanla yüz

yüze geldi mi, temel özellikler tarz,

üslup ve tempo oluyor. Artık diğer özel-

likler bitiyor.

Pratiğe yöneldiği yerde kadro ölçüleri

tarz, üslup ve tempo üzerinedir. Tarz,

sen çalışıyorsun ama hamal da çalışı-

yor. Hamalvari tarzla ne çıkar? Kaba,

tali işlerle uğraşmak çalışmak değil,

doğru iş yapmak değil. Onun bir anlamı

yoktur. O biraz da kurnazlık oluyor. Bu

ağır oluyor ama gerçektir. Gerçek acı.

Gerçeğin acısına katlanmak istemiyor-

sak düzelterek, kadro hakikatinden

kopmayacağız. Sağı solu suçlamaya

gerek yok.

▼ “Sorun kadrodadır. Kadro örgütlü ve eylemli hakikat olmuyor. Kadronun öncülük yapması demek hep yeni şeyler yapmak demektir. Yapılanlar yeni şeyler değil, tekrardır.”

Şimdi herkes yönünü önderliğe çevirdiğine göre bizim gerekçe olarak sunduklarımız yenilmiştir. Önderliğin başarısını örtmemeliyiz, sanki Önderlik hiç bu güçlere karşı mücadele etmemiş, bu güçler yenilgiye uğratılmamış gibi yaklaşmak haksızlıktır, yanıltır, inkarcı bir yaklaşımdır. Geçmiş mücadele dönemine, Önderlik çalışmalarına haksızlık yapmak olur. Tasfiyecisi açısından da böyle, KDP açısından da böyle, TC’si açısından da böyle. Kendileri de çıkıp “*aslında PKK’yi yenmiştik*” demeleri kendi yenilmişliklerinin üstünü örtmek, psikolojilerini düzeltmek içindir. Bunu söylemeleri bile PKK karşısında ideolojik, siyasi, askeri bakımdan yenilmişliklerini gösteriyor. Uluslararası komploya rağmen başarılı olamadılar. Şimdi tersine döndü; MHP onun için

rupa’da işler yine yürüdü. Hiç kadro yönetimi yoktu. Şimdi bilmem kaç yüz kadro var, “*biz yapıyoruz*” diyorlar. Yaptıkları neler? Şimdiye kadar yapılan neyse onun tekrardır. Orada öncülük yok, en ileri durumda var olanı tekrarlayan, organize eden bir iradecilik olur. Yaratıcılık yok, yenilik yok. Eskiye olduğu gibi tekrarlayan da yok, sağa çekiş var. Eskiden toplum yürütüyordu şimdi toplumu dışlayan yaklaşım var. Kadro öncülüğü olsa oradaki yaşamı, örgütlülüğü daha çok komünal, kolektif kılacak ama öyle değil sürekli bireycileşmeye dönük var, hep mücadele ile tekrar bir noktada kolektif, komünal noktada tutmaya çalışma var. Kadro duruşunda geriye gidiş var. Kadro mücadeleden keskin değil, amaçları gerçekleştirmede iddialı değil, girişken

şimdi bu kadar feryat ediyor.

Somut koşulların somut tahlilini, yaparsın tahlil, fırsat ve imkan ne kadar var? Önüne

program olarak onu koyarsın. Biz program olarak demokratik ulus inşasını koyduk. Biz kendimiz koyduk. 2008’te 10. Kongre’de Önder Apo’nun özgülüğü, dedik. Eğer tutarlıysak sözümüzde, gerçekten analiz yaparak bunu gerçekleştirebilir gördüğümüz o halde yapmalıyız. Yapmazsak, o zaman sözünü ayrı pratiği ayrı, dolayısıyla sözünü güvenil-meyen insanlar, örgüt haline geliriz.

Sorun kadrodadır. Kadro örgütlü ve eylemli hakikat olmuyor. Kadronun öncülük yapması demek hep yeni şeyler yapmak demektir. Yapılanlar yeni şeyler değil, tekrardır. Tekrarlanan zaten gelenek olmuş, sistem olmuş, toplum ona göre örgütlenmiş. Mesela Avrupa pratiği; o yönetim olsa da olmasa da dönüyor. Biz yönetim-dik, 88’de hepimizi tutukladılar, Av-

rupa’da işler yine yürüdü. Hiç kadro yönetimi yoktu. Şimdi bilmem kaç yüz kadro var, “*biz yapıyoruz*” diyorlar. Yaptıkları neler? Şimdiye kadar yapılan neyse onun tekrardır. Orada öncülük yok, en ileri durumda var olanı tekrarlayan, organize eden bir iradecilik olur. Yaratıcılık yok, yenilik yok. Eskiye olduğu gibi tekrarlayan da yok, sağa çekiş var. Eskiden toplum yürütüyordu şimdi toplumu dışlayan yaklaşım var. Kadro öncülüğü olsa oradaki yaşamı, örgütlülüğü daha çok komünal, kolektif kılacak ama öyle değil sürekli bireycileşmeye dönük var, hep mücadele ile tekrar bir noktada kolektif, komünal noktada tutmaya çalışma var. Kadro duruşunda geriye gidiş var. Kadro mücadeleden keskin değil, amaçları gerçekleştirmede iddialı değil, girişken

değil, tümüyle kendini veren değil. Biraz da ihtiyarlaşıma var.

PKK’nin gençleşmesi gerekiyor

Bence PKK’nin gençleşmesi gerekiyor. Bir daha kongre olursa bu konuda bazı tedbirler pratik olarak da geliştirmek gerekiyor. Gençlik ruhundan kopuş var, doymuşluk var, tatmin olmuşluk var. Kendini yenilemeyince, iddialı ve iradeli olamayınca eskiyi tekrar, iradecilik oluyor. Bu kadar idarecilik buradan doğuyor. Gerillada da öyle genel pratikte de öyledir. Bu zarar veriyor. Bu kadar sorun olması buradan ileri geliyor. Devrimci ruhta, hamlecilikte, girişkenlikte zayıflık var. O kadar hızlı bir siyasi süreceyiz ki, ne kadar tartışsan da durum değişiyor, ulaştığın sonucu uygulamaya koysan da koşullar değişmiş oluyor, uygulama geride kalıyor, boşa çıkıyor. Pratik başarısızlıkların arkasında hep bu var. 20-30 sene komutanlık yapan, en zor süreçlerde savaş yapanlar 2011-2012’de yapamadılar. Neden? O kadar bilinçli ve tecrübeliydiler, mümkün müydü öyle bir komutayı yenilgiyi uğratmak veya darbelemek, ama biz onu yaşadık. Neden kaynaklandı? Bence araştıralım, “*ne olursa olsun*” denilince sonuçlarda böyle oluyor. Sonuçları doğru değerlendirelim, cesaretlece açığa koyalım ki, işler yürüsün. Yoksa idarecilik çıkıyor.

Bu durumlar için Önderlik çözümlemesine bakmak gerekli. Önderlik bakış açısıyla biz çözümlemeye kalkarsak belki çözüm bulabiliriz. Yoksa durumumuza birer psikolojik vaka gibi ele almak lazım. Bu noktada ben şunu iddia edeceğim: Bu, az bilmekten dolayı değil çok bilmekten dolayı oluyor. Onun için gençleştirsek girişken olur örgütümüz, daha hamlecı olur. Çok bilen, çok hesap yapıyor. Az bilseydik belki daha az hesap yapardık. Eskiden PKK daha az biliyordu hesapsız giriyordu. Yanlış ya da doğru PKK yapandı. Şimdi PKK yapan değil ki, yanlış mı doğru yaptığını tespit edelim. Bir ton görev var, demokratik ulus temelinde komün örgütlülüğü konusunda on sene geçti, bir tane bile komün örgütlememiş, komünün nasıl olacağına bile görüş birliği yaratmamış, ondan sonra eleştiri-özeleştiri yapıyor, çalışıyoruz, diyor. Yapılan aslında 10-15 sene önceyi tekrarlamadık. 3. Dönem Partileşmesi’nin görevlerine girmeme var.

Eleştiri-özeleştiri daha cesaretli geliştirilebilir. Böyle bir çözümleme kesinlikle gerekli. **Mevcut ruhun, duruşun eleştirisi gerekli, bu idareci duruşun, çok fazla hesapçı duruşu eleştirmek, yıkmak gerekiyor.** Bundan dolayı kadro, tanımına adım atmıyor. Örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikat olmuyor. Peki, bu durumda bizdeki kadro ne oluyor? Bir müfettiş gibi, soruşturma komisyonu gibi, bir idareci gibi oluyor. Buna en genel tanım olarak memur oluyor diyelim. Devrimci değil memur-cudur. İdareci duruş memurcu duruştur, dolayısıyla kadro duruşuna memurculuk hakim.

Bir alana bir kişi değil elli kişi, yüz kişi gidiyor, o kadar imkan ve fırsat var, ondan sonra bebeler gibi dönüyor ve şikayet üstüne şikayette bulunuyor. O imkanları doğru dürüst kullanmıyor, yiyip içmiyor bile. Per perişandır: “*Örgüt, bana niye göndermiyorsunuz?*” diyor. bu bir sapmadır. PKK Merkez Komite Toplantısı buna oportünizm dedi. Opor-

▼ **“Bu dönemin en devrimci eylemi komün örgütlemektir. Bir kişi ne kadar çok komün örgütlemiş ise o kadar çok devrimcidir. Devrimci militanlığın ölçüsü örgütlediği komünle sayılmalı, dedi Önderlik. Ne kadar örgütlemişse o kadar devrimcidir.”**

tünist duruş olarak da tanımlanabilir ama oportünizmin izahı gerekiyor. Devrimden korkan, mücadeleden kaçan bir oportünizm değil, çünkü öyle algılandı mı, oportünizm öyle tanımlanıyor. Öyle ön görüldü mü, bizdeki durum onun tersidir, o tarz bir tanımlı rahatlıkla alaşağı edebilir. Çünkü öyle bir şey yok. Ama pratikte yok. Gerçek pratik yapma yerine tali işlerle kendini yorma var. O tür kurnazlıklar da oluyor. İş yapıyoruz, diyoruz, ama bildiğimiz gibi bir oportünizm değil.

Devrimcilikten, devrimci ruhta düşüş var. Bu bir nedene bağlanmak yerine birçok şeyle izah edilebilir. Yorgunluk olabilir, bıkkınlık olabilir, yaşlılık olabilir, tutuculuk, dogmatizm olabilir, hepsinin birden etkisi olabilir. Devrimci tarzda bir mücadeleden geriye durma buradan ortaya çıkıyor. Şimdi bunu söyleyince şöyle anlaşılması lazım: Devrimci tarz şiddet kullanmadır, şiddet kullanmama değil. Şiddetin içinde en çok bu var. Bu en fazla HPG’de yaşandı. Bedelini de çok ağır bir şekilde ödedi. Özeleştirilebile veremiyor, hala nereden darbe yediğini bile bilemiyor. Doğru dürüst tartışamadık bile, yoğunlaşma, itiraf etme yok bu gerçekleri. Hep üstü örtülüyor, farklı gerekçelere bağlanıyor, eskiye gidiliyor geliniyor, ama şunu da herkes hissediyor: Eskisi gibi yürümüyor, ne yapılacak? Bu arada Bakur’daki o karmaşıklık, zorluk içerisinde Başur ve Rojava’daki durum bir umut gibi çıktı. Geçenlerde Kobani’yi tartıştık, tartışıp derslerini çıkarılmasını istiyoruz. Orada da tartışmaya yaklaşan yoktur. Bu anlamıyla Bakur’dakinden hiçbir farkı yok. 2014 Rojava bilançosu 534 şehit. Bunu YPG sözcüsü basına da açıkladı. Ne kadar yaralı olduğu verilmedi bile. Bunun Başur’u, Bakur’u, Rojhilat’ı da vardı, onları katmıyoruz bile.

Bu niye böyle oldu? Devrimci ruhla girilmeyen çalışma içinde idareci duruşta, çizgi, Önderlik, süreç zorlayınca doğru tarz olamama, üslup bozukluğu, tempo yavaşlığı, tali işlere girme, çeşitli parti dışı tutumlar, anlayışlar, iç didişme tartışmalar buradan kaynaklıdır. Bu kadar taktik geliştirmeme, yaratıcı olamamanın altında bunlar var. Gerillacılıktan gittikçe uzaklaştık, modern gerillacılık diye diye klasik gerillacılığı bile kaybettik. Bu lafla olmaz. Lafta keskin, daha ileri bir devrim söylemini yapıyoruz, fiiliyatta daha geriye düşmüşüz. Eski durumu koruyamıyoruz. Lafın devrimciliğiyle, keskinliğiyle geri pratik duruşu örtmeye çalışıyoruz. Ey-

lemsel konumda olmadığımızda bunu başarabiliyoruz. Ama çizgi bize eylemi dayatınca, savaşı ya da inşayı, somut görevler önümüze koyunca mevcut durumumuz açığa çıkıyor. Bu sefer Önderlik kesin bir biçimde ifade etti. Ne kadar anlayacağız o bile belli değil. Açık söylediği halde, Önderliğin söylediklerini kendimize göre revize ediyoruz. Ona göre kendimizi sorgulayacağımız yerde, özeleştirile adı altında Önderlik eleştirilerini revize eden, biraz kendimize göre kabul edilebilir hale getiren bir tutum yaşıyoruz. Durumumuz bu. Bu konuda açık olmalıyız, tartışmalıyız, yoğunlaşmalıyız.

Devrimcilik karar ve girişkenlik işidir

Değişimin olabilmesi için eleştirinin derin olabilmesi lazım. Düşünce yorgunluğunun olabilmesi için eleştirinin keskin hale gelmesi, derinlikli olması gerekli. Biz mesela 10 yılı değerlendirebiliriz, öbür tarafa geçelim 15 yıl, 16 yıl, komlodan bu yana pratik olarak bir yönetim hareketi yönetiyor, bu yönetim 16 yıldır yönetiyor. Bu 16 yılda hangi devrimleri yaptı? Örgütün bu kadar gücü, imkanları vardı, uluslararası komplo gibi açık bir saldırıyla da yüz yüzeydi ki, her türlü direnişi geliştirmeye hak sahibiydi. Ne kadar devrimci karar aldı bu 16 yıl içerisinde? En zayıf olan, en çok eleştirilen, çetecilik dayatılan, ortayolculuk dayatılan eylem, 15 Ağustos Atılımı’yı 84, altı sene sonra 90’da serhildan oldu, devrime gitti. Biz 16 senedir hangi devrime gittik? Devrimci sonuç alacak hangi temel kararları aldı, planlamalar yaptı, uygulamaya koydu bu yönetim, bu örgüt? Bunu soralım ve bulalım. Günlük yaşamı düzenlemek devrimcilik değildir. Örgütü düzenliyoruz, yaz-kış sürdürüyoruz. Bu devrimcilik değildir, ona idarecilik diyoruz zaten. Devrimci diyebileceğimiz düzeyde alınan kararlar bir elin parmak sayısından fazla değildir. Önderlik onun için dedi: **“Dışarıda olsam onlara gösterirdim, taktik nasıl yapılır diye.”** Devrimcilik karar işi, yani cüret etme, risk üslenen girişkenlik işidir.

Bu 15 senede Bakur’daki çalışmaları ele alalım, yaptıklarımızın hiç birisi PKK’nin eylemi diyemeyiz. Serhildan yapılmış, ben de bilmem neyim kampanyası... Bunların devrim eylemi ile bir alakası yoktur. Eğer serhildan sayacaksak öncekini aşan bir boyut yoktur, geriye düşmüştür. Dolayısıyla devrimci eylem olarak görülemez. Yok, eğer yeni dönemin eylemi, inşa diyeceksek, ortada inşa çalışması yoktur. Gerisi var olanı koruma, idare. Sadece AKP’nin imha ve tasfiye saldırıları önlemedi. Tasfiyeciliği de Önderlik tasfiye etti, ayakta duruyoruz. Bir düzey var, o düzeyi koruyoruz, sürdürüyoruz, o kadar. Başarımız da o kadardır, ama büyütüyoruz, yenilemiyoruz, yeni hamlelerle çoğaltmıyoruz. Aslında komplo döneminde cüretli bir çatışma, YNK ile savaştı, ondan sonra Rojava 19 Temmuz Devrimi ve DAİŞ saldırıları karşısında geçen yıl Ağustos’tan itibaren savaşa girme kararıydı. Tamam, çok karar aldık, ama gerçekle alakası yoktu ve hayata geçmedi. Ayaklanma yapmak, hamle yapmak, devrim yapmak, inşa yapmak... Kongre Gel toplandı, tüzükler, programlar, karar tasarıları oluşturuldu, ama uygulanmaya konmadı. Bunlar için **“bir şey yaptık”** demez. Aslında hepsi suç durumunu ifade ediyor. Yapılması gerekenleri açığa çıkartıp da yapmama var. Bakur’da da bir iki kez savaşa girildi. 2006’ya belli bir direnişle girildi, 2007 ve 2008’de gücü çok az kullanma temelinde direniş

oldu, zate 2011 tam bir facia oldu. Ne doğru dürüst siyasi hamle ile yürütebildik, ne de askeri hamle. Yüze göze bulaştırma derler ya, öyle oldu. Tereddütten dolayı, girişken olamamaktan dolayı, çok fazla hesap yapmaktan dolayı. Bu hesap yapmanın bir gerekçesi Önderlik oluyor. Acaba süreç mi bozulur? Acaba Önderliğe ters mi düşeriz? Tabiki onu dikkate almak gerekli önemli, fakat Önderliği gerekçe yapmak da doğru değil. Önderlik en son dedi: **“Beni kimse gerekçe yapmasın, ben kimseye engel olmadım”** dedi.

Bir devrimci her zaman o temelde karar almak durumunda. Onu görmüyorsa o zaman **“Önderlik talimat versin ben hazırım”** der, o memurdur militan değil. Önderlik zindandakilerine talimat vermedi, Önderlik 15 Ağustos eylemini de planlamadı, planlayanlar yaptı. Militandır, eğitti, yol gösterdi, imkan ve fırsat verdi. Yapılması gerekenleri koydu, sen nerede yapacaksın militan sensin, onu bulup yapacaksın. Yoksa her şeyi Önderlik belirlesin, elimden tutsun, tüm sorumluluğu üstlensin, o sorumsuzca ve memurvari bir yaklaşım oluyor. Devrimci sorumluluktan kaçmayı ifade ediyor. Devrimci girişkenlikte, devrimci ruhtaki zayıflığı ifade ediyor. **“Aman aman hata yaparım, eksik olur, bu sefer şu olur, bu olur...”** diye diye, sözde hata yaparım adı altında hiçbir şey yapmama ortaya çıkıyor.

Eskiden, **“savaş tehlikeliydi, zordu, toplumu tehlikeye atıyordu”** diyorduk. Şimdi bu dönem particiliği öyle de değil, demokratik ulus inşası sürecidir. Topluma gideceksin, toplum örgütlülüğünü geliştireceksin. Bunu birilerini yıkacak bir tarafı da yok. Yaratıcılık dolu, inşa dolu. Ona girilmiyor, yapılmıyor. Bu dönemin en devrimci eylemi komün örgütlemektir. Bir kişi ne kadar çok komün örgütlemiş ise o kadar çok devrimcidir. Devrimci militanlığın ölçüsü örgütlediği komünle sayılmalı, dedi Önderlik. Ne kadar örgütlemişse o kadar devrimcidir. Şunu yapmış, bunu yapmış, kendisini ateşe atmış, bu hiç mesele değil. İntihar etmek ayrı, devrim yapmak ayrı, devrimci militanlık ayrı. İntiharcılığı devrimcilik saymayalım. Apocu militan ölçüler olarak göremeyiz. Dönemin devrimci görevi komün örgütlemektir. Dönemin devrimcisi komün örgütleyendir. Ne kadar devrimci olduğu ne kadar komün örgütlediğiyle, komün işlettiğiyle bağlıdır. Şimdi biz bırak örgütlemeyi, kadroların komün yaşamından kopmaları söz konusu. Şimdi yönetim bütün gücüyle onunla uğraşıyor, okullarımız ve eğitimlerimiz bütün gücüyle onunla uğraşıyor. Kadro toplumun sorunlarını değil, kendini sorun üzerine sorun yaratıp örgütün üzerine atan durumuna düşmüş. Böyle kadro mu olur. Bu kadar çekıştirmeli kadro durumu, bireyci, bilmem maddiatçı, şucu bucu... Karar aldık ve yasakladık: Bir, bireysel fon adı altında hiç kimseye bir kuruş verilmeyecek, kimin cebinde bulunursa suçlu sayılacak ve tutulup yargılanacak. İki, hiç kimsenin şahsa özel ne bir telefonu olacak, ne bir arabası olacak, ne bir evi olacak, bu konuda da tedbir alıyoruz. **“Komün niye örgütlemedin?”** eleştiremiyoruz Rojava’daki kadroyu. Kadro komünden kopmasın, hiç olmazsa kendisi komünal yaşamda kalsın tedbirler alıyoruz. O derekeye düştük. Nasıl peki toplumu örgütleyeceğiz, komün örgütleyeceğiz?

Bir lokma, bir hırkaya göre yaşayacağız

Kadro tanımını doğru yapmak, kadro ölçülerini doğru ortaya koymak lazım. Günümüz kadro duruşunu iyi analiz

etmemiz gerekli. Mevcut duruş, kaçmıyor, parçalamıyor, bir arada, olumlu yanları bu kadardır. Ama bir kadro olarak da bir lokma bir hırka yaşamıyor mesela. Fırsat buldu mu, basit maddi şeylere tenezzül ediyor. Bu konuda diğirtirme, çekıştirme had safhadadır. Yokluk ortamında öyle yapmayanlar varlık ortamına düşerlerse, yarın imkanı olan bir yere düşerse demek ki bir lokma bir hırka bir kenara gidecek. En basit şeylere tenezzül eden bir kişilik ortaya çıkacak. Bir yan budur, diğer yan ise örgüt ve eylem haline gelemektir. Örgütlenmiş ve eyleme geçmiş olamamak, yani bu kadar dıştan beklemek, bu kadar birbirinin üzerine havale etmek, bu kadar örgütten istemek buradan kaynaklanıyor.

Bu durumun PKK olarak kabul edilmesi mümkün değil. Üçüncü dönem PKK’ileşmesinin militan duruşu, kadro duruşu, ölçü ve özellikleri kesinlikle bu değildir. Yoldaşlık ilişkilerini, yoldaş nasıl olur, bir devrimci nasıl olur, bunların tamamını Önderlik yazdı, söyledi. Önderlik mevcut koşullarına, AKP’nin dayatmalarına karşı sabretti. Bize bir şeyler ulaştırmaya çalıştı ki, hepimiz yapmasak da birilerimiz oradan tutarak çıkış yapabiliriz, doğruya ulaşabiliriz, Önderliği anlayıp, Önderlik militanlığını hayata geçirecek adımlar atabiliriz diye. Onun için bütün bunları yaptı. Bu beklenti içerisinde. Bu giderilmesi durumunda başarı elde edilebilir.

Oportünizmin teorisini yapmak tehlikelidir. Bize gerekçe denen şeylerin hepsi oportünizmin teorisini yapmak oluyor. O, çok tehlikeli bir durumdur, insanı farklı duruşa ve zihniyete götürür, Önderlik zihniyetinden kopuşu gündeme getiriyor. Buna göre eleştiri ve özeleştiriyi Önderlik çizgisinde yapabilmek önemlidir. Önderliği ve çizgiyi anlayabilmek, pratiği de bu temelde analiz etmek, derslerini böyle çıkarmak önemlidir. Doğru düşünce buradan doğar. Böyle yapabilen, doğru düşünceye, yani Önderlik düşüncesine rahatlıkla ulaşabilir. Çizgi temelinde müthiş bir kararlaşma ortaya çıkabilir. Böyle olmazsa idare edici, orta yolcu, uzlaştırmacı bir yaklaşımla Apocu militan haline gelebiliriz. Öyle bir devrimci zihniyete, ruha sahip olmayız. Dolayısıyla da pratik dersleri doğru ve yeterli bir biçimde çıkartamayız. Şimdi sorun budur. Sorun ne imkan azlığıdır, ne yapılacağının bilinmemesidir, ne toplumun imkan vermemesi, ne orta sınıfın saldırısı, ne AKP’nin güçlülüğü-hilebazlığı, ne de KDP’nin oyunları... Bunlar doğru

▼ **“Kadro duruşunda geriye gidiş var. Yaratıcılık yok, yenilik yok. Kadro mücadelede keskin değil, amaçları gerçekleştirmede iddialı değil, girişken değil, tümüyle kendini veren değil...”**

devrimcilik yapan militan için zaten mücadele gerekçesidir. Bunlar olmasın, o zaman biz de olmayız. Bunların varlığı bizleri devrimci yapıyor, PKK’li yapıyor. PKK bunlar var olduğu için ve bunlarla mücadele etmek için var. Yoksa onlar olmasa PKK de olmaz, PKK’nin bir gereği kalmaz.

PKK nerede anlam buluyor? Onların varlığı ortamında, onlara karşı müca-

delede anlam buluyor. Onların varlığını mücadelesizliğin gerekçesi yapmaya kalkarsak, o zaman PKK’yi inkar etmiş oluruz; varlık nedenini yok etmiş oluruz. Şimdi böyle yaklaşımlar var. Bu bakımdan durum önemlidir, ciddidir. Öyle yapıldığı gibi muğlaklaştıran, genel-leştiren, uzlaştıran bir yaklaşımla geçmiş analiz etmek, ders çıkarmak, değişim-dönüşümü sağlamak, kendini eğitmek, yani özeleştirile vermek mümkün değildir. Bu konuda daha tutarlı, daha derin, gerçekçi olmaya kesinlikle ihtiyaç vardır. Savaşı değerlendiren Önderlik ne dedi: **“Ben diyemiyorum, arkadaşlar şurayı doğru, burayı yanlış yaptılar. Savaş yapmaya niyetlenmediler ki, yaptıkları doğruyla yanlışları ayıralım. İşin içine girmediler.”** Evet, şimdi mevcut durumda örgüt işin içine girmiyor, demokratik ulus inşasını üstlenmiyor. Çok zorlanırsa, **“demokratik ulus olmak istemiyor”** diyeceğiz, demokratik komün yaşamına girmek istemiyor, kapitalist modernite etkisi var, bireyciliğin etkisi var. Öyle bir toplumsal güç, öncülük, militan olmak, onu yaşamak yerine idareci, iktidarcı, milliyetçi, maddiatçı olmayı yeğliyor. Her türlü kapitalizmin ucu olmayı ifade ediyor.

PKK’nin gücü de deneyim-tecrübesi de az değil. Geçen dönemde imkanlar fazlaydı, engel yoktu; Bakur’da da, diğer alanlarda da engel yoktu. Başur’un yarısı Hewler yönetiminin dışındaydı. Diğer alanda da mücadele edilecekse Barzani’yi taklit etmek yerine, gidip köylerde insanlarla konuşmak, durumlarını anlamak, Hewler yönetiminin geliştirmeye çalıştığı bireyci, maddiatçı duruma karşı komünalizmi geliştirmek zor değildi. En azından on köylüyü etkileseydik, komüne benzer bir örgütlenme kursaydık, **“şurada da bizim etkinliğimiz, örgütümüz var”** derdik. Hiç yok. Mevcut tarzda ortada hiçbir şey yok. Sözde hepsini birden yapmak istiyoruz, ama ortada hiçbir şey yok. Oysa Başur’da 90’dan bu yana 25 sene, 2003’ten sonra 12 senedir kapitalizmi yaşıyor, ondan önce böyle bir durum yoktu. Savaş içindeydi ve kabile-aşiret komünalizmi çok ilerdeydi. Öyle ki, devlet bastırmış ikiye bölmüştü, bir kısmı Saddam’ın yanında, bir kısmı Saddam’ın karşısında, Saddam’da bir birliye savaşıramıyordu. Saddam’dan geliyor, kendilerine karşı olan KDP’ye veriyorlardı. Kabile-aşiret ilişkileri bu biçimdeydi, toplumsallık bu biçimdeydi. Kapitalizm son zamanlarda ortaya çıkan siyasi ortama dayalı olarak birilerinin geliştirmeye çalıştığı durumlardır, somut toplumsal gerçeklik değildi. Toplum şimdi yok ediliyor. Toplumsallığa tutunup bu kapitalist saldırı geri püskürtülebilir. Başur devrime daha çok açık, devrimci çalışma orada daha fazla geliştirilebilirdi. Ama yoktur. KDP’nin parası her şeyin yerine geçiyor, oysa bu insanlar yıllarca para olmadan yaşadılar. Dağda-taşa, ot topladılar, ellerindeki bir parçayı bölüştüler ve yaşadılar. Biz bunların hepsine tanıyız. Yoksa milleti kötülemek, **“onlardan kaynaklanıyor”** demek doğru değil. Tabii ki etkilemeler var, satın almalar var, işte yokluk içerisinde ezmiş birden imkan olunca yanlış anlayışlar, ölçüler geliyor. Eğer önü alınmazsa, doğru geliştirilmek istenmese o tür durumlar ortaya çıkıyor. Şimdi moda olmuş bizim içimizde **“Başur şöyle-böyle, Başur’da şu olmaz, Başur insanları böyle!”** Öyle değildir. 80’lerin başında da çok övdük. Ne o doğrudu -Önderlik de eleştirdi- ne de bugünkü yaklaşımımız. Kendi başına ne iyidir ne de kötü. Ama iyilikleri-güzellikleri geliştirmeye açık bir yan var. Öncülük edilirse kesinlikle gelişme sürecini yaşar. Öyle

olmasa da her türlü sömürüye, baskıya alet olur. Çünkü bilinçsiz ve örgütsüzdür.

Sorun kadro ve öncülük sorunudur

Bu bakımdan parti öncülüğü sorunu kadro sonudur. Demokratik ulus inşasındaki temel sorun öncülük sorunudur. Öncü yok, koşullar elverişsiz değil, imkan yok değil, halk destek vermiyor değil. Hepsi var. Partinin gücü de vardır. Ama bütün bunlara rağmen daha inşaya adım atılamamışsa bundan tek sorumlu parti öncülüğüdür. Öncülük edilmedi ki adım atılsın; toplum bunu yapacaktı? O zaman bize ne gerek var, kendimizi feshedelim. Bu bakımdan demokratik ulus inşasını gerçekleştirmek üzere, toplumu kendi kendini yönetir hale getirme çalışmasını yürütmek üzere örgütlendirilmiş yok. Parti var, PKK 42 yıldır çalışıyor, PKK'deki kadro niceliği hiçbir örgütte yok, devlette bile yoktu. Savaş içinden çıkmıştı bu kadro, buradaki tecrübede kimsede yoktu. Fakat mevcut kadro dönemin görevlerine göre değil, anlayış olarak, ideolojik-örgütsel olarak dönemin görevlerini kabul eden, benimseyen, onu gerçekleştirmek üzere, canla başla, devrimci ruhla, girişkenlikle çalışmaya yönelen konumda değil. Sorun buradan kaynaklanıyor. Halbuki böyle olması gerekli. Bu ne kadar eğitim sorunu, ne kadar yönetim sorunu, aslında hepsi de sorumludur. Tabi eğitimden yönetim sorumludur, bundan dolayı en başta da yönetim kendini sorumlu görmeli. Fakat şöyle bir durum var, yönetim görevlerini yerine getirmiyor.

Eğitim planlama ve uygulama zayıflığını giderebilir. Eğitimden sonuç alıcılık ne olabilir? Aslında toplumsal alana gidenler başarıyla iş yapabilirlerdi, bir itim merkezi değil de çekim merkezi haline gelebilirlerdi. Şu an bütün çalışmalar içerisinde toplumsal alan bir itim merkezidir. Herkes oradan kaçıyor, kimse gitmek istemiyor. Oysa koşulması gereken iş burası olmalıydı. Birçok yerde son derece zemin, imkan vardı, örneğin Rojava gibi. Rojava, devrim yapılmıştı, hiçbir engel yoktu. Böyle bir ortamda toplumun içine koşmak, derinliklerine girmek, 24 saat insanlarla sürekli tartışma içinde olmak gerekirken kadro bundan kaçıyor. Ev kavgasına düşmüşler; kimin evi iyi olacak! 1980'lerde, 90'larda da kitle çalışması yürütmüştük, ama değil kadroların örgütün bile evi olmamıştı. Kadrolar toplumla iç içeydi. Şimdi bundan kopuş var. Eskiden geriye düşüş budur. Toplumla iç içe olmuyor, toplumla komün oluşturup buna dahil olmuyor. Basit yaşama tenezzül var. Bunu eleştirmek lazım ve basit görmemek lazım. Bir şey olmaz, dememek lazım. İdarecilik orayı da etkiliyor. Eleştiri-özeleştiride ölçülerini zayıflatıyor, mücadele keskinliğini ortadan kaldırıyor.

Azla yetinme, darla yetinme var, Önderlik "bir sürü bir arada yapalım" diyordu. Bizde iki işi birden yapmak, mümkün mü! İki cephede birden savaşmak, aman aman gücümüz yetmez! Önderlik tarzından kopuş var. Zihniyetteki kopuş tarzda da kopuşa yol açıyor. Aslında idareci bir duruş yaratıyor. Biz de ölçü memurvari oldu. Bu noktada tarihten ders çıkarmak önemlidir. Kemal Pir devrimciliğini bilmek gerekiyor. Yerde durmayan, bir günde kırk yer birden gezen; eğitim, örgütlenme ve eylemi iç içe yürüten tarz. Bu süreçleri birbirinden kopartan, eğitimle pratiği birbirinden ayıran, eğitimi örgütlemekten, örgütlemeyi eylemden,

eğitim sürecini eylem sürecinden kopartan tarz bürokratik tarzıdır, Apocu değil. Bizim eğitim tarzımız Apocu değildir. Önderlik de eğitim yaptı, Mahsum Korkmaz Akademisi oldu, mecbur kaldı da yaptı. Stratejik dönemler açısından evet, 70'lerin başında Ankara'da hazırlık yaptı, sevk etti. 80'lerin başında Lübnan-Filistin hattında hazırlık yaptı, sevk etti, ama ondan sonra Kürdistan'da aynı şeyi tekrar eden yaklaşımı mahkum etti. Yapılanı bir daha yapmayı tekrar etmek olarak değerlendirdi. Şimdi yeniler için, mesala 90'lı yıllarda akademiden sonra Parti Merkez Okulu'nda eğitim yapıyordu ama o eğitimi zorun-

▼ "Demokratik ulus inşasındaki temel sorun öncülük sorunudur. Öncü yok; koşullar elverişsiz değil, imkan yok değil, halk destek vermiyor değil. Hepsi var. Partinin gücü de vardır. Ama bütün bunlara rağmen daha inşaya adım atılamamışsa bundan tek sorumlu parti öncülüğüdür."

luluk olarak yapıyordu. Doğru bir çalışma demiyordu. Savunmalarda da var, "eğitimde hata yaptım herhalde" diyor, "daha doğru bir tarz bulabiliydim" diyor. Eğitim sırasında da öyle diyordu. O tartışma, çözümlemeleri incelendiğinde bu kesinlikle görülecektir. "Ben hiçbir okula gidiyor muyum? Niye siz böyle eğitim görüyorsunuz da ben değil? Eğer ölçü bense niye benim gibi değilsiniz" diye soruyordu. Bizim tarzımız kendini eğitime ve pratikleştirme tarzı değil, onu Önderlik yaparken düşünen, düşünürken yapan tarz olarak tanımladı.

Pratikte ertelemecilik, doğru tarz tutturamama, taktikte yaratıcı olamama vs. hepsi buradan kaynaklanıyor. Kemal Pir tarzı böyle değildi, devrimci akışkanlık, militanlık kesinlikle böyle değildi. Eğitim ve örgütlenmeyi, eylemi iç içe yapan, fırsat bulduğu an yapan, gecesi gündüzü olmayan, "Hele dur! Sabah olsun, filan saatte yaparım, akşam olur bırakım" yok. Memurculuk dedik ya, memurculuk bürokratismidir. Bazı arkadaşlar iktidarı eleştiriyorlar, işte böyle ortaya çıkıyor. Bu memurculuğun, bürokratism devletçiliktir, iktidarcılıktır, önü alınmazsa oraya götürür. Bürokrasiden devlet doğar, idarecilikten devlet doğar. Önderlik "devlet idare eder, demokrasi yönetir" dedi. Hepimiz en makul şey olarak "idareciyiz" diyoruz. İdareciysen devletsin ve Önderlik çizgisinin dışındasındır. Özeleştirir verirken de böyle algılıyoruz. Yumuşatıyoruz, eleştiri-özeleştirideki kavramların keskinliğini yumuşatıyor, anlamını eksiltiyoruz. Böyle yaparsak sonuç alamayız.

Geçmişe dönüp bakıp "şuradan oldu, buradan oldu" demek yerine kendi durumumuza bakalım. Önderlik diyordu "geçmişe dönüp, şu imkan vardı, şöyle

yapsaydım, davransaydım iyi olacaktı, yanlış yapmışım" özeleştirisi biraz böyledir. Ama böyle bakabilmek için de doğruyu bilelim. Büyük iş yapılabileceğine inanalım. Demokratik ulusun bu on senede inşa edilebileceğine inanalım. PKK 12 Eylül faşizmine karşı 6 senede devrim yaptı. Birkaç G-1 tüfeğiyle bunu yaptı, bu işe öyle başladı. On senede demokratik ulus nasıl inşa olmaz? Tabi bu inşa sonsuzdur, ama şu an Bakur'da en az devlet kadar KCK de toplumu yöneten olurdu, hatta daha fazla. Ama mevcut haliyle örgütlü bir yönetim yok. Devletin yasalarının oluşturduğu bir düzeyde bir yönetim

Şimdi hepsi heder olmuş durumda. Mesela bu Başur'da Kürt sorununu canlı tuttuysa, bir yönü de gittip teslim olmayan oldu. '75'te bazıları Saddam yönetimini teslim oldularsa da önemli bir halk kesimi oraya gitmedi, teslim olmadı. Zorda olsa her şeyini bıraktı Doğu Kürdistan'a gitti, Kuzey Kürdistan'a gitti, Batı Kürdistan'a gitti. Mülteci oldu, yokluklar içerisinde yaşadı ama kendi toplumsallığını korudu. Düşmanın zeminine gidip toplumsallığını kaybetmedi. MİT belgesinde de üç, üç buçuk milyon insanın sürgün edildiği var. Kuzey Kürdistan'ın en yurtsever kitlesiydi; hepsi gitti! Şimdi nereden bulup, nereye ge-

laklaştırmayalım, gerçekleri örtbas etmeyelim. Var olanı allayıp pullayıp devam ettirmeyelim. Gerçekten de kişilik devrimi olsun, zihniyet ve vicdan devrimi olsun, değişim olsun. Öyle tartışalım ki, gerçekleri tam ortaya koyarak çıkış yapabilelim. Tartışmalardan ulaştığımız sonuç, başarısızlıkları, iş yapmamayı ortadan kaldırsın, başarıyla iş yapar hale getirsin bizi. Yani bizi militan yapsın. Üçüncü dönemin, demokratik ulus inşası döneminin kadrosunu, militanı yapsın, her yerde her türlü görevlere çare olan kadrosu haline getirsin, çözüm budur. Böyle yapmayan sonuçlara çözüm diyemeyiz.

var, bir de PKK'nin, Önderliğin örgütlü olmayan toplumu yönlendirmesi söz konusu. Halbuki bunları aşılabılır, toplum bütünlüklü bir biçimde örgütlü hale getirilebilir. Yüzde yüz demokratik ulus toplumun bütün alanlarında olmayabilirdi, ama birçok alanda demokratik ulus ya da demokratik özerklik temelinde biz Kürdistan'ı kurtarabilirdik. Bu rahatlıkla olabilirdi, gerilla buna güvenlik sağlıyordu. Gerillanın üs alanları böyle bir mevzilenme ve direnmeye el veriyordu. Ama onu seçmek yerine düşman saldırıyı seçince, saldırı karşısında direnme pasif direnme oldu; ruhsal direnme, ideolojik direnme, "hapse giririm, direnirim" dendi. Hapiste direnirsin, teslim olmazsın ama başarı da kazanamazsın. Teslim olunmadı, AKP'nin "teslim alırım" hesabı boşa çıktı, bu konuda bir kusur yok, ama zafer de olmadı, başarı da olmadı.

Yıllar geçti demokratik ulus inşası görevleri olduğu gibi ortada kaldı. 10 yıl önceki durum neyse şimdi de öyleyiz. Yıllar boşuna geçmiş durumdadır. Taş taş üstüne koyabilmiş değiliz. Bu kabul edilebilir bir durum mudur? Teslim olmamak yeterlidir, diyebilir miyiz? O da bir duruş ama pasif bir duruş. Orada zafer kazanan bir duruş yoktur. Zaferi kazanmayı öngören bir duruş yok. Bunları değerlendirmemiz lazım, doğru tarza buradan varılır.

Ulus inşası görevlerini yerine getirelim

Şimdi şunları değerlendiriyor Önderlik: 91-94 arasında niye bu kadar insanın metropollere göçüne izin verildi? Niye toplu bir tarafa çekilmedi veya Kürdistan'ın diğer parçalarına çekilmedi?

tireceksin. En yurtsever olanlar Kürtlükten gitti, Kürdistan'dan koptu. Geriye dönüş ya olur, ya olmaz. Bütün bunlarla, zamanında bulunması gereken doğru devrimci yöntemlerin neler olduğu ortaya çıkıyor. Nasıl ki, Devrimci Halk Savaşı sürecine girilmedi, girilmek istenmedi, deniliyorsa, ondan çok daha fazla, 83'te kesinlikle böyle değildi. Ondan çok daha fazla ulus inşasına girmeme var. Neden böyle? Diyelim ki, savaş zordu, zorluğa girilmek istenmedi, çekinildi. Savaş tehlikeliydi, korkuldu ve geri duruldu, diyelim, peki demokratik ulus inşasından niye kaçıyoruz? Demek ki zihniyet ona açık değil. Yani zihniyet devrimi olmamış, "demokratik ulus özgür bireye ve demokratik komüne dayanır" diyor Önderlik. Demek ki bırak toplumu, kadronun zihniyeti özgür birey zihniyeti değil, demokratik komünalizmle dolmuş bir zihniyet değil, kölelik var, bireycilik var. Doğru, yerinde bir zihniyet devrimi yapmamış. Sonuç olarak bunlar çıkıyor ortaya. Bunu başka nasıl izah edebiliriz. Kimse kaçıp gitmemiş, düşmana teslim olmamış. En ağır zorluğa da katlanmış, işkenceye karşı direnmiş, bunlar da var, ama buna rağmen doğru olanı yapmıyor, yapılması gerekeni yapmıyor. Bu durumu ancak zihniyetle izah edebiliriz. Zihniyet devrimi olmamış, zihniyet özgürleşmemiş. Zihniyet komünal değil bireycidir, devletçiliğin, kapitalist modernitenin o bireyci özelliklerinden tümüyle kopmamış, arınmamış. O halde bunun üzerinde durmalıyız, koparmalıyız, arındırmalıyız. Diğer türlü durumumuza izah etmek kesinlikle mümkün değil, başka biçimlerde yaklaşarak durumu izah edemeyiz.

Buna çözüm üretecek bir tartışma yürütmemiz lazım ve çözüm yöntemlerini net ortaya koyalım. Öyle muğ-

Önderlik "zihniyet ve irade yetersizliği var" dedi. Zihniyet yetersizliği değil, zihniyette devrimci ve komünal olmama var, irade olarak da örgütlenememe, örgüt disiplinine girememe var. Bireycilik, bireyci yaşam çekici geliyor. Onun için örgütlüyüz ama kolektif çalışın, sorunlara çözüm olan, hamle üstüne hamle yapan örgütsel öncülük haline kendimizi getiremiyoruz. Böyle bir irade olamıyoruz. Gücümüzü bu nedenle pratiğe seferber edemiyoruz. Bunun üzerinde durmak, eleştiri-özeleştiriyi bu çerçevede yapmaya çalışmak, geçmiş pratiği buna göre incelemek, irdelemek, derslerini çıkarmak, yeniden partileşmeyi, katılımı bu esas üzerinde gerçekleştirmek en doğrusu, en sonuç alıcısı olacaktır.

Böyle yapabilir miyiz, yapamaz mıyız? Kesinlikle yapılır, yeter ki bu esaslara göre davranalım, bu konuda kendi ayak bağlarımızı çözelim, kendimizi engel olmaktan çıkaralım. Böyle bir düzeltmek yaparsak değişim de gelişir, devrimci ruh oluşur. Bu yaşla ilgili bir durum da değil, belki buna gençlik daha yakındır ama Apocu çizgi temelinde kendini düzeltmek isteyen, yaşı ne olursa olsun, buna doğru yaklaşırsa devrimci ruhu, Apocu ruhu edinebilir. Önderliğe "gençlik sizden mesaj istiyor" dediler, dedi: "Kim genç? Benden genci mi var!" Önderlik ruhu budur, Önderlik çizgisi bu. İzinden yürüdüğümüz, militanı olduğunu söylediğimiz Önderlik gerçeği bu. Artık kendi gerçeğimizi de buna göre gözden geçirelim. Eğer Apocu olacaksak bu gerçek temelinde olacağız. Öyle olmazsak Apocu militanlık sözde kalır, pratikte hayat bulmaz, gerçekleşmez.

90'lı yıllar da dahil, o dönemlerde gazetenin mizanpajı elde yapılır; hatalar satır satır yazılarak ve tek tek yapıştırılarak gazete düzeltilirdi. Büyük incelik, sabır ve çaba gerektirirdi her sayının hazırlanışı. İlk yıl kompüterlerle daha yeni tanışıyor olmanın yol açtığı acemilikler kimi zaman bir yazının dizgisinin gerekenden çok fazla zaman ve emek harcanarak hazırlanmasına yol açardı. Birisi biraz daha bilgisayara hakim olan iki dizgici arkadaş gazetenin yanısıra bildiri ve kitapların da dizgisini yapar; her gün çok uzun saatlerini bilgisayarı başında geçirmek zorunda kalırlardı. Yine de gazetenin diğer çalışanları gibi onlar da yaptıkları işin coşkusunu duymaktan geri kalmazlardı. Bu adanmış ruh daha sonraki yıllarda da Serxwebûn çalışanlarını yürüten ruh olmuştur.

Basın-yayın çalışmalarında olmak genellikle dört duvar arasına hapsolmak; yapacağı işe odaklanmak, kalem-kağıt-bilgisayar üçlüsüyle bütünleşmek anlamına gelirdi. Yapılan yürüyüşler, geceler ve diğer etkinliklere katılma, insanlarla buluşma, farklı ortamlara girme olanakları çok sınırlı olurdu. Bu durum basın faaliyetleri için gerekli özellikler arayışıyla birleşince bu alana eleman bulmak çok zor olurdu. Ama bu alanda çalışma sabrı ve fedakarlığını gösterenler arasında sonradan siyasi bilinç derinliği kazanarak farklı çalışmalarda da başarıyla yer alan arkadaşlar da çıkmıştır.

Serxwebûn'da büyük emekler harcayarak çelikleşen ve daha sonra yönlerini ülkeye çevirerek gerilla mücadelesinde ölümsüzlüğe erişen değerli devrimciler çıkmıştır. Aylık Serxwebûn'un ilk şehidi **Emel Çelebi (Mine)** arkadaş gerçek bir emek kahramanıydı. Yalnızca yazıların dizgisini yapmakla yetinmez; boş bir zaman bulur bulmaz basımı yapılan kitap sayfalarını ciltlenmek üzere dizmeye başlar ya da kendine başka bir iş bulurdu. Güçlü-kuvvetli yapısıyla erkek arkadaşların el atması gereken işlere dahi koşturur; birilerinin önüne iş koymasını beklemezdi. Uzun yıllar basın-yayın faaliyetlerinde yer aldığından o da diğer çalışma arkadaşları gibi Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gitme isteminde bulunuyor; bunun için dayatıcı oluyordu. Dayatmalarının yoğunlaştığı 1991 yılında, **Şehitler Albümü'nün** ikinci cildinin dizgisini yaparken yoldaşları ona şakayla karışık, *"Bu albüm senin bitirme tezin olsun, tamamlam, seni Akademi'ye göndereceğiz, söz veriyorsun"* dediler. Büyük bir heyecan ve şevkle tamamladı albümün dizgisi ve mizanpajını ve basıma hazır hale getirdi. Yoldaşları ona verdikleri sözü tuttular; o da yoldaşlarına verdiği, sonuna kadar mücadeleye bağlı kalacağı sözünü tuttu. Kısa bir süre sonra yöneldiği Kuzey Kürdistan'da düşman operasyonunda kahramanca savaşarak şehitler kervanına katıldı.

Şehit Selçuk (Enver Polat) arkadaş genelde basın-yayın, özelde Serxwebûn çalışmalarında en uzun süre emek veren; gencecik bir dizgi çalışkanı olarak başladığı yayın faaliyetlerinde büyük tecrübe ve düşünce derinliği kazanarak bu faaliyetlerin sorumluluğunu üstlenecek kadar gelişen, daha sonra çıkarılan legal günlük gazetenin kurucuları arasında yer alıp köşe yazarlığını da yapan bir arkadaştı. Bir insanın eğer gelişme azmi varsa her ortamda ve her çalışmada kendini geliştirebileceğinin canlı timsaliydi. Kimi çalışanlar sadece dizgi ile kendilerini sınırlandırırken o kendini her alanda geliştirmenin çabası içinde oldu. Hangi işe el atsa bir süre sonra o işin en ustası olurdu. Vakit buldukça durmaksızın okur, hiçbir kalıba hapsolmadan en aykırı düşünceleri bulup ortaya atmaktan, farklı olmaktan çekinmezdi. Zeki ve yaratıcıydı; estetik duygusu gelişkindi. Gazetenin mizanpajını da o yapar; her sayıda yeni ve daha da çekici biçimler, çarpıcı başlıklar bulmak için öneriler geliştirirdi. 1991 yılında uzun yıllar süren bir bekleyişin sonra nihayet o da Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gitme şansına kavuşmuş; yoldaşı Mine

yönünü ülkeye dönerken o yeniden yayın faaliyetleri için görevlendirilmişti. Yıllar sonra bu kez Kürdistan dağlarında gerilla ile buluşmuş ve o da sömürgeci Türk ordusunun bir operasyonunda şehit düşerek ölümsüzler kervanında yer almıştı. Serxwebûn'la özdeşleşen emek kahramanlarından biri olarak bugün de basın-yayın faaliyetlerinde ilham vermeye devam etmektedir.

Serxwebûn'un en erkenden gerilla ile buluşan emekçisi **Hasan Ağdaş (Proleter Celal)** çok genç yaşta evlendirilip bir çocuk sahibi olmasına karşın yaşamı mücadelede bulan, çok genç ve neşe dolu bir yoldaşımızdı. O'na göre içimizdeki en proleter oydu. Bu nedenle de adı Proleter Celal'di. 'Aydın Selçuk' ile 'Proleter Celal' arasında su sızmaz, bir araya geldiklerinde ortamda espriler havada uçuşurdu. Proleter Celal de bir gerilla olarak ülkeye yol almayı seçti ve şehit kahramanlar safında yer aldı.

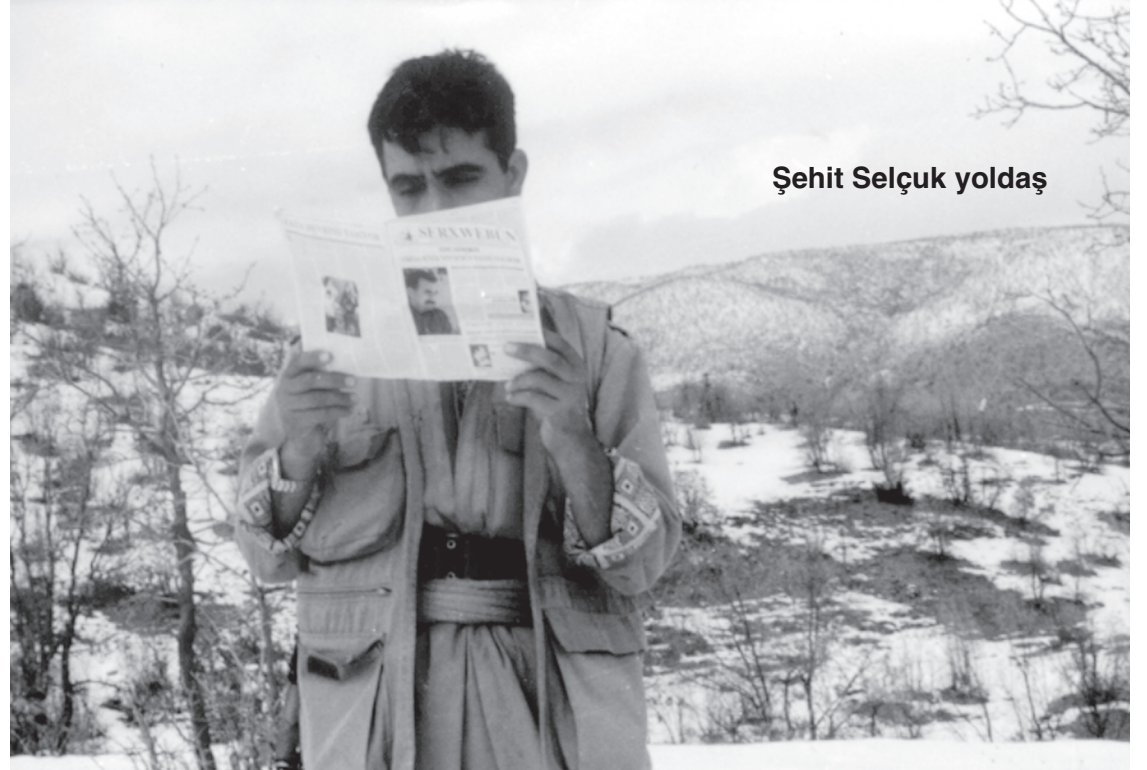
Gazeteye bir çalışan bulma ihtiyacımızın doruğa çıktığı ancak bulamadığımız bir süreçte bir arkadaşın tavsiyesiyle o zaman özgürlük mücadelesiyle yeni yeni bağ kurmakta olan Ozan Cömert'in evine konuk olduk. Kitap kurdu bir oğlu olduğunu duymuştuk. Karşımızdaki gençle bir süre sohbetten sonra bizimle çalışmayı isteyip istemeyeceğini sordüğümüzda aldığımız cevap sevinçli bir 'evet'ti. **Sinan Cemgil Kahraman (Sinan)** yoldaş böylece basın-yayın çalışmalarının bir neferi oldu. Kemanını ustaca çalan parmakları bu sefer de klavyede ustaca dansetmeye başladı. Daha sonra o da yönünü ülkeye çevirerek Serxwebûn ailesinin şehitler kervanına katıldı. Bu kervanda **Şexo Dirlik** başta olmak üzere **Hasan Kızılar (Mazlum)**, **Bedriye Taş (Ronahi)**, **Zeynep Erdem (Jiyan)**, **Halil Günder (Zafer)**, **Levent Çelik (Civan)** ve **Zekeriya Yüce (Sedat)** yoldaşlar da yer aldı. Böylece Kürdistan devriminin kalem ve silahı aynı ustalıklı tutanların eseri olduğu gerçeği kanıtlanmış oldu onlar şahsında da. Hepsinin anısı bugün yüzlerce-binlerce kişilik basın ordusunun yüreğinde ve beyininde yaşıyor!..

Serxwebûn gazetesi ve okuyucuları bugüne kadar birçok saldırı ve engelleme ile yüzyüze geldi. Büroları polis baskınına uğradı, yazarları ve çalışanları tutuklanıp kovuşturmaya maruz kaldılar, **Düsseldorf davasında** olduğu gibi haklarında davalar açılıp yıllarca cezaevinde tutuldular, kimi zaman gizli yerlerde basıma hazırlanması gerekti ancak 33 yıl boyunca hiç aralıksız okuyucularıyla buluşmayı başardı. Bugün de 34. yılına adım atarken zengin bir mirasın üzerinde her zamankinden güçlü ve etkili adım atmaktadır.

Kürdistan özgürlük mücadelesinin Serxwebûn'la başlayan yayın tarihi zaman içinde dört parça Kürdistan ile metropoller ve yurtdışında onlarca yazılı ve sözlü yayın organı ile taçlanmış; çeşitli ajanslar, gazeteler, dergiler, yayın evleri, televizyonlar, radyolar vb. ile geniş kolları olan çok yönlü bir sektöre dönüşmüştür. Bu çalışmaların ilk adımlarını atan emekçilerinden günümüzde dört bir yanda aynı heyecanla insanları aydınlatmak için gözlerinin ferini, alınlarının terini dökenlere kadar tüm basın ordusu emekçileri esas gıdalarını Serxwebûn'dan almışlardır. Bundan sonrakilerin de yolunu yine Serxwebûn aydınlatacaktır.

Yeni yayın yılında Serxwebûn gazetesi ve çalışanlarına üstün başarılar dilerken bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da özgürlük mücadelesinin öncüsü, savunucusu ve geleceğe taşıyanı olacağına yürekten inanıyoruz. Serxwebûn gazetesi gibi bir klavuzu olan bir hareket yenilmezdir! 34. yılın Kürdistan Halk Önderi Abdullah Öcalan'a, Kürdistan halkına, mücadelenin tüm alanlarındaki neferlerine ve tüm Serxwebûn çalışanlarına kutlu olmasını diliyoruz...

Ronahi Serxwebûn

Şehit Selçuk yoldaş

Serxwebûn

Kürdistan devriminin hafızası

“Serxwebûn geleneği bağımsız düşünmenin ve aydınlanmanın tarihimizdeki en güçlü sesidir. Düşüncede bağımsızlığın en yetkin organıdır. Ve Serxwebûn düşüncesinin bütün yönleriyle özümsemişliğini de sanmıyoruz. Fakat tek yaşayan değer buradaki düşünce gerçekliğimizdir...” Önder Abdullah Öcalan

Gazetemiz Serxwebûn'un yeni bir mücadele yılına girişinin mutluluk ve gururunu yaşıyoruz. 34. yılımızın tüm halkımıza ve insanlığa kutlu olması dileğiyle Serxwebûn'a emeği geçen bütün şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz.

Kürdistan tarihinin en uzun soluklu yayın organı olarak haklı bir gururu yaşatan gazetemiz halkımızın özgürlük tarihinin aynası olarak da büyük bir anlam ve önem taşımaktadır. Ocak 1982 yılında aylık bir siyasi gazete olarak yayın hayatına başlayan Serxwebûn hem Kürdistan özgürlük mücadelesinin yolunu aydınlatan bir klavuz ve hem de onu bin yıllara taşıyacak bir belge olmuştur. Kürdistan özgürlük mücadelesinin öncü partisinin teorik yayın organı olarak kadro ve savaşçıların ufkunu aydınlatırken verilen kahramanca mücadeleye tanıklık da etmiş ve onu gelecek nesillere taşımanın garantisini olmuştur. Bu nedenle de Kürdistan devriminin klavuzu, beyni ve hafızası sıfatlarını fazlasıyla hak etmiştir.

Serxwebûn her ne kadar Ocak 1982 yılında periyodik bir gazete olarak yayın hayatına başlamışsa da onun doğuşunu 1977 yılında hazırlanan “**Kürdistan Devriminin Yolu**” (Manifesto)'ya dayandırmak daha doğrudur. Zira ilk olarak Kürdistan devriminin teorik çerçevesini ortaya koyan bu belge “Serxwebûn” olarak adlandırılmıştır. Kürdistan Halk Önderi Abdullah Öcalan tarafından dile getirilen ve Şehit **Mehmet Hayri Durmuş**'un redaksiyonu ile kitap haline dönüştürülen Manifesto (Serxwebûn) Kürdistan Devrimcileri'nin ilk kapsamlı ideolojik beslenme kaynağı olmuş ve Kürdistan İşçi Partisi (PKK) programının

çerçevesini ortaya koymuştur. Daha sonra da Şehit **Mazlum Doğan**'ın öncülüğünde çeşitli broşürler ve değişik aralıklarla çıkarılan bültenle bu teorik aydınlanma faaliyeti sürdürülmüştür. Sömürgeci Türk devletinin ağır baskı ve takip faaliyetleri altında, son derece illegal koşullarda ve daktiloda yazılarak hazırlanan bu ilk yayınlar yine son derece ilkel baskı makinalarında kol gücü ile ve sayfa sayfa basılarak hazırlanır; gizli zulalarda gideceği alanlara ulaştırılıp elden ele büyük bir özen ve gizlilikle taşınarak mücadelenin ilk dönem kadrolarının kazanılması ve beslenmesinde hayati bir rol oynarlardı. Bütün bu çabaları aylık Serxwebûn'un üzerinde şekillendiği zemin olarak değerlendirmek yanlış olmayacaktır.

Kürdistan özgürlük hareketi o zamanlar genellikle birer legal yayın organı ve dernekler etrafında örgütlenen sol hareketlerin aksine Kürdistan'ın ağır koşullarında ancak illegal bir hareketin varlığını ve bağımsızlığını sürdürebileceğini görmüş ve bu temelde bir örgütlenmeyi esas almıştır. Ancak 1980 askeri-faşist darbesi ardından yurtdışına çıkış süreci ile birlikte doğan yeni koşullarda periyodik bir yayın organına duyulan ihtiyaç artmış; 1982 yılı Temmuz'unda yapılan **PKK 1. Konferansı**'nda alınan karar gereği bu doğrultuda arayışlar içine girilmiştir. Avrupa'da bu yönlü hazırlıkların yürütülmesi için aralarında Ali Haydar Kaytan yol-daşın da olduğu bir grup öncü parti kadrosu görevlendirilmiş ve sonuçta Almanya'nın Köln şehrinde Serxwebûn gazetesi legal bir aylık gazete olarak Ocak 1982 yılından itibaren yayımlanmaya başlanmıştır.

Serxwebûn'un çıkış koşullarına bakmak nasıl bir ihtiyacın ürünü olarak yayın hayatına atıldığını anlamak açı-

sından büyük öneme sahiptir. 1982 askeri-faşist darbesi ardından Türkiye ve Kürdistan'da artan operasyonlar, tutuklama ve işkenceler ortamında parti-yi korumak için yurtdışına çıkış sürecini başlatan PKK Hareketi yaşanan koşulların tahlili kadar bu durumdan çıkış ve devrimi yeniden yükseltme arayışları içinde bulunuyordu. Bunun için bir yandan kadrolarını ortaya çıkan yeni koşullar temelinde ruhsal, düşünsel ve pratik açıdan yeni mücadele dönemine hazırlarken diğer yandan da halkta ve devrimci saflarda yaşanan kırılmaları, umutsuzluk ve kafa karışıklıklarını gidermek, içerde ve dışarda cuntanın uygulamalarını teşhir edip çıkış yolunu göstererek halka ve devrimcilere umut olmak istiyordu. Bunun için de sesini duyurabileceği, örgütlenme aracı olabilecek bir yayın organına ihtiyacı vardı. Serxwebûn işte böyle bir misyonla yola çıktı. Parti kadro ve sempatizanlarının devrimin ihtiyaçları temelinde eğitilmesi ve kitlelerin örgütlenmesine önyak olmak kadar cuntanın vahşi uygulamalarını teşhir ederek ona karşı tepkilerin örgütlenmesinin de öncüsü oldu. Başta **Diyanbakır zindanı** olmak üzere PKK'li ve sosyalist tutsaklar üzerindeki insanlık dışı uygulamaları teşhir ve mahkum etti. Zindan direnişçilerinin sesi oldu; onların direnişlerini içeride ve dışarıda duyurarak cunta karşıtı mücadelenin yükseltilmesine, işkence ve idamların durdurulmasında öncülük etti.

Serxwebûn başlangıçta özellikle de yurt dışı alanlarda örgütlenmenin temel aracı misyonuna sahipti. Lenin'in Çarlık Rusyası'nda devrimin örgütlenmesinde **Iskra** gazetesine biçtiği örgütleyici rolü Kürdistan devriminde de Serxwebûn oynadı. Serxwebûn dağıtımçıları Avrupa'nın dört bir yanında

kapı kapı gezerek, insanlarla bire bir ilişki kurarak bugün her tarafa yayılmış bulunan geniş örgütlenmenin temelini attılar ve otuz dört yıldır bu dağ-ıtımçıların kutsal maratonu sürüyor. Bugün de genç-yaşlı, kadın-erkek işyerlerinden çıkar çıkmaz yollara düşerek büyük bir özveriyle Serxwebûn'u insanlara ulaştıran emek kahramanları sonsuza dek tekrar tekrar kartallara yem olma pahasına ateşi tanrılardan çalarak insanlara ulaştıran Prometheus'un soyundan olduklarının ve insanlara ışığı taşıdıklarının bilincindedirler elbet.

Yalnızca Avrupa'da değil; Kanada, Avusturalya, Suudi Arabistan ve Libya gibi Ortadoğu ülkelerinde de Kürdistanlılarla kurulan ilk ilişkiler Serxwebûn üzerinden gerçekleştirilmiş; gazetenin adresini bularak ilişki arayışına giren insanlara hem gazete ulaştırılıp siyasal olarak beslenmiş ve hem de mektuplaşmalar yoluyla örgütsel çalışmaların odağı haline gelmeleri sağlanmıştır. Aynı şekilde, küçük boyutlarda özel olarak basılan Serxwebûn'lar ve cep kitapları cuntanın ağır baskı koşullarında gerilla ve milislerin kitle ilişkileri kumaları ve örgüt yaratmalarında olduğu kadar cezaevlerindeki tutsaklara gelişmeleri iletmede de muazzam bir rol oynamışlardır.

Serxwebûn gazetesinin yaratıcısı, baş yazarı ve bel kemiği Önder Abdullah Öcalan Şam'da Serxwebûn'un ilk sayısını eline aldığı devrimin anah-tarını eline almışcasına büyük mutluluk yaşamış; yanındaki kadrolara gazete hakkındaki görüşlerini tek tek sormuştu. Bu özen ve sevinçte şüphesiz ki, devrime çok büyük bir mevzi kazandırmış olmanın bilinci vardı. Gazetenin hazırlık sürecinde olduğu gibi sonrasında her sayının hazırlanışında da bizzat ilgili-

nen, sürekli değerlendirmeleriyle temel yazılarını oluşturan ve gazetede çalışacak kadroları görevlendiren de bizzat Başkan Öcalan'dı. Gazete sayılarını tek tek inceler; eksiklik ve yetmezlikler hakkında hemen uyarılarda bulunur; içeriğe ilişkin perspektifler verirdi. Bu ilgilenme uluslararası komploya kadar da böyle devam etmiştir.

PKK'nin insanı sonuna kadar üretken kılma, kapasitesini zorlayarak sürekli geliştirme ve az sayıda insanla çok iş başarma ilkesi Serxwebûn'da da hayata geçmiştir. Serxwebûn'da her dönemde az sayıda insan büyük bir özveriyle çalışmış; kelimenin tam anlamıyla emek kahramanlığının canlı örnekleri olmuşlardır. Gazeteciliği yaşamın içinde, pratiğin içinde adım adım pişerek, bilinç ve çabayla adım adım ilerleyerek öğrenmiş; nice uykusuz geceler geçirerek devrimin ışığını insanlara ulaştırmanın çabasını sergilemişlerdir. Özellikle Serxwebûn'un ilk yılında bu durum daha da belirgindi. Olanakların henüz sınırlı, tecrübenin az ve belgelere-kaynaklara ulaşmanın zor olduğu bu dönemde adeta iğneyle kuyu kazarcasına büyük bir didinmeyle çıkartılırdı gazete. Önderlik sahasından yazılar büyük bir gizlilik içinde postaya verilip gönderilir, Avrupa'da hazırlanan yazılarla birlikte gazete içeriği doldurulmaya uğraşıldı. Gazetenin **Köln-Ebertplatz**'daki bürosunda basıma verilmesinden önceki iki gün iki gece çalışmalar iyice yoğunlaşır; hiç uyunmadan gazete basıma yetiştirilmeye çalışılırdı. Yalnızca Serxwebûn'da değil, Kürdistan devriminin her sahasında sergilenen bu fedakarca çaba ve azimdir ki, Kürdistan devrimini bugüne taşımış ve bugün de Kobanê'de destanlar yaratmaktadır.

Devamı 27. sayfada